

የክፍል ስም ስም ስም ስም ስም
የሰው ስም ስም ስም ስም ስም
የሰው ስም ስም ስም ስም ስም

የሰው ስም ስም ስም ስም ስም
የሰው ስም ስም ስም ስም ስም

የሰው ስም ስም ስም ስም ስም
የሰው ስም ስም ስም ስም ስም
የሰው ስም ስም ስም ስም ስም

የሰው ስም ስም ስም ስም ስም
የሰው ስም ስም ስም ስም ስም

የሰው ስም ስም ስም ስም ስም
የሰው ስም ስም ስም ስም ስም

የሰው ስም ስም ስም ስም ስም
የሰው ስም ስም ስም ስም ስም
የሰው ስም ስም ስም ስም ስም
የሰው ስም ስም ስም ስም ስም

የሰው ስም ስም ስም ስም ስም
የሰው ስም ስም ስም ስም ስም
የሰው ስም ስም ስም ስም ስም
የሰው ስም ስም ስም ስም ስም

1590-K2

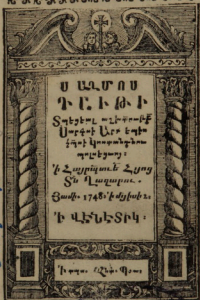
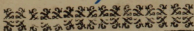
ԿԳՄԻՆԱԳԵԼԵՆՆԵՐ
 ՄԱԿԻՆԱԳԵԼԵՆՆԵՐ

12 v. 1 f. 147 r. 1 f. 148 r. 1 f. 149 r.
 12 v. 2 f. 150 r. 1 f. 151 r. 1 f. 152 r.

12 v k t e t t y i d u c h E f f e r z o b e
r t g e t t l u c h t e f t y s e n t
t m u l x m g w S p m u l x z u g

Եւ յիս օգոստոսի զի իւր տեղի-
 նս քան ի նախ օրս եղև շարժ

ms. 967 ԿԵ/ 1590-ԱԶ

Ս ԱՂՄ Ո Ս
Դ Ը Ի Թ Ի

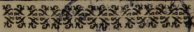
Տղեցեալ ռէբբ-Յ
Սահգոթ Արք եղե
իպոթ կոստանդնու
ղսէցայ :

Ի Հայրնդուն Հյոց
Տն Ղազարու :

Յամի 1748 ի մըխտի :

Ի ՎեհեՏիկ :

Ի Կոստանդնուպոլս

609-75-7206

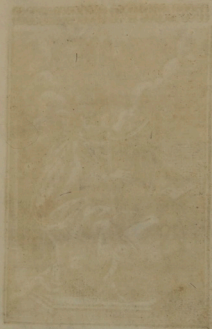
№ 2000

1870 Рубль и 20 коп.
 12 руб. и 40 коп.
 2 руб. 50 коп. и 40 коп.
 5 руб. 50 коп. и 40 коп.

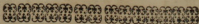
1848 руб. - 20 коп.
 и 20 коп.
 руб. - 20 коп.
 1864 руб. - 20 коп.

Харьков 20 коп. - 20 коп.
 1872
 руб. - 20 коп.

1872
 20 коп.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
CHICAGO, ILL.

Չեա ի՛մ արարին շաղհաւարս : Եւ
Տարանք ի՛մ խաւփցին զգործի օրս
Կռսիւն :

Աստիճանի մարգարեն զի երջանիսն է, և զի
իստարեւոյն է որդւոյ, որ հախարի ունայ
նաւէ, և իործանման անբարւոյ :

ԵՐԱՆԵՍ
Ե ԱՅՐ ՈՐ ՈՉ ԳՆԱՅ

'ի խորհուրդս ամպարչտաց : 'ի ճանաչար
հի մեղաւորաց ոչ եկաց, և յախարս

Ժամաւից ո՛չ նստաւ :

Այլ յօրէնս Տն են կամք նորա . և յօրէնս նր խորհեացի նա 'ի տունէ և 'ի գիշերի . և եղիցի ուն ծառ , որ տնկեալ է 'ի գնացս ջուրց :

Որ դպտուղ իւր 'ի ժամու տացէ , և տեղե նորամի՛ թափեացի . և զամ զորինչ արասցէ , յաջողեացի նմա :

Ո՛չ այսպէս են ամպարիշտք և ո՛չ այսպէս , այլ որպէս զփռշի , զոր հասէ հողմ 'ի վերայ երեսաց երկրի :

Այն այսորիկ ո՛չ յարիցեն ամպարիշտք 'ի դատաստան , և ոչ մեղաւորք 'ի խորհուրդս արդարոց :

Քանզի , ճանաչէ Տն զճանապարհս արդարոց . ճանապարհք ամպարշտաց կորիցեն :

Ավերեւակի 'ի հեքբայեցաց , երկօրն սոսաւնդ 'ի համար են : Բ :

Աստիճան վան քիւս ժողով , և սուրհուրդս եղեւ ընդդէմ նին ընդ վայելար :

Նզէ՛ր խոռովեցան հեթանոսք և ժողովուրդք խորհեցան 'ի անտախ :
Յանդիման եղեն թագաւորք երկրի . և իշխանք ժողովեցան 'ի միասին . վասն Տն ,

ՏՆ. և վասն օծելոյ նորա :
Խղեցո՛ւք զկապանս նոյ. և ընկեսցուք
'ի մէնք զլուծ նոցա :

Բնակելոն յերկինս ծիծաղեսցի զնոքօք .
և ՏՐ արհամարհեսցէ զնոսա :

Յայնժամ խօսեսցի ընդ նոսա բարկուի
իւրով. և սրամտութիւն իւրով խռովե
ցուացէ զնոսա :

Ես կացի թագաւոր 'ի նմանէ, 'ի վերայ
էրկն աիտի սրբոյ նորա. 'ի պատմել
զհրամանս ՏՆ :

ՏՐ ասացցիս, որդի իմ ես դու. և ես
այսօր ծնայ զքեզ :

Խնդրեա՛ յինէն, և ասաց քեզ զհեթա
նոսս 'ի ժառանգութիւն, և իշխանութի
քեզ ընդ ամ ծագս երկրի :

Հովո՛ւեսցես զնոսա գաւազանաւ երկա
թեաւ. և որպէս զանօթ բրախ՝ փշրես
ցես զնոսա :

Արդ՝ թագաւորք, զայս 'ի մի՛տ առէք
և իրատեսցարո՛ւք ամենեքեան, ոյք դա
տէք զերկիր :

Ճառցեցէ՛ք ՏՆ երկխղիւ՛. և ցնծացէ՛ք
առաջի նորա դողութիւն :

Ընկալարո՛ւք զերատ նորա, զի մի՛ բար
կասցի ՏՐ. և կորնչեցիք՝ ի նանալարհացն
արդարութիւն :

'ի ժամանակի, յորժամ բորբոքեսցի
բարկութիւն նորա :

Երանի՛ ամենեցուն՝ այք յետացեալ
են 'ի Տժ:

Առջաւ Դաւիթ . Գ.

'Ի ժամանակի՛ զի փախուցեալ էր յե
րեսաց արիւսողմայ որդւոյ
Խրոյ:

Աստիճի լան լարլարանայ, և յարաւի
Քի. Իմ լան լարանիւնէ, և
աշտեցանայ արտարոյ:

Տժ, զի բազում եղեն նեղիւք իմ. և
բազումք յարեան 'ի վր իմ:

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ չի՛ք
փրկուի ի սորա առ Աճ իւր:

Այդու Տժ, օգնական իմ ես. փառք իմ,
և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ:

Չայնի՛ իմով ես առ Տժ կարգացի. և
լուա բնձ 'ի լեռնէ սրբոյ Խրովէ:

Ես ննջեցի, և 'ի քուն եղէ. զարթեալ.
և Տէր ընդունօղ իմ էր:

Ոչ երկեայց ես 'ի բիւրաց զօրաց նոցա.
այք շուրջանակի պատեալ պաշարեալ
պահէին զիս:

Արի Տժ՝ և փրկեալ զիս Աճ իմ. զի դու
հարեր զամենեւեան, այք էին ընդիս
թշնամու թք 'ի տար ապարտուց. և զա

տամուռս մեղաւորաց փշրեացես:
Տեառնդ է փրկութի . 'ի վերայ ժողովո
դեան բոյ՝ օրհնութի քո:

'ի հաւատ ընդ օրհնութի:

Սաղմոս Դաւթի . Դ.

Առաւելե՛հ հո՛մ 'ի քերանոյ քի . հո՛մ 'ի
բերանոյ եկեղեցոյ նորին , և հո՛մ 'ի
բերանոյ արարաց 'ի ներսնս:

Կարգալ խնամ լուարինձ
Աճ ըստ արդարութե . 'ի
նեղութի ինձ անդորրարա
րեր . ողորմեաց ինձ , և լուր
աղօթից խնաց:

Որդիք մարդկան՝ մինչև յերբ էք խառա
սիրտք . ընդէ՞ր սիրեք զնանրութի , և
ինդրեք զստութի:

Ճաներո՞ւք՝ զի սքանչելիս արար Տ՞
սրբոյ իւրում . և Տ՞ լուրցէ ինձ 'ի կար
գալ խնամ առ նա:

Բարկանայք և մի՛ մեղանչէք . դորինչ ա
սեք 'ի սիրտս ձեր , յանկողինս ձեր դղցա
ցարո՞ւք:

Մատուցէ՛ք պատարագ արդարութե .
և յուսացարո՞ւք 'ի Տ՞:

Բազումք ասեին , թէ ո՞չուցցէ մեզ դքս
Ա Յ րու

բութի Տն . նշանեցաւ առ մեզ լոյս ե-
րեսաց քոյ . և ետուր ուրախութի սրտից
մերոյ :

'Ի պաղոյ ցորենոյ' գինւոյ և ձիթոյ իւ-
րենց լցուցեր զնոսա :

Խաղաղութ յայս և 'ի սոյն ննջեսցուք ,
և զարթիցուք . զի դու Տն միայն առան
ձին յուսով քո բնակեցուցեր զմեզ :

'Ի Կոթարած լան ծառանգաւորն ,

Սաղմոս Դաւթի . Ե .

Առ ուրեւ 'ի Բերանոյ եկեղեցոյն լան
կեցաւնէ արդարոյ , և Կոթարած
քաւնէ անբարկաց :

Րանից իմոց ո'ւնկն դիր Տն . և 'ի մի' տ-
առ զաղաղակ իմ :

Նայեալ 'ի ձայն աղօթից իմոց . Թաղա-
ւոր իմ և Աճ իմ :

Ես դքեզ աղաւմ Տն' ընդ առաւօտս
լուիցես ձայնի իմում . ընդ առաւօտս
պատրաստ եղէց , յանդիման լինիլ առ
քեզ Աճ :

Ոչ թէ դու Աճ կամիս զանօրէնութի և
ոչ բնակին առ քեզ շարք , և անօրէնք
մի' բնակեացին առաջի աչաց քոյ :

Ատեցեր զայնստիկ , ոյք գործեն զա-
նո-

Նօրէնուի . կորուսանեա զամենեանս ,
 ոյք խօսին զսուտ :

Զայրարիւնաչեզ՝ և զնենգաւոր , պիղծ
 առնեա դու Տի . այլ ես ըստ բազում
 ողորմուէ քում , մաից 'ի տուն քո . և
 երկիր պաղից 'ի տաճար սուրբ քո եր
 կիւղիւ քո :

Տի առաջնորդեա ինձ յարդարուէ քում
 վասն թշնամեաց իմաց . և ուղիղ արա
 ստաջի իմ զճանապարհս քո :

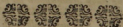
Զի ո՛չ գոյ 'ի բերանս նից՝ ճշմարտուի .
 և սիրտք նոցա նանրեալ են :

Այ՛ գերեզման բաց են կոկորդք նից՝ . և լի
 զուօք իւրեանց նենգաւորք և զեն :

Դատեա զնոսա Աճ՝ զի անկշին 'ի խորհր
 դոց իւրեանց . լի բազում ամբարշտու
 թե՛ նոցա , մերժեա զնոսա . զեզառնա
 ցուցին զքեզ :

Աւրախ լիցին ամենեքեանս որք յուսացել
 են 'ի քեզ . յաւիտեան զնծաացեն . և բնա
 կեացիս դու 'ի նոսա :

Պարծեացին 'ի քեզ սիրելիք անու՛մն քո ,
 զի օրհնեացես դու զարդարն . Տի ոյ՛ց
 զինու հաճուի՛ քո պսակեցեր զնն :

Ի իւրաքան շնորհանքէ վառ աթ-
եր-րդ-նն :

Սաղմոս Դաւթի . 2 :

Աստ խոտի՛ն բերանոյ Տղաւորաց , որսիւնք
բնն , Այ շնորհ-նի , և իստանան
անել շաղաշիւրսն-նի :

ՏՐ

մի՛ սրամտութիւնք քով յանդիմաներ
զիս . և մի՛ բարկութիւնք քով խրա-
տեր զիս :

Ողորմեաց ինձ ՏՐ , զի հիւանդ եմ ես .
բժշկեալ զանձն իմ , զի խռովեցան ոս-
կերք իմ .

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ . և դու ՏՐ
մինչև յերբ :

Դաւրձ ՏՐ , և փրկեալ զանձն իմ . կեցո՛
զիս ՏՐ , ըստ ողորմութեան քում :

Զի ոչ ս'բ է , որ ի մահու յիշէ զքեզ .
կամ ի դժոխս խոստովանեալ առնիցի առ
քեզ :

Ղաստակեցայ ես ի հեծութեան իմում .
լուացի զմեզ զիշեր զմահիճս իմ . և ար-
տասունք իմօք զանկողինս իմ [Թացի :

Խռովեցաւ ի սրամտութենէ ակն իմ . և
մաշեցայ ես ի վերայ ամենայն [Թշնա
մեաց իմոց :

Ի բաց կացէք յինչն ամենեքեան . ոյք
գոր

գործէք զանօրէնութիւն :

Լուա Տ՞ Զայնի լարոյ իմոյ . լուա Տ՞
աղօթից իմոց . և Տ՞ զանդրուածս իմ
ընկալաւ :

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ , ամե
նայն թշնամիք իմ . դարձցին յետս , և
ամաչեսցեն յոյժ . և վաղվադակի խռո
վեսցին :

Սուրբ Դասի . Է .

Զոր ասաց Տն վասն բանիցն քու
սեայ որդւոյ յեմինայ :

Առ իռի վասն Քի , որ զգարտեցեալ 'ի
դարասանի , ինչքե ղգնասի 'ի հօրե ,
իւմ թէ ինչն զգարտեցեալ 'ի սուսուշոյ
հոյցե ղգնասի , ԱՅ :

ԱՅ իմ 'ի քեզ յուսացայ ,
փրկեալ զիս . և յամհալածչոց
իմոց ապրեցո՛ զիս :

Գուցէ՛ երբէք յափշտակիցէ
որպէս առիւծ զանձն իմ . ոչ որ իցէ որ
փրկիցէ . և ո՛չ այն , որ ապրեցուցանիցէ :
Տ՞ ԱՅ իմ , թէ արարի զայս . և թէ
իցեն անօրէնութիւնք 'ի ձեռս իմ :

Թէ հատուցի երբէք այնոցիկ , ոյք հա

տու

տուցին ինձ զլար . անկեայց և ես 'ի
Թշնամեաց իմոց ընդունայն :

Հալածեսցէ ապա Թշնամին զանձն իմ .
հասցէ և կոխեսցէ յերկիր զկեանս իմ .
և զփառս իմ 'ի հող բնակեցուցցէ :

Արի՛ Տ՞ քարկուք քով . և բարձր լեր ,
'ի սպառել Թշնամեաց իմոց :

Զարթիր Տ՞ Աճ իմ , 'ի հրամանս քո՝
զոր պատուիրեցեր . և ժողովք ժողովք
դոց շուրջ եղեցին զքե :

Աստն այսորիկ 'ի բարձունս դարձ Տ՞ .
և Տ՞ դատէ զժողովուրդս իւր :

Դատ արա ինձ Տ՞ ըստ արդարութե
իմում . և ըստ ամբժուէ իմում որ յիս :

Կատարեսցի'ն չարիք 'ի վերայ մեղաւո
րաց և յաջողեսցես դու արդարոյն :

Որ քննէ զսիրտս և զերկեամունս , Աճ
արդար . յիրաւի է ինձ օգնուի յԱՅ՝
որ ապրեցուցանէ զայնոսիկ , ոյք ուղեղ
են սրտիւք :

Աճ դատաւոր արդար . հզօր և երկայ
նամիտ . որ ո՛չ ածէ զբարկուի իւր զօր
հանապաղ :

Ապաթէ ո՛չ դառնայք առ նա , զսուր
իւր սրեալ է . և զաղեղն իւր լարեալ . և
'ի նմա պատրաստել է զանօթս մահու .
և զնետա իւր այրեցելովք է գործել :
Ահաւասիկ երկնեաց զանօրէնութի .
ղացաւ զցաւս , և ծնաւ զանիրաւուի :

Գուրն՝

Գուրն՝ զոր փորեաց և պեղեաց . 'ի նոյն
անկցի 'ի խորխորատ զոր և գործեաց :
Դարձցին ցաւք 'ի գլուխ նորա . և 'ի վե
րայ գազաթան նորա անօրէնութիւնք իւր
իջցեն :

Խոստովան և զէջ Տն ըստարդարութե
նորա . սաղմոս ասացից անուան Տն
բարձրելոյ :

'ի Կաթուղի 'ի վերայ հնչանցն :

Սաղմոս Դաւթի . Ը :

Առ Իստի վան Գծմբէն Այ, և Քէ,
և վան Գծմբէ ստեղծանածոյ
Բանիւնաց :

ՏՐ Տէր մեր՝ զի՛ սքանչելի է անուն
քո, 'ի վերայ ամենայն երկրի :
Համբարձաւ՝ մեծ վայելչութիւն քո 'ի վե
րայ քան զերկինս . 'ի բերանոց մանկանց
աղայոց սաղնդեայց հաստատեցեր զօրհ
նութիւն :

Վասն թշնամեաց քոց Տն . զի եղծցի
թշնամին և հախառախորդն :

Տեսից զերկինս զգործս մատանց քոց
զլուսին և զաստեղս՝ զորս զու հաստա
տեցեր :

Ո՛վ է մարդ՝ զի յիշես զու զնա . կամ
որդի

որդի մարդոյ : թէ այց ինչ արասցես դու
նմա :

Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա քան
զհրեշտակս քո . փառօք և պատուով
պսակեցեր զնա . և կացուցեր զնա ի վր
ամենայն ձեռակերտաց քոց :

Ձեռք ինչ հնազանդ արարեր ի ներքոյ ու
տից նորա . զխաշն՝ և զարջառ՝ և զնա
ինչ :

Եւս՝ և զերէ վայրի . և զթռչունս երկ
նից . և զձկունս ծովու . որք շրջին ք
շաւիղս ծովու :

Տ՞ Տ՞ մեր . զի սքանչելի է անուն քո
յամենայն երկրի :

Ի Խաբուս լուսն Գալտեայն որդւոյ :

Սաղմոս Դաւթի. Թ.

Աս ընդհանուր լինի լուսն յաշտութեն զոր
ուրբ ինն , և իմ լուսն յաշտութեն ,
զոր ուրբ ֆ :

Ահա այց զքէն Տ՞ բոլորով
սրտիւ իմով . պատմեցից զնա
սքանչելիս քո :
Աւրախ եղէց և ցնծացայց ի
քեզ . սաղմոս ասացից անունն քում
բարձրեալ :

Ն Ի դառնալ յետս թշնամեաց խնայ, տկա
րացին և կորիցեն յերեսաց քոց:

Արարեր զգառաստանս իմ, և զերսուսնս.
նստար յաթոռ՝ դատաւոր արդարու
թեան:

Մասեցեր ի հեթանոսս, և կորեաւ
ամբարիշտն. զանուանս նց ցնջեցեր յա
խտեանս յաւիտենից. և թշնամեոյն զէն
պահասեաց մինչ իսպառ:

Զբազարս աւերեցեր. և կորեաւ յիշա
տակ նոցա աղաղակաւ:

Ան կայ՝ և մնայ յաւիտեան. պատրաստ
արար զաթոռ իւր ի դատաստանի:

Ինքն դատէ զաշխարհս արդարու թիւ. և
զժողովուրդս իւր ուղղութիւն:

Եղև Տիւ ապաւնէն տնանկին. օգնական ի
նեղութեան, ի դէպ ժամանակի:

Յուսացին ի բեզ ամենեքեան՝ ոյք զի
տեն զանուան քո. զի ո՛չ թողցես զայնո
սիկ որք, ինդրեն զբեզ Տէր:

Սաղմոս ասացէք Տէ՛ր որ բնակեալն է ի
սիւն. պատմեցէք ի հեթանոսս զգործս
նորս:

Ի ինդրել զարխն նոցա՝ յիշեաց. և ո՛չ
մոռացաւ զաղաղակս տնանկաց:

Ողորմեաց ինձ Տի՛ր և տե՛ս զխոնարհութիւն
իմ ի թշնամեաց խնայ. ո՛ր բարձրարարեր
զիս ի դրանց ի մահուանէ:

Որպէս պատմեցից զամ օրս նոցանոց քո ի
նստարս:

դրուես դատեր սիօնի . և ցնծացայց 'ի
փրկութե քում :

Ընկրան հեթանոսք յապականութե իւ
րեանց՝ զոր արարին . և որոգայթ՝ զոր
թագուցին , առցէ զօրս նոցա :

Ճանաչի Տ՛ր՝ 'ի առնել զդատատանա
իւր . և 'ի գործս ձեռաց իւրեանց կա
պեացին մեղաւորք :

Դարձցին մեղաւորք անդրէն՝ 'ի դժոխս .
և ամենայն հեթանոսք , որք մոռացան
զԱՅ :

Ո՛չ իսպառ մոռանայ Տէր զաղբատն .
համբերութիւն տնանկաց մի՝ կորիցէ
իսպառ :

Արե՛ Տէր՝ և մի՛ զօրացի մարդ . դա
տեացին հեթանոսք առաջի քո :

Կացո՛ Տէր՝ օրէնսդիր՝ 'ի վերայ նոցա .
և ծանկցեն հեթանոսք՝ թէ մարդիկք
են :

Ընդէ՛ր Տէր՝ կացեր 'ի հեռաստանէ .
անտես արարեր 'ի դէպ նեղութե ժա
մանակի :

Յամբարտաւանիլ ամալարչաին՝ այրիաղ
բատն , արդելցին 'ի խորհուրդս իւրեանց ,
զոր և խորհեցան :

Չի գովի մեղաւորն 'ի ցանկութե անձին
իւրոյ . որ զրկէն , և նա՛ գովի :

Իսկ ընդէ՛ր բարկացոյց մեղաւորն զնձ
քստ բազում բարկութե իւրում՝ թէ ո՛չ
խնդրի :

խնդրի :

Այ է Աճառարի աչաց նորա . պիղծ են
ճանապարհք նորա յամ ժամ :

Բարձեալ են իրաւունք յերեսաց նի . 'ի
վի՛ն ամ թշնամեաց իւրոց տիրեսցէ :

Ասաց 'ի սրտի իւրում, թէ ոչ սասանե
ցայց, յազգէ յազգ. առանց շարի :

Անիծիւք և դառնուի՛ք և նենգուի՛ք
լի է բերան նորա . և 'ի ներքոյ լեզուի
նորա ցաւք և վաստակք :

Նստի դարանեալ չ մեծամեծս 'ի դազտ
նիս, ապանանել զամբիծն :

Աչք նորա 'ի տնանկա հային՝ դարանի 'ի
դազտնիս, որպէս դառիւծ 'ի մորւսջ իւ
րում :

Դարանի յափշտակել զաղբառն . յափշ
տակել զաղբառն, և ձգել զնա :

Յորոգայլ իւր խոնարհեցուացէ զնա .
խոնարհեցի 'ի անկցի 'ի տիրելն իւրում
'ի վի՛ն տնանկաց :

Ասաց 'ի սրտի իւրում թէ մոռացու՛ն ամ .
դարձոյց զերեսա իւր, զի մի՛ տեսցէ իս
պառ :

Արի՛ Տ՞ի Աճ իմ . բարձր եղիցի ձեռն
քո . և մի՛ մոռանաք զտնանկա :

Իսկ՝ ընդէ՛ր բարկացոյց տնադարիշան
զԱճ . զի ասաց 'ի սրտի իւրում թէ ո՛չ
քննի :

Տեսանեա դու զնա . 'ի ցաւս և 'ի սրտմը
տու .

տու թիւնս հայիս . մատնել զնս 'ի ձեռս
քո . 'ի քեզ թողեալ է աղբատն . և որ
բոյն դու ես օգնական :

Խորտակեցի բազուկ մեղաւորի և լա
րի . ինդրեացին մեղք նորա և նա մի
գացի :

Տէր թաղաւոր յաւիտեանս յաւիտե
անից . կորիցեն հեթանոսք յերկրէ նո
րա :

Ձգանկութի տնանկաց լուսա Տէր, 'ի
պատրաստութի արտից նոցա, հայեցաւ
ունկն քո :

Դատ տունել որբոյն և տնանկին .
զի մի' ևս յաւելցի մարդ, 'ի մեծաբա
նելն իւրում 'ի վերայ երեսաց երկրի :

ի Կաթարած :

Սաղմոս Դաւթի . Ժ .

Ապ Կաթարածնէ Բարեկամաց Եւրոյ , որք
Համալէին Նմա Ժախէլ . ասելով
Դէ ոչ Կաթիմ զայլ ռգնուծի
Բաց յայնմանէ , որ է ԱՅ :

Տէր յուսացայ . ո՞րպէս ասի
ցէք ցանձն իմ . փոփոխեաց
ի լերինս ուն ճընճղուկ :

Ձի ասէս մեղաւորք լարեցին
զաղեղունս իւրեանց . պատրաստ արարին
զնեռս ի կապարձս , ձգել ընդ խաւար՝
այնոցիկ ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Ձի զոր դու շինեցեր՝ նոքա աւերեցին .
իսկ արդարն զի՞ արար :

Տո՛ ի տաճար նք իւրում . Տո՛ յերկինս
յաւթոս իւրում :

Աչք նորա ի անանկս հային . արտեա
նունք նորա քննեն զորդիս մարդկան :

Տո՛ քննէ զարդարն և զամբարիշտն . որ
սիրէ զմեզս , աստէ զանձն իւր :

Տեղացի՛ ի վր մեղաւորաց որողայթ ,
հուր և ծծումք . այս մրդիկ՝ բաժին բա
ժակի նոցա :

Արդար է Տո՛ և զարդարութի սիրէ .
և զուզուի տեսանեն Երեսը նորա :

ի

'Ինքուր՝ ի վերայ ունեցորդացն :

Սաղմոս Դաւթի . ԺԱ.

Ապ գանիւրի վան ազանեցման ծանա
նակին , և յոռոյ ընդունիլ զմ
աշտոսին գալտեմէ ի
յոցլին :

Ապրեցո՛ր զիս Տ՛ր՝ զի նուազեաց սք .
նուազեցան ճշմարտութիք յորդ
ւոց մարդկան :

'Ի նանիր խօսեցաւ այր՝ ընդ ընկերի իւ
րում . շրթամբք նենգաւորօք , սրտէ՛ր
սիրտ խօսեցաւ :

Սասկէ Տ՛ր՝ զամ շրթունս նենգաւորս .
և զլեզուս մեծաբանս :

Ոչք ասացին , զլեզուս մեր մեծս արաս
ցուք . շրթունք մեր առ մեզ են , և արդ
մեր ո՛վ է Տէր :

Վո՞ տառապանաց աղքատին՝ և հեծու
թն անանկին , այժմ յարեաց ասէ Տ՛ր .
եղից զփրկուի իմ . և համարձակե
ցայց ի նոսա :

Բանք Տ՛ն են բանք սք ուն զարծաթ .
ընտրեալ և փորձեալ յերկրէ . սրբե՛լ
և պարզեալ՝ եօթնպատիկ ի հողոյ :

Դու Տ՛ր պահեսցես զմեզ . և ապրե
ցուս .

ցուցես զմեզ յազգէ յայտմանէ մինչև
յաւիտեան :

Հուրջանակի ամպարիշտք շրջին . ըստ
բարձրութեն քում մեծա արացես դու
զորդիս մարդկան :

Ի ԿԵԿԵԾ :

Սաղմոս Դաւթի . ԺԲ .

Ա՜ր - լի է Գ - լի Ի Դէ զ Գծի Լ - լի Գի . Բե
հ - Լ - լի Կ - լի Ե - լի Ե - լի Ե - լի :

Ս՛ինչև յե՛րբ Տ՛ը՝ մոռանաա զիս իս
պառ . մինչև յե՛րբ դարձուցանես
զերեսս քո յինէն :

Մինչև յե՛րբ զնեմ զխորհուրդս յանձն
իմ . և ցաւք արտի իմոյ զանուրս :

Մինչև ցե՛րբ բարձրանայ թշնամին ՚ի
վերայ իմ . նայեաց և լուր ինձ Տ՛ը Ա՛ծ
իմ :

Լո՛յս տուր Տ՛ը՝ աչաց իմոյ . զի մի՛ եր
բէք ննջեցից ՚ի մահ :

Մի՛ սասացէ թշնամին , թէ յաղթեցի
նմա . կամ նեղեց ք իմ ցնծացեն , թէ ես
սասանեցայ :

Ես յողորմուիս քո Տէր յուսացայ .
ցնծացաւ սիրտ իմ ՚ի փրկուե քում օրհ
նեցից զՏ՛ը՝ զբարեբարդ իմ :

Ի

՚ի կոտորած :

Սաղմոս Դաւթի. ԺԳ.

Աստուծոյ զամեն Տառնէ Տարբան, զամեն
պարծէցման նոյնն, և զամեն գաւա
րեան հեցաւորն Բերայ :

Լսաց անդգամն ՚ի սրտի իւրում, Թէ
ո՛չ գոյ Աճ :

Ապականեցան և պղծեցան յանօրէնու
թիւ իւրեանց . և ո՛չ ոք է, որ առնէ
զբարի :

Տո՛ւ յերկնից նայեցաւ՝ յիմա՛ որդիս մարդ
կան . տեսանել Թէ իցէ՛ որ իմաստուն,
որ խնդրիցէ զԱճ :

Ամենեքեան խոտորեցան ՚ի միասին՝ և
անպիտանացան :

Ո՛չ ոք է որ առնէ զբարի . և չէ՛ ոք .
մինչև ՚ի մի :

Որպէս ո՛չ ծանիցեն ամենեքեան, որք
գործեն զանօրէնու թիւ :

Ո՛րք ուտեն զժողովուրդ իմ՝ ունիւր
կուր հացի . և առ Տո՛ւ ո՛չ կարդացին :

Անդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ո՛չ իցէ եր
կիւղ . զի Տո՛ւ է յազգս արդարոց :

Չխորհուրդ աղքատին յամօթ արարին .
զի Տո՛ւ է յոյս նորա :

Ո՞, տացէ 'ի սիճնէ զփրկուի իսրայէ-
լ . 'ի դարձուցանել ՏՆ զգերուի ժո-
ղովրդեան իւրոյ . ցնծասցէ յափօք՝ և
ուրանի և զիցի իսրայէլ :

Սուրբ Դատի . ԺԴ .

Աստուծոյ զան իրացն գիտանալոց
'ի լուսնի յերկինս :

Ո՞վ կացցէ 'ի իսրանի բում .
կամ ո՞վ բնակեացի 'ի
լեառն սուրբքս :

Որ զնայ անբիծ , գործէ
զարդարութի . խօսի զճշմարտութի 'ի
սրաի իւրում :

Որ ո՞չ նենգաւորեաց լեզուաւ իւրով .
և չար ընկերի իւրում ո՞չ արար :

Նախատինս 'ի մերձաւորաց ո՞չ առնու .
արհամարհեալ է առաջի նորա չարա-
գործն :

Ջերկիւղածս ՏՆ փառաւոր առնէ . որ
երգնու ընկերի իւրում և ո՞չ ստէ :

Չարծաթ իւր 'ի վարձու ո՞չ տայ . և
կաշառս 'ի վիճի իրաւանց ո՞չ առնու . որ
զայս արասցէ , նա մի՛ սասանեացի յաւ-
իտեան :

ԱՐՅԱՆԳԻՐ ԴԱՆԻՔ . ԺԵ .

Աստուծոյ զամեն Տալմանայն քի, զորս
 անկեց եր առ հայր, զի ինչեւն
 լաւութեանս իւրոյ իւրաքանչիւր
 զիւրեքիւրեք ընդհանրեալն:

Պահեալ զիս ամ իմ, զի ես իբեզ յու
 սացայ . ասացի Տէն, Տէր իմ ես
 դու՝ և բարիք իմ չեն քեզ ինչ պիտոյ:
 Արքայ քոյ, որք են յերկրի քում . սքան
 չեի արարեր զամ կամս իմ ի նոսա:
 Յաճախեացին հիւանդութիք նոցա .
 յեա աշտորիկ ապա վաղվաղեացին:
 Ոչ ժողովեցայց ի ժողովս նոցա յա
 րեանց . և ոչ յիշեցից զանուանս նոց ի
 շրթունս իմ:

Տը բաժին ժառանգութի իմոյ՝ և բաժա
 կի իմոյ դու ես, որ աշտե՛նդարձուցա
 նեա զժառանգութի իմ յիս:

Վիճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս, և ժա
 ռանգութի իմ հաճոյ եղև ինձ:

Օրհնեցից զՏը՝ որ իմաստուն արար
 զիս . մինչ զի ի գիշերի ևս խրատեցին
 զիս երիկամունք իմ:

Յառաջագոյն տեսանէի զՏը առաջի իմ
 յամ ժամ. զի է ընդաջմէ իմմէ, զի մի՛
 սասանեցայց:

Վասն

Ասան աշտորիկ ուրախ եղև սիրտ իմ .
և ցնծացաւ լեզու իմ . ևս և մարմին իմ
բնակեացի յուսով :

Զի ո՛չ թողցես զանձն իմ ի դժոխս . և
ո՛չ տացես սրբոյ քում տեսանել զապա
կանութի :

Ցուցեր ինձ զճանապարհս կենաց . լցու
ցեր զիս ուրախութեամբ յերեսաց քոց
ի քաղցրութենէ վայելութեւ աջոյ քոյ
մինչև իսպառ :

Աղօթք Դաւթի . Ժ. 2 .

Աս Դաւթէ իՏէ՛ր Բերնոյ ասնից արնոյ
որդորոյ , աս ՚ի զապիւ ՚ի հալածանոյ :

Ի սէր Տէ՛ր արդարութեւ . և նայեաց ՚ի
ինդրուածս իմ . ո՛ւնկն դիր աղօ
թից իմոց՝ զի ո՛չ շրթամբք նենգաւո
րօք :

Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն . և
աչք իմ տեսցեն զուղղութի :

Փորձեցեր զսիրտ իմ , և քննեցեր ՚ի գիշե
րի . փորձեցեր զիս՝ և ո՛չ գտաւ յիս անի
րաւութի :

Մի՛ խօսեցի բերան իմ զգործս որդւոց
մարդկան . վա՛ր բանից շրթանց քոց՝ ևս
պահեցից զճանապարհս խիստս :

Հաստատեալ զլաւիղս իմ ՚ի ճանապարհ
B 2 հի

հի քու մ. զի մի՛ գայ թագ զե սցին զ նայք իմ :
 Եւ առ քեզ ՏՐ կարդացի՛ զի լուար ինձ
 ւած . խոնարհեցո՛ առիս զունկն քո . և
 լուր բանից իմոց :

Մքանչե լիարրեր զողորմու ի քո՛ ո՛ փրկեա
 զայնոսիկ ոյք յուսացեալ են՝ ի քեզ՝ յայն
 ցանկ , ոյք հակառակ կանաքոյ քո :

Պահեա՛ զիս ուն քիք ական . Ե հովա
 նեա՛ թեոց քոց ծածկեացեա զիս , յերե
 սաց ամբարշտաց , ոյք տնայեցուցին զիս :

Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին . և ի
 ճարպս խրեանց արգելին . և բերանք
 նոցա խօսեցան զամբարտաւանութ :

Մերժեցին զիս , և այժմ դարձեալ պա
 տեցան զինե . ուշ եղին՝ խոնարհեցու
 ցանել զիս յերկիր :

Համարեցան ինձ ուն առ իւծ , զի պատրաս
 տի յորս . և որպէս կորին առ իւծու ,
 զի նոտի դարանեալ :

Արի՛ ՏՐ՝ ժամանեա՛ նոցա . և խափա
 նեա՛ զնս . փրկեա՛ զանձն իմ յանաւարշ
 տաց . ի որոյ՝ և ի ձեռաց Թշնամիոյն :

ՏՐ կորո՛ զնս յերկրէ . բաժանեա՛ և խա
 փանեա՛ զնս ի կեանս խրեանց :

Գաղտնեօք քովք լցան որովայնք նոց .
 յաղեցան կերակրովք , և Թողին զմեա
 ցուածս աղայոց խրեանց :

Ես արդարութ երեւցայց երեսաց քոց .
 յաղեցայց յերկիւ փառաց քոց :

Ի խոսարած ի վերայ պատերազմող նահապա
 ին, ծառային Տն Դաւթի . որ խօսեցաւ
 ընդ Տն զբան օրհնութի . յառաջ յորում
 ժրխեաց զնա Տն ի յեռաց ակնայն ի նո
 ւոյ, և ի յեռաց սառսուղայ :

Սաղմսա . ԺԷ.

Աստ ընդհանու լնի ի բերանայ քի լնն
 աշտեցման նորին ի մահաւանէ . իմ
 քահանայ ախաշտեցմանն իւրոյ
 ի իննուհայ :

Իրեցից զքեզ՝ Տն դորութի
 իմ . Տէր հաստատիչ իմ .
 ապաւեն իմ և փրկիչ իմ :
 Ան օգնական իմ, և ես յա
 տամ ի նա ապաւեն իմ, և եղբիւր փր
 կուէ իմոյ՝ ընդունող իմ է :

Օրհնելով կարգացից առ Տն . և ի
 թշնամեաց իմոց ապրեցալոյ :

Շուրջ եղեն զինեւ երկունք մահու . և
 ուղիք անօրէնուէ խառնեցուցին զիս :

Վիշաք դժոխոց պաշարեցին զիս . և ժա
 մանեցին ինձ որոգայթք մահու :

Դնեղուէ իմում ես առ Տն կարգացի .
 և առ Ան իմ աղաղակեցի :

Լուսն ինձ ի տաճարէ սրբոյ խորմէ ձայ
 Ե 3 նի

Նի աղօթից խնայ . և աղաղակ իմ առաջի
նորա , մտցէ յականջս նորա :

Խռովեցաւ և դողաց երկիր՝ և հիմունք
լեւանց սասանեցան և խռովեցան . զի
բարկացաւ ՚ի վերայ նց ամ :

Եւ ծուխ ՚ի բարկութէ նր . և հուր յե
րեսաց նորա բորբոքեցաւ , և փայլատա
կունք հատան ՚ի նմանէ :

Խոնարհեցոյց զերկինս և եջ . և մէզ ՚ի
ներքոյ ոտից նորա :

Եւ ՚ի բրովբէս և թռեաւ . սլացաւ նա ՚ի
թևս հողմաց :

Եդ զխաւար ՚ի ծածկոյթ իւր , և շուրջ
զնաւաւ են յարկք իւր . և խաւարային
ջուրք , մինչև յամպս օդոց :

՚Ի փայլատակել նր առաջի նց , ամպք
անցուցին զկարկուտ և զկայծակունս
հուր :

Որտաց Տր յերկնից , և բարձրեալն
եւ զձայն իւր ՚ի կարկուտ և ՚ի կայծա
կունս հուր :

Առաքեաց զնետա իւր՝ և ցրուեաց զնս .
յաճախեաց զփայլատակունս իւր , և
խռովեցոյց զնոսա :

Երևեցան աղբէրք ջուրց . և յայտնեցան
հիմունք աշխարհի :

՚Ի սասակ բումմէ Տր , և ՚ի շնչել հող
ւոյ բարկուէ բո :

Առաքեաց ՚ի բարձանց՝ և ընկալաւ զիս .
ըն

ընկալաւ զիս 'ի ջուրց բազմաց :

Փրկեացէ՛ զիս Տ՞ր 'ի թշնամեաց իմաց
հզօրաց՝ և յատելեաց իմաց . զի հզօրք
եղին քան զիս :

Դամանեցին ինձ յաւուր շարչարանաց
իմաց . եղև Տ՞ր հզօրիչ իմ . և եհան զիս
յանդորր՝ և փրկեաց զիս Տ՞ր . զի կամե
ցաւ զիս :

Հատուցէ ինձ Տ՞ր լը արդարութ իմում .
ըստ ամբօսե իմում հատուցէ ինձ :

Ես պահեցից զճանապարհս Տ՞ն, և ո՛չ
անպարշտեցայց յոյ իմմէ :

Ամենայն իրաւունքնորա առաջի իմեն .
և զարդարուի իւր ո՛չ 'ի բացեալ արար
յինէն :

Եղէց և ես անբիծ լը նմա . և զգուշա
ցայց յանօրէնութ իմմէ :

Հատուցէ ինձ Տ՞ր ըստ արդարութե
իմում . ըստ սրբութ ձեռաց իմաց՝ առա
ջի աչաց իւրաց :

Ընդ սրբոյն, նք եղիցիս . լը առն ամբ
ծի, անբիծ եղիցիս . լը ընտրեալն, ըն
տրալ եղիցիս . և լը թխրան թխրեա
ցիս :

Դու զժողովուրդս խոնարհս կեցուցա
նես . և զաչս ամբարտաւանից դու խո
նարհեցուցանես :

Դու լուսաւորաւնես զճրագ իմ Տ՞ր նծ
իմ, լոյս արա ինձ 'ի խաւարի :

Ք. և փրկեցայց ՚ի փորձուէ իմմէ . առ-
տուծով իմով անցից Է պարիսպս :

Աճ իմ, անբիծ են ճանապարհք նի . և
բանք Տն ընտրեալ են . և ապաւէն ա-
մենեցուն որք յուսան ՚ի նա :

Ասան զի ո՛վ է Աճ, բաց ՚ի Տնէ . կամ
ո՛վ է Աճ, բաց յայ մերմէ :

Աճ, որ զգեցուցեր ինձ զգորուի . և
եղեր յամբծուէ զճանապարհս իմ :

Հաստատեցեր զոտս իմ ուն զեղջերուի .
և ՚ի վր բարձանց կացուցեր զիս :

Ուսուցեր զձեռս իմ ՚ի պատերազմ . և
արարեր զբազուկ իմ ուն զաղեղն հաստ .
և ետուր ինձ զպաշտպանութի փրկու-
թէն քո :

Աջքո ընկալու՛ զիս և խրատ քո կանգնեց
զիս իսպառ, և խրատ քո ուսուցէ զիս :

Ընդարձակեցեր զգնացս իմ ՚ի ատորէ իմ
մէ . և ոչ տկարացան շաւիղք իմ :

Հալածեցից զթշնամիսն իմ և հասից
նց . և ոչ դարձայց ՚ի նոցանէ՝ մինչև
սպառեցից զնոսա .

Նեղեցից զնոսա, և այլ մի՛ կարասցեն
կեալ . և անկցին ՚ի ներքոյ օտից իմոց :

Զգեցուցեր ինձ զգորուի ՚ի պատերազ-
մի . և զյարուցեալսն ՚ի վր իմ, ՚ի ներ-
քոյ իմ արարեր :

Զթշնամիսն իմ հալածականս արարեր .
և զատելիսն իմ սատակեցեր :

Ազա

Ազադակեցին, և ո՛չ որ էր որ փրկէր
 զնա: Կարգացին առ Տժ. և ո՛չ լուաւնց:
 Մանրեցից զնոսա սոյ փռչի առաքի հոգ
 մոյ. և սոյ կաւ գռեհաց կոխեցից զնոսա:
 Փրկեացէ զիս Տժ, 'ի հակառակուէ ժո-
 ղովորոց. և կացուացէ զիս գլուխ հե-
 թանոսաց:

Դարձաւ որդ՝ զոր ո՛չ գիտէի, ծառայեաց
 ինձ. և 'ի լուր ականքաց լուաւ ինձ:
 Որդիք տաւրաց տակեցին ինձ. որդիք օ-
 տարաց մաշեցան, և կաղացան 'ի շաւ-
 դաց իւրեանց:

Կենդանի է Տժ՝ և օրհնեալ է Աճ. և
 բարձր եղիցի անժ փրկուէ իմոյ:

Աճ է որ իմորէ զվրէժ իմ. և հնազանդ
 առնէ զժողովուրդս ի ինե:

Փրկիչ իմ 'ի թշնամեաց իմոց բարկացո-
 ղաց. յայնցանէ որք յարուցեալ են 'ի
 վր իմ, բարձր արարեր զիս. և յառնէ
 անիրաւէ փրկեցեր զիս.

Առան պսոսրիկ՝ խոստովան եղէց քեզ 'ի
 հեթանոսս. և անուան քում սաղմոս
 ասացից:

Մեծ արարեր զփրկուի թագաւորի նո-
 րա. առնել ողորմուի ի օժեւոյ նորա
 դաւթի. և ի զաւակի նորա յազգէ
 մինչև յազգ:

Օրհնութիւն Մօսէի . և որդւոցն .
Իւրոյեւն : Եւեց . 15 .

Րհնեսցո՛ւք զմօր , զի փառօք
է փառաւորեալ :

Չհեծեալս և զերիւարս ըն
կէց 'ի ծով . օղնական ընդու

նօղ կմ Տժ' և եղև ինձ 'ի փրկուի :

Սա է իմ անձ' և փառաւոր առնեմ զսա .
անձ հօր իմոյ' և բարձր արարից զսա :

Տժ' խորատակէ զպատերազմունս , և Տժ'
է անուն նորա :

Չընտիրս արանց' և զընտիրս սպառա
զինաց . զկառս և զերիւարս , և զամե

նայն զօրուեա փարաւճի ընկէց 'ի ծով :

Ծով ծածկեաց զնոսա . ընկրան յան
դունդս խորոց , իբրև զվեմա :

Աջ քո Տժ' փառաւորեալ է զօրութի
ւրով . և աջ քո Տժ' խորատակեաց զթշնա
միս քո :

Եւ մեծութիւն փառաց քոց մանրեցեր զհա
կառակորդս քո . առաքեցեր զբարկուի
սրամտուն քո . և էկեր զնա ուն զեղէզն :

Հոգւով զօրուե սրամտուն քո , պատա
ռեցան ջուրք . զիզան' կացին ուն պարիսպ
քարեայ ջուրք ծովուն . և պաղեցան զի
զան ալիք ջուրցն 'ի մէջ ծովուն :

Ասաց

Ասաց թշնամին . ասէ , հալածեցից՝ հա
սից՝ հարից . բաժանեցից զաւարն՝ և
լցուցից ՚ի նոցանէ զանձն իմ :

Ի սուր իմ արկից զնոսա . տիրեսցէ , և
բարձրացի ՚ի վր նոց աջ իմ :

Առաքեցեր զհօղմն քո , և ծածկեաց զնս
ծով . ընկղմեցան , և իջին ուղ կապար՝ ՚ի
ջուրս սաստիկս :

Ո՛նմանի բեղ յանա ՏԻ՝ . կամ ո՛վ նմա
նիցի բեղ՝ փառաւորեալ ՚ի սբս :

Սբանչելի փառաւորեալ՝ որ առնեա
ղեշանս և զարուեստս . ձգեցեր զձեռն
քո . և եկուլ զնս երկիր :

Առաջնորդեցեր արդարութիւն ժողո
վրդեան քո այսմ , զոր և փրկեցեր :

Մի թիւարեցեր զօրութիւն քով ՚ի բանա
կեաղ սրբուէ քո . լուան աղդք՝ և բար
կացան , և երկունք կարան զբնակիչան
փղջտացւոց :

Յայնժամ փութացան դատաւորք եղով
մայ . և իշխանք մովաբացւոց :

Կարաւ զնոսա զողումն . հաբեցան նմ
բնակիչք քանանացւոց :

Անկցի ՚ի վր նոց ահ և զողումն . և ՚ի զօ
րուէ բաղկի քո քարացին :

Մինչև անցցէ ժողովուրդ քո ՏԻ՝ . մին
չև անցցէ ժողովուրդ քո այս՝ զոր ստա
ցար :

Տարեալ տնկեսցես զնս ՚ի լերին ժառան
B. 6 դուէ

դուէ քո . 'ի պատրաստութի ընակուէ
ժառանգուէ քո :

Չոր ստացար 'ի սկզբանէ ՏԾ , ստացար
սրբութիւն , և զոր պատրաստեցին ձեռք
քո . ՏԾ թագաւոր յաւիտեանս յաւի-
տենից , և ևս :

Չի եմուտ փարաւճն՝ կառօք և երիւա-
րօք . և ընտիր ապառազներօք 'ի մէջ ծո-
վուն :

Եւ էած 'ի վր 'նց ՏԾ՝ զքուրս ծովուն .
և որդիքն խրայէլի գնացին ընդ ցամաք
'ի մէջ ծովուն :

Վ.ս է իմ Աճ և փառաւոր առնեմ
զսա . նիծ հօր իմոյ՝ և բարձր
արարից զսա :

Մարդասէր ՏԾ՝ բարեխօսութիւն սրբուհ
ւոյ անարատ մօր քո և կուսի . և վասն
խաչի քո պատուականի - ընկալ զազա-
լանս մեր , և կեցո՛ղ զմեզ :

Քուրդ եւնեւիւն , և եբեւիւն :

Ս ան 'ի վերուստ խաղաղութե՛ն՝ և
փրկուէ անձանց մերոց՝ զՏԾ ա-
զաշեսցուք :

Վ.ս

Այլ լսելի լինելոյ Տն ինչ , ձայնի աղաղա-
նաց մերոց՝ զՏր ա" :

Այլ քա՛նիւ և ներող լինելոյ ինչ՝ ի վր մե-
ղաց մերոց՝ զՏր ա" :

Այլ Թողլոյ մեզ՝ զամ յանցանա մեր , զկա-
մայ և զակամայ , զՏր ա" :

Այլ զի մի՛ ք խոտանան գոտանիցիմք յառ-
ուրն պատասխանատու՛սն , զՏր ա" :

Այլ հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմա-
րիտ և ողիղ հա՛ւատով՝ ի Քրիստոսին
զՏր աղաչեսցուք :

Եւ՛ ևս՝ և վս միաբանութե՛ն ճշմարիտ և
սուրբ հա՛ւատոյս մերոյ զՏր ա" :

Զանձինս մեր՝ և զմեմեանս , Տն Այ
ամենակալին յանձն արասցուք :

Ողորմեաց մեզ Տր նո՛ծ մեր , ըստ մեծի
աղորմու՛ն քում . ասասցուք ամենեկեան
միաբանուք : Տր ողոր" :

Աւօր :

Տր ասե՛նքեան՝ և գոյացուցիւ գիշե-
րոյ . որ արարեր զաիւ՝ ի դեօ-
սանս բարեգործու՛ն , ի փրկու՛ն ան-
ձանց մերոց . և զգիշեր՝ ի հանգիստքեալ
տկարացեալ բնու՛ն մերոյ . իսկ այժմ
զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր յորհ
նաբանութի՛ ահա՛ւոր և փառաւորեալ
անուանդ քում որրոյ : Ընկալ և այժմ
զա-

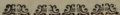
զաղաչանա մեր և յաջողեալ մեզ , ուղիղ
հաւատով և առաքինասէր վարուք 'ի
նոյն պաշտօնքս կանխել միշտ . և նովին
կանօնիւս՝ անդադար փառաւորել զհայր
և զորդի և զսբ հոգիդ . այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից :

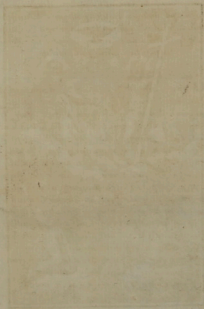
Խ=Է=Է=ԻԻ =Քենչ=ն :

Օքեզ , որ յամի գլխած և մարդասէր
Տրդ ես , աղաչեմք հանապաղ : զի զօ-
րացուցեա զմեզ օր ըստ օրէ , կալ 'ի
կարգի կրօնաւորուե մերում : Թեթեա
ցո՝ Տր՝ զքաղցր լուծ քո , զոր եղեր 'ի
վերայ մեր՝ զի կարացուք կալ 'ի պա-
տուիրանի քում . և զհաճոյան առնել
առաջի քո յամ ժամ , 'ի տուէ և 'ի դի
շերի . հրեշտակային երգակցուք զքեզ
օրհնել՝ զքեզ գովել , գոհուիս և փառս
մատուցանել ամենազօր տրուեդ , այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից՝ ամէն :
Սաղմոսիւք և օրհնուք և երգօք հոգեա
րօք , անդադար փառաւորեմք զհայր և
զորդի և զսբ հոգիդ : այժմ և միշտ և յա-
ւիտեանս յաւիտենից՝ ամէն :

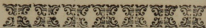
Օրհնեալ Տր մեր Զս Քս ամէն :

Հայր մեր որ յե՛ :

Printed by J. W. Smith, New York.

Ամենք իբրեւորեալսն Պաշտելի,
Միասնաբան Ամենի Պատմելի:

Ի հաջորդ :

Սաղմոս Դաւթի . ԺԸ :

Աստուծոյ զան ծանախցանն Այ , զոր
հաբեւի ե գտանել ի ստեղծում
ծոյ և ի գրոյ սրբոյ :

Ր Կ Ի Ն Վ Գ Ը Տ
Մ Ե Ն Զ Փ Ա Ռ Ս Այ .
և զարարածս մեռաց նորա
պատմէ հաստատութի :

Օր աւուր բոկէ զբան . և գիշեր գիշե
րի ցուցանէ զգիտութի :

Ո՛չ են բանք՝ և ո՛չ են խօսք , որոց ոչ
լսին ձայնք նոցա :

Ընդ ամ երկիր եւ բարբառ նոյ . և մին
չե ի ծագս աշխարհի են խօսք նոյ :

Յարեաւ եհար զխորան իւր . և քնքն
սոյ փեռաց , զի ելանէ յառաքատե իւր
մէ .

մէ . և ցնծայ նա ունի սկայ յընթանալ
զճանապարհս իւր :

Դժադայ երկնից են ելք նի . և հան
դիտա նորա մինչև 'ի ծագս նորուն . և
ոչ որ իցէ , որ թագ իցէ 'ի տապոյ նի :
Օրէնք Տն անբիծ են' և դարձուցանեն
զհողիս . վկայուի Տն հաւատարիմ է .
և իմաստուն առնէ զաղայս :

Արդարութիք Տն ուղիղ են . և ուրախ
առնեն զսիրտս . պատուիրանք Տն լոյս
են' և լոյս տան աչաց : երկիւղ Տն սր
է : և մնայ յաւիտեան :

Դատաստան Տն չշմարիտ է . և արդար
է 'ի նոյն :

Ցանկալի է նա քան զոսկի' և քան զա
կանս պատուականս բազումս . բազր
է նա քան զմեղու խորիսի :

Քանզի' ծառայքս պահեսցէ զայս . 'ի
պահելն , նմա հատուցումն բազում :

Զյանցուածս իւր ո՛վ կարէ առնուլ 'ի
միտ . 'ի գաղանեաց իմաց սր արա զիս
Տն . և յտարէն պահեալ զծառայսքս :

Ազա թէ' ոչ տիրեսցեն ինձ . յայնժամ
անբիծ եղէց' և սուրբ եղէց 'ի մեղաց
մեծաց :

Եղիցին քեզ հաճոյ' բանք բերանոյ իմոյ
և խորհուրդ սրտի իմոյ առաքիքս յնմ
ժամ . արժանական իմ և փրկիչ իմ :

Ի հաքարած :

Սաղմոս Դաւթի . ԺԹ .

Ապ իօտ լաւն արդեանց , և հաքարաւ
լաւաւանացն քի :

Լուիցէ քեզ Տ՞ի յաւուր անձկութե .
օգնական եղիցի քեզ անունն ւայ
յակօրայ :

Առաքեսցէ քեզ Տ՞ի զօգնութի՝ ի սրբուն
իւրմէ . և ի սիօնէ ընկալցի զքեզ :

Յիշեսցէ Տ՞ի զամ պատարագս քո . և
զուխտս քո ընդունելի արասցէ :

Տացէ քեզ Տ՞ի քսութի քում . և զամ
խորհուրդս քո՝ նա կտտարեսցէ :

Յնծասցո՛ւք մեք ի փրկութե՛քում . յա
նուն ԱՅ մերոյ՝ մեք մեծք եղիցուք :

Լցուցէ Տ՞ի զամ խնդրո՛ւածս քո . այժմ
ծանեաք , զի կեցոյց Տ՞ի զօժեալ իւր :

Լուա սմա յերկնից ի սրբուն իւրմէ . ի
զօրութի փրկութե՛ք աջոյ իւրոյ :

Սոքա կառօք՝ և սոքա երիվարօք . այլ
մեք զանուն Տ՞ն ւայ մերոյ կարգասցուք :

Սոքա խափանեցան և անկան . մեք յա
րեաք՝ և ուղիղ եղաք :

Տ՞ի կեցո՛ւ զթագաւորն , և լուր մեզ . յա
ուր յորում կարգասցօք առ քեզ :

Ի

Ի հարաւ :

Սաղմոս Դաւթի . Ի .

Առ իսկ ինչ գերեւորեցանն Քրիստոսն .
 և ի նշանեցան ի նշանոց նորին :

ՏԻ , 'ի զօրում քում ուրախ եղիցի
 Թադաւորն . 'ի փրկում քում
 ցնծացի յոյժ :

Չցանկում սրախ նորա ետուր նմա . և
 զկամս շրթանց նորա ոչ արդեւեր 'ի
 նմանէ :

Դաման արարեր զնա յօրհնում քաղց-
 րում քոյ . և եղեր 'ի գլուխ նոր պատկ 'ի
 քարէ պատուականէ :

Կեանս ինդրեաց 'ի քէն . և ետուր նմա
 ք երկայն աւուրս՝ յաւիտեանս յաւի-
 տենից :

Մեծ են փառք նր 'ի փրկում քում .
 զփառս և զմեծ վայելքում զիցես 'ի վր
 նորա :

Տայես զնա յօրհնում յաւիտեանս յաւ-
 տենից . և ուրախ արասցես զնա յու-
 րախում ի երեսաց քոյ :

Թադաւոր յուսացաւ 'ի ՏԻ . յողորմաւ
 բարձրելոյն նա մի՛ սասանեացի :

Քաղցի

Գացի ձեռն քո 'ի վր' Թշնամեաց քոց .
 և աջ քո գացի՝ զնմա տեղս քո՝

Դիցես զնսսա ուն Տնոց հրոյ . 'ի ժամա
 նակի երեսաց քոց :

Տ՞ր բարկուի իւրով խռովեցուցէ՝ զնս .
 և հո՛ւր կերիցէ զնս :

Պատու նց յերկրէ կորիցէ՝ . և զաւակ
 նց յողուոց մարդկան :

Խոտորեցան 'ի բէն շարուի . և խորհե
 ցան զխորհուրդ , զոր ո՛չ կարացեն հաս
 տատել :

Արացել'ս զնս հալածեալս . 'ի մնացու
 ածս քո՝ պատրաստեսցես զերեսսնց :

Բարձր լեր Տ՞ր 'ի զօրուն բուժ . օրհնես
 ցուք , և սաղմոս ասացուք զօրունց
 քոց :

'ի իստարած , իսն առաւօրան օգ
նախնութեան :

Սաղմոս Դաւթի . ԻԱ.

Աստուծոյ իսն լաւաբանացն ՔԻ, իսն
դարձանն ունց , և իսն սրբաշնո-
սեան հաշորդութեան :

ԱՏ իմ , նայեալց առիս :
ընդէր թողեր զիս . հեռի
եղէ 'ի փրկուէ իմմէ , զի
բանից յանցանաց իմոց :

ԱՏ իմ , 'ի տունէ կարգացի առ քեզ , և
ինձ ոչ լուար . 'ի գիշերի . և ինձ ոչ ան
տացեր :

Դու 'ի սուբա բնակեալ ես . գովեալդ
խորայելի :

'ի քեզ յուսացան հարքն մեր . յուսացան
'ի քեզ և փրկեցեր զնս :

Առ քեզ աղաղակեցին , և կեցին . 'ի
քեզ յուսացան և ոչ ամաչեցին :

Այլ ես որդն եմ , և ոչ իմ մարդ . նա
խառնեք մարդկան և արհամարհանք
ժողովրդոց :

Ամենեքեան որք տեսանէին զիս՝ արհա-
մարհէին զինս . խօսէին շրթամբք և
շար

շարժէին զգլուխս իւրեանց :

Յաւաքացաւ 'ի Տը' և փրկեացէ՛ զնա . կե
ցուցէ՛ զնա՝ զի կամի զնա :

Դու ես՝ որ հաներ զիս յարգանդէ .
յոյս իմ 'ի ստեանց մօր իմոյ :

'Ի քեզ անկայ ես յարգանդէ յորովայ
նէ մօր իմոյ դու ես Աճ իմ :

Մի՛ 'ի բացեայ առնիր յինէն՝ զի նեղու
թիք մերձեալ են . և ո՛չ ոք է որ օգնէ
ինձ :

Հուրջ եղեն զինե՛ զսուրակք բազումք .
և ցուլք գէրք պաշարեցին զիս :

Բացին 'ի վի՛ իմ զբերանս իւրեանց ուն
առիծ . զի մռնչէ և յափշտակէ :

Ես ուն թուր հեղայ՝ և ցրուեցան ամ ոս
կերք իմ . և եղև սիրտ իմ ուն մօմ հա
լեալ 'ի մէջ որովայնի իմոյ :

Չորացաւ ուն խեցի զօրուի իմ . լեզու
իմ 'ի քիմս իմ կցեցաւ . և 'ի հող մահու
իջուցին զիս :

Հուրջ եղեն զինե՛ շունք բազումք . և
ժողովք շարաց պաշարեցին զիս :

Ճակեցին զձեռս իմ՝ և զոտս իմ . և
թուեցին զամ ոսկերս իմ, նոքա հայե
ցան և տեսին զիս :

Բաժանեցին զհանդերձս իմ 'ի մէջ իւ
րեանց . և 'ի վի՛ պատմութեանի իմոյ վի
ճակս արկանէին :

Դու Տը՛ մի՛ հեռի առներ զօգնութի

քո յինէն . և ՏՐ՝ յօգնել ինձ նայեալ :
Փրկեա՛ ի սրոյ զանձն իմ . և իձե-
ռաց շանց զմիամօրուի իմ :

Փրկեա՛ զիս ի բերանոյ առիւծու՝ յեղ-
ջերէ մեղեդեալուի զնսնարհուի իմ :

Պատմեցից զանուն քո եղբարց իմաց .
՛ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ :

Երկիւղածք Տ՛ն օրհնեսցեն զնա . մմ
զաւակքն յափօրեան փառաւոր արաս-
ցեն զնա :

Երկեցէ ՛ի Տ՛նէ մմ զաւակն խորայելի, զի
ոչ արհամարհեաց , և ոչ անարդեաց
զաղօթս աղքատիս . և ոչ դարձոյց զե-
րեսս իւր յինէն . այլ ՛ի կարգալ իմում
առ նա՛ յուսւ ինձ :

՛ի քէն է գովութիւն իմ , յեկեղեցիս
մեծս օրհնեցից զքեզ :

Զուխտս իմ կատարեցից . առաջի մմ
երկիւղածաց նմ :

Կերիցեն տնամեկք և յաղեսցին . օրհնես-
ցեն զՏՐ՝ ոյք խնդրեն զնա :

Կեցցեն սիրաք նոց յաւիտեանս յաւիտե-
նից . յիշեսցեն , և դարձցին առ Տէր
մմ ծագք երկրի :

Երկիր պաղցեն նմա մմ տոհմք ազանց .
զի Տ՛ն է արքայուի , և նա տիրէ ՛ի վր
մմ հեթանոսաց :

Կերին և երկիր պաղին նմա մմ պա-
րարտք երկրի . առաջի նմ անկցին ա-
մենե-

Օձերիւղով զգլուխիմ . բաժակ քո ուն
անապակ արբեցայց զիս :

Ողորմութի քո ՏՅ, զհեա իմ եկեացէ՝
զամ աւուրս կենաց իմոց բնակիլ ինձ
'ի տան Տն ը երկայն աւուրս :

Սաշու Բաշաբ-Իււց՝ Դաւիթ . ԻԳ :

Աստուծոյ զմեզ լուսնայն յերկինս , և ին
որով Բնոյն- Կարկէտէ Տաւնէլյայն ,
և զան Ժառանգն՝ որովք է Տաւ
Ք. Զնի :

ՏՆ Է երկիր լինի իւրով՝ աշխարհ
և ամ բնակիլք նր :

Նա ինքն 'ի վր ծովու հիմունս էարկ
նմա . և 'ի վր գետոց պատրաստեաց
զնա :

Ո՛վ ելցէ 'ի լեառն Տն . կամ ո՛վ կացցէ
'ի տեղւոց արբութե նր :

Որ նր է ձեռօք և անբիծ սրտիւ , որ ոչ
էառ զնանքութի յանձն իւր՝ և ոչ եր
դուա նենգութի բնկերի իւրում :

Սա առցէ զօգնութի 'ի Տն . զողորմու
թի յայ փրկչէ իւրմէ :

Այս ազգ է՝ որ ինդրէ զՏՅ . ինդրէ տե
աանել զերեսս այ յակօրայ :

Համբարձէք իշխանք՝ զգրունս ձեր 'ի
վեր . համբարձցին գրունք յաւիտենից
և

Եւ մօցէ թագաւոր փառաց :
 Ո՛վ է սա թագաւոր փառաց . Տո՛ հզօր
 զօրութիւն իւրով . Տո՛ հզօր ի պատե
 րազմի :

Համբարձէ՛ք իշխանք՝ զդրօնս ձեր ի
 վեր . համբարձցին դրօնք յաւիտենից .

Եւ մօցէ թագաւոր փառաց :
 Ո՛վ է սա թագաւոր փառաց . Տո՛ զօրութեց՝
 սա ինքն է թագաւոր փառաց :

Սուրբ Դատի . ԻԴ :

Աստուծոյնէ հը իւրդու աւ Աժ ի
 հօծի ի հիւ զանգի, ոչ աբար իւն
 ի հաւածեցան իւրս :

Որքեզ Տո՛ համբարձի զանձն
 իմ . Աժ իմ ի քեզ յուսա
 ցայ , մի՛ ամաչեցից եւ մի՛
 ծիծաղեցին զինեւ թշնա
 միք իմ :

Ամենեքեան որք համբերենքեզ՝ մի՛ ա
 մաչեցեն . այլ ամաչեցեն անօրէնք՝
 յունայնութիւն իւրեանց :

Զճանապարհս քո՝ Տո՛ ցոյց ինձ . եւ
 զլաւիզս քո, ուսո՛ ինձ :

Առաջնորդեա՛ ինձ ի ճշմարտութիւն քում
 եւ ուսո՛ զիս . զի դու ես անփրկիչ իմ .

Եւ ես քեզ համբերեմ զօրհանապաղ :

Յիշեալ Տի՛ր զգթութեամբս քո՛ և զողորմութեամբս քո՛ որք են յաշխակեանից ։

Զմեղս մանկութե իմոյ՝ և զանգիտութե իմոյմի՛ յիշեր . այլ յիշեալ զիս անբարե ողորմութե քում, վն քաղցրութե քո՛ զի քաղցր և ուղիղ ես ։

Վն այսորիկ՝ օրէնսգէտ առնես զմեղաւորս ՚ի ճանապարհի . առաջնորդ ես հեղոց՝ ՚ի դատաստանի . և ուսուցանես հեղոց զճանապարհս քո ։

Վն նախ ճանապարհք Տն ողորմութիւն և ճշմարտութիւն են՝ այնոցիկ, որք խնդրեն զուխոս և զվկայութենք ։

Վն անուան քո Տի՛ր քաւեալ զմեղս իմ՝ զի բազում եղեն . ո՛վ է մարդ, որ երկնչի ՚ի Տէ՛ր . օրէնսգէտ առնէ զնա ՚ի ճանապարհի՛ յոր և հաճեցաւ ։

Վն ձն նորա ՚ի բարութե հանգիցէ . և զաւակ նի՛ր ժառանգեսցէ զերկիր ։

Զօրութիւն է Տի՛ր երկիւղածաց իւրոց . և զկտակարանս իւր ուսուցանէ նից ։

Աք իմ յամ ժամ առ Տի՛ր . և նա հանէ յորոգայթէ զոս իմ ։

Նայեաց առ իս և ողորմեաց ինձ . զի միամօր և աղքատ եմ ես ։

Նեղութիք արաի իմոյ բազում եղեն յոյժ . և ՚ի վշտաց իմոց հան զիս ։

Տե՛ս զխոնարհութիւն իմ՝ և զլսատակ իմ . և թո՛ղ ինձ զամ զմեղս իմ ։

Տե՛ս

Տե՛ս զթշնամբան իմ, զերազում եղեն,
 ատելութի՛ն՝ զոր ՚ի նանիր ատեցին զիս:
 Պահեա՛մ զանձն իմ՝ և փրկեա՛մ զիս . և
 մի՛ յամօթ եղէց՝ զի յուսացայ ՚ի քեզ:
 Արիժք և ուղիղք կցորդք եղեն ինձ . և
 ես քեզ համբերի . փրկեա՛մ Ա՜ն զիտրայէլ
 յամ նեղութեց նի՛:

Աւետ Դսմի . Իւ .

Աւետ գանիստի վան միտանէցան և
 իւր գործէցան իւրոյ, իմ քի՛:

Սուտ արա ինձ ՏԹ՝ զի ես յանքծուէ
 իմում զնացի, ՚ի ՏԹ յուսացայ՝ զի
 մի՛ եղէց հիւանդ:

Փորձեա՛մ զիս ՏԹ և քննեա՛մ զիս . փոր
 ձեա՛մ զերիկամուսնս իմ և զսիրտ իմ:

Ողորմութի՛ք քո ՏԹ՝ առաջի աչաց իմաց .
 և հաճոյ եղէց ճշմարտութե քում:

Ո՛չ նստայց ես յաթառս նանրաց . և ի
 անօրէնս ես ո՛չ մտից:

Ատեցի ես զժողովս շարաց՝ և ի ան
 պարիշտս ես ո՛չ նստայց:

Լո՛ւացից սրբուի՛ք զձեռս իմ . և շուրջ
 եղէց զսեղանով քո ՏԹ:

Լսել ինձ զձայն օրհնութե քո՝ և պատ
 մել զամ սքանչելիս քո:

ՏԹ սիրեցի զվայելութի՛ն տան քո . և
 զտեղի յարկի փառաց քոց:

Մի՛ կորուսաներ լէ ամպարիշտս զանձն
 իմ. և մի՛ լէ արս արիւնսհեղս զկեանս իմ:
 Որոց ձեռք յանօրէնութե՛ն են . և աջ
 նոցա լի է կաշառօք:
 Ես յամբժութե՛ն իմում գնացի. փրկեա՛
 ղիս Տ՛ր և ողորմեա՛ց ինձ:
 Ոտն իմ կացցէ յուղղութե՛ն. յեկեղեցիս
 մեծս օրհնեցից զքեզ:

Ս-Ղ-Ա Դ-Ա-ԲԻ ԳԼԿԼ ԺԵ-Լ ԷԷ:
 ԻԶ.

Աստ յորդորէ և շաքութիւն զինս ոչ եր-
 կնիլ օգնութեամբն ԱՅ:

ՏՐ լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յու՛մ
 մէ՞ երկեայց. Տ՛ր ապաւնէն կե-
 նաց իմոց՝ ես յու՛մմէ՞ զողացայց:

՚Ի մերձեանալ առ իս շարաց՝ յուտել զմար-
 մին իմ. նեղիչք իմ և թշնամիք իմ, նո-
 քա տկարացան և անկան:

Թէ պատրաստեացի ՚ի վր իմ պատերազմ,
 ո՛չ երկիցէ սիրտ իմ. և թէ յարիցէ ՚ի
 վր իմ նակատամարտ, սակայն և այս
 ու՛իկ ՚ի քեզ Տ՛ր յուսացայ:

Զմի խնդրեցի ՚ի Տ՛նէ, և զսոյն աղա-
 շեմ. բնակիլ ինձ ՚ի տան Տ՛ն, զանձ մա-
 ռըս կենաց իմոց:

Տեսանել ինձ զվայելութե՛ն Տ՛ն. և
 հրա-

հրամանն մատչ 'ի տաճարի նի :

Ծածկեաց զիս 'ի խորանի իւրում յաւուր
շարի . ընդ յարկաւ արար զիս , 'ի ծած
կայթ խորանի իւրոյ :

'ի վիմի բարձր արարեր զիս . և այժմ
բարձր արա զգլուխ իմ 'ի վր 'ի շնամեաց
իմոց :

Շուրջ եղէց ' և մատուցից 'ի խորանի նի
պատարագ օրհնութե . օրհնեցից և սաղ
մաս ասացից Տն :

Լուր Տն Հայնի իմում՝ զի կարգացի առ
բեզ . ողորմեաց ինձ և լուր ինձ . զի
բեզ ասաց սիրտ իմ . և ինդրեցին ե
րեսք իմ . զերեսս քո Տն ինդրեցի :

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն .
և մի՛ խտորիք բարկութիւն 'ի ծառայե
քումս :

Օգնական իմ լըր Տն և մի՛ անարշե
զիս . և մի՛ թողուր զիս՝ անձ փրկիլ իմ .
Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս . և Տն
իմ ընկալաւ զիս :

Օրհնագէտ արա զիս Տն 'ի ճանապարհի
քում . և առաջնորդեալ ինձ 'ի շաւիղս
քո ուղիղս :

Վս 'ի շնամեաց իմոց , մի՛ մատներ զիս 'ի
ձեռս նեղչաց իմոց :

Յարեան 'ի վր իմ վկայք մեղաց , և ստե
ցին ինձ յանօրէնութե իւրեանց :

Հաւատացի տեսանել զբարութի Տն

յերկրին կենդանեաց . համբեր՛ք Տն և
քաջալերեաց . զօրասցի՛ սիրտ քո՛ և համ
բեր՛ք Տն :

Ս-շ-ու Դ-ւ-ի . ի է :

Առ աշուի զԱճ օգնել ինքեան , և ընդ
հոգիւն լինի ընհանի լաւն անասնոյ
նորին ինքեան :

Ո՛քեզ Տն կարդացի , Աճ
իմ մի՛ լուեր յինէն . մի՛ եր
բէք լուցես յինէն . նմանի
ցիմ այնոցիկ որք իջանեն ի
գուր :

Լո՛ւր Տն ձայնի ինդրու՛ածաց իմոց՝ յա
ղաչել ինձ առ քեզ . ի համբառնալ ձե
ռաց իմոց՝ ի տաճար նր քո :

Մի՛ համարիր ընդ ամպարիշտս զանձն
իմ . և մի՛ ընդ այնոսիկ ոյք գործեն զա
նորէնութի , կորուսաներ զիս :

Որք խօսին զհաղաղութի ընդ ընկերա
իւրեանց . և լարութի է ի սիրտս նց :
Տո՛ւր նց Տն ըստ գործոց նց . ըստ ա
նորէնութե դնացից նց , հատո՛ւ նց :

Ըստ գործոց ձեռացնց , հատո՛ւ նոցա՝
զհատուցումն նց նոցին :

Ո՛չ իմացան նորա զգործս Տն . և ոչ ի
գործս ձեռաց նր հայեցան , կործանես
ցես

ցեա զնս, և այլ մի՛ շինեսցին:

Օրհնեալ է Տո՛ւ զի լուսա ձայնի աղօ
թից իմոց . Տո՛ւ օղնական իմ և պաշտ
պան իմ:

Ի՛նչա յուսացաւ սիրտ իմ . օգտեցաւ և
ղուարձացաւ մարմին իմ . և ես կամօք
իմովք խոստովան եղէց նմա:

Տո՛ւ զօրութի՛ն ժողովրդեանիւրոյ . ապա
էկն փրկութե՛ն օծելոյ իւրոյ:

Փրկեա՛ զժողովուրդքո՛ . և օրհնեա՛ զժա
ռանգութ՛ քո . հովուեա՛ և բարձրացո՛
զնս մինչև յաւիտեան:

Սաղմոս Դաւթի . ԻԸ:

Աւր յարգէ՛ ՚ի գաւառն Այ, և Տաւ
մանդ զնի՛ սարսուռն՝ օրհոյ
Աւերաբնին:

Սաառեցէ՛ք Տո՛ւ որդիք մի . մատու
ցէ՛ք Տո՛ւ զորդիս խոյոց:

Սաառեցէ՛ք Տո՛ւ զփառս և զզաւտիւ՛ .
մատուցէ՛ք Տո՛ւ զփառս անուան նի՛ . և
երկիր պազէք Տո՛ւ՝ ՚ի սրահ սրբութե՛
նորա:

Չայն Տո՛ւ ՚ի վի՛ ջուրց՝ և անձ փառաց
սրտաց . և Տո՛ւ ինքն՝ ՚ի վի՛ ջուրց բազ
մաց:

С 5 Չայն

Չայն Տն զօրութիւն , և ձայն Տն մեծ
վայելութիւն :

Չայն Տն փշրէ զմայրս : և մանրէ Տն
զմայրսն լիբանանու :

Մանրեացէ՛ զնս ունի զմատաղատունին
լիբանանու . որ սիրելին է ունի զօրդիս
միեղջերուի :

Չայն Տն հատանէ զրոցհրոյ . ձայն Տն
շարժէ զանապատն , և խռովեցուցանէ
Տն՝ զանապատն կաղէս :

Չայն Տն հատտաւէ զեղջերուս . և յայտ
նի առնէ զանտառս :

Ի տաճարի նր ամենեքեան ասացեն
զփառս նմա :

Տն զըհնէզեզա նստուցանէ և ցածուցա
նէ . թաղաւորեացէ Տն յաւիտեան :

Տն զզօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ տա
ցէ . օրհնեացէ զժողովուրդ իւր՝ ի խա
ղաղութիւն :

Սաղմոս օրհնութիւն նաւանորդեաց Գաւթի : ԻԹ.

Հնարհալուութիւն և հրճումնսս
աշտեցելոյ 'ի ԿԺԵ ՀԻՄՆ
ԴԱՐԵՆԷ :

Բարձր առնեմ զքեզ ՏԻ՝, զի ընկա
լար զիս . և ոչ ուրախ արարեր
զԹ շնամբսն իմ յիս :

ՏԻ՝ Իձծ իմ, կարգացի առ քեզ և բժշկե
ցեր զիս . ՏԻ՝ հաներ 'ի դժոխաց զանձն
իմ . փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք իջա
նեն 'ի գուր :

Սաղմոս ասացեք ՏԻ՝ արքան՝ խոստովան
եղերուք՝ յիշատակի սրբունննն :

Արամատութիւն է 'ի բարկութեննն . և
կեանք են 'ի կամաց նորա :

Ընդ երեկոյս հանդիցեն լալիք . առաւ
օտուց եղիցի ուրախութիւն :

Ես ասացի 'ի բարեկենդանութեն իմում,
Թէ ոչ սատանեցայց յաւիտեանն :

ՏԻ՝ 'ի կամս քո ետուր զեղոյ իմոյ զօրու
թն . դարձուցեր զերեսս քո յինէն և
ես եղէ խոովեալ :

Առ քեզ ՏԻ՝ կարգացի . և առ Իձծ իմ
աղաղակեցի . զի՞ ոչ օգուտ է քեզ յարենէ
իմնն, Թէ իջանեմ ես յապականութի :

Մի թէ հոգ խոստովան առնիցի՞ առ
քեզ . կամ պատմեացէ զճշմարտութեա :
Լուա ինձ Տ՞ր՝ և ողորմեցաւ . և Տ՞ր
եղև ինձ օգնական :

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութի . եղերծ
յինէն զքուրձ . և ինձ զգեցոյց զուրա
խութի :

Ոպտաղմոս ասացեն քեզ փառք իմ . և
այլ մի՛ ևս զղջացոյց, Տ՞ր Ա՞ճ իմ . յաւ
իտեան խոստովան եղեց քեզ :

Ի նոքարս Սաղմոս Գաւթի : օրհնութի
նահաբախութի . Լ :

Առ ընդհանու լինի վաւարեցանն ի
փոքրութից զիմանալ :

Քեզ Տ՞ր յուսացայ , մի՛ ա
մաշեցից յաւիտեան . յաբ
դարութի քում փրկեա՛ զիս՝
և ապրեցո՛ զիս :

Խոնարհեցո՛ առիս զունկն քո . և վաղ
վաղեա՛ կեցուցանել զիս :

Լե՛ր իմ ան պաշտպան՝ և տուն տապա
ւինի ապրեցուցանել զիս . զեհօրիչ իմ
և ապաւնէն իմ դու ես :

Վա՛ անուն քո Տ՞ր առաջնորդեացեա
լնձ , և անուցես զիս . և հանցես զիս

յորագայթէ յայսմանէ , որ Թագուցաւ
ինձ :

Դու ես պաշտպան իմ Տր' և 'ի ձեռս
քո յանձն առնեմ զհոգի իմ :

Փրկեցեր զիս Տր' անձ' ճշմարտութիւն քով .
ատեցեր զսխառիկ որք պահեն զերկիւղ
'ի մնտիս :

Ես 'ի Տր' յուսացայ . ցնծացայց և ուրախ
եղեց 'ի փրկութեւն քում :

Չի հայեցար 'ի խոնարհութիւն իմ . և
փրկեցեր 'ի վշտաց զանձն իմ . և ոչ մատ
նեցեր զիս 'ի ձեռս նեղաց իմոց . և կա
ցուցեր յանգործու զոտս իմ :

Ոգործեացինձ Տր' , զինեղեալ եմ ես .
խռովեցաւ 'ի սրամտուէ , ակն իմ' անձն
իմ և փոր իմ :

Պախակցան 'ի ցաւոց կեանք իմ . և անք
իմ յողւոց ելանելոյ :

Ազքատացաւ 'ի տկարութեւն զօրութիւն
իմ . և ոտերք իմ խռովեցան :

Քան զամ Թշնամիս իմ եղէ ես նախատ
դրացեաց իմոց յոյժ . ահ և երկիւղ ծա
նօթից իմոց :

Ամենեքեան ոյք տեսանէին զիս' ար
տաքս փախչէին յիննն :

Մոռացեալ եղէ ես' ուն մեռեալ '
սրտէ . և եղէ ես որպէս զանօթ կորու
սեալ :

Չի լուաց ես զլաճրասանս 'ի բազմաց
որք

որք ջուրք էին զենե . 'ի ժողովի նոցա
'ի միասին , առնուլ զանձն իմ խորհեցան .
այլ ես 'ի քեզ Տ՞ր յուսացայ :

Ասացի դու ես ան իմ . և 'ի ձեռաքո է
ժառանգութի իմ :

Փրկեա՛ զիս 'ի ձեռաց թշնամեաց իմոց .
և 'ի հալածչաց իմոց :

Երևեցո՛ զերեսս քո 'ի ծառայս քո .
ապրեցո՛ զիս Տ՞ր ըստ ողորմութե՛ քում .
Տ՞ր՝ մի՛ յամօթ եղէց՝ զի կարգացի առ
քեզ :

Ամալեացեն անպարիշտք և իջեն 'ի
դժոխս . և համբ եղիցին շրթունք նեն
դաւորք . ոյք խօսին զարդարոյ զանիրաւ
ւութի . յամբարտաւանիլ և յանդոս
նեն խրեանց :

Ու՛ զի բազում է ողորմութի բաղցրում
քո Տ՞ր . զոր պահեցեր երկիւղածաց
քոց :

Առարերդու ախոցիկ , ոյք յուսացեալ
են 'ի քեզ . առաքի որդւոց մարդկան :

Ահաջուսցես զնա՛ ի ծածկոյթ երեսաց
քոց , 'ի խռովութե՛ մարդկան :

Ծածկեացես զնա՛ ի խորանի քում . 'ի
հակառակութե՛ լեզուաց :

Օրհնեալ է Տ՞ր զի սքանչելիս արար՝ զո
ղորմութի իւր 'ի քաղաք ամուր :

Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում , թէ ըն
կեցայ ուրեմն՝ յերեսաց աչաց քոց :

Վաղարիկ՝ լուսար ձայնի աղօթից իմաց-
յաղաղակելն իմում ար քեզ :

Սիրեցէք զՏԻ ամսրք նր . զի դատուգու
թի ինդրէ ՏԻ . և հատուցանէ այնո-
ցիկ , որք առաւել առնեն զամբարտա-
ւանութի :

Քաջալերեցարուք և զօրացին սիրտք
ձեր , ամենեքեան ոյք յուսացեալ էք ի
Տէր :

Իմաստութիւն Սուրբ Դատի . ԼԱ

Աստորտիւն Կանալ և Գետիւն ի Կ-
յութիւնս արտօնութեան :

Երանի՞ , ում թողութիւն եղև մեղաց .
և ծածկեցան նմ յանցանք նր :

Երանի՞ առն՝ որում ոչ համարի Տէր
զմեղս նր . և ոչ գոյ նենգութի ի բե-
րան նր :

Էսեցի ես՝ և մաշեցան նմ ոսկերք իմ .
առ աղաղակելն ինձ առ ՏԻ զօրհանա-
պագ՝ ի տուէ և ի գիշերի :

Ճանրացաւ ձեռն քո ի վր իմ : դարձայ
ի թշուառութի , զի հարան յիս փուշք :

Զմեղս իմ ցուցի քեզ . և զանօրէնու-
թիս իմ ոչ ծածկեցի ի քէն :

Ասացի թէ պատմեցիք ինձէն զմեղս
իմ . և դու թողցես զնմ ամբարշտու
թիւնս

Թիւնս մեղաց խնայ :

Վս այսորիկ՝ յաղօթս կացցեն ւառ քեզ
ամ օրք, 'ի թամ բնգունելի :

Բայց միայն 'ի ջուրջն հեղեղաց բազմաց .
որք առ նս ինչ ո՛չ մերձեացին :

Դու ես ապաւնէն իմ, 'ի նեղութէ յայս
մանէ . որ շուրջ եղև զինև :

Տնծաւթն իմ . փրկեալ զիս յայնցանէ՝
ոյք պաշարեցին զիս :

Իմաստուն արարից զքեզ՝ և խելամուտ
'ի ճանապարհի, յորև զնասցես . և հաս
տատեցից 'ի վր քո զաշտ իմ :

Մի՛ լինիք ույ զձիս և զքորիս, զի ո՛չ գոյ
'ի նս իմաստութի . 'ի սանձս և 'ի դան
դանաւանդս ճմլեսցես զկզակսնց . որք
առ քեզ ինչ ո՛չ մերձեացին :

Բազում տանջանք են մեղաւորաց : բայց
ոյք յուսան 'ի Տն, ողորմութի Տն շուրջ
եղիցի զնորք :

Ուրախ եղերուք և ցնծացէ՛ք արդարք .
'ի Տն, պարծեցարուք ամենեքեան՝ ոյք ու
ղիւ էք սրախք :

ԱՎԵՐՆԱԳԻՆ Ի ԿԵԲԵՐՈՅԵՅԱՅ : ԼԲ :

Առ Կրտսերի Ի Գովաթին Այ Գան
Բաշայ Կարաբեղաթէն Նորին :

Նծացէ՛ք արդարք Ի ՏԻ՝ ուղ
ղոց վայելէ օրհնութի . խոս
տովան եղերուք ՏՆ օրհնու
թի . տասնաղեալ աաղմո
սարանաւ . աաղմոս աաացէ՛ք նմա :

Օրհնեցէ՛ք զՏԻ յօրհնութի նոր՝ զի բա

րի է . աաղմոս աաացէք նմա օրհնութի :

Ուղիղ են պատգամք ՏՆ . և ամ գործք
նի հաւատովք են . և սիրէ զողորմու

թի , և զերաւունս ՏԻ :

Ողորմութի ՏՆ լի եղև երկիր՝ և բանիւ

ՏՆ երկինք հաստատեցան . և հողով
բերանոյ նի , ամ գորութիք նի :

Ժողովեաց ուն Ի տիկա զքուրս ծովու .

և զնէ Ի խորս զգանձս իւր :

Երկեցէ՛ Ի ՏՆէ ամ երկիր . և Ի նմանէ

զողաացին ամ բնակիչք աշխարհի :

Զի նա աաաց և եղեն . ինքն հրամայեաց

և հաստատեցան :

Աճ ցրուէ զխորհուրդս հեթանոսաց . ա

նարգէ ՏԻ զխորհուրդս Ժողովրդաց . և

արհամարհէ ՏԻ զխորհուրդս իշխանաց :

Խոր

Խորհուրդ Տէր յաւիտեան մնայ՝ և խոր
հուրդ սրտի նի յազգէ մինչև յազգ։
Երանի՛ ազգի՛ որոյ Տէր անօգնական է
նմա . ժողովուրդ զոր ընտրեաց ի Ժա
ռանգութի իւր։

Յերկնից նայեցաւ Տէր՝ յամ որդիս մարդ
կան . ի պատրաստ բնակուէ իւրակ հայե
ցաւ յամ բնակիչս աշխարհի։

Որ ստեղծ առանձին զսիրտս նի . որ ի
միտ առնու՝ զամ գործս նի։

Ոչ թէ ի բազում զօրս իւր ապրեցի
Թադաւոր . և ոչ սկսայ ի բազում զ
բութի իւրում։

Սուտ է ձի՛ ի փրկութի իւրում . ի բա
զում զօրութի իւրում , ոչ ապրեցու
ցանէ գհեծեալն։

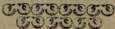
Աւք Տէր ի վի՛ երկիւղածաց իւրոց . ոյք
յուսան յողորմութի նի։

Փրկել ի մահաւանէ զանձինս նի . և կե
րակրել զնս , ի սովու։

Անձինք մեր համբերեցեն Տէր . զի օգ
նական և պաշտպան մեր է։

Ինա ուրախ եղիցին սիրտք մեր , և յա
նուն նի նի յուսացուք։

Եղիցի՛ ողորմութի քո Տէր ի վի՛ մեր . ուն
յուսացաք ի քեզ։

ինչ պակասութիւն երկիւղածաց նորա :
 Մեծամեծք աղքատացան և քաղցեան .
 բայց ոյք ինդրեն զՏԻ , մի՛ պակասեց
 չի՛ ի նոցանէ ամբարութիւն :

Եկայք որդեակք իմ՝ և լուարձեք ինձ .
 և զերկիւղ ՏԻ ուսուցից ձեզ :

Ո՛վ է մարդ՝ որ կամի զկեանս . և սիրէ
 զաւուրս իւր տեսանել ի բարութե :

Լսեցո՛ղ զեզու քո ի չարութէ . և շքբ
 թունք քո մի՛ խօսեացին զնենգութիւն :

Խտտորեաց ի չարէ՛ , և արա՛ զբարի . ի ըն
 դրեա՛մ զխաղաղութիւն և ե՛րթ զհետ նր :

Աչք ՏԻ ի վր՝ արդարոց . և տկանջք նր
 ի վր՝ աղօթից նց :

Երեսք ՏԻ ի վր՝ չարագործաց . սատա
 կել լերկրէ զփշատակս նց :

Կարգացին արդարքն առ ՏԻ . և ՏԻ լո
 ՛ւառ նց . յամենեզուէ նց փրկեաց զնս :

Մերձ է ՏԻ առ այնոսիկ որք մաշեալ
 են սրտիւք . և զխոնարհս հոգւով կե
 ցուցանէ :

Բազում նեղուիք են արդարոց . յնմէ
 փրկէ զնս ՏԻ . և պահէ զնմ՝ սոկերս նց .
 և մի՛ ի նոցանէ մի՛ փշրեացի :

Մահ մեղաւորին չար է . բայց ոյք առն
 զարդարն , զզրացին :

Փրկէ ՏԻ զանձինս ծառայից իւրոց . մի՛
 զղբացին ամենեքեան ոյք յուսացեալ
 են ի նա :

Սաղ

Սաղմոս Դաւթի . ԼԴ.

Ա-+ ԻՆԻԷ ՆՊԼ-ՔԻ , ԱՅ ԸՆԴԵԷ՝
ԻՆ-Է-Յ Ի-Ե-Յ :

Ատեալ Տի զայնոսիկ՝ որք դա
տեն զիս . մարտի՛ր լէ այնո
սիկ , որք մարտնչին ընդ իս :

Առ զգէն և զասպար քո ,
և արի՛ յօղնել ինձ . հանձուր քո ընդ
դէմ հալածչաց իմոց . արդե՛ւ զնս , և
ասա՛ դու ցանձն իմ , թէ փրկուի՛ք քո
ես եմ :

Ամաշեսցեն և յամօ՛թ լիցին՝ որք ինդ
րէին զանձն իմ . դարձցին յետս և ամա
շեսցեն՝ որք խորհէին ինձ զլար :

Եղիցին նոքա ուն փոշի առարի հողմոյ
և հրեշտակ Տն նեղեսցէ զնս :

Եղիցին ճանապարհք նց՝ ի խաւար և ի
գայթաղաղութի , և հրեշտակ Այ հա
լածեսցէ զնս :

՚Ի նանիր թագուցին ինձ զորոգայթ յա
պականութն իւրեանց՝ և ՚ի նանիր նա
խատեցին զանձն իմ :

Հասցէ ՚ի վի՛նց որոգայթ , զոր ո՛չ դի
տացին . և որս զոր թագուցին , առցէ
զոտս նց . և յորոգայթ ՚ի նոյն անկցին :

Այլ անձն իմ ցնծասցէ ՚ի Տի . ուրախ
եղի .

Եղիցի 'ի փրկութե նր . և ամ սակերդ
իմ ասասցեն, Տր ո' նմանի քեզ :

Չի փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց հօրի .
զաղքատն և զանանկն յայնցանէ այս
յափշտակեն զնա :

Յարեան 'ի վր իմ վկայք չարեաց . զոր
ինչ ո'չ գիտէի, հարցանէին ցիս :

Հատուցին ինձ զչար՝ փոխանակ բարւոյ
անժառանգել զանձն իմ խորհեցան յորդ
ւոց մարդկանէ :

Ես 'ի նեղել նցքուրձ զգե՛նուի . խոնարհ
առնէի պահօք զանձն իմ . և աղօթք իմ
'ի ծոց իմ զարձցին :

Ոպ զեղբայր և զքնկեր՝ այսպի հաճոյ լի
նէի . ոպ զսգաւոր և զտրտում, այնպի
խոնարհ առնէի :

'Ի վր իմ ուրախ եղեն' և ժողովեցան .
ժողովեցան յիս տանջանք . և ես ո'չ ծա
նեայ . ցրուեցան, և ո'չ զոյրացան :

Փորձեցին զիս՝ և արհամարհեցին արհա
մարհանօք . կրճտեցին 'ի վր իմ զատա
մունա իւրեանց, Տր ե'րբ տեսցես :

'Ի բաց արա զանձն իմ 'ի խորամանկու
թէ նց, և յառիւծուց զմիամօրուի իմ .
Խոստովան եղեց քեզ Տր՝ յեկեղեցիս
մեծս . և 'ի ժողովս բազմաց օրհնեցից
զքեզ :

Մի՛ ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ,
այս ատէին զիս 'ի տարապարտուց . ակն
ար

արկի առնէին յիս աչօք իւրեանց :
 Ընդ իս զխաղաղութի խօսէին . և ինքեանք՝
 բարկութի զնենգութի խորհէին :
 Բացին 'ի վիճիմ զքերանս իւրեանց , և
 ասացին՝ այո՛ , այո՛ տեսին աչք մեր :
 Տեսեր Տր' և մի՛ լուեր . Տր' մի՛ 'ի բացեաց
 առնիր յինէն :

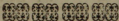
Զարթի՛ր և հայեաց Տր' յերանունս իմ .
 անձ իմ և Տր իմ 'ի դատաստանս իմ . և
 իրաւ՝ արա ինձ լի արդարութե քում ,
 Տր անձ իմ :

Մի՛ ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ . և
 մի՛ ասացեն 'ի սիրտս իւրեանց . թէ վաշ
 վաշ անձանց մերոց , զի ընկյուղաք զնա :
 Ամաչեացեն և յամօթ լիցին՝ ոյք ինդան
 չ ըար իմ . զգեցցին զամօթ և զանար
 գանս՝ ոյք մեծաբանեն 'ի վիճիմ :

Յնծացեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենե
 բեան . ոյք կամին չ արդարութի իմ .

Ասացեն յամ ժամ մեծ է անձ . ոյք կա
 մին զխաղաղութի ծառայի քոյ :

Լեզու՛ իմ խօսեսցի զարդարութիս քո .
 զօրհանապազ զգովութիս քո :

Դի Էսթար-ժ, ծառային ՏՆ Դաւթի .

Սաղմոս . ԼԵ .

Աստուծոյ ի Էսթար, լաւահարութի Տար-
իւն, և Բարութեան ԱՅ,

Լսէ անօրէնն մեղանշել ընդ միտս
իւր . չիք երկիրդ այ առաջի աշաց
նորա :

Նենդեաց առաջի նի, գտանել զանօրէ
նութի, և ատել զնա :

Բանք բերանոյ նի անօրէնութի և նեն
գութի են :

Ոչ կամեցաւ նա իմանալ զբարի . զանօ
րէնութի խորհեցաւ յանկողնի իւրում :

Եկաց նա յմեծ ճանապարհ, որ ոչ է բա
րի . և ի չարէ նա ոչ ձանձրացաւ :

Տի յերկինս է ողորմութի քո . ճշմար
տութի քո մինչև յամպո :

Արդարութիք քո ուն լերինք անձ իրա
ւունք քո ուն խորս բազումս . զմարդիկ,
և զանասուն կեցուցանես դու Տի :

Ուն զի բազում արարեր զողորմութի
քո անձ . այլ որդիք մարդկան, ի հովանի
թեոյ քոյ յուսացին :

Արբեային նոքա ի պարարտութենէ
տան քո . և զուղիս փափկութեան
քո :

քո՝ տաղես ըմպել նոցա:

Իբէն է ՏԵ՛ աղբիւր կենաց . և լուսով
երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս:

Ճագեա՛ զողորմութիւն քո, ոյք ճանա
չեն զքեզ . զարգարութիւն քո ոյք ու
ղիզ են սրտիւք:

Մի՛ եկեսցէ ՚ի վի՛ մեր ոտն ամբարտա
ւանից . և ձեռք մեղաւորաց մի՛ դողա
ցուցեն զմեզ:

Անդ անկցին ամենեքեան ոյք գործեն
զանօրէնութի . մերժեսցին և ոյլ մի՛
կարասցեն հաստատել:

Օրհնութի գծիւ Մօռտի Աճօռտ
Մօրգօրէի . Երեւոյ Օգե
նայ . 32:

Անցարո՛ւք երկինք, և խօ
սեցայց լուսիցէ երկիր զպատ
գամս բերանոյ իմոյ:

Ընդունելի լիցի ուն անձրե
քարբառ իմ . և իջցէ ուն ցօղ պատ
գամք իմ:

Ուն զանձրե ՚ի վի՛ սիւղոյ . և ուն տարափ
ի վի՛ խոտոյ . զի զանուն ՏԵ՛ կարգաս
ցուք . և տուք զօրհնութի ՏԵ՛ Այ
մերոյ:

Աճ՝ որոյ ճշմարտութի՛ են գործք նո
րա .

Դ

D

րա .

րա . և նմ Քանապարհք նորա իրա-
ւանքս են :

Աճ հաւատարիմ է , և ոչ գոյ 'ի նմա
անիրաւութի . արդար և Յշմարիտ է
Տէր :

Մեղան և ոչ նմա որդիքն արատոյ .
ծնունդք խտտրեալք և թիւրեալք :

Ոչ այդ այն է՝ զոր Տն հատուցանէիք
դուք՝ ժողովուրդք յիմարք և ոչ իմաս-
տունք :

Ոչ սա ինքն է հայր քո որ ստացաւ
դքեղ , արար դքեղ և ստեղծ դքեղ :

Յոչ լիցին քեզ աւուրքն յաւիտենից .
իմացարձիք զամս յազգաց մինչև յազգս :

Հարցի՛ր դու ցհարս քո , և պատմեա
ցեն քեզ . ցծերս քո՝ և ասացեն
քեզ :

'Ի ժամանակի , յորժամ բաժանեաց
բարձրեալն զազգս նմ . և ունի սփռեաց
նա զորդիան աղամայ :

Կացոյց զսահմանս հեթանոսաց . ըստ
թուոյ հրեշտակաց նոյ :

Եղև բաժին Տն ժողովուրդ իւր յա-
կօր . և վիճակ ժառանգութե իւրոյ ,
իւրայել :

Բաւական եղև նմա յանապատի . 'ի ծա-
րաւ՝ մօթոյ յանջրդւոջ պաշտպանեաց
զնա :

Խրատեաց զնա , և պահեաց որպէս
զտե

դրիք ական . ոսկ զարծուի 'ի Թեա իւր
ընկալաւ զնա . և ոսկ 'ի վր ձագուց իւ
րոց գթացաւ :

Տարածեաց զԹեա իւր , և ընկալաւ
զնա . և բարձեալ բերէր զնա 'ի վր միջ
նսդաց իւրոց :

Տը միայն ամէր զնա . և ոչ գոյր Է
նա ամ օտար :

Էա՛ծ էհան զնա 'ի զօրութիւն երկրի .
և կերակրեաց զնա արդեամբք անդամ
տանաց :

Դիեցոյց նոյ մեղր 'ի վիմէ . և իւղ յա
պառած վիմէ :

Իւղ կովուց՝ և կաթն մաքեաց . ճար
պով հանդերձ . խոյոց , որթուց , ցլուց
և նոխազաց :

Չպարարտութիւն երկամանց ցորե
նոյ . և զարիւն խաղողոյ էարք զգինի :

Էկեր յափօք և յաղեցաւ . և անդու
շեաց զսիրելին :

Գիրացաւ . ստուարացաւ լայնացաւ և
թող զՏը ամ զարարիչ իւր . և յետա
եկաց յնոյ փրկէ իւրմէ :

Բարկացուցին զիս օտարտախբ իւրեանց
և կօք իւրեանց դառնացուցին զիս :

Չոճեցին գիւաց՝ և ոչ նոյ . դիցն զօրս
ոչ գիտէին . նորք և առժամայնք .
զորս բնաւ ոչ ճանաչէին հարք նոյ :

Թողին զՏը՝ որ ծնաւ զնա . մոռացան
D 2 զնա՛

զնծ՝ որ կերակրեաց զնոսա :

Ետես ՏԹ և նախանձեցաւ . և սրամտե
ցաւ ՚ի վէ՛ր ուստերաց և դատերաց նոյ
և ասէ :

Դարձուցի՛ց զերեսս իմ ՚ի նոցանէ . և
ցուցից նոյ զի՛նչ լինելոց իցէ յապաժա
մանակի :

Ձի ազգ մի Թիւր են նոքա՝ և որդիք
անհաւանք . նոքա նախանձեցուցին զիս
՚ի չափաւորածախրեանց . և դառնացու
ցին զիս ՚ի կուռս իւրեանց :

Արդ՝ և ես նախանձեցուցից զնս յազգ
անպիտան . և անմիտ ազգաւ՝ զկծեցու
ցից զնոսա :

XXXXXXXXXXXX

Մ-դիւն :

Տո՛ւք փառսնոյ՝ տո՛ւք զօրհնութիւն մար
դասիրին . Թաղաւորին յաւիտենից՝
որ փրկէ զծառայս իւր և կեցուցանէ .
Մարդասէր ՏԹ , վն սրբաւհոյ անա
բատ մօր քո և կուսի :

Եւ վն խաչի քո պատուականի . ՏԹ
Ընկալ զաղաչանս մեր՝ և կեցո՛ղ զմեզ :

CCCCCCCC

Բ-Դ-Գ

Քաբոզ երկին, պատերն և Տէր պահէին:

Այս ի գիշերի և ի տաճընքեան և յամ ժամու խօսիլ մեզ զքան Տէր. զՏէր աղաչեացուք:

Վասն անկանելոյ մեզ ի փորձութիւն. տրուած ոչ կարեմք հանդուրժել. զՏէր առ Վասն անբիծ և անդատապարտ կալ մեզ առաջի ահեղ ատենին Քիւ. զՏէր աղ: Վասն առաջնորդելոյ մեզ ի նաւահանս գիտան՝ կենաց անվախճանից. զՏէր աղ: Վասն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն և երկնից արքայութենն զՏէր:

Վասն հոգւոցն: Եւ ևս և վա.

Զանձինս: Ողորմեաց:

Աղօթք:

Ի գիշերի և ի տաճընքեան և յամ ժամու զքեզ աղաչեմք, և ի քէն խնդրեմք մարդասէր Տէր. Լուր մեզ ամբ փրկիլ մեր. խոնարհեցի՛ ունկն քո ի խնդրուածս մեր, զի մի՛ ունայն լիցին վատակք ծառայից քոց: Ալ համարեա զաշխատութիւն մեր ի գործ արդարուն, և ի պատու անպաշտութեւ. Ընկալ Տէր զաղօթս և զերկրպագութիւն մեր. և հաստ՝ մեզ զողորմութիւն քո առատանց:

D 3 Ճամ

Ծածկեալ զմեզ ի հովանեաւ ամենա
զօրաւոր քո: Զօրացո՛ղ մեզ Տէ՛ր զօրու
թի՛ք սի՛ հողւոյդ . պահեալ զմեզ ուր բիւ
աշուն: Եւ արա՛ւ առ մեզ զնշան բարի.
'ի գովեալս և 'ի փառաբանութի՛ անո՜
ւանդ քում սրբոյ: Զի՛ 'ի քո փառս կա
տարի՛ ամ արարածոց մշտնջենաւոր փա
ռաբանութի՛ 'ի բարձունս՝ հօ՛ր և որդ
ւոյ և հողւոյն սրբոյ՝ այժմ և միշտ
և յա՛խտեանս յա՛խտենից: Ամէն:

Խաչ-չառի՛ն տէրեցան:

Պո՛ղոս քաջ՝ հովիւ՛ բարի՛ և յա՛խտ
նական: Նայեաց և այց արարա
նաւոր հօտի քո զոր ժողովեցէր առ բեղ
դ թու թի՛ք քով: Զի՛ քո առաջի կամբ
Տէ՛ր . և առ 'ի բէն ողորմութեցդ և գթու
թեցդ ակն ունիմբ: Զամենեւեան օրհ
նեալ . զամենեւեան իմաստնացո՛ւ . զամե
նեւեան լուսաւորեալ . և ամենեցունց
պարգեւեալ զերկնից արքայութիդ: Ամ
դի գութն ես Տէ՛ր կենաց, և ամ ողորմութեց .
և բեղ վայելի փառք իշխանութի՛ .
և պատիւ՛ այժմ և միշտ, և յա՛խ
տեանս յա՛խտենից: Ամէն:

'Ի գիշերի և 'ի տունջենան՝ և յամ ժա
մու անդադար փառաւորեմբ զՏայր,
և զօրդի՛ և զսր զհողիդ . այժմ և
միշտ, և յա՛խտեանս:

The library of the University of
Cambridge is now open to the public
for the purpose of consulting the
manuscripts and printed books.

Եւ ինքեք սասաղ հարկանել ղգեղարդն
 ընդ Դաւթի և ընդ որն. և խառնայ յե
 բեայ սասաղայ. 1. Բազ. 19. 10.

Տն զճանապարհս քո . և յուսն' ի նա .
 Նա արասցէ՝ և հանցէ ունի զլոյս զար
 դարութիս քո . և զիրաւունս քո ունի
 զօր հասարակ :

Հնազանդ լեր Տն՝ և ծառայեալ նմա .
 և մի՛ նախանձիր ընդ այնոսիկ որոց
 առակեալ իցեն ճանապարհք իւրեանց .
 ընդ մարդոյ՝ որ գործէ զանօրէնու
 թիւն :

Լռեալ ի բարկութենէ՝ և հանգիւր՝ ի
 սրամտուէ . և մի՛ նախանձիր լէ չարս :

Զի չարք վաղվադակի սատակեացին .
 բայց ոյք համբերեն Տն՝ նք ժառանգեա
 ցեն զերկիր .

Փոքր մի՛ և այլ ո՛չ ևս իցէ ամբա
 րիշան . խնդրեացես զտեղի նի՛ , և ո՛չ
 գացես :

Այլ որք հէ զքնեն՝ նք ժառանգեացեն
 զերկիր . և փափկացին ի բազում խա
 ղազութն իւրեանց :

Ապրասէ մեղաւոր արդարոյ՝ և կրճակ
 ի վի նի զաստամունս իւր . այլ Տն ծիծա
 ղեացի զնովառ :

Քանզի յառաջագոյն տեսանէ . զի հա
 սեարէ օր նի :

Առւր հանին մեղաւորք , և լարեցին զա
 ղեղունս իւրեանց . հարկանել զաղբաւն
 և զանանկն . սպանանել զայն , որ խո
 նարհն է սրախ :

Սուրբ

Սուրբ նոյ մօցենն 'ի սիրտս նոյ և աղէ
զունք նոյ փշրեացին :

Լաւ է սակաւիկ ինչ արդարոյ , քան
զբազում մեծութի մեղաւորաց . և բա
զունք անպարշտաց խորտակեացին :

Հաստատէ Տի՛ զարդարս . և ճանաչէ
զաւուրս ամբօից . ժառանգութի նոյ
յաւիտեան եղիցի :

Մի ամաչեացենն նոքա 'ի ժամանակս
չարութեն . այլ յաւուրս սովու յագեա
ցին :

Ահա՛ մեղաւորք կորիցենն . այլ թշնա
միք Տի՛ , 'ի փառաւորիլ և 'ի բարձրանալ
իւրեանց սրկասեացին՝ ուն ծուխ զի պա
կասի :

Փոխ առնու մեղաւորն՝ և ո՛չ հատու
ցանէ . այլ որ արդարն է՝ ողորմի և
տայ :

Ուր օրհնենն զնա՛ ժառանգեացենն զեր
կիր . և ոյք անխժանենն , սատակեացին
'ի նմանէ :

'ի Տի՛նէ ուղղին զնացք առն . զճանա
պարհս նո՛ նա կամի՛ յոյժ :

Թեպէտ և գայթաղեցի , նա մի՛ կոր
ծանեցի . զի Տի՛ ձեռնկալու է նո՛ :

Մանուկ էի ես և ծերացայ . և ո՛չ տե
սի զարդարն արհամարհեալ՝ և ո՛չ զա
ւակ նո՛ թէ մուրանայ զհաց :

Զօրհանապաղ ողորմի և տայ փոխ .

Հաւակ նորա օրհնեալ եղիցի յաւի-
տեան :

Խոտորեաց 'ի չարէ և արա՛ դրարի .
բնակեացիս յաւիտեանս յաւիտենից 'ի
նմա :

Տո՛ սիրէ զերաւունս , և ո՛չ ընդ վայր
հարկանէ զմքս իւր . այլ յաւիտեանս
պահէ զնոսա :

Անօրէնք հալածեացին 'ի միասին . և
զաւակք ամբարշտաց սատակեացին :

Ալ արդարք ժառանգեացեն զերկիր .
և բնակեացին յաւիտեանս յաւիտենից
'ի նմա :

Բերան արդարոյ խորհի զիմաստուի .
և լեզու նր խօսեացի զերաւունս :

Օրէնք այ իւրոյ՝ են 'ի սրտի իւրում . և
մի՛ գայթաղեացին գնացք նր :

Հայի մեղաւորն լն արդար : և խնդրէ
սպանանել զնա . այլ Տո՛ ոչ թողու զնա
'ի ձեռս նր , և ո՛չ դատապարտէ զնա
յորժամ դատէ զնա :

Համբեր՛ Տո՛ և պահեա՛ զճանապարհս
նր . և բարձր արասցէ զքեզ 'ի ժողովան
դել զերկիր , և զսատակումն մեղաւ
րաց տեացես :

Տեսի զամպարիշտն վերացեալ , և բարձ
րացեալ ոմ զմայրան լիբանանու :

Անցի՛ և ահա ո՛չ էր . խնդրեցի՛ և
ո՛չ գտաւ տեղի նր .

Պահէ՛ւա՛ զանճԺութիւն. և տե՛ս զուղղութիւն. զի գոն մնացուածք առն խաղաղարարի:

Անօրէնք հալածեցցին 'ի միասին . և զա
հակք անպարտաւոր կորիցեն :

Փրկու թի արդարոց ՚ի Տէկ է. վերակա
ցու է նոյն ՚ի ժամանակս նեղութեւ:

Օգնեցէ նոյ՝ ՏԻ՝ և փրկեցէ՝ զնոսա -
ապրեցուցէ՝ ի մեղաւորաց՝ և կեցու
ցէ զնա՝ զի յառաջանէ ի նա :

[illegible]

ሁሉም ትውፊት ማታወቅ ይቻላል፤ ለዚህም ምክንያት ሆኖ ለሁሉም ሰው ማታወቅ ይቻላል፤ ለዚህም ምክንያት ሆኖ ለሁሉም ሰው ማታወቅ ይቻላል፤

Մի սրտմտու թիքով յան
դիմաներ զիս . և մի բար
կու թիքով խրատեր զիս :
Չի նեւթք բո հարան յիս .
և յիս հաստատեցաւ
ձեռն բո :

Ու գոյ բժշկութի մարմնոյ իմոյ յերև
տաոյ բարկութի քո :

Ոչ է խաղաղութի ոսկերաց իմոց : յե
րեսաց մեղաց իմոց :

13

Անօրէնութիւնք իմ բարձրացանք քան
զգլուիս իմ. և ունի բեռն ծանր, ծանրա
ցան 'ի վր իմ:

Ներեցան և փռեցան վերք իմ. յերե
սաց անզգամութե իմոյ:

Տառապեցայ և խոնարհ եղէ յոյժ. զօր
հանապազ արտում գնացի. զի անձն իմ
լի եղև չարչարանօք. և ոչ գոյ բժշկու
թի մարմնոյ իմոյ:

Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչև
յոյժ. մօռչէի առ հեծութե արտի
իմոյ:

Տի, առաքի քո է ամ ցանկութի իմ. և
հեծուի իմ 'ի քէն ոչ ծածկեցաւ:

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և եթող զիս
զօրութի իմ. լոյս աչաց իմոց, և այս
ոչ եղև իս:

Բարեկամք իմ և մերձաւորք իմ առաքի
իմ մերձեցան և կացին. և մերձաւորք
իմ հեռի եղևն յինէն:

Բռնադատեին զիս և խնդրէին զանձն
իմ. ոյք խնդրէին զչար 'ի վր իմ, խօսե
ցան զանօրէնութի. և զնենգութի զօր
հանապազ խորհեցան:

Այլ ես՝ ունի խուլ զի ոչ լսէ. և ունի
համբ՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր:

Եղէ ես ունի մարդ, որ ոչ լսէ և ոչ գոն
խօսք ի բերան նի:

Ես 'ի բեզ Տէր յուսացայ՝ և գու լու
ից

Իցեա ինձ Տէր Աճ իմ:

Ասացի թէ՛ մի՛ ուրախ եղիցին յիս թշնա
միք իմ. 'ի սասանիլ ոտից իմոց 'ի վի՛ իմ
մեծամեծս խօսեցան:

Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ. և ցաւք
իմ առաքի իմ են յիմ ժամ:

Չանօրէնութիւն իմ պատմեցից. և հո
գացայց վն մեղաց իմոց:

Իսկարդ՝ թշնամիք իմ կենդանի են
և զօրացեալ եղեն քան զիս. և բա
զում են ոյք ատէին զիս 'ի տարապար
տուց:

Ուր հատուցանէին ինձ չար փոխանակ
բարոյ. չարախօսէին զինէն. զի ես եր
թայի զհետ արդարութե՛ն:

Մի՛ թողուր զիս Տէր Աճ իմ. և մի՛
'ի բացեայ առնիր յինէն. հայեաց
յօղնել ինձ՝ Տի՛ փրկութե՛ն իմոյ:

Դիւթարած Դիւթարայ :

Սաղմոս Դսաթի . ԼԸ :

Աստուծոյ յաշտօն զանգանուծէ լեզուի ,
 և յաշտօն թշնամուծէ հենաց
 ճարդէան :

Լսացի թէ պահեցից զճանապարհս
 իմ . զի մի մեղայց լեզուաւ ի
 մով :

Եդի պահապանս բերանոյ իմոյ՝ Ի հակա
 ոակիլ մեղաւորին առաջի իմ :

Լուռ եղէ և խոնարհեցայ . լռեցի
 Ի բարութի . և ցաւք իմ նորոգեցան
 յիս :

Զեռաւ սիրտ իմ Ի փորի իմում . և Ի
 խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր :

Խօսեցայ լեզուաւ իմով և առաջի .
 ցոյց ինձ Տէր զկատարած իմ . և
 զթիւ աւուրց իմոց քանի՜նէ՝ զի զի
 տացից թէ որչափ ինչ պակասեալ է
 յինէն :

Սհա ըստով եղեր զաւուրս իմ . և կար
 զօրութի իմոյ ոմոյ ոյինչ է առաջի իմ .
 ապակայն ամենեւին ընդունայն է նմմ մարդ
 մսեղի :

Ապաքենորայէս Ի պատկերի շրջի մարդ :

տակայն 'ի զուր խռովի : զանձէ և ո՛չ
զիտէ ում ժողովէ :

Իսկ արդ՝ ո՛վ է համբերու թի իմ, թէ
ո՛չ դու ՏԻ՝ կամ կարգօրու թէ իմոյ՝ թէ
ո՛չ 'ի բէն :

Յամենայն անօրէնու թէ իմն, փրկեցեր
զիս . և նախատինս անդգամաց արարեր
զիս :

Լուռ եղէ, և ո՛չ բացի զբերան իմ, զի
դու արարեր :

'Ի բաց արա յինէն զտանջանս իմ, զի 'ի
զօրու թէ ձեռին քո՝ ես պակասեցայ :

Կշտամբու թի, վն մեղաց՝ իրատեցեր
զմարդ . մաշեցեր ոնց զսարդի ոստայն
զանձն նի . տակայն ընդունայն է ամ
մարդ :

Լուր ՏԻ աղօթից իմոց . ունէն զիբ խնդ
րուածաց իմոց, արտասուածաց իմոց մի
յուր :

Պանդուխտ եմ ես առաքի քո . նժդէհ
և անցաւոր . ոնց ամ հարբ իմ :

Թոյլ արա ինձ զի հանգեալոյ . մինչ չե
երթեալ իցեմ . ուստի ո՛չ ևս զտանջիմ :

’ի ֆափաբած :

Սաղմոս Դաւթի . ԼԹԻ

Առ ի օտի վասն յարանն , և վան
ֆարգի վերագնելոյ զաշխարհս :

Վամբերելով համբերի Տն , և նայե
ցաւ առ իս . և լուաւ աղօթից
իմոց :

Էհան զիս ’ի դքոյ տառապանաց ’ի կա
ւոյ և ’ի տղմոյ :

Հաստատեաց ’ի վր վիտի զստս իմ . և
ուղղեաց զգնացս իմ :

Էարկ ’ի բերան իմ զօրհնութի նոր .
յօրհնութի Տն մոյ մերոյ :

Տեսցեն բազումք և երկիցեն . և յու
սասցին ’ի Տր . երանեալ է այր՝ որոյ ա
նուն Տն յոյս է նր :

Ոչ հայեցաւ նա ’ի նմանութի . և ոչ ’ի
մոլութի սուտ :

Բազում արարեր դու՝ Տր մեծ իմ զսբան
չելիս քո . և խորհրդոց քոց , ոչ ոք է
որ նմանի քեզ :

Պատմեցի և խօսեցայ՝ և բազում եղեն
քան զթիւ . ի զոհս և ի պատարագս
ոչ հաճեցար . լսելիս հաստատեցեր ինձ .

զոյ

դողըակէզս, և զվասն մեղացն ո՛չ խնդրեցեր:

Յայնժամ ասացի թէ ահա՛ւասիկ գամ ես. ՚ի գլուխս գրոց գրեալէ վն իմ:

Առնել զկամս քո ան իմ կամեցայ. և զօրէնս քո ՚ի մէջ որովայնի իմոյ:

Ահա արանեցի զարդարութիս քո յեկեղեցիս մեծս. ահա զշրթունս իմ ո՛չ արգելից ՚ի բէն:

Տո՛ դու գիտացեր, զի զարդարութիս քո ոչ ծածկեցի ՚ի արտի իմում. զճշմարտութիս քո՝ և զփրկութիս քո:

Ասացի՝ և ոչ թագուցի զոգորմութիս քո. և զճշմարտութիս քո ՚ի ժողովրդե նէ մեծէ:

Այլ դու Տո՛ մի՛ հեռի առնէր զդթու թիս քո յինէն. զի ոգորմութի քո՝ և ճշմարտութի քո յամ ժամ ընկալցին զիս:

Շուրջ եղեն զինե չարք՝ որոց ոչ գոյր թիւ. հասին ինձ անօրէնութիք իմ: և ես ոչ կարացի տեսանել:

Բազում եղեն քան զհեր գիտոյ իմոյ. և սիրտ իմ եթող զիս:

Կամեա՛ց Տո՛ փրկել զիս. և Տո՛ յօգնել ինձ նայեաց:

Ամաչեացեն և յամօթ լիցին ոյք խնդրեն զանձն իմ. բառնալ զսա. գարձցին յետս և ամաչեացեն՝ ոյք խորհին ինձ զչար:

Կրեա

Կրեացեն զամօթ առժամայն վաղվաղա
կի՝ ոյք ասեն ինձ վաշ վաշ :

Տնծասցեն և ուրախ լիցին ՚ի բեզ ամե
նեքեան . ոյք խնդրեն զքեզ ՏԻ :

Ասացեն յամ ժամ մեծ է ամ . ոյք օր
րեն զփրկութիւն քո :

Եւ ազքատ և տնանկ եմ, ամ խորհեա՛
ղիւ . օգնական և պաշտպան իմ եւ դու,
ամ իմ մի՛ յամենար :

Ի ԽԴԴԴԴԴ :

Սաղմոս Դաւթի . ԽԺ

Աստուծոյ զերջանիւնէ այնչեմ օրս
ճանաչեն և իբեւ զքա՛ որդեւ
չԱճ , և զսնջանչն զոր
իբեւ քա՛ իբեւ զՏԵԴ :

Բանի որ խորհի զազքատն
և զտնանկն . յաւուր չարի
փրկէ զնա ՏԻ :

ՏԻ փրկէ զնա և կեցու
ցանէ . երանելի առնէ զնա ՚ի վի երկրի,
և ո՛չ մատնէ զնա ՚ի ձեռու թշնամեաց
իւրոց :

ՏԻ օգնական է նմա ՚ի մահի՜նս ցաւոց
իւրոց . և զամ անկողինս նի՛ դարձու
ցա

ցանկ 'ի հիւանդութեան նորա :

Ես ասացի Տ՞ր ողորմեա՛ց ինձ . և բժշ
կեա՛ զանձն իմ, ես մեղայքեզ :

Թշնամիք իմ ասացին ինձ չար . Է՛րբ
իցէ զի մեռցի և հորիցէ անուն նի :

Մտանէր տեսանել զհանրութի . խօսե
կեր 'ի սրտի իւրում . և ժողովէր զանօ
րէնութի յանձն իւր :

Արտաքս ելանէր և զնոյն խօսէր . զի
նէն շնջէին ամ թշնամիք իմ :

Խորհեցան չար 'ի վր իմ . քան անօրէ
նութե եղին 'ի վր իմ :

Մի թէ որննջիցէն և այլ ո՛չ ևս յաճե
լուցու յառնել . քանզի և այրն խաղա
ղութե իմոյ՝ յոր և եսն յուսացայ :

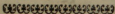
Որուտէր զհաց իմ . յաճախեաց առնել
ինձ զխաբէութի :

Այլ դու Տ՞ր ողորմեա՛ց ինձ . և կանգ
նեա՛ զիս . և ես հաստուցից նի :

Յայտմ ծանեայ թէ հաճեցար ի իս .
զի մի՛ ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ :

Այլ զիս յանրծութե իմում ընկալար .
և հաստատեցեր զիս առաջի քո յաճե
լուսան :

Օրհնեալ Տ՞ր ամ իսրայէլի յաճիտե անս
յաճիտենից, եղիցի եղիցի :

'Ի հապարած լասն իմաստունէ որդեացն
հորիւն :

Սաղմոս . ԽԱ :

Աստ իստ զգագանանէ հոգեաց՝ գագացն
յաւիտենականաց :

Սրաւս փափաքի եղջերու յաղբերա
ջուրց , այնն զփափաքի անձն իմ առ
քեզ անձ :

Ճարասի է անձն իմ առ քեզ ԱՏ , հոգի
և կենդանի . երբ և կից երևեցայց երե
սացդ անց :

Եղեն ինձ արտատուք իմ կերակուր , 'ի
տունէ և 'ի գիշերի . և այն , զի ասէին
ցիս զօրհանապաղ՝ թէ ո՛ւր է անձ քո :
Չայս ունի յիշի , տառապիւր յիս անձն
իմ . քաղաքերէի , զի մտից ի յարկան
սրանչե թաց անուն անց :

Ի ձայն ցնծաւ թէ խոստովանեալ թէ . և
'ի ձայն բարեկենդանեալ թէ :

Արդ ընդէ՞ր արտում ես անձն իմ . կամ
ընդէ՞ր խոսովեա զիս . յուսա՛ առ անձ
խոստովանեալ նմա փրկիչ երեսաց իմաց
ԱՏ է :

Անձն իմ յոյժ խոսովեցաւ . վա՛ աչստ
բից յիշեցի զքեզ յերկրէն յորդանա
նու ,

նաւ, 'ի հերմոնէ լեռնէ փորունէ:

Խորք խորոց կարգացին առ քեզ. 'ի
ձայն սահանաց քոց:

Ամենայն զբօսանք քո, և ալիք քո ան
ցին 'ի վր իմ:

'Ի տունէ պատուիրեաց ՏԾ զողորմութե
իւր. 'ի գիշերի զօրհնութիւնս քո. և ա
ղօթք իմ առ անձ վա կենաց իմոց:

Ասացի նոյ՝ ընդունող իմ ես. ընդէ՛ր
մերժեցեր զիս. ընդէ՛ր արտում գնամ
եւ 'ի նեղել թշնամոյ իմոյ:

'Ի փշրել սոկերաց իմոց նախապես ցին զիս
թշնամիք իմ. յառել ցիս զօրհանապաղ,
թէ ո՛ւր է անձ քո:

Ապ' ընդէ՛ր արտում ես անձն իմ,
կամ ընդէ՛ր խռովեա զիս. յուժա՛ առ

ԱՃ. խոստովանեա՛ նմա. փրկիչ երե
սաց իմոց ԱՃ է:

Սաղմոս Դսմբի. ԽԲ:

Ապ իւրի շնախաղաղութեամբն անցին
առ սրբաշնորհն, և առ ըն
թացս երկնից:

Դա՛ւ առ արա ինձ անձ. և իբա՛ւ արա՛
ինձ 'ի դատաւարանի իմում:

Յաղգէ որ ոչ է նք. 'ի մարդոյ մեղաւոր
իւն նենգաւորէ փրկեա՛ զիս:

Դու

Դու ԱՃ հզօրիչ իմ ես . ընդէ՞ր մօռա
ցար զիս . ընդէ՞ր տրտում գնամ ես . 'ի
նեղել թ շնամուոյ իմոյ :

Առաքեալ՝ ՏԻ զոյս քո՝ և զճմար
առութի քո՝ զի առաջնորդեացեն ինձ .
և հանցեն զիս 'ի լեառն ար՝ և 'ի
յարկս քո :

Մտից առաջի սեղանոյ Այ առ
ԱՃ . որ ուրախ առնէ զմանկութի
իմ :

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութիւն ԱՃ
ԱՃ իմ :

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ .
կամ ընդէ՞ր խռովեա զիս . յուսա՛ առ
ԱՃ , խոստովանեալ նմա . փրկիչ երե
սաց իմոց ԱՃ է :

'Ի խորագի, որդեացն հորիայ . սաղմոս
Էմարոսի :

Սաղմոս . ԽԳ .

Աստուծոյ զօրութիւնսն հնոց հարցն , և
չբացաղանաց զաշխարհսն եկե
ղեցեալն :

Ահանջօք մերովք լուսաք .
զոր հարքն մեր պատմեցին
մեզ :

Զգործն զոր գործեցեր
յաւուրս նց . յաւուրսն առաջինս :
Չեռն քո խլեաց զհեթանոսս , և զնա
անկեցեր . չարչարեցեր զժողովուրդս
քո , և հաներ զնա :

Ոչ թէ սրով իւրեանց ժառանգեցին
զերկիր . և ոչ բազուկ նց թէ փրկեաց
զնոսա :

Այլ աջ քո՝ և բազուկ քո՝ և լոյս երե
սաց քոց . զի հաճեցար դու ի նա :

Դու ինքն ես՝ թագաւոր իմ և անձ իմ .
որ հրամայես զփրկութիւնս յահօրայ :

Քեզ զթշնամիս մեր հարցուք՝ և անո
ւամբ քով արհամարհեցուք՝ զյարու
ցեալսն 'ի վր մեր :

Է

Է

Ոչ

Ոչ թէ յաղեղն իմ յուսացեալեմ. և ոչ
սուր իմ կեցուցանէ զիս :

Այլ դու փրկեցեր զմեզ 'ի թշնամեաց
մերոց . և զատելիս մեր յամօթ արա
րեր :

Աստուծով պարծեսցուք զօրհանապազ
և անուան նր խոստովան եղիցուք յա
ւիտեան :

Բայց արդ՝ մերժեցեր և անարգեցեր
զմեզ . և ոչ ելեր ԱՅ ք զօրս մեր :

Դարձուցեր զմեզ յետս քան զթշնա
միս մեր . և տանիք մեր յափշտակեցին
զմեզ :

Ետուր զմեզ ուն զօգտար 'ի զենումն . և
ք հեթանոսս ցրուեցեր զմեզ :

Աւճառեցեր զժողովուրդսքս առանց
գնոյ . և ոչ գոյ թիւ ազազակի մե
րոյ :

Արարեր զմեզ նախատինս գրացեաց մե
րոց . ծաղր՝ և այսն կատականաց՝ այ
նոցիկ որք շուրջ են զմեզ :

Արարեր զմեզ յառակս հեթանոսաց .
'ի շարժել զգլուխս ժողովրդոց :

Զօր ամ նախատինք իմ առաջի իմ են .
և ամօթ երեսաց իմոց ծածկեաց զիս :
'ի ձայն նախաորդին և շարախօսի յե
րեսաց թշնամւոյն . և հալածի :

Աս ամ եկն 'ի վր մեր՝ և մեք զքեզ ոչ
մոռացաք . և ոչ ստեցաք ուխտիքում .
և ոչ

և ո՛չ դարձաք յետս սրտիւք մերովք :
 Դարձուցեր զչառի՞ղս մեր 'ի ճանապարհաց քոց . խոնարհ արարեր զմեզ 'ի տեղի չարչարանաց . և ծածկեցին զմեզ ստու՛երք մահու :

Թէ մոռացեալ իցէ մեր զանունն անմեռոյ . կամ ձգեալ իցէ զձեռս մեր անաստե՛ւածս օտարս :

Սակայն՝ անձինդրէ զայս . զի նա քննէ զգաղանիս սրտից մերոց :

Ա՜յ քոյ մեռանիմք զօրհանապազ՝ համարեցաք ո՞նչ դո՛ւխար 'ի զենու մն :

Զարթի՛ր ընդէ՛ր ննջես Տ՞ . արի՛ և մի՛ մերժեր զմեզ խապառ :

Զմե՛ դարձուցանես զերեսս քո 'ի մէջ . մոռանաս զաղքատութի՛ն , և զնեղութիւն մեր :

Խոնարհ եղեն մինչև 'ի հող անձինք մեր . և յերկիր կցեցան մեջք մեր :

Արի՛ Տ՞ օգնեա՛ մեզ . և փրկեա՛ զմեզ վա՛նստեան քո :

՚ի հաբարած, զառնցելոց թահնայոց,
որդոցն իրիւայ. ի հաբարիէ երգ
վան իրելւոյն:

Սաղմոս . ԽԴ :

Աստիճան զհալսութիւն քի, և զ
իւրեղանոյն առնոյ:

Բազմապիսի զգոյցս իմ զքան բարի. և առ
սեմ զգործս իմ թագաւորի:
Լեզու իմ ունի գրիչ արագագիր դարբի,
գեղեցիկ տեսլամբ քան զամ որդւոց
մարդկան:

Սիրեցան շնորհք ՚ի շրթանց քոց. վս
այսորիկ օրհնեաց զքեզ Աճ յաւիտեան:

Աճ զսուր ք մէջ քո հզօր. վայելչու
թէ և գեղոյ քո:

Լարեաւ ուղղեաւ և թագաւորեաւ վս
ճշմարտութե, հեզութե և արդարու
թէ. և առաջնորդեացէ, քեզ սքանչե
լապէս աջ քո:

Նեաք քո սրեալք են հզօր. ժողովուրդք
՚ի նե րբոյ քո անկցին ՚ի սիրտս թշնամեաց
թագաւորի:

Աթոռ քո ամ յաւիտեանս յաւիտենից.
գաւազան օւղղութե՝ գաւազան ար
գա

քայու թեան քո :

Սիրեցեր զարդարու թի . և ատեցեր
զանօրէնու թի :

Վս այսորիկ էօծ զքեզ ան, ան քո ի
զով ուրախու թի, առաւել քան զն-
կերս քո :

Զմուռս և զտաշին և զկասիա 'ի զգես
տէ քումմէ . 'ի տաճարաց փշոսկրէից
ուստի ուրախ արարին զքեզ՝ դստերք
Թադաւորաց 'ի պատիւ :

Կացցէ զշնոյ լւ աջմէ քումմէ 'ի հան
դերձս ոսկեհուռս, զարդարեալ և պա-
ճուճեալ :

Լուր գուտար և տես՝ խոնարհեցո՛
զունկն քո . մոռա՛ զժողովուրդ քո, և
զառն հօր քոյ . զի ցանկացաւ Թադա-
ւոր գեղոյ քո :

Սաինքն է Տի քո՝ երկիր պառցես սմա .
և դուստր ծուրայ երկիր պառցէ սմա
պատարագօր . զերեսս սորա պաշտեա
ցեն մեծամեծք 'ի ժողովրդոց :

Վմենայն փառք դստեր Թադաւորի 'ի
ներքոյ . 'ի վերջաւորս ոսկեհուռս՝ զար-
դարեալ և պաճուճեալ :

Տարցին Թադաւորի կուսանք զհետ նի .
և զնկերս նի տարցին նմա :

Վծցին ցնծու թի և ուրախու թի . և
տարցին 'ի տաճար Թադաւորի . և փո-
խանակ հարց քոց եղեցին որդիք քո :

Կա

Կացուսցես զնա իշխանս ի միմ երկիր .
և յիշեսցի անուն քո՝ ի միմ ազգս ազ
գաց :

Ան աշտորիկ ժողովուրդք խոստովան
եղիցին առ քեզ յաւիտեան , և յաւի
տեանս յաւիտենից :

'ի իւրեւոր յորոշն իւրեւոր , 'ի վ
զուշեւոր :

Սաղմոս Դաւթի . ԽԵ .

Առ իւր զաներիւնսն . ի իւրեւորն
յմանմ վշտնգի :

ԻՃ Մեր ապաւին և զօրութի .
օգնական 'ի վր նեղութեց որք
գտին զմեզ յոյժ :

Քն աշտորիկ ոչ երկիցուք մեք 'ի խոս
վիլ երկրի . 'ի փոփոխիլ լերանց 'ի սիրտս
ծովու :

Գռեցին և խռովեցան ջուրք նո
ցա . խռովեցան լերինք 'ի զօրութի
նորա :

Գնացք զեւոոց ուրախ առնեն զքաղաքն
Այ . և նր արար զարկս իւր բարձ
րեան :

Ան 'ի մէջ նոց և նոքա մի՝ սատանես
ցին . օգնեսցէ նոցա անձ՝ 'ի վաղորդե
նէ :

նէ մինչե 'ի վաղորդեան :

Խռովեցան հեթանոսք, և խռնարհեցան
Թաղաւորութիւնք . եւ զձայն խրրաւըձ
րեալն՝ և խռովեցաւ երկիր :

Տի զօրութեց լէ մեզ . լռանալ է մեր
մեծ յակօրայ :

Եկայք և տեսէք զդործս մյ : որ ա-
րար զնշանս և զարուեստս 'ի վերայ
երկրի :

Եհար զպատերազմ 'ի ծագաց մինչե 'ի
ծագս երկրի . զաղեղունս փշրեաց ,
զգէնս խորտակեաց , և զասպարս այ-
րեաց հրով :

Կանխեցէք և ծաներուք զի ես եմ մեծ .
բարձր եղէց 'ի հեթանոսս . և բարձրա-
ցայց 'ի վր երկրի :

Տի զօրութեց լէ մեզ . ընդունալ է մեր
մեծ յակօրայ :

Ի նախաբան ի նախաբան ի նախաբան :

Սաղմոս Դավթի . ԽԶ .

Աստուծոյ ի գովութիւն քի ի ք
ծառնէ նորիւ , և խառնուի ի
համբարանն նք ի յերկինս :

Աստուծոյ ի գովութիւն քի ի ք
ծառնէ նորիւ , և խառնուի ի
համբարանն նք ի յերկինս :

Զի ՏԻ բարձրեալ և ահար
կու . թագաւոր մեծ ի վերայ իմ եր
կրի :

Հնազանդ արար զժողովուրդս մեզ . և
զհեթանոսս ի ներքոյ ոտից մերոց :

Ընտրեաց զմեզ իւր ի ժառանգութիւն .
զգեղեցկուի յափօրայ զոր և սիրեաց :

Համբարանն ԱՅ օրհնութիւն . և ՏԻ մեր
ձայնիւ փողոյ :

Սաղմոս ասացէք իմ մերում , սաղմոս
ասացէք . թագաւորին մերում սաղմոս
ասացէք :

Թագաւոր մեծ ի վր իմ երկրի իմ և ,
սաղմոս ասացէք նմա իմաստութիւն :

Թագաւորեաց ԱՅ ի վր հեթանոսաց .
ԱՅ նստաւ յաթոռ սրբութիւն իւրոյ :

Իշխանք

Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան առ
 ամ արբաշանու, զի այդօրու թիք յեր
 կրէ յոյժ համբարձան :

Ս-Ղոս օրհնութիւն արքայն իւրիւն . երէ
 բարբի շիւթն : Խէ :

Ա-ր Գ-Ն-Բ-Ն-Է լինիւնսն երկրեցին :

Ս-Եժ է Տիւ օրհնեալէ յոյժ իբրա
 ղաք Այմերոյ, ի լեառն արնի :
 Հաստարմատ ցնծացէ ցնծութիւն ամ
 երկիր . լերինք սիւնի, կողմանք հիւսի
 սոյ բազաք թաղաւորի մեծի :

Աճ ի տաճարի իւրում յայտնի . ի ժա
 մանակի, իբրեւ օգնական լինէր նց :

Ահաւարիկ թաղաւորութիւն երկրի ժո
 ղովեցան . և անկցին ի միասին :

Ինքեանք տեսին պապէս և զարմացան,
 խռովեցան սասանեցան, և զողումն
 կարաւ զնս :

Անդ երկունք որպէս ի ծննդեան . ի
 հողմն սասարիկ, փշրեցէ զնաւս ի
 թարսիս :

Որպէս լուար, սոյնպէս և տեսաք ի
 բազաքի Տիւ զօրութեց՝ իբազաքի այ
 մերոյ :

Աճ զհիմունս էարկ նմա յաւիտեան :

ընկալաք ԱՃ զողորմութիւնք՝ 'ի մէջ ժողովրդեան քո :

Ըստ անուան քում . սոյնպէս և օրհնութիւնքս իւմ տիեզերս . և արդարութիւնք լի է աջ քո :

Ուրախ եղիցի լեառն սիօն . և ցնծասցեն զստերք յուդայ , վա իրաւանց քոց Տր :

Շրջեցարո՛ւք զսիօնի՛, պաշտպանեցէք զնա . և պատմեցէք յաշտարակս նի :

Դի՛ք զսիրտս ձեր 'ի վի՛ զօրութեցնի՛ . և բաժանեցէք զամուրս նի . զի պատմել կարասցիք յազգ յայլ :

Սա է ԱՃ , ԱՃ մեր յաւիտեանս յաւիտենից . և սա հովուեացէ զմեզ՝ մինչև յաւիտեան :

'Ի հոգիս Բարսեղի :

Սաղմոս Դաւթի . ԽԸ :

Առ Գալթեանէ շնորհանոր էկեցիք :

Լուարո՛ւք զայս՝ իմ ազգք , և ունկնդիր լըրուք ամենեքեան այք բնակեալքէք յաշխարհի :

Ճնունդք երկրի , և որդիք մարդկան . 'ի միասին մեծամեծք և տնանիք :

Բ.Ե

Բերան իմ խօսեացի զիմատու[թ]ի . և
խորհուրդ արաի իմոյ զհանձար :

Խոնարհեցուցից յառակումն զունկն
իմ . բացից զառակս օրհնու[թ]ք 'ի
սկզբանէ :

Ընդէ՞րբնաւ երկնչիմ ես յաւուր շարի .
զի անօրէնու[թ]իք զնացից իմոյ շուրջ
եղէն զինն :

Յուսացեալքն 'ի գօրու[թ]ի իւրեանց 'ի
բազմու[թ]ի մեծու[թ]ե իւրեանց պարծեա
ցին :

Եղբայր ոչ փրկէ' և ոչ փրկէ մարդ ,
և ոչ տայ Այ զփրկանս իւր . և ոչ
զգինս փրկանաց անձին իւրոյ :

Վաստակեալ յաւիտեան , և կեցցեա
մինչ իսպառ . և ոչ տեսցեա զապակա
նու[թ]ի :

Յորժամ տեսցես [թ]է իմատունք մեռա
նիցին , 'ի միասին անդգամք և անմիտք
կորիցեն . և [թ]ողցեն օտարաց զմեծու
[թ]ի իւրեանց :

Գերեզմանք նց տունք նց եղիցին յաւի
տեան . և յարկք նց յազգէ մինչև յազգ'
և կարդացին զանուանս նց 'ի հողս իւ
րեանց :

Մարդ 'ի պատուի էր և ոչ իմացաւ .
հաւասարեցաւ անասնոց անբանից և
նմանեցաւ նց :

Այս ճանապարհ է նց գայ[թ]ադղու[թ]ե

նոցին . յետ այսորիկ բերանօք իւրեանց
հաճեացին :

Ոյ խաշն 'ի դժոխս մատնեսցին , և մահ
հովուեսցէ զնս . և տիրեսցեն նոցա
ղիղք ընդ առաւօտս :

Օգնութիք նոցա մաշեացին 'ի դժոխս . և
'ի փառաց իւրեանց անկցին :

Բայց սակայն՝ Աճ փրկեսցէ՝ զանձն իմ
'ի մեռաց դժոխոց , յորժամ ընդունին
զիս :

Մի՛ երկնչիք . յորժամ մեծանայ մարդ
և յորժամ բազում լինին փառք տան
նորա :

Զի ո՛չ թէ 'ի մեռանիլն իւրում առցէ
ընդ իւր զմեզ . և ո՛չ թէ իջցեն փառք
տանն նոցա ընդ նմա :

Այլ անձն նոցա՝ 'ի կեանս իւրում օրհնեա
ցի . խոստովանեղիցի քեզ յորժամ բա
րի արասցես դու նմա :

Մտցէ նա մինչև յազդ հարց իւրոց .
և մինչև յաւիտեան զլոյս մի՛ տեսցէ :

Մարդ 'ի պատուի էք , և ոչ իմացաւ ,
հաւասարեցաւ անոթանոց անբանից .
և նմանեցաւ նոցա :

Սուրբ Դասքի . խի:

Առ իսկ շինելու օրէ Դատարան:

Աստուծոյ, Տրխօսեցաւ,
և կոչեաց զերկիր՝ յարե-
ելից մինչև իմաստ ու-
րեալ:

Իսիօնէ մեծ վայելուածի փրկութե-
զեղոյ նր:

Աճ մեր յայտնապէս եկեացէ . և Աճ
մեր մի՛ դադարեացի:

Հուր առաջինք բորբոքեացի . և շուրջ
գնովաւ մրթիկ յոյժ:

Կոչեացէ զերկիրնս ի վերաւսա՝ և զեր-
կիր, ի դատել զժողովուրդ իւր . ժո-
ղովել առ ինքն զսուրբս իւր . և ոյք
դնեն զպատարագս ուխտից ի վր սե-
ղանոյ նր:

Պատմեցեն երկինք զարդարութի նր
զի Աճ դատաւորէ:

Լաւր ժողովուրդ եմ և խօսեցայց ընդ-
քեզ . և խորայել՝ քեզ վկայեցից . զի ան-
մեծ քո ես եմ:

Ու թէ վս պատարագաց քոց կշտամ
բեմ զքեզ . զի ողջակէզք քո առաջի իմ
են յամ ժամ:

Ու

Ոչ ընդունիմ 'ի տանէ քումն զո՛ւ-
րակս . և ոչ 'ի հօտից քոց նոխազս :
Իմ է իմ գազանանառի . երէ լերանց
և իմ անասուն :

Գիտեմ ես զիմ թռչունս երկնից . գե-
ղեցեալ թի՛ վայրի՝ չէ իսէ :

Թէ քաղցեայց , քեզ ինչ ոչ ասացից .
զի իմ է աշխարհ լրի՛ խրով :

Ոչ աւտեմ ես զփա զո՛ւարակաց քոց .
և ոչ զարիւն նոխազաց քոց ընկեմ :

Մատո՛ւնյ պատարագ օրհնութե՛ . և
կատարեա՛լ բարձրելոյն զուխտս քո :

Կարգացես առիս յա՛ւուր նեղութե՛
քո . ես փրկեցից գբեզ՝ և դու փառա-
ւոր արասցես զիս :

Սակայն՝ մեղաւորին ասէ իմ . իսկ դու
ընդէր բնաւ պատմես զարդարութի
իմ . կամ առնուս զուխտ իմ 'ի բերան
քո :

Զի դու ասեցեր զխրատ իմ . մերժե-
ցեր և յետս ընկեցեր զիմ բանս բերա-
նայ իմոյ :

Թէ տեսանէիր զգողս՝ ընթանայիր չ
նս . և չ շունսն գնէիր զբաժին քո :

Բերան քո յաճախէր զլարութի՛ , և լե-
զու քո նիւթէր զնենգութի՛ :

Նստեալ զեղբօրէ քումն շարախտէիր .
և 'ի վր որդւոյ մօր քո գնէիր զգայթաղ
զութի՛ :

Չայս Թմ արարեր, և լուեցի քեզ. կար
ծեցեր անօրէնդ 'ի մօտի քում, թէ ես
քեզ նմանիցիմ:

Առդ յանդիմանեցից և կացուցից զայս
Թմ առաջի քո. իմացարուք ամենեքեան
որք մոռացեալ իցէք զԱՃ:

Գուցէ երբէք յափշտակիցիք. և ոչ որ
իցէ որ փոկիցէ:

Պատարագ օրհնութե փառաւոր արաս
ցէ զիս. և անդ է նանասպարհ. ուր
ցուցից նմա զփրկութե Այ:

'Ի Է-Գ-Բ-Ժ:

Սաղմոս Դաւթի. Ժ:

'Ի Ժ-Տ-Զ-Է-Ի Իբրեւ էիւ առնա նախ
Տ-Բ-Գ-Բ-Է. յոր Ժ-Տ Տգեււ էր նա
առ Բեբ-աբէէ:

Առ ԺԳԷ շնորհք Ի-Բ-Գ-Բ-Է-Է:

Ազորմեաց ինչ ԱՃ' ը մեծի ողորմու
թե քում. ը բազում գթութե
քում, քաւեալ զանօրէնութեա իմ:

Առաւել լուա զիս յանօրէնութե իմմէ.
և 'ի մեղաց իմոց նք արա զիս:

Չանօրէնութեա իմ ես ինչէն գիտեմ.
և

և մեղք իմ առաջի իմ են յնմ ժամ:
Քեզ միայն մեղայ Տ՞ր . և զլար առա
ջի քո արարի:

Ուր արդար եղեցիս 'ի բանս քո . և յաղ
թեացես 'ի դատել քում:

Անօրէնութիւն յղացաւ . և 'ի մեղս
ծնաւ զիս մայր իմ:

Դու Տ՞ր՝ զճնարաութիւն սիրեցեր . զան
յայտս և զծածկեալս , իմաստութիւն քով
յայտնեցեր ինձ:

Յօղեալ յիս մշտեալ և սր եղէց . լուս
և քան զձիւն սպիտակ եղէց:

Լսելի արա ինձ զցնծութիւն և զուրա
խութիւն . և ցնծացեն ոսկերք իմ տա
ռապեալք:

Դարձա՛ զիս Տ՞ր 'ի մեղաց իմաց՝ և զնմ
անօրէնութիւնս իմ քաւեալ յինէն:

Զսիրտ սր հաստեալ յիս ԱՅ , և զհո
գի ուղիղ՝ նորոգեալ 'ի փորի իմում:

Մի ընկենուր զիս Տ՞ր յերեսաց քոց .
և զհոգի քո սր , մի՛ հաներ յինէն:

Այլ տուր ինձ զցնծութիւն փրկութե
նոյ . և հոգւով պետութե քո հաստա
տեալ զիս:

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո .
և անպարիշտք առ քեզ դարձցին:

Փրկեալ զիս յարեակ ԱՅ , ԱՅ փրկու
թե իմոյ . ցնծացէ լեզու իմ յարդարու
թե քում:

ՏՐ ԵԹԷ զԷՐԹՈՒՆՍԻՄ ԲԱՆԱՍ, ԲԵՐԱՆ
ԻՄ ԵՐԳԵՍԿԷ ՂՕՐՀՆՈՒԹԻՒՄ ՔՈ:

ԹԷ ԿԱՄԵԿԵԼԷԻՐ, ԱԿԱՏԱՐԱԳՍՄԱՏՈՒ
ԾԱՆԷԱՔ. ԲԱՅԿ ԴՈՒ Է ՈՂԶԱԿԷՂԱ ԻՍԿ
Ո՛Ն ՀԱՃԵԾԱՐ:

ԱԿԱՏԱՐԱԳ ԵՅ ՀՈԳԻ ԽՈՆԱՐՏ. ՂՍԻՐՈ
ՍՔ Ե ՂՀՈԳԻ ԽՈՆԱՐՏ ԱԾ Ո՛Ն ԱՐՀԱ
ՄԱՐՏԷ:

ԲԱՐԻ՝ ԱՐԱ ՏՐ ԿԱՄՈՔ ՔՈՎՔ ՍԻՈՆԻ. Ե
ՀԻՆԵՍԿԻՆ ԱԿԱՐԻԱՎՔ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ:

ՅԱՅՈՒԺԱՄ ՀԱՃԵՍԿԻԱ ԷՄ ԱԿԱՏԱՐԱԳՍԱՐ
ՎԱՐՈՒԹԵ. ՈՒ ԽԱԽԷՔ ԱԿԱՏԱՐԱԳՍ ՀԱՆ
ԿԵՆՆ՝ Ի ՍԵՂԱՆ ՔՈ ՂՈՒԱՐԱԿԱ:

՝Ի ԿԱՐԱՐԱԺ ԻՄԱՐԱՆԷ:

ԱԿԱՂՄՈՍ ԴԱՒԹԻ. ԾԱ

՝Ի ԺԱՄԱՆՈՒԻ ՂԻ ԵԿՆ ԴՈՒԵԻ ԵՐՈՄԱՅԻ Ե
ԿԱՐԱՐԱՅ ԱՄՈՒՆԱՅ. ԱԿԱՄԱՐԷԻ ԴԱ
ՄԻՆ ԵԿԵՆԷ Ի ՔՈՒՆԱՐԻԿԵՐԱՅ:

ԱՎ ԻՐԱԻ ԲԱՄԱՆԱԲԱՐ ՝Ի ԲԵՐԱՆԱՅ ՔԷ
ԱՄ ԵԱՐԱՅ, ԿԱՄ՝ Ի ԲԵՐԱՆԱՅ ԱՐԴԱ
ՐԱՅ ԱՄ ԿԱՄԱՆԻՐԱ:

() Ի՞՞ ԱԿԱՐԺԻ ՝Ի ԿԱՐՈՒԹԵ. ՀՂՕՐԵՆ յԱ
ՆՈՐԿՆՈՒԹԵ. ՂՕՐՀԱՆՍԱԿԱՂ ՂԱ
ՆԻՐԱՄՈՒԻ ԽՈՐՀԵԾԱՄ ՝Ի ԼԵՂՈՒԻ ԽԵՐՈՒՄ:

ՈՒՐ

Ուն զածելի սուր՝ սրեաց զնենդութի.
սիրեաց զչարութի քան զբարութի .
զանօրէնութի քան զխօսս արդարութեան :

Սիրեաց նա զնմ խօսս կործանման . և
զլեզուս նենդաւորս :

Վս այսորիկ Աճ կործանեացէ զնա իս
պառ . իսկեցէ և հանցէ զնա յարկաց
իւրոց . և զարմատս նք յերկրէն կեն
դանեաց :

Տեսցեն արդարք և երկիցեն . զնովաւ
ծիծաղեսցին , և ատասցեն :

Աս այրէ , որ ո՛չ արար զԱճ իւրօգ
նական . այլ յուսացաւ սա ի բազում
մեծութի իւր , և զօրացաւ ի նանրութի
իւրում :

Ալ ես ուն ձիթենի պողալից ՚ի տան
նոյ . յուսացայ յողորմութի նոյ . յաւի
տեան և յաւիտեանս յաւիտենից :

Խոստովան եղէց քեզ Տ՞ր յաւիտեան
դի արարեր . և համբերից անուան քում
զի բազդր ես առաջի սրբոց քոց :

Ի հարած ինչ հաշիւայ ի հարսութի :

Սաղմոս Դարթի . ԾԻ :

Աստիւտ զհարսութի յարայեանց ,
զպարծէցմանէ նոցին յայ , և
զխիւսմանէ աշանց :

Սաց անդգամն ի սրախ իւ-
րում թէ ո՛չ գոյ անձ . ապա
կանեցան և պղծեցան յա-
նօրէնութե՛ն իւրեանց . և
ո՛չ ոք է որ առնէ զքաղցրութի :

Աճ յերկնից նայեցաւ յամ որդիս մարդ-
կան . տեսանել թէ իցէ՞ ոք իմաստուն՝
որ խնդրիցէ դամ :

Ամենեքեան խոտորեցան ի միասին . և
անպիտանացան :

Ո՛չ ոք է որ առնէ զբարի . և չէ ոք՝ մին
չև ի մի :

Ո՞վ ոչ ծանիցեն ամենեքեան . որք գոր-
ծեն զանօրէնութի :

Ուր ուտան զժողովուրդ իմ ունի զկերա-
կուր հացի . և առ անձ ո՛չ կարգացին :

Անդ իցէ երկիւղ ուր ոչիցէ երկիւղ . զի
Աճ ցրուեացէ զոսկերս մարդահա-
նոցից :

Ամաչեացեն և յամօթ լիցին . զի ան-
անար

անարգեաց զնոսա :

Ո՛րացէ՛ ի սիօնէ՛ զփրկութի՛ իսրայէլի .
 'ի դարձուցանել Տէ՛ն զգերութի՛ ժողո
 վրդեան՝ իւրոյ . ցնծացէ՛ յակօք . և ու
 րախ եղիցի իսրայէլ :

'Ի հափառած ընդ օրհնութիւն իմափառութի :

Սաղմոս Դաւթի . ԾԳ :

'Ի ծախանի՛ զի եկին զեկեցեալս , և առին
 յառաւել՝ ահա՛նստի՛ Դաւթի ըս
 փացեալ նաքի առ Տէլ :

Աստ իտի ընդդէմ յապայեանց աքեւեացն
 ֆի , համ զիւրոյ Ռիւֆաց :

ԼԾ յանուան քում կեցո՛ր դիւս . և
 'ի զօրութե՛ն քում իրաւ աքան
 ինձ :

ԱԾ Լո՛ւր աղօթից իմոց . ո՛ւկն դիր բա
 նից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան՝ ի վր իմ . և հօօրք ինդ
 րեցին զանձն իմ , և ո՛չ համարեցան
 զբեղ ան առաքի իւրեանց :

Ահա՛ ան օգնական իմ . և ՏԻ ընդունող
 հօգւոյ իմոյ :

'Ի դարձուցանել զլարն 'ի թշնամիսն
 իմ .

իմ. Տշմարտութիւնք քով սատակեալնն :
 Ես կամօք իմովք պատարագս մատու
 ցից քեզ . և խոստովանեղէց անուան
 քում ՏՐ, զի բարի է :
 Յիմ նեղութիւն իմմէ փրկեցեր զիս . և
 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

'Ի իստարած, ընդ օրհնութիւն իմաստութիւն :

Սաղմոս Դաւթի . ԾԴ:

Առ ի իմն զհաւածեցանէն ֆի 'ի յարտոյ
 եւնց, իմ զհաւածեցանէն իւրի
 'ի յաբիտոյնս :

Անկնդիր ան աղօթից իմոց . և մի'
 անտես առներ զանդրուածս իմ :
 Նայեաց առիս և լուր ինձ . զի արամե
 ցայ ես 'ի ձանձրանալ իմում . և խռ
 վեցայ :

'Ի ձայնէ թշնամոյն և 'ի նեղել մեղա
 լորին խոտորեցան յիս անիրաւութիւն .
 և բարկութիւն օրս պահէին ինձ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս . և երկիւղ մա
 հու անկաւ 'ի վր իմ :

Ա և զողումն եկն 'ի վր իմ . և ծած
 կեաց զիս խաւար :

Ասացի տայր ոք ինձ զթևս որպէս
 զաղանույ . զի թռչէի վերանայի .
 և

և հետացեալ դադարէի յանապատի:
Ահն ունէի յայ, որ փրկէր զիս՝ի կարճ
մտութի, ի զայրանալոյ, և ի մըրկեալ
նեղարտութի:

Ընկը՝ Տը՝ և բաժանեալ զեզուս նոյ,
զի տեսի զանօրէնութի, և զհակառա
կութի ի բաղաբի:

՝ի տունէ և ի գիշերի շուրջ եղեն
զպարսպօք նորա անօրէնութի. չարիք
և մեղք են ի մէջ նոցա. և ոչ պա
կասեաց ի հրապարակաց նոյ վաշի և
նենդութի:

Չի թէ թշնամոյն նախատեալի, համ
բերէի արդեօք. և կամ ատելոյն մե
ծաբանեալի ի վր իմ, թաղչի ար
դեօք ի նմանէ:

Իսկ դու մարդ հաւասար իմ. առաջ
նորդ իմ և ծանօթ իմ:

Ապաքէն՝ ի նոյն քաղցրացուցեր՝ ինձ
և քեզ կերակուր. զի զնայաք միաբա
նութի ի տանն այ:

Եկեսցէ մահ ի վերայ նոցա. և կեն
դանոյն իջցեն ի գոգիս. զի չարու
թիւն է ի բնակութի նոցա և ի մէջ
նոցա:

Ես առ ան կարգացի՝ և լուալ ինձ յե
րեկոյս՝ ի վաղորդայն՝ և ի հասարակ
աւուր:

Պառմեցի և ասացի և լուիցէ ձայնի
իմում:

խում . փրկեցէ՛ խաղաղութի՛ն զանձն
իմ՝ ի մերձաւորաց իմոց . զի կարեօք
հասին ի վր իմ :

Լուիցէ անձ՝ և խոնարհ արասցէ զնա .
որ յառաջն է քան զյաւիտեանս :

Ձի ոչ գայր նց փոխանակ . և ոչ եր
կեան յայ :

Չգեաց զձեռն իւր՝ ի հաստուցանել նց .
և նք պղծեցին զօրէնս նր :

Բաժանեցան ի քրտմութէ երեսաց
նր . և էհաս ի սիրտս նց :

Կահուղ էին բանք նց քան զձէթ . և
ինքեանք ուն սրաք :

Ընկեալ ի Տր զհոգսքո՝ և նա կերակրէ
զքեզ . և ոչ տայ յաւիտեան զսասա
նութի արդարոյ :

Դու ան իջուցես զնոսա ի գուք
սպականութն . արք արիւնահեղք և
նենգաւորք մի՝ հասարակեցեն զա
ւուրս իւրեանց . այլ ես իքեզ Տր յու
սացայ :

Օրհուրի Գծի Մօտի Սծօտ
 Մօրհուրի . Երեւոյ Օր
 2-3 . 321

Ի հուր բորբոքեցաւ ի բար
 կութէ իմե . պրեացէ և
 իջցէ մինչ ի դժոխս ներ
 քինս :

Կերիցէ զերկիր՝ և զամբոյս երկրի
 նց . վառեսցին հրով . և բորբոքեցին
 հիմունք լերանց նց :

Կուտեցից զարիս ամ ի վր նց . և նե
 տիւք իմովք սպառեցից զնս :

Մաշեալք և հիւծեալք ի սովու գազա
 նարեկ . գէշ անկեալ ամ թռչնոց եր
 կնից :

Լարս առանց բժշկութե արձակեցից ի
 վր նց . և զգազանս անսպասի . որք
 այսր՝ և անգր՝ քորչեացեն զնս լէ եր
 կիր :

Արտաբուսա մանկակաւորս արասցէ
 զնս սուր , և ի ներքուստ շտեմարանաց
 նց անտի արհաւիրք ահից :

Զերիտասարգս կուսանօք հանդերձ ,
 և զաղայս հաստատելօք ծերօք հան
 դերձ :

Ասացի թէ ցրեցից զնս . և դադարե
 ցուցից զիշատակսնց յազգաց :
 Ե
 Թէ

Թէ ո՛չ վա՛ր բարկութե՛ն սրտմտութե՛ն
 թշնամեցին . զի մի՛ երկայնակեացք եղի
 ցին . և մի՛ բարձրացին հպարտացեալ
 թշնամիքն , և ասացեն :

Թէ ձեռն մեր բարձր է , և բազուկ
 մեր հզօր . և ո՛չ Տէ՛ր անարար զայս ամ :
 Չի աղգ մի խորհրդակորոյս են նիք . և
 ո՛չ գոյ ՚ի նա իմաստութի , և ո՛չ խոր
 հեցան ՚ի միտ առնուլ զայս ամ . և
 արդ՝ ընկալցին զամօթ յանձինս իւ-
 րեանց :

Չարմանք մի մեծ այս են . զիանդ մին
 զհազարս հալածեցէ . կամ երկուք
 զբիւրս շարժեցեն :

Թէ ո՛չ Տէ՛ր նոյ մատնեալ էր զնա , և
 տունեալ իցէ զնա ՚ի ձեռս թշնամեաց
 նոցա :

Չի ո՛չ են գիք նոյ ուն զանձ մեր . առ
 թշնամիք մեր վատախորհուրդք :

Յայգւոյն սողումայ էր որթ նոյ , և տունկ
 նոյ ՚ի գոմարայ :

Խաղող նոյ խաղող դառնութե՛ն . և ող
 կոյզ նոյ ՚ի դառնութե՛ն լեղւոյ :

Սրտմտութի՛ն բարկութե՛ն վիշապաց .
 գինի նոյ սրտմտութի իժից անհնարին ա-
 ռանց բժշկութե՛ն :

Ո՛չ այս ամ ժողովեալ է առիս . և կըն
 քեալ պահի ՚ի գանձի իմում :

Յաւուր վրիժուց հատուցման հատու
 զ Է ցեց

242
ցից նց . 'ի ժամանակի յորում հարցի
զբարի ոտն նց :

Մերձ է օր կորստեան նց . զի հասեալ
է պատրաստութի Տր'ի վր նց :

Դատէ Տր' զժողովուրդ իւր . և 'ի ծա
ռայս իւր մտիթարի :

Զի ետես զնս լքեալս և լուծեալս , և
մատնեալս 'ի գերութի :

Եւ ասիցէ Տր' , ո՛ւր են գիշն ձեր' յորս
յուսացեալ էիք դուք 'ի նս . զորոց զճարպ
սպանդիցն ուտէիք . և ըմպէիք զգինի
զոհիցն :

Արդ' յարուցեալ օգնեսցեն , և եզի
ցին ձեզ թիկունք :

Նորի Մտէսի :

Ուաներո՛ւք և տեսէք' զի ես եմ . և
ո՛չ գոյ այլ ԱՅ , բաց յինէն :

Ես սպանանեմ' և ես կեցուցանեմ .
հարկանեմ , և ես բժշկեմ . և ո՛չ որ
իցէ' որ հանիցէ զձեզ 'ի ձեռաց իմոց :
Համբարձի յերկինս զձեռս իմ . երգո
ւայ աջով իմով . և ասացի , թէ կենդա
նի եմ ես յա՛րտեան :

Արեցից ուն փայլակն զսուսեր իմ . և 'ի
ինդիր վրիժուց արձակեցից զաջ իմ :

Հատուցից զհատուցումս թշնամեաց
իմոց և ատելեաց իմոց հատուցից զհա
տու

տառացումն նոյն, նոյնին :

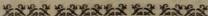
Արքեպուցից զնե տա իմ յարեանէ նոյն . և
սուր իմ կերիցէ միա . յարեանէ վերանո
րելոց . գերելոց գլխոց իշխանաց՝ Թշբ
նամեաց նոյն :

Ուրախ եղիցին երկինքն ու վաճ . և երկիր
պազօցեն նոնա ամ որդիք ւոյ :

Ուրախ եղերուք հեթանոսք ը ժողովր
դեան նոյն . և զօրացուցեն զնա ամ
հրեշտակք ւոյ :

Խնդրելով խնդրեցաւ վրէժ արեան որդ
ւոց նոյն . և հատուցումն Թշնամեաց նոյն
հատուցաւ նոյն :

Հատուցումն ատելեաց նոյն հատուցաւ
նոյն . և սրբեացէ Տո զերկիր ժողովր
դեան իւրոյ :

Ու ես Տո մեր՝ դու ես Քն փրկիչ
մեր . զքեզ օրհնեն անձինք մեր :
Մարդասէր Տո վն սրբուհւոյ անարտ
մօր քոյ և կուսի . և վասն խաչի քոյ
պատուականի , ընկալ զաղաչանս մեր
և կեցո՛ղմեզ :

Քարոշ Բն-Իանյիւրն , և Իսսոբուշնն :

Ս Ի ուղղելոյ զգնացս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղութն զՏ՞ արաւ շնացուք :

Վ Ի ցրելոյ 'ի մէնջ զամ խորհուրդս ըսրին , զՏ՞ արաւ շնաց :

Վ Ի պարգևելոյ մեզ առողջ խորհուրդս' և առաքինի վարս' զՏ՞ ար :

Վ Ի պահելոյ զմեզ' ի հովանեաւ ամենազօր արքայն իւրոյ . զՏ՞ ար :

Վ Ի խորտակելոյ զհակառակորդն վաղ վաղակի ի ոտիւք մերովք . զՏ՞ :

Վ ասն հոգւոցն հանգուցելոց' որք չշմարիտ և ուղիղ հաւատով 'ի Քս' ննջեցին զՏ՞ ար :

Ե և ս և վ Ի միաբանութն չշմարիտ :
Զանձինս : Ողորմեաց :

Աղի :

ՏՐ Երկնի և երկրի' արարիչ ամարարածոց . երևելիաց , և աներևութից : Առ քեզ կարդամք յամ ժամ . զի ընդ ամ տեղիս է տեղութիւն քո . և արքայութիւն քո ամենեցուն տիրէ : Հնորհեաւ մեզ երկի

կիզի՛ն 'ի պաշտօնս քո կանխել հանա-
պազ . սիրել զքեզ 'ի բոլոր սրտէ՛ 'ի
բովանդակ մտաց , և յամ զօրութե-
նէ մերմէ : Պահել զպատուիրանս քո .
համբառնալ առ քեզ զձեռս մեր սրբու-
թեամբ առանց բարկութեան և երկ
մտութե՛ն : Եւ գտանել 'ի բէն զնորհա
և զողորմութե՛ն . և զառաքինասէր
գործոց աջողութիւն : Վասն զի դու
ես Տ՞ն կենաց՝ և Ա՞ն օղորմութեան .
և քեզ վայելին փառք իշխանութե՛ն և
պատիւ : Ա՛յժմ և :

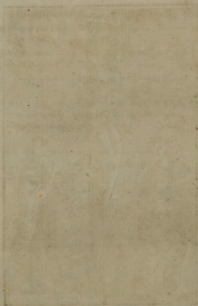
Խաղաղ-իւն = Կնէյուն :

Բու՛մ ամենազօր և յաղթօղ Տ՞նու
թեանդ կրկնի ամ ծունր յերկր
պազութիւն . և փառաւորի յամե-
նեցունց թագաւորութիւն քո : Նայ
եաց յերկրպազութիւնս մեր՝ և ուսո՛
մեզ առնել զարդարութի՛ն հմարտու-
թեան : Վասն զի դու ես Ա՞ն իսաղա-
ղութեան , որ բարձեր զժշնամու-
թիւն 'ի միջոյ . և արարեր զխա-
ղաղութիւն յերկինս և յերկրի : Եւ
հեռաւորաց , և մերձաւորաց ա-
ւետարանեցեր զնոր պարգեւս քոյի՛ն
բարեացդ : Որում և զմեզ մեծի
F 3 մեծի

մեծի շնորհացդ արժանիս արասցես ,
 դասելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս
 քո : Աճմեր՝ և Տր և փրկիչ Յս Բս :
 Որ ես օրհնեալ լի հօր և լի սրբոյ հոգ
 ւոյդ , այժմ և միշտ . և յաւիտեանս
 յաւիտենից : Ամէն :

Յերգս օրհնութեան և 'ի ձայն
 սաղմոսաց անդադար փառաւո
 րեմք զհայր և զորդի և զսբ
 հոգիդ , այժմ և միշտ , և
 յաւիտեանս յաւիտե
 նից : Ամէն :

1. The U. S. National Archives
2. The U. S. National Archives
3. The U. S. National Archives
4. The U. S. National Archives

Ճշգրտողիս	Կառն	Մարի	աւ,
Վ իրիւնցս	Կի	Աստուծո	աւ:
Անիսի	Բնութիւն	Աստուծոյ	իւ,
Կառն	Տարեաւ	Մակնացւ	իւ:

Ի խորործ ին ժողովրդեանն . որք 'ի որ-
 քանից հեռացեալեին : Դասիտ որ-
 քանգիր . 'ի ժամանի ին իւրն
 ին արարգիսն 'ի գեթ :

Սաղմոս . ծե :

Աստուծոյ զիւնսն երկեւոր , և
 աներկանից :

Պ Ո Ր Մ Ե Ր Յ
 Ի Ն Ձ Ա Ս Տ ՈՒ Ա Ճ
 զի կոխեաց զիս մարդ . զոր
 հանապաղ պատերազմուիք
 նեղեցին զիս :

Կոխեցին զիս թշնամիք իմ զորհանապաղ
 բազում էին որք մարտնչէին ընդիս 'ի
 բարձանց :

Ի առնէ ես ոչ երկեաց զի 'ի ՏԹ յու
 Բ Յ սա

տացայ . աստուծով գովեցից զբանս իմ .
 յանձ յուսացայ , և ոչ երկեաց . զի՞ ա-
 րասցէ ինձ մարդ :

Զօրհանապաղ զբանս իմ անարգեցին .
 գինէն էին խորհուրդք նց՝ ի չարութիւն :
 Պանդուխտք եղեցին , և թաքթաքութիւն
 շրջեացին . նի գարշապարի իմում սպա-
 սեացեն՝ ունի և սպասէին անձին իմոյ :
 Ուն առ ոչ ընչէ մերժեացեա զնա . բար-
 կութիւն զժողովուրդս հնազանդեցուս
 ցեա :

Ան զկեանս իմ պատմեցից քեզ . եդից
 զաբտասուս իմ առաջիքոյ . ուն խոստա-
 ցար դու ինձ .

Դարձցին թշնամիք իմ յետս իւրեանց .
 յաւուր յորում կարգացից առ քեզ :

Ահա ծանեաց զի Ան իմ ես դու . զան-
 օրհնեցից ի բանս իմ . և զՏի գովեցից
 ի խօսս իմ . յԱն յուսացայ , և ոչ եր-
 կեաց . զի արասցէ ինձ մարդ :

Յինէն են ախար իմ . զորս տայ քեզ
 օրհնութիւն Ան Ան իմ :

Փրկեցեր զանձն իմ ի մահուանէ , զաշտ
 իմ յարտասուանց . և զոտս իմ ի դայ
 Թադղութիւն . հաճոյ եղէց առաջի Տն
 յերկրին կենդանեաց :

ԱՅԻՆԱՅԻՆԱՅԻՆ

Ի վաթսրած Բ ազակներ . Դասնի աբ-
խանգի . Ի ժամանի լի ժառանգեալ
Բազանցեալ էր նա յերեսաց սա-
սալայ յայրի անդ :

Սաղմոս . ԾԶ:

Աս ընդհանալ լինի լայ լի աշտեց
հան իւրայ Ի յայրե անդի , և
յայլայ լիանգից :

Աղորմեաց ինձ Աճ՝ աղորմեաց ինձ .
զի ի բեզ յուսացաւ անձն իմ ,
Ի հովանի թեոց բոց յուսացայց . մին
լե անցցէ անօրէնութիւն :

Ազադակեցի առ իմ բարձրեալն , առ
իմ բարերար իմ :

Առաքեաց յերկնից՝ և կեցայց զիս . եզ
Ի նախատինա , որք կոխէին զիս :

Առաքեաց իմ՝ զողորմութիւն և զճշմար
տութիւն իւր . և փրկեաց զանձն իմ ի
միջոյ դադանաց . զի ննջէի ես խռ-
վեալ :

Որդւոց մարդկան , առամուր իւրեանց
զէն և նեաք են . և լեզուք նց ոյգ զսուր
սուսերի :

Բարձրեալ ես դու յերկինս Աճ . և
յամ երկրի են փառք քո .

Որոգայթ պատրաստեցին ռտից իմոց .
խոնարհ արարին զանձն իմ . փորեցին
առաջի իմ խորխորատ , և անկան ին
քեանք 'ի նոյն :

Պատրաստ է սիրտ իմ անձ . պատրաստ
է սիրտ իմ . օրհնեցից , և սաղմոս ասա
ցից քեզ .

Զարթի՛ք փառք իմ , զարթի՛ք սաղմո
սիւք և օրհնու՛թք . և ես զարթեայցա
ռաւօսուց :

Խոստովան եղէց քեզ 'ի ժողովուրդս
Տր . և սաղմոս ասացից քեզ յազինս :
Մեծ եղև մինչև յերկինս ողորմու՛թի
քո . մինչև յամպս ճշմարտու՛թի քո :
Բարձրեալ ես դու յերկինս անձ . և
յամ երկրի են փառք քո :

Դիպարած Դ պահանէր . Դսւնի
արջանգի :

Սաղմոս . Ժ Է .

Աստուծոյ շնորհակց անբարեպաշտ , և զպաթ
թոյն շուրջ Է նոցա անձ , այլ
զգուսնի արդարաց :

Եթէ արդարեւ զարգարուի խօսեիր .
և ուղիղա դատեիք որդիք միկան :
Քանզի և արդ իսկ 'ի սրտի ձերում զա
նո

Նօրէնսութի՛ գործէք . յերկրի զանիրա-
ւութի՛ ձեռք ձեր նխութեն :

Օտարք եղեն մեղաւորք 'ի մօրէ .
խարեցան յարգանդէ , և խօսեցան
զսուտ :

Արտմատութի՛ նց լը նմանութե՛ օձի՛ ուն
իժի և քարրի , զի խցեալ է զահանջս
իւր :

Զի մի՛ լուրցէ նա զձայն թովլի չար
տարի . և մի՛ առցէ զդեղ 'ի դեղատուէ
իմաստնոյ :

Ա՛ճ փշրեսցէ զատամուկն նց՝ 'ի բերանս
իւրեանց . և զժանիս առիւծուց խոր-
տակեաց ՏԻ :

Անարգք եղիցին նք՝ ուն ջուր զի հեղա
նի . 'ի լարել աղեղաննի տկարացին ուն
մօմ զի հալի , և սպառեցին :

Անկաւ՝ հուր՝ և ո՛չ տեսին զարե . մինչ
չե 'ի միտ առեալէր զփուշս իւրեանց . և
ուն դժնիկ բարկութի՛ կենդանւոյն կիզ
ցէ զնս :

Ուրախ եղիցի արդարն՝ յորժամ տեսցէ
զհատուցումն . և զձեռս իւր լուսացէ
յարեան մեղաւորի :

Եւ՛ ասացցէ մարդ . թէ արդարեւ գու
ցէ պատու արդարոյ . և է անոր դատե
զնս յերկրի :

Ի հապարձ Տ ազականէր . Դաւթի աբ-
ջանագիր . Ի ժամանակի զի նաւաբեան
սահաւ . և պաշարեաց զսահ
նք . զի սպանցե զնա :

Սաղմոս . ԺԸ :

Աս իօտ շփէ որ նշեցեալ ՚ի գերեզ-
ննի պահիր ՚ի պահպանաց :

Րկեալ զիս ՚ի թշնամեաց
խնայ ամ , յայնցանէ որք յա-
րուցեալ են ՚ի վր իմ , ա-
պրեցո՛ զիս :

Փրկեալ զիս յայնցանէ , ոյք գործեն զա-
նօրէնութի . յարանց արիւնահեղաց ապ-
րեցո զիս :

Որսալ զանձն իմ կամեցան . և հասին
՚ի վր իմ հզօրք :

Ոչ մեղք իմ և ոչ յանցանք . առանց
մեղաց ընթացայ՝ և ուղիղ եղէ :

Զարթի՛ր լէ առաջ իմ և տես դու ՏԵ
զօրութեց ամ խրայեի :

Նայեալ և այց արա՛ ՚ի վր ամհեթանո-
սաց , մի՛ ողորմիրամենեցուն , ոյք գոր-
ծեն զանօրէնութի :

Դարձցին լէ երեկոյս . սովեսցին որ-
պէս

պէս շունք . և շրջեսցին զքաղաքաւ :
 Նոքա զօղանջեսցեն բերանօք իւրեանց .
 և սուր է 'ի շրթունս նոց :

Իսկ արդ' ո՞վ լուաւ զայս . զի դու ՏԻ
 ծիծաղեսցիս զնոքօք . և արհամարհես
 ցեա զամ հեթանոսս :

Զգորութի իմ առ քեզ պահեցից . զի
 ամօ օգնականս իմ ես :

Աճ իմ , ողորմութի քո կանխեսցե առ
 իս . և Աճ իմ ցոյց ինձ 'ի թշնա-
 միսն իմ :

Մի սպանաներ զնս , զի մի' մոռասցին
 զժողովուրդս քո :

Յրուեալ զնս զօրութի քով , և ընկճեալ
 զնս . զի դու ես պաշտպանս իմ ՏԻ :

Մեղք բերանոյ նոց' և բանք շրթանց
 նոց , ընկալցին նք յանբարտաւանութե
 իւրեանց :

Յանկծս և 'ի ստութիս մատնեսցին . 'ի
 կատարածի բարկութի սպառեսցին' և
 մի' գացին :

Գիտասցեն զի Աճ տիրէ յակօբայ , և
 ամօ ծագաց երկրի :

Դարձցին իւրեկոյս . սովեսցին ուն
 շունք . և շրջեսցին զքաղաքաւ :

Նոքա սփռեսցին յուտել . ապա թե
 ոչ յագեսցին , արանջեսցեն :

Եւ օրհնեցից զօրհնութիս ՏԻ . և ցնծա
 ցայց յառաւօտաց յողորմութե քում :

Չի եղեր իմ պաշտպան՝ և տուն ապա
նքնի յաւուր նեղութիւն իմոյ օգնական
իմ:

Քեզ սաղմոս ասացից՝ ան ապաւէն
իմ. ան որորմութիւն իմոյ:

Սաղմոս Դաւիթի արշնւագիւր 'ի հափառածի
զառնչելոյ ժամանակոյ առաւմանէ:

Ի ժամանակի զի հրձիգ արար զմեզ
զեռս ասորւոց, և զասորեստանս
բանայ, և 'ի դարձին հարկանէր
յովար զեղօմացիս 'ի ձորն աղ
տից երկոստասան հազարս:

Սաղմոս . ԺԺ:

Աս զնի ալոյ յաշնութիւն հախ առաւ
զիտմայիս, և ասէ աս ՏԷ:

ԸՃ մերժեցեր և աւերեցեր զմեզ .
բարկացար, և գթացիս 'ի
մեզ:

Հարժեցեր զերկիր, և խռովեցուցեր
զսա . բժշկեալ զհարուածս սորա՝ զի
սասանեցաւ:

Տուցեր ժողովրդեան քում զխստութե .
և ետուր ընդէլ մեզ զգինի յիմարուն:
Ետուր

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան . զի ա-
պրեսցին յերեսաց աղեղան :

Ոպ փրկեցան սիրելիք քո . կեցո՛ւաջով
քո , և լուր մեզ :

Աճ խօսեցաւ ՚ի սրբութիւն իւրմէ . բարձր
եղէց՝ բաժանեցից զսիրելմ . և զհո-
վիտան յարկաց ըստեցից :

Իմ է գաղայադ . և իմ է մանասէ .
եփրեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ :

Յուդա թագաւոր իմ , մովաբ աւաղան
յուսոյ իմոյ :

Յեդովմէ աւղղեցից զգնացս իմ . և ինձ
այլադգիք հնազանդ եղեն :

Ո՛տարցէ զիս ՚ի քաղաքամուր . կամ ո՛վ
առաջնորդեսցէ ինձ մինչև յեդօմ :

Եթէ ոչ դու ամ , որ մերժեցեր զմեզ .
և ոչ ելեր ամ ի զօրս մեր :

Տո՛ւր մեզ զօգնութի ՚ի նեղութե . զի
ընդունայն է փրկութի մարդոյ :

Աստուծով արասցուք զօրութի . և
նա արհամարհեսցէ զայնոսիկ՝ որք նե
ղեն զմեզ :

Ի՛նչպիսիք ընդ օրհնութիւնս :

Սաղմոս Դաւթի . Կ :

Աստուծոյ խնայեալսն ի հոգեւորականաց ,
 ի խնայեալսն , ըստ նմանութեան
 հոգեւորականաց , որք ի լիակատար
 սին , ասէ :

Լ Եւր Աճ աղօթից խնայ . և նայեալսն
 յաղօթս իմ :

Ի ծագաց երկրէ կարդացի առ քեզ
 մինչ ի վաստակիլ սրտի խնայ :

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս . առաջ
 նորդեցեր ինձ . և իմ եղեր յոյս՝ և աշ
 տարակ հզօր եղեր յերեսաց թշնամ
 ւոյն :

Քնակեցայց ի յարկս քո յաճիտեանս .
 և ծածկեցայց ընդ հովանեաւ թեոյ
 քոց :

Դու Աճ , լուսարաղօթից խնայ . ետուր
 զժառանգութի , որք երկնչին յանուան
 նէ քումսն :

Անուրս յաճուրս յաճելեր թագաւորի .
 ամացնի անուրբ յաղագաց մինչև յաղգս
 նորս :

Կայ և մնայ յաճիտեանս առաքի մի . ոչ
 զորմութիւն և ճշմարտութիւն , որք
 ինդ

ինդրեսցեն 'ի նմանէ :

Ասպէս սաղմոս ասացից քեզ յա՛հ-
տեանս յա՛հտենից . և տաց քեզ զա
ղօթս իմ օրըստօրէ :

Ի հապարած 'ի վր ԴԻՌՈՒՄՅ :

Սաղմոս Դաւթի . ԿԱ

Աս յորտօրէ զնո՞րէ իւր 'ի հաւանդել և
'ի ծառայել օյ . և ոչ երկնիւ 'ի յոր
գեղձանց փոխաւից :

Այց միայն՝ անց հնազանդ
լիք անձն իմ . զի 'ի նմանէ
է ինձ փրկութի :

Նաեւ անձ իմ և փրկիչ իմ .
սպաւնէն իմ , զի մի սատանեցայց ա-
ռաւել :

Մինչև յե՛րբ յառնէք 'ի վր մարդոյ՝ սպա
նանել ամենեքեան . ոնց յորմոյ թիւրե
լոյ՝ և 'ի ցանկոյ մերժելոյ :

Բայց միայն զպատիւ իմ խորհեցան մեր
ժել յիննէն . և ընթացան 'ի ծարաւս
իւրեանց :

Բերանօք իւրեանց օրհնէին . և սրտիւք
անխժանեին :

Բայց սակայն անց հնազանդ լիցի անձն
իմ ,

իմ, զի 'ի նմանէ է ինչ համբերութի :
 Նա է Աճ իմ և փրկիչ իմ . ապաւնէն իմ,
 զի մի՛ տառանեցայց :

Յայ է զօրութի իմ, և փառք իմ . ան
 օգնութի իմոյ . յոյս իմ առ Աճ է :

Յուսացարժէք 'ի նա ան ժողովք ժո
 ղովրդոց . սփռեցէք առաջի նի զսիրաս
 ձեր . զի Աճ օգնական է մեր յաւիտեանս
 ժամանակաց :

Սակայն ընդունայն են որդիք մարդկան .
 սուտ են որդիք մարդկան . 'ի կշիռս իւ
 բեանց մեղանուն . և ինքեանք յունայ
 նութի են 'ի միասին :

Մի՛ յուսայք յանիրաւութի . յափշտա
 կութի մի՛ ցանկայք . մեծութի թէ ա
 ուիւ գայցէ , մի՛ յօժարեացին սիրտք
 ձեր :

Մի՛ անգամ խօսեցաւ ան . և երկուս
 զայս լուար :

Աստուծոյ է զօրութի . և քո Տի՛ ո
 ղորմութի . և դու հասուցանես իւ
 բաքանչիւր ի՞նչ գործոց նի :

Սուրբ Դաւիթ : Քնչ քիչ էր նա յան-
գատի անդ 'ի հրէսաբանի : ԿԲ :

Այս գալով յանպատիւ շէկի, աղբէ, և
 ԵՏ ի բերեալնէս յայտի՛ն ւղիւս
 Գնան աւանէ :

ԻՏ Աճ իմ, ես առ քեզ առաւօտ
առնեմ. ծարաւեցաւ առ քեզ
հոգի իմ. քանի՜ պատիկ ես և մարմինս
իմ:

Ուրիշ Երկիր անապատ և անջուր, ուր ոչ
գոյ ՚ի նմա ճանապարհ :

Աստիճան 'իսկ Երևեցայց քեզ . տե
սանե՛լ ինձ զգորութիւն քո և զփառա
քո :

Այս դե լաւ է ինչ որ արմատից քո քան
դիմանա իմ. և շրթ ունի իմ գովեսցեն
դքեզ :

Այսպէս օրհնեցից զքեզ 'ի կեանս իմ.
և յանուն քո համբարձից դձեռնս իմ:

Ուրիշ ճարպոյ պարարտութիւն 1991 անձն
իմ, շրթամաքցնծութիւն օրհնեացէ զքեզ
բերան իմ:

Զի թէ յիշէի զբեզ յանկողնի իմում .
 Է առաւօտս կանխեալ խօսքի Ը քեզ :
 Զի եղբ իմ օգնականն . 'ի հովանի թեոց
 քոց զնծացայց :

146

Եկն զկնի քո անձնիմ . և զիս ընկարաւ
աջ քո . այլնք՝ ի նանիրինդ բեցին զանձն
իմ :

Մայեն ի ներքոյ անդընդոց երկրի .
մատնեացին ի ձեռս սրոյ . և բաժինք
աղաւթուց եղեցին :

Թագաւոր յուսացաւ ի ՏԹ . գովեսցին
ամենեքեան որք երդնունսովաւ . խցցին
բերանք այնոցիկ՝ ոյք խօսին զանօրէն
նութի :

՚Ի իւրաւի :

Սաղմոս Դաւթի . ԿԳ .

Աւ - շմէ ՚ի բերանդ . քի ՚ի ժամս
լուր՝ լուանց նորին :

Լ ուր ան աղօթից իմոց յաղաւել ինձ
առ քեզ . յերկիւղէ թշնամւոյն
փրկեալ զանձն իմ :

Ճածկեսցես զիս ի ժողովոց չարաց .
ի բաղմութէ ոյք գործեն զանօրէնս
թիւն :

Ուրսրեցեն ուն սուսեր զլեզուս իւր
եանց . լարեցին զաղեղունս իւրեանց
յիրս դառնութե :

Չգել ի գաղանիս՝ այնոցիկ ոյք ու
զիզ են սրախք . յանկարծակի ձգես
ցեն

ցեն 'ի նոսա և մի՛ երկիցեն :

Զօրացոցին յանձինս իւրեանց ըզ
բանս չարութեն . խորհեցան թաղուցա
նել ինձ զորոգայթ . և ասացին ո՛չ տե
սանէ զայս ՏԻ :

Քննեցին զանօրէնութի . պարտասե
ցան 'ի քննել զքննութի :

Մատիցէ այր 'ի խորութի սրտի իւրոյ .
և բարձր եղիցի ԱԾ .

Նեաք տղայոց եղեն վերք նց . տկարա
ցան 'ի նս լեզուք նց . և խռովեցան ա
մենեքեան ոյք հայէին լէ նս :

Երկեաւ ամ մարդ . և պատմեցին զգործս
ւոյ . և զարարածս նր 'ի միտ առին :

Ուրախ եղիցի արդար 'ի ՏԻ՝ և յուսաս
ցի 'ի նա . նովա՛ զովեացին ամենեքեան ,
ոյք ուղիղ են . սրտիւք :

Ի հասարակ Սուրբ Դանիէ . եւ Երե
 փայտ , և Եղիսեելի . և Ժողովարեան .
 յորժամ , ի պանդխտութիւն անոր
 իմեմն ելանել :

Սաղմոս . ԿԴ :

Աստուծոյ Սուրբ , Լուսնայեցոցանել
 շարժումն անշարժ ի ճշմարտո
 ւնի քի :

Եղ զայելի օրհնութիւն ան
 ի սրբոն . և քեզ տաղին ա
 ղութի յերուսաղէմ :

Լո՛ւր աղութից իմաց . զի առ
 քեզ ան մարմն եկեաց :

Բանք անօրինաց զօրացան ի վրէժ մեր .
 զամբարշտութիւն մեր դու բանեացես :
 Երանի զորս ընտրեցեր և ընկալար . և
 բնակեցին ի դաւիթաքո :

Լցո՛ւք մեք ի բարութիւն տան քո . նր
 է տաճար քո՝ սրանչեւ ի արդարութիւն :
 Լո՛ւր մեզ ան փրկիչ մեր , յոյս ան ծա
 ցաց երկրի , և որ ի ծով հեռի :

Ո՞ր պատրաստէ զլերինս զօրութիւն իւրով .
 և զգեցեալ է զզօրութիւն :

Ո՞ր խոտկեցուցանէ զմեծութիւն ծովու .
 և զձայն ալեաց նր ջաճուցանէ :

Վ

Խոս

Խռովեացին հեթանոսք , և երկիցեն
բնակիւք երկրի 'ի նշանաց քոց :

Յելա առաւօտու և լի երեկոյս զուար
ձացին . հայեցար յերկիր , արբեցու
ցեր զնա , և բազում արարեր զմեծու
թի նորա :

Գեանն այլ լի եղև քուրք . պատրաստ
արարեր զկերականութիւնն . զի այսպէս է
պատրաստութի :

Չախս նի արբեցուցեր . և բազում
արարեր զարմախս նի :

'Ի ցօղել նի զուարթ եղիցի բոյս նի .
օրհնեսցի պսակ տարւոյ քաղցրութե
քոյ :

Դաշտք բոլորին պարարտութիւն . պա
րարտացին զեղեցկութիւնք անապատի :
Բլուրք զցնծութի զգեցցին . և զգեց
ցին խոյք մաքեաց :

Հովիտք բազում արասցեն զցորեան .
ազազակեսցեն և օրհնեսցեն :

'Ի ի-ր-ի-թ Դ-ւ-ն-ի Ս-ւ-ն-ի , Ե-ւ-ն-ի : ԿԵ :

Ա-ր Ը-ր-հ-ի-ւ-լ Լ-ի-ւ-ն Է-ւ-ր-ա-ն-Է-ն
'Ի Է-ւ-ն-գ-ի-յ :

Ս զազակեցէք առ ձեռ ձեռ երկիր .
ստղծոս ասացէք անուան նի . և
տո՛ւք զփառս օրհնութե նի :

է

Ը

Ասա

Ասացէ՛ք նոյ, ո՞նչ զի ահեղ են գործք
քո. ՚ի բազում զօրութե՛ք բում ստեցին
քեզ թշնամիք քո:

Ամենայն երկիր՝ երկիր պագցեն քեզ,
սաղմոս սասացեն քեզ. և սաղմոս ա-
սացեն անուն բում:

Եկայք և տեսէ՛ք զգործս նոյ. ո՞նչ զի
ահեղ են խորհրդովք՝ քան զամ օրդւոց
մարդկան:

Ո գարձոյց զծո՞նի ՚ի ցամաք. և լէ գետս
անցցեն ոտանաւորք:

Անդ ուրախ եղիցուք մեք ՚ի նա. որ
տիրէն զօրութիւն իւրով յաւիտենից:

Աւբ նք՝ ՚ի հեթանոսս հային. որք դառ-
նացուցին զնա՝ մի՛ բարձրացին յանձինս
իւրեանց:

Օրհնեցէ՛ք հեթանոսք զԱՅ մեր. լսե-
լի՛ արարէք զձայն օրհնութե՛ն նք:

Ան որ ետ զանձն իմ՝ ՚ի կեանս. և ոչ
ետ զգողութիւն ոտից իմոց:

Փորձեցեր զմեզ ԱՅ, և քննեցեր, ո՞նչ
և քննի արծաթ:

Իջուցեր զմեզ յորոգայթ. և եղեր
զնեղութիւն ՚ի թիկունս մեր. և անցու-
ցեր զմարդիկ ՚ի վր գլխոց մերոց:

Անցաք մեք լէ հուր և լէ ջուր. և հա-
ներ զմեզ ՚ի հանգիստ:

Մտից ՚ի տուն քո պատարագօք. տաց
քեզ զուխտ իմ. զոր խոստացան քեզ
շրթունք

ըրթումք իմ . և զոր բերան իմ խօսե
ցաւ 'ի նեղութիւն :

Ձողակէզս ուղղալիցս մատուցից քեզ՝
խոյօք և խնկօք . և քեզ մատուցից զու՛
արակս և նոխազս :

Եկայք լուարութիւնձ՝ և պատմեցից ձեզ՝
ամենեքեան այք երկնչիք յիշ . զոր ինչ
արար անձին իմոյ :

Առ նա բերանով իմով կարդացի . և
բարձր արարի զնա լեզուաւ իմով :

Ձմեզս թէ տեսանէի 'ի սրտի իմում .
մի թէ լսէ՞ր ինձ ՏԻ :

Վա՛յսորիկ լուաւ ինձ ԱՃ . և նայեցաւ
'ի ձայն ինդրուածաց իմոյ :

Օրհնեալ է ԱՃ՝ որ ոչ 'ի բացեալ արար
զաղօթս իմ . և ո՛չ զողորմութի իւր
յինէն :

'ի Կարգի ընդ օրհնութի :

Սաղմոս երգոց . 42 :

Առ աղօլէ զԾԺ , զի գայցէ Դեմոն , և
դաւանայցեն առ նա ըմ աղին :

ԸՃ

ողորմեաց մեզ՝ և օրհնեալ զմեզ .
երևեցո՛ղ երեսս քո 'ի մեզ՝ և
ողորմեաց մեզ :

Ը 2 Ճա

Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո .
յաղինս ամ զիբիւթիս քո :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք ամ , խոստովան եղիցին առ քեզ
ժողովուրդք ամ :

Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն ազինք .
զի դու դատես զժողովուրդս յուղու-
թե . և ազգաց երկրի դու առաջնոր-
դես :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդ ամ . գոհացին զքէն ժողո-
վուրդք ամ :

Երկիր ետ զպատուդ իւր . և օրհնեաց
զմեզ ամ , ամ մեր :

Ամ մեր օրհնեսցէ զմեզ . և 'ի նմանէ
երկիցեն ամ ծաղք երկրի :

'Ի ի-+-ւ-ծ Դ-ւ-թի Ս-ւ-ս երգոյ :
ԿԵ :

Առ ի-ռի զիւրեց-ոյն ՔԷ , և զար-
ւ-թի առաքելոցն -ըբոյ :

Արեցէ ամ' և ցրուեացին
ամ թշնամիք նի . փախիցեն
ատելիք նի յերեսաց նի :
Ոպ պակասի ծախս , պակա-
սեացին . և ոպ հալի մոմ առաջի հրոյ ,
այնպէ կորիցեն մեղաւորք յերեսաց այ :

ԱԵ

Արդարք ուրախ եղիցին և ցնծասցեն
առաջի նր. և զուարճասցին յուրաքան
թէ իւրեանց :

Օրհնեցէ՛ք զնձ՝ և սաղմոս ասացէք
անուան նր. ճանապարհ արարէք այն
միկ որ նախ լէ արեւմուտս . և Տր է
անուն նր :

Զնծասցեն առաջի նր. և խոսվեացին
յերեսաց նր :

Որ հայրն է որբոց՝ և դատաւոր այ
րեաց նձ . 'ի տեղոջ արքութե իւրոյ :
Ա՞՞՞՞ բնակեցուցանէ զմիակրօնս՝ ի տան ,
և հանէ զկապեալս քաջութիւնով .
առնալէս և զդառնացողս որք բնակեալ
են՝ ի դերեղմանս :

Ա՞՞ լէ երանելիքս առաջի ժողովրդեան
քո . ընդ անցանելի քո ընդ անապատ՝
երկիր շարժեցաւ :

Քանզի և երկինք ցօղեցին յերեսաց նայ
'ի սինայէ՝ առաջի նայ խորայէլի :

Անձրե կամաց պատրաստեցեր նձ ժա
ռանգութե քում . թէպէտ հիւանդա
ցաւ , սակայն դու հաստատեցեր զնա .
և գաղանք քո բնակեացին՝ ի նմա :

Պատրաստ արարեր քաղցրութիւն քով
աղբատի նձ : Տր տացէ զքան , ոյք ա
ւետարանեն զօրութիւն քաղմաւ :

Թաղաւոր զօրութեց սիրելւոյ . գեղեց
կութի տան քո բաժանեալ յաւարի .

Թեպէտ՝ և ննջեսցիք ՚ի մէջ վիճակաց :
Թեք ազաւնեոյ արծաթապատ . և թիկ
նամէջ նի՝ ՚ի գոյն ոսկւոյ :

՚ի գումարել երկնաւորին զթագաւորս
՚ի վիճ նի . ձիւնասցին ՚ի սաղմօն :

Լեառն այ լեառն պարարտ . լեառն մա
ծեալ լեառն պարարտ . և զի՛նչ կարծէք
լերինք հպարտացեալք :

Լեառն , ընդ որ հաճեցաւ ամբնակիլ
՚ի նմա . քանզի և ՏԹ իսկ բնակեսցի ՚ի
նմա իսպառ :

Կառք Այ բերապատիկք , հազարք
ուղղիւք , և ՏԹ ՚ի նոսա՝ ՚ի սինէ սրբոյ
ԹԵ իւրոյ :

Եւ ՚ի բարձունս՝ և գերեաց զգերու
Թի . էառ աւար՝ բաշխեաց պարգևս՝
և ետ որդւոց մարդկան . քանզի՝ ԹԵ
բահաւատից ևս բնակեալ եղիցին ՚ի
նմա :

ՏԹ ԱԾ օրհնեալ՝ օրհնեալ ՏԹ՝ զօրհա
նապազ առաջնորդեացէ մեզ ամբ փր
կիլ մեր :

ԱԾ մեր , ԱԾ կենարար . և ՚ի տեառ
նէ են եւք մահու :

Բայց տակաջն՝ ամբ փշրեացէ զգլուխ
թշնամեաց մերոց . և գհերան կարճնո
վին , ոյք գնան յանօրէնուն իւրեանց :

Ասաց ՏԹ ՚ի խորոց անդընդոց՝ դար
ձուցից . և ՚ի միջոյ ժանեաց զայն ՚ի

գումրս

դուքս կորզեցից :

Ունի թացցի ուն քո յարեան . և լեզուք
շանց քոց , յարենե թշնամեաց քոց :

Երևեցան գնացք քո ան . գնացք ան
Թագաւորիդ մերոյ սրբոյ :

Կանխեցին իշխանք հանել զօրհնութն ,
'ի մէջ կուսանաց և գովչաց :

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զան . և զՏէր յազ
բերացն իսրայելի :

Անդ բնիսմին 'ի տղայութե զարմանա
լի . իշխանք յուզայ առաջնորդք նո' իշ
խանք զարուզոնի , և իշխանք նեփթա
ղիմայ :

Հրամայեաւ ան զօրութիւն քով . զօրացո'
ղայս , զոր հաստատեցեր 'ի մեզ :

'Ի տաճարէ քումմէ յերուսաղեմէ . քեզ
մատուցեն թագաւորք զպատարագս :

Սատեաւ 'ի գաղան եղեղան . 'ի ժո
ղովս զուարակաց' և 'ի դասս երբն-

քոց :

Խոտեացին այնքիկ , որք ընտրեալ են
արծաթով' զրուեալ զհեթանոսս , ոյք

կամին չ պատերազմն :

Եկեացեն հրեշտակք յեգիպտոսէ .
հնդիկք յառաջագոյն ձեռնառ լիցին

առ ան :

Թագաւորութեք երկրի օրհնեցէք զան .
և սաղմոս ասացէք Տէն :

Ճանապարհ արարէք այնմիկ . որ նստի
G 4 յեր

յերկինս երկնից ընդ յարևելս :

Սհա տացէ զձայն իւր 'ի ձայն զօրուն .
և տաւք զփառս Տն :

'Ի վր խորայելի մեծ վայելչութիւնն . և
զօրութիւնն մինչև յամպս երկնից :

Սքանչելի է անձ 'ի վր սրբոց իւրոց՝ ան
խորայելի :

'Նա տացէ զզօրութիւն հաստատութե
ժողովրդեան իւրոյ . օրհնեալ է ան :

'Ի իւրեւթ Սուրբ Դասնի, լուսն
լուսնոցելոյն . ԿԸ :

Աստուծոյ 'ի բերան, քի 'ի ժամս լուսն
լուսնոց նորին իւրեւթեանից :

Եցո՛ղիս անձ , զի հասին
ջուրք յանձնիմ . ընկրայես
'ի խորս անգնդոց . ուր ոչ
գոյ ինձ հանգիստ :

Եկի ես 'ի խորս ծովու . և շրջանք ըն
կղմեցին զիս :

Վաստակեցայ ես առ աղաղակել . և
կերկերեցաւ կոկորդ իմ :

'Նուաղեցան աչք իմ , առ յուսալ ինձ
առ Տն անձ իմ :

Բազում եղևն քան զհեր գլխոյ իմոյ .
ոչք ասեին զիս 'ի տարապարտուց :

Զօրացան յիս Թշնամիք իմ և ասեցիք
 իմ 'ի նամեր . ինչ զոր ոչ յափշտակեալ
 էի՝ առժէի նց :

Աճ դառ ծանեալ զանդգամութի իմ .
 և յանցանք իմ 'ի բէն ոչ ծածկեցան :

Մի՛ ամաշեացեն վա իմ որք համբերեն
 քեզ ՏԹ՝ ՏԹ զօրութեց՝ մի պատկառեա
 ցին վա իմ , որք խնդրեն զքեզ ան իս-
 րայելի :

Վա՛ քոյ համբերի նախատանայ , և ծած-
 կեաց ամօթ զերեսս իմ :

Օտար եղէ ես յեղբարց իմոց . և հիւր
 որդւոց մօր իմոյ :

Նախանձ տան քո եկեր զիս . և նա-
 խառնիք նախաւոյցայ քոյ՝ անկան 'ի վե-
 րայ իմ :

Խոնարհեցուցի պահօք զանձն իմ , և
 եղեն ինձ այս նախառնիք . արարի զհամե
 դերձս իմ քուրձ , և եղէ յառակ նց :

Չինէն խորհէին , որք նստէին առ
 դրունս . և զիս այսն առնէին , որք ըմ-
 պէին զցինի :

Ես յաղօթս կայի առ քեզ ՏԹ . 'ի ժա-
 մանակ ընդունելի :

Աճ 'ի բազում ողորմութե քում լուր
 ինձ . 'ի ճշմարտութե փրկութե քո :

Ապրեցո՛ զիս 'ի կաւոյ՝ զի մի՛ ընկլայց .
 ապրեցայ ես յատելեաց իմոց . և 'ի
 խորոց ըւրոց բազմաց :

Կ' ընկլցեն զիս պառայար ջուրց . և մի' ընկղմեսցեն զիս անդունդք խորոց . և ընհոր մի' կախուսցէ զբերան իւր 'ի վերայ իմ :

Լո'ւր ինձ Տ՛, զի քաղցր է ողորմութիւն քո . ըն բազում գթութիւն քում հայեացիս , և մի' դարձուցաներ զերեսս քո 'ի ծառայէս քումմէ , զի նեղեալ եմ ես , վաղվադակի լո'ւր ինձ :

Հայեաց յանձն իմ , և փրկեալ զիս . և վասն թշնամեաց իմոց առընցո' զիս :

Ձի դու գիտես զնախատինս իմ , զամօթ իմ , և զպատկառանս իմ :

Առաջի քո են նմ նեղիւք անձին իմոց . նախատանաց համբեր սիրտ իմ , և թշուառութիւն :

Ան սուէի' թէ որ տրամեսցի ընդիս , և ոչ որ էր . և մոխթարիչ ինձ 'որ ոչ գտաւ :

Ետուն 'ի կերակուր ինձ զլեղի . և 'ի ծառաւ իմ արբուցին ինձ զքացախ :

Եղիցին սեղանք նց առաջի նց յորդապետ . 'ի հատուցումն , և 'ի գոյթագողութիւն :

Խաւարեսցին աչք նց զի մի' տեսցեն . և զթիկունս նց հանապաղ կորացո' :

Արկցես 'ի վրնց զբարկուի քո . սրամբ տութի բարկութիւն քոյ հասցէ 'ի վր նց :

Եղի

Եղիցին բնակութիւնն աներակ . և ի
յարկս նոյ մի՛ ոք իցէ որ բնակիցի :

Չի զօր դու հարեր, հալածեցին . և
ի վերս զաւոյ իմոց յաւելին :

Դիւր զմեզս ի վր մեղացնոյ . զի մի՛ մտցեն
յարդարութիւն քո :

Տնեցցին նա ի դպրութիւն քումնէ կե-
նաց . և ընդ արդարս քո մի՛ գրեացին :

Աղբատ և ցաւած եմ ես . փրկութիւն
քո ամ ընկալցի զիս :

Օրհնեցից զանուննոյ իմոյ օրհնութիւն .
և բարձր արարից զնա դուքութիւն :

Հաճոյ եղիցի նոյ քան զորթ մատաղ .
որ բերէ զեղբիւրս և զկեղակս :

Տեսցեն աղքատք և ուրախ եղիցին .
իսկրեցէք զամբ , և կեցցեն անձինք
ձեր :

Չի լուստ Տէր տնանկաց . և զկատեալս
իւր ոչ արհամարհեաց :

Օրհնեցեն զնա երկինք և երկիր, ծով
և ամ որ զեռայ ի նմ :

Ամ փրկէ զսիսն . շինեացին քաղաք հրէ
աստանի . շինեացեն բնակեացին և ժա
ռանգեացեն զնա :

Չաւակ ծառայից քոց հաստատեացի
անդ . և ոյք սիրեն զանուն քո , բնա
կեացին ի նմա :

ጥንታዊው ህዝብ ጥንታዊው ህዝብ ሲሆን
ይህ ህዝብ ተገዳሪው ህዝብ ሲሆን

Աստիճանով զհասնելու, որք քաջաբան ի վարան
 41 ի նորիցն զսգանաթիւն : 259 :

Ի՞նչ յօդ եւեւ ինձ նայեալոց - Ե. ՏԻ յիշեալ
կերթել, ինձ փութիւն :

Ամաչեացին և յամօթ լիցին, որք խըն
դրեն զանձն իմ. դարձցին յետս և ա-
մաչեացին, ոչք խորհին ինձ զար :

Դարձցին առժամային ամաչեցեալ: յսբ
ասե՛ն ինձ փաշ փաշ:

Յնծաացեն և ուրախ լիցին 'ի բեզ' ամեն
նեքեան յյբ խնդրեն զբեզ ՏԲ:

Սուրբ Դաւիթ: որքանցն յաջատեայ,
 և յառաջնոյ գերութիւն . Հ:

Աստիճակի վրէ, որ ՚ի յաջնախորժ
 շարժարան աշտիւն առ ան, և
 հայցե զօգնութիւն:

Քեզ Տ՞ր յառաջաց, մի
 ամաշնոցից յառաջանա. յար
 դարուն քում փրկեալ զիս
 և ապրեցո՛ւ զիս:

Խոնարհեցո՛ւ առիս զուկն քո՛ւ և կեցո՛ւ
 զիս:

Լեր իմ՝ անձ ապրանէն, և տեղի ամուրկե
 ցուցանել զիս . զի հաստատութիւն իմ և
 ապրանէն իմ դու ես:

Ա՞ն իմ, փրկեալ զիս ՚ի ձեռաց մեղաւոր
 շորի. ՚ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի:
 Դու ես համբերութիւն իմ Տ՞ր՝ Տ՞ր յոյս
 իմ ՚ի մանկութե՛ն իմնէ:

՚ի քեզ հաստատեցայ ես յարգանդէ .
 յարգանդնէ մօր իմոյ դու ես ապրանէն
 իմ . և առ ՚ի քէն է օգնութիւն իմ յանձ
 ժամ:

Այ՛ զի նշանակեցեց ես բաղնաց . և դու
 օգնեալան իմ և հօրիւն իմ:

Լցցի բերան իմ դուլութիւն, ուն օրհնե
 ցից

ցից զփառս քո . զօրհանապազ զմեծ
վայելութիւն քո :

Մի՛ ընկենաւր զեա ՏԻ՛ ի ժամանակս
ծերութե . ի պակասիլ զօրութե՛ իմոյ
մի՛ թողուր զիս :

Ասացին թշնամիք իմ ինձ . և որք պա
շարեցին զանձն իմ . խորհեցան ի միա
սին և ասացին :

Աճ եթող զնա , հարածեսցուք և հաս
ցուք նմա . զի ոչոք է որ փրկէ զնա :

Աճ իմ , մի՛ հեռի առնիր յինէն . և ան
յօդնել ինձ նայեալ :

Ամաշեսցեն և պակասեսցին ոյր ըստ
խօս կային զանձնէ իմմէ . զգեցցին զա
մօթ և զպատկառամնս , ոյր ինդրէին
ինձ զյար :

Ես յամ ժամ յուսացայց . և յա՛նելից
յօրհնութիւն քո :

Բերան իմ պատմեացէ զարդարութիւն
քո . զօրհանապազ զգովութիւն քո :

Ուր ո՛չ թէ խարդախութիւնք ինչ գիտէի
ես զդպրութե . այլ մտից ի զօրութիւն

ՏԻ՛ . ՏԻ՛ յիշեցի զարդարութիւն քո միայն :

Աճ իմ , ուսուցեր զիս ի մանկութե՛ իմ
մէ . և ցարդ ևս պատմեցից զարդարու
թիւն քո :

Մինչև յալեորիլ և ի ծերանալ իմում .
անձ իմ մի՛ թողուր զիս :

Մինչև պատմեսցի բազուկ քո՝ ազդի
անի

նմի որ գալացն է :

Չգորուծես քո և դարդարուծես քո ,
մինչև ի բարձունս . զոր արարեր մեծա
մեծս . Ա՛հ ո՞ւմանի բեզ :

Որչափ ցուցեր ինձ զնկղուծի բազում
և չարչարանա՝ դարձար և միփթարե
ցեր զիս . և իխորոց անդլնդոց երկրէ
հաներ զիս :

Յաճախեցեր զգորուծես քո . և դար
ձեալ միփթարեցեր զիս . և իխորոց եր
կրի միսսանդամ հաներ զիս :

Արդ՝ և ես խոստովանեղէց բեզ ի պա
տաստութի սաղմասաց , ճշմարիտդ ան
սաղմաս ասացից բեզ օրհնուծի , սուրբդ
խորայելի :

Տնծասցեն շրթունք իմ յորժամ սաղմաս
պսիցեմ բեզ . և անձն իմ զոր փրկե
ցեր :

Եւ՛ս՝ և լեզու իմ զօրհանապաղ խօսեա
ցի դարդարուծես քո :

Ի ժամանակի իբրև յամօթ լիցին և ա
մաշեացեն ոյր խնդրեն ինձ զլար :

ԴՆ Մարտի :

Մարտի Դաւթի . ԷԱ :

Աստուծոյ յմի զվարդանա գալստեան
Գոհային , և գալստի զերջանիս
Իմ արտայանիէ նք :

ԷԱ

զիրաւորեալս քո արքայի տո՛ւր ,
և զարդարութիւն քո որդւոյ
Թագաւորի :

Դատել զժողովուրդս քո արդարութիւն .
և զազքատա քո իրաւամբք :

Առցեն լերինք վնասազուծի ժողովոյ
դեան . և բլուրք զարդարութիւն :

Իրաւ արասցէ ազքատաց ժողովոյդեան ,
և կեցուսցէ զորդիս անանկաց . և խո
նարհեցուսցէ զամբարտաւանս :

Կացցէ և մնասցէ ընդ արեւու . յառաջ
քան զլուսին յազգէ մինչև յազգ :

Իջցէ ուն զանձրե 'ի վր գեղման . որպէս
զցօղ զինչօղի յերկիր :

Ծագեացի յաւուրս նր արդարութիւն ,
բազում խաղաղութիւն : մինչև կատարես
ցի լուսին :

Տիրեսցէ նա 'ի ծովէ մինչև 'ի ծով . 'ի
գետոց մինչև 'ի ձագս աշխարհի :

Առաջի նր նախ հնդիկք անկցին . և
Թշնա

Թշնամիք նր զհող կերիցեն :

Թագաւորք Թարսսի և կղզեաց՝ պատա-
րադս մատուցեն նմա . Թագաւորք ա-
րաքայ և սաբայ , պատարադս բերցեն
նմա :

Երկիր պագցեն նմա ամ Թագաւորք երկ-
րի . և ամ ազգք ծառայեսցեն նմա :
Զի փրկեաց զաղքաւն 'ի հզօրէ . զաղ-
քաւն և զանանկն՝ որոյ ոչ է օգնա-
կան :

Ախայեսցէ նա յաղքաւն և 'ի տնանկն .
և զանձինս տնանկաց կեցուցէ . 'ի վաշ-
խից և 'ի շարեաց փրկեսցէ զանձինս
նոցա :

Պատուականէ անուն նր առաջինոցա .
կեցցէ , և տացի նմա յոսկւոյն արա-
քացւոց :

Յազօթս կացցեն առ նա յամ Ժամ . և
զօրհանադազ օրհնեսցեն զնա :

Եղիցի հաստատութի ընդ ամ երկիր .
և 'ի վր դիպց լերանց :

Բարձրացի քան զլիբանան պառու նր .
ծաղկեսցի 'ի քաղաքի Տն ուղ խոտ եր-
կրի :

Եղիցի անուն Տն օրհնեալ յաւիտեան .
զի յառաջ քան զարե է անուն նր :

'ի նա օրհնեսցին ամ ազգք երկրի . և
ամ ազինք երանեսցեն նմա :

Օրհնեալ Տն ամ իսրայելի որ առնէ
զսքան

զսքանչելիս միայն . և օրհնեալ է ա-
նուն սուրբ փառաց նորա յաւիտեան .
ըցի փառօր նորա մօմ երկիր . եղիցի
եղիցի :

Առիւժ Անուի Մօրն Ս-Տաւ-է-Լի :
Ա-ս-Ղ-ու-ր-դ Թ-Վ-Վ-Վ-Վ-Վ-Վ : 2 :

Աստատեցաւ սիրտ իմ 'ի
Տ՞ր . և բարձրացաւ եղջիւր
իմ յիսն փրկիչ իմ :

Ընդարձակեցաւ բերան իմ
'ի վր թշնամեաց խնաց . ուրախ եղէց 'ի
փրկութե՛քում :

Զի ո՛չ գոյ սուրբ որպէս զՏ՞ր . և ո՛չ
արդար ուն զիսն մեր : և չիք նք բաց
յոյ մերմէ :

Մի՛ պարծիք և մի՛ խօսիք զամբարտա-
ւանս . և մի՛ ելլէ ի բերանս ձեր բան
հպարտ մեծարանութե՛ք :

Ա՞ն գիտութեց Տ՞ր՝ Ա՞ն պատրաստէ
խրով իմաստութի՛ք զգիտութի՛ք յարա-
բանս իւր :

Հղօրաց հասաւ աղեղունք թունալցան ,
և տկարք վառեցան զօրութի՛ք .

Յազք և լիք հացիւ՛ , նուաղեցան . և
բաղչեալք լցին զերկիր :

Ամուխն ծնաւ եօթն . և բազմածինն
նո

նուազեաց 'ի ծննդոց :

Տ՞ի մեռուցանէ և Տ՞ի կեցուցանէ . իջուցանէ 'ի դժոխս և հանէ :

Տ՞ի աղքատացուցանէ և Տ՞ի մեծացուցանէ . խոնարհ առնէ զամբարտաւանս մինչև յերկիր , և բարձր առնէ զտառապետս յազրեաց :

Նստուցանէ զնա իշխանս՝ ի իշխանս ժողովրդեան . և զաթոռ փառաց ժառանգեցուցանէ նց :

Կատարէ զուխտս ուխտաւորաց . և օրհնեաց զամս արդարոց :

Զի ո՛չ թէ խրով զօրութիւն զօրանայ հզօր . այլ Տ՞ի տկար առնէ զհակառակորդս իւր . Տ՞ի նրէ :

Մի՛ պարծեացի խորհրդականն 'ի խորհուրդս իւր . մի՛ պարծեացի հզօրն 'ի զօրութիւն իւր . և մի՛ պարծեացի մեծն՝ 'ի մեծութիւն իւրում :

Այլ որ պարծին , 'ի Տ՞ի պարծեացի . 'ի խորհուրդս գիտութիւն զՏ՞ի ճանաչել :

Աննել գիտաւանս , և գործել զարդարութիւն , 'ի վրէժեաց երկրի :

Տ՞ի ելլերկինս՝ և որոտաց . և ինքն դատէ առանց բարբառելոյ :

Տայ զզօրութիւն թագաւորաց մերոց . և բարձր առնէ զեղբիւր օծելոյ իւրոց :

Այս որք սաղմոսիւք և օրհնութիւն կա-
տարեն զյնմ ժամանակս կենաց իւրեանց,
դՏԻ աղա՛ :

Այս հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք :
Եւ ևս և վս միաբանութե՛ն Յմարիտ ,
Զանձինս . Աղորմեաց :

Ազօր :

Բոհանաւք զքէն ՏԻ ԱՅ մեր , որ
զարթուցեր զմեզ 'ի հանգստենէ
քնոյ շնորհիւ՝ աղորմութեան քո : Զար
թա՛ զմիտս մեր արդարութիւն առ քեզ
Տէր ԱՅ մեր , զի տեսցեն աչք մեր
զփրկութիւն քո : Եկեացէ և բնա-
կեացի առ մեզ Աճութի քո . և ու-
ղորմութիւն քո հովանի և պահապան
լիցի 'ի վերայ պաշտօնեկից քոց : Եւ
զմեզ՝ զծառայսս քո արժանի արա 'ի
տունէ և 'ի գիշերի՝ և յնմ ժամու ,
միշտ խորհիլ 'ի սէր պատուիրանաց
քոց : Եւ զոհանալով փառասորել
զՏայր և զորդի և զսք հոգիդ , այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից :

Խաչաշէնի ափնէցուն :

Լենդանարար զօրութի և աղբիւրան
մահութե՛ն , դու ես Քս ԱՅ փրկիչ
մեր :

մեր : Որ շնորհեցեր մեզ 'ի մէջ գիշերի
յառնել' և խոստովան լինիլ առ քեզ՝
վս' իրաւանց և արդարութե քո : Եւ
այժմ աղաչեմք զքեզ ՏԻ ԱՅ մեր ,
արա՛ զմեզ արթունս և պատրաստս 'ի
ժամ առաւօտու լէ նքս քո : Եւ լէնո
սին գոհանալով փառաւորեացուք զքեզ
լէ հօր և ընդ հոգւոյդ սրբոյ՝ այժմ և
միշտ , և յաւիտեանս յաւիտենից :

Ամէն :

Գոհութիւն , և ճշմարիտ խոստովանու
թիւն անդադար փառաւորեմք զհայր
և զորդի և զնր հոգիդ , այժմ
և միշտ , և յաւիտեանս
յաւիտենից : Ամէն :

For more information on this book
please contact the
British Library
96, Gordon Square, London WC1H 0AB
Tel: 020 7611 8888
Fax: 020 7611 8800
Email: reference@britlib.org

Եւ եւս սահման շնորհութիւն իւրոյ .
 Եւ եւծ զնա ՚ի ճիջ եղբարց իւրոյ :
 Եւ իսաւրց Հովհ S^ն ՚ի ճ Դանիէ :
 1. Բաճ. 16. 13.

Առէն Առէն . ՀԲ:

Առ լսեմէ զտառնոսանս ին զհօր
իցեն յաշխարհի յայտի յաղաթի
հաւանայ , ե քառազան
արդարաց :

ԲՐԻՒ ՕՒ ԲԱՐԻ
Է Ի Ս Ի Ա Յ Ե Լ Ի

ամ, որ ուղիղ են սրտիք:

Բայց զի իմ փոքր մի ևս սասա
նեալին ոտք. տակաւիկ մի ևս՝ գայթակ
զեալ էին զնացր իմ:

Նախանձեցայ ես ի անօրէնս զխաղա
ղութի մեղաւորաց , ոպ անսանկի, զի
ոչ գոյր վրէպ մահու նց:

Հաստատուն են տանջանք նց . 'ի վա
լ Ի տակս

տակս մարդկան շէն նք . և ը մարդկան
ոչ տանջեսցին :

Վս այսորիկ՝ կարաւ զնս ամբարտաւա
նութի . արկին զիւրեամբք զամբարշտու
թի , և զանիրաւութի իւրեանց :

Ելոյ՝ ունի ի մարպոյ անիրաւութի նց ,
զի զնացին նք ը խորհրդոց սրտից իւ
րեանց :

Խորհեցան և խօսեցան զլարութի . և
զապիրատութի ի բարձունս խորհեցան :

Եդին յերկինս զբերանս իւրեանց . և
զգեղուս իւրեանց ամէին զերկրաւ :

Վս այսորիկ ժողովուրդ իմ դարձցի այս
բէն . և աւուրք իմ լի կատարեալ գացին
ի նոսա :

Ասացին՝ զիարգ գիտացան . կամ գու
ցէ՞ արդեօք գիտութի առ ի բարձրե
լոյն :

Ահա մեղաւորք են և յաջողեալ էնց .
կան՝ և ունին զմեծութի աշխարհի :

Ասացի՝ զո՛ւր ուրեմն արդարացուցի
զսիրտ իմ . լուացի սրբութի զձեռս իմ ,
և եղէ ես խոշտանկեալ զօրհանապաղ .

և կշտամբանք իմ ընդ առաւօտս :

Թէպէտ և ասէի՝ թէ այսպէս պատմե
ցից . ահաւասիկ ազգ որդւոցքոց՝ որոց
և ուխտեցի :

Ի մօրեզի , թէ սակայն և այս քան է
առաջի իմ , մինչև մօրից ի սրբութի տյ .
և

և 'ի միտ առից զկատարած նոցա :

Սակայն վա՛նենդու թե՛նց տարագիրա-
րացես զնա . և կործանեսցես զնա յամ
բարտաւանութե՛ն իւրեանց :

Իսկ զիմրդ եղեն յաւեր՛ յանկարծակի
սատակեցան . պակասեցան՝ կորեան վա՛
անօրէնութե՛ն իւրեանց . և եղեն որպէս
երազք զարթուցելոց :

Տե՛ 'ի քաղաքի քում զպատկերանց՝ անար
գեսցես . զի հուր բորբոքեցաւ 'ի սրտի
իմում . և երկամունք իմ այլազունե-
ցան :

Ես արհամարհեալ եղէ , և ո՛չ գիտա
ցի . որպէս զանասուն համարեցայ ա-
ռաջի քո : և ես յամ ժամ ընդ քեզ եմ :
Կարբ զաջոյ ձեռանէ իմմէ . 'ի խորհուրդս
քո առաջնորդեցեր ինձ . և փառօք ըն
կարար զիս :

Չի՛նչ կայ իմ բնաւ՝ յերկինս , կամ 'ի
քէն զի՛նչ ևս խնդրեցից յերկրի :

Նուաղեցաւ սիրտ իմ և մարմինս իմ .
յած սրտի իմոյ , բաժինս իմ Ա՛ծ յաւի-
տեան :

Ահա՛ ասիկ ոյք հեռի արարին զանձինս
իւրեանց 'ի քէն : կորիցեն . սատակեցեր
զամենեւեան՝ որք ապստամբք եղեն 'ի
քէն :

Ինձ մերձենալ առ Ա՛ծ՝ բարի է . և զնեւ
առ Տե՛ զոյս իմ :

Н 2

Պատ

Պատմել զնմ օրհնութիւնքս, 'ի գրութեանս
դասեր սիօնի:

Իմաստութիւն Աստուծոյ:

Սաղմոս . 29:

Աստուծոյ իմաստութիւնս զնմ օրհնութեանս
դասերսն երգեսցի, և զնմ օրհնութեանս
զորս իրէն 'ի Բնութեանս
սրբապանէս:

Սրբապանս մերժեցեր Թեմա իսպառ . բար
կացաւ արամատութիւնքս 'ի վրէժս
շին արօտի քո:

Յիշեալ զժողովուրդք քո զոր ստացար 'ի
սկզբանէ . փրկեցեր զվրձակ ժառանգութեան
թիւնքս:

Լեառն սիօն այս . ուր բնակեցար դու 'ի
սմա . համբարձ զձեռն քո 'ի վրէժս ամբար
տաւանութեանց իսպառ:

Որ ինչ անիրաւեցաւ թշնամին 'ի սրբութեան
թիւնքս . պարծեցան ատելիքք քո 'ի մէջ
բարեկենդանութեան իւրեանց:

Եդին զնշանս իւրեանց 'ի նշանս . և ին
քեանք ոչ ծանեան զերա 'ի վերուստ:

Ոչ յանտառի , փայտատօք կոտորեցին
զդրունս նր . 'ի միասին փայտատօք և
մրձօք կործանեցին զնա:

Ա

Արեցին 'ի հուր զսրբութի քո յերկրի .
պղծեցին զխորան անուան քո :

Ասացին 'ի սիրտս իւրեանց ազգք նց 'ի
միասին . եկայք լռեցուսցուք զնմ տօնս
նոյ յերկրի :

Նշանս մեք ինչ ոչ տեսաք . և ո՛չ ևս
գուցէ մարգարէ . և զմեզ ինչ որ ո՛չ
ճանաչեցէ :

Մենք և յե՛րո ուն նախատէ թշնամին ,
բարկացուցանէ հակառակորդն զանուն
նք քո ,

Ընդէ՛ր զարձուցանես զձեռն քո . և
զաջ քո 'ի միջոյ ծոցոյ քումմէ իտպառ :

Աճ թագաւոր մեր՝ յառաջքան զյաւի
տեանս . որ արարեր զփրկութի 'ի մեջ
երկրի :

Դու հաստատեցեր զօրութի քոյ զծով-
դու խորտակեցեր զգլուխ վեշապին 'ի վր
ջուրց :

Դու փշրեցեր զգլուխ վեշապին , և ետուր
զնա կերակուր զօրացն հնդկաց :

Դու քղևեցուցեր զազգիւրս և զվտակս .
դու ցամաքեցուցեր զգետս սաստիկս :
Քո է տիւ՛ , և քո է գիշեր . զյոյս և զա
րև դու արարեր . և դու հաստատեցեր
զնմ սահմանս երկրի . զգարուն և զա-
մառն դու ստեղծեր :

Այս յուշ լիցի քեզ՝ զի թշնամին նախա
տեսաց զՏԵ՛ . Ժողովուրդ անզգամ բար

Քացոյց զանուն սուրբ քո :

Մի՛ մատներ դազանաց զանձն՝ որ խոս
տովան առնի առ քեզ . և զանձինս տնան
կաց քոց մի՛ մոռանար իսպառ :

Հայեաց յուխտ քո . զի լցան տունք ամի
շէլոց յերկրի անիրաւութիւն :

Մի՛ դարձցի տնանկն ամալեցեալ . այլ
աղքատն և տնանկն օրհնեացեն զանուն
նր քո :

Արի՛ անձ , և դատեալ զդատաստանս քո .
սիշեալ զնախատինս՝ որ յանդգամէն զօր
հանապազ :

Մի՛ մոռանար զձայն պաշտօնեից քոց .
ամբարտաւանութիւն տեւեաց քոց վե
րացի հանապազ :

'ի խորհիւնի քո՝ ազականէր . Սուրբս օրհ
նութիւն Աստուծոյ . Հիւ :

Աստուծոյ խորհիւնեաց քոյ յանապառ զսուրբս
Ինքնուր , և զսուրբ հոգեւորականէ
իւրեաց և լուսոյ :

Ոստովան եղիցուք առ քեզ
անձ , խոստովան եղիցուք և
կարդասցուք զանուն նր քո :
Պատմեցից զանձ սքանչելիս
քո . յորժամ ժամ առից՝ ես օղորդ դա
տեցայց :

Մա

Կաշեցաւ երկիր՝ և իմ բնակիչք նր. եւ
հաստատեցի զսիւնս նր.:

Ասացի անօրինաց, [Ժէ մի՛ անօրինիք.
և մեղաւորաց, [Ժէ մի՛ բարձրացուցա
նէք զեղբիւրս ձեր.:

Մի՛ համբուճայք՝ ի բարձունս զեղբիւրս
ձեր. և մի՛ խօսիք զից անիրաւութի.
Չի ո՛չ յարեւելից՝ և ո՛չ յարեմաից,
և ո՛չ յանապատէ լերանց, այլ իմ զա
տաւոր է.:

Չայս խոնարհ առնէ, և զսոյն բարձ
րացուցանէ. բաժակ ի ձեռին Տն, դի
նի լի անապակ արկեալ. և խոնարհեցոյց
յայտմանէ յայս.:

Սակախ մրուր նր ո՛չ սպառեացի. և
արբցեն զնա իմ մեղաւորք երկրի.:

Ես ցնծացայց յաւիտեանս. սաղմոս ա
սացից իյ յափօրայ.:

Չիմ եղբիւրս մեղաւորաց փշրեացես.
և բարձր եղիցի եղբիւր արդարոյ.:

'ի կոտորած ընդ օրհուսի . Սալմա Յ-
սախայ . և երգ առ սուրբերս .
նեայան . ՀԵ :

Առ խոսի շաղթուսի հրէից ընդդէմ =
սուրբոց և շաղթուսի քի , որով
էմատ յեկեղեցի տու օր :

Յայտնի է 'ի հրեաստանի անձ , և յիս
բայել մեծ է անուն նր :

Եղև 'ի խաղաղութեն տեղի նր . և բնա
կութի նր 'ի սիան :

Անդ խորտակեաց ՏԹ զգորութի աղե
զան . զգէն , զսուր . և զնահատամարտ :
Լուսատու ես դու սքանչելայ լերանցն
յաւիտեանից . խոովեսցին ամենեքեան որք
անմիտ են սրտիք . ննջեցին զքունս
իւրեանց' և ինչ ո՛չ գտին :

Ամենայն արք' 'ի մեծութե ձեռաց իւ
րեանց . 'ի սաստեք բումմէ անձ յակորայ
ննջեցին , որք հեծեալ էին 'ի ձիս .

Դու ահաւոր ես' և ո՞վ կարէ կալ ա-
ռաջի քո . ուն երեւցար դու յերկնից .
յայտնի եղև բարկութի քո :

Երկիր երկեաւ և սարսեաց' ընդ յառ
նե ըն մի 'ի գատաստան . ընդ սպրեցու
ցանել զամ հեղա երկրի :

Խորհուրդք մարդկան խոստովան առ
նին

Եթե առ քեզ . և ծածկեալք խնայողք
օրհնեացեն զքեզ :

Ռիստ գիք և կատարեցէք Տն արմ
բոյ . ամենեքեան որք շուրջ էք զնո-
վաւ :

Մատուցէք պատարագս ահաւորին .
որ քաղէ զհոգիս իշխանաց . ահաւոր է
նա քան զամ թագաւորս երկրի :

Ի Կոստանտնուսթնուպոլիս :

Սաղմոս Ասափայ . ԷԶ :

Ա-տ Ի-ր-ո-ւ-տ, Բ-է ո-ղ Ի-ժ-մ-ա-ւ Վ-ր-մ-ի-ա-ւ
Բ-է գ-ր-ո-ւ-թ ի-շ-տ-ի-ւ-լ . Ի-ո-ղ-ւ-լ, և
հ-ր-ո-ւ-թ ի-շ-տ-ի-ւ-լ Վ-ր-մ-ի-ա-ւ : և
զ-գ-ր-մ-ի-ւ-լ :

Չայնիւ իմով ես առ Տն կարդացի .
Չայնիւ իմով առ ԱՏ, և նայեցաւ
առիս :

Յաւուր նեղութե իմոյ զամ խնդրեցի
մեռօք իմովք . և ի գիշերի առաջի նք
ո՛չ խաբեցայ :

Ո՛չ կամէր մտիթարիլ անձն իմ . յիշեցի
զամ՝ և ուրախ եղի . հոգայի, և նուա
զեր յիս հոգի իմ :

Դամանեցին պահուց աչք իմ . խոս-
վեցայ և ո՛չ խօսեցայ . խորհեցայ զա
Ի Տ Էնուրմն

Հուրան զառաջինս. և զաման յաւիտենից
յիշեցի:

Խօսեցայ ՚ի գիշերի ընդ սրտի իմում.
հոգայի՛ և տառապէր յիս հոգի իմ:

Ա՛ր թէ յաւիտենից մերժեացէ՞ զիս ՏԻ.
և ոչեւ յաւելցի ՚ի հաճիլ ևեւս:

Կամ իսպառ արգելցէ՞ զողորմութի իւր
յինէն. կամ կատարեանց զբան իւր յազ
գէ մինչև յազգ:

Կամ մոռացի՞ զթալ Աճ իմ ևեւս.
կամ արգելցէ՞ զգթութի իւր՝ բարկու
թի՛ իւրով:

Ասացի՛ այժմ սկսայ. այս է նորոգումս
աջոյն բարձրելոյ:

Յիշեցի զգործս ՏՆ՝ ի սկզբանէ. յիշեցի
զսքանչելիս նի՛:

Խորհեցայ յիմ գործս քո. և ՚ի ձեռա
գործս քո խորհեցայ:

Աճ ՚ի սրբութե՛ ևն ճանապարհք քո.
ս՛վ է անձ մեծ՝ ոնց զանձ մեր. դու ես
անձ, որ առնես զսքանչելիս:

Յուցեր ժողովրդեան բում զգորութի
քո. փրկեցեր բազկաւ քով զժողովուրդս
քո. զորդիսն յախօրայ՝ և յովսեփու:

Տեսին զքեզ ջուրք անձ. տեսին զքեզ
ջուրք և երկեան. և խորք խռովեցան ՚ի
ձայնէ ջուրց բազմաց:

2. Եւ ետուն ամպք. քանդի և նետք քո
ն. ձայն որոտալոյ քոյ անուի:

Եւ

Երևեցան փայլատկունք քո տիեզերաց.
խռովեցաւ և դողաց երկիր :

'Ի ծովուն ծանապարհք քո, և շա՛խդ քո
'ի քուրս բազումս. և հետք քո ոչ
երևին :

Առաջնորդեցեր որպէս խաշին ժողովր
դեան քո. 'ի ձեռն մօտէսի և ահարձնի :

Իմաստութի Առեւոյ :

Սաղմոս . ՀԷ :

Առ պատէ լեռերսդ ինչպէս թա
ռնակներ երբեքդ, և շաղե
լախքդ ինչպէս ձուռ :

Այնցարո՛ւք ժողովուրդք
յօրէնս իմ. խանարհեցուցէք
զունկն ձեր՝ 'ի բանս բերա
նոյ իմոյ :

Բացից առաւել՝ զընթաց իմ. և խօսե
ցայց զառաւել 'ի սկզբանէ :

Ոպ լուաք և ծանեաք զայս. և հարբն
մեր պատմեցին մեզ :

Ոչինչ ծածկեցաւ յորդուցնց յաղգ յայլ.
պատմել զօրհնութիս Տէ զգօրութի և
զաբանելիս իւր զորս արար :

Հաստատեաց զվկայութի իւր առ յա

Ի 6 կօք :

կօր . և օրէնս եղ 'ի վերայ խորայն լի :
 Որինչ միանգամ պատուիրեաց հարցն մե
 րոյ . ցուցանել զայս որդւոց իւրեանց .
 զի ծանկեղ ազգ ալլ :

Որդիք որք ծնանին՝ յարիցեն և պատմեա
 ցեն զայս որդւոց իւրեանց . զի դիցեն
 առ ձեռն զլոյսս իւրեանց . և մի՛ մոռա
 ցին զգործս ձոյ :

Չպատուիրանս նի խնդրելով խնդրեա
 ցեն . և մի՛ եղիցին որպէս և հարք ի
 րեանց :

Ասդ չար և դառնացող . ազգ՝ որ ոչ
 ուղղեաց զսիրտ իւր , և ոչ հաստատեաց
 առ ձեռն զհոգի իւր :

Որդիք եփրեմի լիաձիգք՝ և պնդաձիգք .
 յաւուր պատերազմի կապարձս դարձու
 ցին :

Ոչ փացին նք յախտի Տն . և լի իրա
 լանց նի ոչ կամեցան զնալ :

Մոռացան զերախտիս նի . և զսքանչե
 լիսն՝ զորս եցոյց նի :

Առաջի հարցնի արար զսքանչելիս իւր ,
 յերկրին եղիպտացւոց՝ և 'ի դաշտին տայ
 անու :

Էհերձ զծոմն՝ և անցոյց զնա . և կա
 ցոյց զչուրան ուն 'ի աիկս :

Առաջնորդեաց նի ամալով 'ի տոճէ . և
 զամ գիշեր 'ի լոյս հրոյ :

Էհերձ զէհն յանապատի , և ետ ըմ
 պել

պել նոցա որպէս 'ի խորոյ մեծէ :
Էհան զջուրան 'ի վիմէն . և հոսեաց ուն
զգետն զջուրան :

Սակաջն յաւելին 'ի մեղանել . և ևս բար
կացուցին զբարձրեալն՝ յանջրդի :

Փորձեցին զանձ 'ի սիրտս իւրեանց . Ե
իմպրել զկերակուր անձանց իւրեանց :

Տրանջեցին զայ՝ և ասացին . մի թէ կա
րօ՞ղ իցէ ան պատրաստել զսեղան յա
նապատի :

Քանզի հարկանէր զվէմն՝ և հոսէին
ջուրք . և վտակք իաղային 'ի նմանէ :

Աղէ հանց ևս կարացէ տալ նա մեղ .
կամ պատրաստեացէ՞ զսեղան ժողովր
դեան իւրոյ :

Այսորիկ լուա զայս Տ՛ , և յապա
ղեաց . հուր բորբորեցաւ 'ի յակօր . և
բարկութի ել 'ի վ՛ իսրայելի :

Զի ո՞չ հաւատացին ՍԾ . և ո՞չ յուսա
ցան 'ի փրկութի նր :

Զրաման ետ ամպոց 'ի վերուստ , և
զգրունս երկնից երաց . և տեղեաց 'ի նմ
զմանանայ 'ի կերակուր :

Զհաց երկնից ետ նց , զհաց հրեշտա
կաց կերան մարդիկք . և իբոյց 'ի նմ զկե
րակուր 'ի լիութի .

Էհան զհողմն հարաւոյ . և էան զօրու
թի իւրով զհիւսիսս :

Տեղեաց 'ի նմ միս ուն զհող . ուն զանազ
ձո

Ծովու զթռչունս թեաւորս :
Էարկ' ի մէջ բանակի նց . և շուրջ զվրա
նօք նց :

Կերին և յաղեցան յոյժ . և զցանկուի
նց ետ նց . և ոչ ինչ կարօտեղէն ի ցան
կու թէ իւրեանց :

Մինչ դեռ՝ կերակուրք ի բերանս իւ
րեանց էին , բարկութիւնս եւ ի վերայ
նոցա :

Սպան զբազումս ի նոցանէ . և զընտիր
ընտիրս յիտպելէ սատակեաց :

Յայսմ ամի մեղան և ևս . և ոչ հաւատա
ցին սքանչելեաց նր :

Պակասեցան յունայնութեաւ ուրք նց .
և ամբ նց փութապէս անցին :

Յորժամ սպանանէր զնս , ինգրէին
զնա . զառնայն և առաւօտ առնէին առ

ԱՅ :

Յիշեցին՝ զի ամ օգնական էր նց . ամ
բարձրեալն փրկիչ էր նց :

Սերեցին զնա բերանօք իւրեանց . և լե
զուօք իւրեանց ստեցին նմա . և սիրաք
նց ոչ էին ուղիղ ի նմա . և ոչ հաւա
տացին ուխտի նր :

Այլ նա ինքն զթած էր . բաւէր զմեզս
նց և ոչ ապահանէր :

Յաճախէր զարձուցանել զբարկութի
ւն . և ոչ բորբոքեաց զամենայն սրամբ
ութի իւր :

Յիշեաց՝ թէ մարմին եկեմք . ողի որ ելա
նէ այլ ո՛չ դառնայ :

Քանի՜ցս անգամ դառնացուցին զնա յա
նապատի . և բարկացուցին զբարձրեալն
յանջրդի :

Դարձան՝ և փորձեցին զանձ . և զնրն իա
րայելի զայրացուցին :

Ոչ յիշեցին զձեռն նր . յառաջ յորում
փրկեաց զնա ՚ի ձեռաց նեղաց նց :

Ոչ արար զնշանս և զարուեստս իւր յեր
կրին եղիպտացւոց՝ և ՚ի դաշտին տայա
նու :

Դարձոյց յարին զգետս նց . և զանձ
րեւս նց , զի մի՛ արբցեն :

Առաքեաց ՚ի նս զչանաճանձ և էկեր զնս .
և գորտի՛ ապականեաց զնս :

Էտ ժանկոյ զպտուղս նց . և զվաստակս
նց մարախոյ :

Էհարկարկաիւ՛ զայգիս նց . և զթգենիս
նց եղեմամբ :

Մասնեաց ՚ի կարկուտ զանասունս նո
ցա . և զստացունձս նոցա հրով դա
տեցա :

Առաքեաց ՚ի նս զսրամտութի բարկու
թե իւրոյ . զսրամտութի զբարկութի՛
և զնեղութի :

Առաքեաց ՚ի նս տանջանս՝ ՚ի ձեռն հրեշ
տակի լարի . դիմեցոյց ՚ի նս զսրամտութի
բարկութե իւրոյ :

Ոչ անխաղաղ 'ի մահաժողովն զանձինս
նց . և զանասունս նց 'ի մահ մասնեաց .
Էհար զամանդբանիկս եղիպտացւոց .
զօկիզբն ամ վաստակոց նց 'ի յարկս քա-
մայ :

Հորդան ետ ուն խաշին ժողովրդեան իւ-
րոյ . և էհան զնա ուն զհօտ յանապատ :
Առաջնորդեաց նց յուսով , և ոչ եր-
կեան , և զթշնամբանց ծով ծածկեաց :
Էհան զնա 'ի լեառն սրբութի իւրոյ . 'ի
լեառն յայն՝ զոր ստացեալ էրաջ նր :
Մերժեաց յերեսաց նց զհեթանոսս .
և վիճակեցոյց 'ի նա զվիճակ ժառանգու-
թի իւրոյ . և բնակեցոյց 'ի յարկս նց
զազգն իտրայել :

Փորձեցին՝ դառնացուցին զնա բարձ-
րեալն . և զվկայութի նր ոչ պահեցին :
Դարձան խոտորեցան ուն և հարբն իւր-
եանց . դարձան՝ և եղեն ուն զաղեօն
թիւր :

Դարձեալ բարկացուցին զնա 'ի բաղինս
իւրեանց . և դրօշերօք իւրեանց նախանձ-
արկին նմա :

Լուա Աճ , և արհամարհեաց զնա . և
անարգեաց յոյժ զիտրայել :

Մերժեաց յարմէ զիտրանն 'ի սելով .
խորանն , զոր բնակեցոյց 'ի մէջ մարդ-
կան :

Մասնեաց 'ի գերութի զգորութի նց .
և

և զգեղ նց 'ի ձեռս Թշնամեաց նց :
 Արգել 'ի սուր զժողովուրդ իւր . և
 զժառանգութի իւր անտես արար :
 Ջերիտասարգս նց եկեր հուր . և վա-
 կուսանաց նց ոչ ոք սղացաւ :
 Քահանայք նց անկան 'ի սուր . և լայ-
 րիս նց ոչ ոք էր որ լայր :
 Ջարթեաւ ուն 'ի քնոյ ՏԹ . ուն հզօր զի-
 թափէ զգինի :
 Էհար յետս զԹշնամիս իւր . նախառնա-
 յաւիտենից արար զնա :
 Մերթեաց նա զհորանն յովսեփու : և
 զազդն և փրեմի նա ա՛յլ ընտրեաց :
 Այլ ընտրեաց նա զազդն յուգայ-զելառն
 սիօն , զոր և սիրեաց :
 Հինեաց ուն զմեղքերու 'ի զորքութիւն .
 յերկրի հաստատեաց զնա յաւիտեան :
 Ընտրեաց զգաւ 'ի ծառայ իւր : և ընկա-
 լաւ զնա 'ի հօտէ խաշանց . 'ի վերջին ծնե-
 լոցն ընկալաւ զնա :
 Հովսեփ զյակօր ծառայ իւր . և զիս-
 րայէլ ժառանգութի իւր :
 Առաձէր զնոսա իմաստութի սրտի իւ-
 րոյ . յանմեղութի ձեռաց իւրոց առաջ
 նորդէր նց :

3 4 3 4 3 4 3 4

Առջեւ օրհնութիւն Աստուծոյ . ԶԸ:

Աստուծոյ իբերանոյ եկեղեցւոյն քի ի
 ժամանակն Նեմի, և զվարձանքի
 Նորին իյսնհամարից:

և մտին հեթանոսք ի ժառանգութիւն քո . պղծեցին զտա
 ճար քո քո:

Արարին զերուսաղէմ ուն
 հիւղամրգապահաց . արկին
 գրիակունս ծառայից քոց զէշ թռնոց
 իրկնից . և զմարմնս սրբոց քոց զազա
 նաց երկրի:

Զեղին զարիւնն ուն ջուր , շուրջ զերու
 սաղեմս . և ոչ որ էր որ թաղէր զնա:

Եղաք մեք նախատինք գրացեաց մերոց .
 ծաղր և այսն կատականաց այնոցիկ որք
 շուրջ էին զմեզ:

Մինչև յերբ ՏՐ՝ բարկանաս դու իս
 առա . բորբոքեացի ուն հուր նախանձ
 քո:

Զե՛ղ զբարկութիւն քո ի վր ազգաց՝ որք
 գրեզ ոչ ճանաչեցին . ի վր թագաւորաց
 որք զանուն քո ոչ կարգացին . զի կերին
 զյակօր , և զտեղի նի աւերեցին:

Մի՛ յեղեր զմեզ մեր զառարկնս . վաղ
 վա

վաղեսցէ առ մեզ ողորմութիւնք ՏԻ՛, զի
աղքատացաք յոյժ :

Օգնեա՛ մեզ անժգոհեա՛ մեր . վա՛ փառաց
անուանքս :

ՏԻ՛ փրկեա՛ զմեզ՝ և բա՛ւեա՛ զմեզս մեր
վա՛ անուանքս :

Ա՛ր երբէք ասացեն՝ ի հեթանոսս . թէ
ուր է ԱՅ՝ նա :

Աւարտութիւնք լիցի՛ ի վր՛ հեթանոսաց ,
առարիւնջաց մերոցառ՝ ի խնդրել զվրէժ
արեան ծառայից քոց՝ որ հեղաւ :

Մացէ առարիքս հեծութի՛ կապելոց .
լն մեծութե՛ բազկի՛ քո , շահեա՛ դու զոր
դիւս սպանելոց :

Հատո՛ դրացեաց մերոց եօթնպատիկ
՝ ի ծոցս նոց՝ նախատինա իւրեանց զոր նա
խատեցին զքեզ ՏԻ՛ :

Մեք ժողովուրդք և խաշն արօտիքոյ .
խոստովան եղիցուք առ քեզ յա՛խտեան
յազդէ յազդ պատմեացուք զօրհնութիւն
քո :

Ի իւրեանս ի վիշտահանելոցն վայոս
 ԲԷ Աստուծոյ . Սուրբ ի վիշտահանելոցն . ՀԹ :

Աստուծոյն առ ձեռք , զի առաքելն իմն
 իւր առ ի Տառնաւալ :

Որ հովուէնադ իսրայելի՝ նայեալոց . ուր
 առաջնորդեա ուն խաշին յովսեփու :
Որ նախագի ի բերթէս՝ յայտնեալոց առա
 ջի եփրեմի , բենիամինի և մանասէի :
Զարթո՛ւ զօրուծիքո՛ւ . և ե՛կ՝ի կեցու
 ջանել զմեզ :

Աճ զօրուծեց , դարձո՛ւ զմեզ , երևեցո՛ւ
 զերեսս քո ի մեզ՝ և կեցցուք :

Տի՛ ձեռք զօրուծեց՝ մինչև յե՛րբ բարկա
 նաս յաղօթս ծառայից քոց :

Զամբեցեր մեզ զհաց արտասու՛նաց . և
 արքուցեր մեզ զարտասուա լափով :

Արարեր զմեզ նախատինս դժբանքաց մե
 րոց . այսին կատականաց թշնամեաց մե
 րոց :

Աճ զօրուծեց , դարձո՛ւ զմեզ՝ երևեցո՛ւ
 զերեսս քո ի մեզ՝ և կեցցուք :

Զայդի յեզիպտոսէ փոխեցեր . հաներ
 զհեթանոսս՝ և գնա տնկեցեր , և առաջ
 նորդեցեր նմա :

Հաստատեցեր զարմատս նի՛ , և ելից
 զեր

զերկիր. Ծածկեաց զլերինս հովանի նր
և բարունակ նր զմայրան ւոյ :

Չգեաց զորթ իւր մինչև ի ծով. մինչև
ի գետս են շառաւիղք նր :

Ընդէր քակեցեր զցանկ նր. և կթեն
զնա անցաւորք ճանապարհի :

Ապականեաց զնա խող անտառի. և էրէ
վացրի արածեցաւ ի նմա :

Աճ զորութեց՝ դարձ, հայեաց յերկնից
և տես. այց արա այգւոյս այսմիկ. և
գարման տար սմա, զոր տնկեաց աջ քո :
Ի վր որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրացուցեր
զնա ի քեզ. այրեցեալ ի հուր՝ և աւե
րեալ, ի սաստե քումնէ կորիցէ :

Եղիցի ձեռն քո ի վր առն. աջ քո ի վր
որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրացուցեր զնա ի
քեզ :

Ո՛չևս ի բացեալ եղիցուք մեք ի քէն.
կեցուցես դու զմեզ. և զանուն քո ՏՅ
կարդասցուք :

Աճ զորութեց, դարձո՛ւ զմեզ. երևեցո՛
ղերեսս քո ի մեզ՝ և կեցցուք :

Ի Կոստանտնուպոլս :

Սաղմոս Ասափայ . 2 :

Աստուծոյ յորդանանէն լերեւանդու
դէպէս հալածուի զսոսիկս ինչպէս
եւ ինչպէս զսոսիկս :

Յնժացէ՛ք առ ձեռք, օգնական է մեր .
աղաղակեցէ՛ք առ ձեռք յակօրայ .
Առէ՛ք սաղմոս, և տո՛ւք զօրհնութիւն .
սաղմոս ասացէ՛ք նմա ի ձայն քաղցրութեան :

Փո՛ղ հարէք ի գլուխս ամսոց . յաճուր
նշանաւորի տարեկանաց մերոց :
Հրաման է այս իսրայելի . և իրաւունք
են ձեռք յակօրայ :

Վկայութիւն յովսէփու զոր եղ լինմա .
ունի ելանէր նա յերկրէն եգիպտացւոց,
լեզու զոր ոչ գիտէր՝ լուսա :

Իբաց արար իբեռանց զթիկունս նոր .
և զձեռս նորա յորթ և իթիծառայե
լոյ :

Ի նեղութիւն կարգացեր առիս՝ և փրկեցի
զքեզ . լուսայ քեզ ի գաղտնութենէ
մրրկին . և փորձեցի զքեզ ի վերջուրցն
հակառակութեան :

Լո՛ւր ժողովուրդ իմ և վկայեմ քեզ .
և

և խորայեւ, թէ լուիցես ինձ:

Մի՛ ևս եղիցին քեզ աստուածք առժա
մայնք. և մի՛ երկիր պաղանիցես դու ինչ
օտարի:

Ես եմ ՏՐ ԱՃ քո՛, որ հանի զքեզ յեր
կրէն եգիպտացւոց. բայց զբերան քո՛
և լըից զդա:

Ժողովուրդ իմ ո՛չ լուաւ ձայնի իմում
և խորայեւ յիս ինչ ո՛չ նայեցաւ:

Բարձի թողի զնա՝ երթալ զհետ կամաց
սրտից իւրեանց. զի գնասցեն նք ըստ
կամա անձանց իւրեանց:

Չի թէ ժողովրդեան իմոյ լուեալ էր
ինձ. կամ խորայելի զճանապարհս իմ
գնացեալ էր:

Ուր զուինչ խոնարհ արարեալ էր իմ
զթշնամիս նր՝. և ի վր նեղւաց նր՝ ար
կեալ էր իմ զձեռն իմ:

Թշնամիք Տն ստեցին նմա. և եղիցին
ժամանակք նց յաշիւարհի:

Կերակրեաց զնա՝ ի պարարտութե՛ ցորե
նոյ. և ի վիմէ մեղր յագեցոյց զնա:

Ս-ԴՏ- Ա-Կ-Դ . ՉԱ:

Ա-Կ յանդիմանէ զԻշխանս , և զԿարանս
անիցանս :

ԻՏ

Եկաց'ի Ժողովս աստուծոց . և
'ի միջի նոց դատեց զնա :

Մինչև յե՛րբ դատեք անիրաւութիւն , և
ակն առնուք մեղաւորաց :

Դատ արարեք որբոյն և աղքատ . իրաւ
ունս արարեք անանկին և խոնարհի :

Ապրեցուցէ՛ք զաղքատն և զանանկն .
'ի ձեռաց մեղաւորի փրկեցէ՛ք զնա :

Ոչ իմացան , և ոչ 'ի միտ առին . 'ի խա
ւարի զնացին , և շարժեցան ամ հիմունք
երկրի :

Ես ասացի թէ աստուածք իցէք . կամ
որդիք բարձրելոյն ամենեքեան :

Դուք ահաւաղիկ ունի զմարդիկ մեռա
նիք . և ունի զմի յիշխանաց անկանիք :

Արի՛ անձ , և դատեալ զերկիր . զի դու
Ժառանգեսցես զամ հեթանոսս :

Առաջին Երկուսի Առաջին . 2Բ:

Առաջին զնա ընդդէմ Բնակաց Երե-
րորորորէն զնաեանս առ Ի Զնաեւ
Գլ, և հայցէ Ի նմանէ զգնաւի:

Որքեզ նմանիցի . մի՛ լուեր
և մի՛ դադարիր, Թի:

Չի ահա թշնամիք քո գո-
լեցին . և ասեալիք քո համ-
բարձին զգլուխս իւրեանց:

Ի վր ժողովրդեան քո խորամանկեցին
զգլաւ թի . խորհեցան Ի վր սրբոց քոց,
և ասացին:

Եկայք սատակեացուք զնս յաղգաց . և
մի՛ յիշեցի անուն իսրայելի և ևս:

Խորհեցան միաբանու թի՛ ի միասին . և
զս քո ուխտ արարին:

Բանակք եղովմայեցւոց՝ և իմայելա-
ցիք . մովաք , և հազարացիք:

Գերազ՝ ամեն՝ ամաղէկ . և պլազգիքն
ամ բնակչօքն՝ հանդերձ ծաւրաւ:

Նաև ասուր եկեալ էր ի նս . ամենե-
բեան սոքա զօրավիգ էին որդւոցն զով
տայ:

Արա՛ զնս ուն զմաղիամ . ուն զսիսարայ՝
և ուն զարին՝ ի ծործորան կիսովնի:

Թ

I

Սա

Սատակեցան նք յականա դովբայ . և
եղևն ուն զաղբ երկրի :

Արա՛ զիշխանս նոյ ուն զօրերն , զգերն ,
զգերէէ , զսաղմանս . և զամենայն իշ-
խանս նոյ :

Ուր ասացին ժառանգեսցուք ՚ի մեզ
զսրբութիւն մոյ :

Աճ իմ , արա՛ զնա ուն զանիւ՛ , և ուն զե-
ղէզն ասացի հողմոյ :

Ուն հուր , զի այրէ զանառս . և ուն
բոց . զի կիզու զերինս :

Ասպէս՝ հալածեսցես զնոսա մրրկաւ
քով . և բարկութիւն քով խռովեսցու-
ցես զնա :

Լից զերեսս նոյ անարգանօք . և ինդ-
րեսցեն զանուն քո ՏԻ :

Ամալեսցեն և խռովեսցին յա՛խաւանս
յա՛խաւնից . և ամօթալից կորիցեն :

Ճանիցեն՝ զի անուն քո Տէր է . և
զու միայն բարձրեալ ես ՚ի վերայ ամ
երկրի :

Ի ծանուի էք Յոնայն Սալմ
 արտայն իւրեայ • 24:

Աս իւր ղիւթաւնէ արտայն առ ի
 Եւանել լիւրեայն հայրենին և
 ղիւրեն երաւանի :

Որպէս սիրելի են յարկք քո՝ Տ՞ զօրու
 թնց • ցանկայ և փափաքի անձն
 իմ ի գաւթութս քո :

Սիրտ իմ և մարմին իմ ցնծասցեն առ ան
 կենդանի :

Քանզի ճնշուի եգիտ իւր տուն • և տառ
 րակ զբոյն, ուր զիցէ զձագս իւր :

Սեղան քո Տ՞ զօրութնց, թագաւոր իմ
 և ան իմ :

Երանի ամենեցուն՝ որք բնակեալն ի
 տան Տ՞ն • յաւիտեանս յաւիտենից օրհ
 նեսցեն զքեզ :

Երանեալ է այր՝ որոյ օգնութի իբէն
 է • ելա եզ ի մտի իւրում, ի հովտէս
 տրտմութե՝ ի տեղւոջ յորում ուխ
 տեաց :

Զօրհնութեա տացէ՝ որ զօրէնս զնէ •
 զնասցէ նա ի զօրութէ ի զօրութե • և
 երևեսցի ան հրեշտակաց ի սիօն :

Տ՞ ան զօրութնց՝ լուր աղօթից իմոց •
 ունկն դիր ան յակօրայ :

Ընդունող ես դու մեր՝ տե՛ս անձ, և նայ
եայց յերեսս օծելոյ քո:

Վե՛ր զի՛ լաւ է ինձ՝ մի օր ՚ի գաւիթ(Թ)ս քո,
քան զհազարս:

Ընտրեցի ես քե՛տ աղբ կալ ՚ի տանն ան.
առաւել քան զբնականաւ ՚ի յարկս մեղա
հորաց:

Չողորմութի՛ն և զճշմարտութի՛ն սիրէ
Տի՛նձ մեր զնորհս և զփառս տացէ:

Տի՛նձ ոչ պակաս առնէ զողորմութի՛ն իւր
յայնցանէ, որք զնան յանքծութի՛ն:

Տի՛նձ զօրութեց. երանեալ է այր՝ որ
յուսայ ՚ի քեզ:

՚Ի խոստում որդւոյն իւրիւն:

Սաղմոս . 27:

Ա՜յ Գաւառի՛ն զերհորհուրի՛ն բռնի
նոյ, և աւառէ զայր իւր
իւր զնոյնն:

✠ անցար Տի՛նք երկիր քո. և դարձու
ցեր զգերութի՛ն յակօրայ:

Թռչեր զանիրաւութի՛ն ժողովրդեան
քոյ. և ծածկեցեր զանձ մեղսն:

Լսեցուցեր զանձ սրամտութի՛նս քո. և
դարձար ՚ի բարկութե՛ն սրամտութե՛ն քոյ:

Իւրձ առ մեզ անձ փրկիւ մեր. և դար
20

ձո՛ գործումսութիւնս քո 'ի Անշ:

Մի՛ յաւիտեան բարկանար մեզ Տ՞ր . և
մի՛ ձգեր զբարկութի քո յազգէ մինչև
յազգ :

Ա՞ճ դու դարձեալ կեցուսցես զմեզ .
և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի 'ի բեզ:

Յո՛յց մեզ Տ՞ր զողորմութիւն քո . և զփր
կութիւն քո տո՛ւր մեզ:

Լու՛ար զի՛նչ խօսի Տ՞ր ամ՝ մեր . խօսես
ցի զխաղաղութիւն ժողովուրդեան իւրոյ . առ
մքս իւր՝ և առ այնոսիկ , որք դարձեալ
են առ նա սրտիւր :

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկ
կութի՛ն նր . բնակիլ փառաց նր յերկրի
մերում:

Ողորմութի՛ն և ճշմարտութի՛ն պատահես
ցին . արդարութի՛ն և խաղաղութի՛ն համ
բուրեսցին :

Ճշմարտութի՛ն յերկրէ բուսաւ . արդա
րութի՛ն յերկնից երևեցաւ :

Տ՞ր տացէ զքաղցրութի՛ն . և երկիր մեր
տացէ զպտուղ իւր . արդարութի՛ն առա
ջի նր գնացէ . դիցէ 'ի ճանապարհի
զգնացս իւր :

Աւրի Դաւիթ . Ի հաբարժ որդւոյն
հօրեայ :

Սաղմոս . 2Ե:

Աստուծոյ Ի Բերանոյ Քի Ի ծանա լոր
լորանոյ նորին , հաճ ինն աւրիէ վ
Իսէան Ի վարձիւնքէ :

Որարհեցո՛ Տի զունկն քո ,
և լուր ինձ . զի աղքատ և
անանկ եմ ես :

Պահեա՛ զանձն իմ , զի սք
եմ . փրկեա՛ զծառայս քո , ձեռ իմ՝ որ ի
քեզ յուսացայ :

Ողորմեաց ինձ Տի , զի առ քեզ ազադա
կեցի զօրհանապազ . ուրախ արա զանձն
ծառայի քո . զի առ քեզ Տի համբարձի
զանձն իմ :

Զի դու Տի քաղցր և ուղիղ ես . բազում
ողորմ առ ամենեւեան , որք կարդան
առ քեզ :

Ունկն դիր Տի աղօթից իմոց . և նայեաց
ի ձայն խնդրուածաց իմոց :

Յաւուր նեղութե՛ն իմոյ կարդացի առ
քեզ , և լուար ինձ :

Ոչ որ է նման քեզ յաճու Տի . և ոչ որ է
ոպ զդործս քո :

Զամ

Չմմ ազգս զոր արարեր՝ եկեացեն՝ և
երկիր պազցեն առաջի քո . և փառաւոր
արասցեն զանուն քո յաւիտեան :

Մեծ ես դու Տէ՛ր և առնես զսքանչե
րս . և դու փայն ես մեծ :

Առաջնորդեալինձ՝ ի ճանապարհի քում .
և գնացից ի ճշմարտութե՛ք քում . և ու
րախ եղիցի սիրտ իմ՝ երկնչի յանունանէ
քումմէ :

Խոստովան եղեց առ քեզ Տէ՛ր մեծ իմ քո
լորով սրտիւ՛ իմով . փառաւոր արարից
զանուն քո յաւիտեան :

Մեծ եղև ի վր իմ ողորմութե քո . և փրկ
կեցեր զանձն իմ՝ ի դժոխոց ներքնոց :

Ա՛ն անօրէնք յարեան ի վր իմ . և ժո
ղովք հզօրաց ինդրեցին զանձն իմ . և ոչ
համարեցան զքեզ մեծ առաջի իւրեանց :

Ալ դու Տէ՛ր մեծ իմ, գթած ես և ողոր
մած : երկայնամիտ՝ բազում ողորմ՝ և ճշմա
րիտ . նայեալց առիս և ողորմեալց ինձ :
Տո՛ւր զղօրութե ծառայի քո . կեցո՛ զոր
զի աղախնոյ քո . և արա՛ առիս զնշան
բարութե՛ :

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն . զի
դու Տէ՛ր օգնեցեր ինձ և փրկեալեցեր
զիս :

Որքանցն էրիւայ Սղմա օրհնութի:

22:

Աստ Նախագահն զԹագութի եկեղեցւոյն
Քիւ, և զԵրմարեանի բանին

Աստուծոյ:

 խմուքնքն ի լեառնսքնքն. սիրէ Տր
զդրունա սիօնի առաւել քան զամ
յարկան յաղօրայ:

Փառաւորեալն խօսեցաւ վսթա. ահա
Հագիկ բաղաբգ ան:

Յեղեցի զաւհար և զքաթիլոն՝ ոյք ճանա
լեն զիս. ահա այլազգիք, և ծուր՝ և
Ժողովուրդք հնդկաց՝ սօքա եղեն անդ:

Մայր սիօնի առէ մարդ. և մարդ ծնաւ
ի նմա. և ինքն հիմունա էարկ նմա բարձ
րեալն:

Տր պատմեացէ գրովք Ժողովրդեան,
ի խանացս այսոցիկ՝ օրք եղեն անդ:

Ոյ զի ուրախ լիցին ի քեզ ամենեքեան.
որոց բնակութի ի քէն է:

Օրհնութիւն սաղմոսի որդեացն իւրեաց .
 'ի իսթարած ին Տահեւիւթայ . զի եր
 պարսկանի . իմաստութի եմ
 Տանայ ելլայելլայ .

Սաղմոս . 2Է .

Աստ իստ զԲէ'ի ծանա իսլէւութի ,
 և զիւրաւելլարայ արդարայ 'ի
 ծանաւիս իլլարգիւնութի :

ՏՐ Ան փրկութիւն իմայ . 'ի տաճե
 կարդացի , և գիշերի առաջի
 քո :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տն . իս
 նարհեացի ունկն քո 'ի ինդրաւանս իմ :
 Չի լցաւ շարդարանօք անձն իմ . և
 կեանք իմ 'ի գթութեա մերձեցան . և հա
 մարեցայ ես ին անոսիկ , որք իջանեն 'ի
 դուք :

Եղէ ես ոմ մարդ առանց օգնականի .
 և 'ի մեռեալս ազատ :

Որպէս վերաւորս , որք ննջեն 'ի գերեզ
 մանի :

Չորս դու ոչ յիշեցեր , նք 'ի ձեռանէ
 բուսմէ մերժեցան :

Եղին զիս 'ի գրի ներքնումն 'ի խաւարի
 և 'ի ստուերս մահու :

Յիս հաստատեցաւ արամաութի քո
զմմ զբօսանս քո ածեր 'ի վերայ իմ:

Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ . և
եղին զիս նշաւակ իւրեանց:

Մատնեցայ 'և ոչ ելանէի . աչք իմտկա
րացան յաղքատութի:

Աղաղակեցի առ Տէր զօրհանապաղ . և
համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Մի թէ մեռելոց առնիցե՞ս զսքանչելիս
քո . կամ թիշկք յարուցանիցե՞ն , և խոս
տովան առնիցին առ քեզ:

Մի թէ պատմեսցե՞ս որ երբէք 'ի գերեզ
մանի զողորմութիս քո . կամ զճմարտու
թիս քո 'ի կորստեան:

Մի թէ ճանաչիցի՞ն 'ի խաւարի սքանչե
լիք քո . կամ արդարութի քո յերկիր մո
ռացեալ:

Ես առ քեզ Տէր աղաղակեցի . առա
ւօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն առ
քեզ:

Ընդէ՛ր Տէ՛ր մերժես զանձն իմ . կամ դար
ձուցանես զերեսս քո յինէն:

Տնակ և վաստակաւոր եմ ես 'ի մանկու
թէ իմմէ . 'ի բարձրութի խոնարհեցայ
և ամփշեցայ:

Յիս հաստատեցաւ բարկութի քո . ար
հաւիրք քո խռովեցուցին զիս:

Ըրկեցան զին և ունիցուր . զօրւմ պաշա
րեցին զիս 'ի միասին:

Հեռի

Հետի արարեր յինէն զբարեկամս իմ ,
 և զԺանօթս իմ , վա թշուառութեան
 իմոյ :

Իմաստն էմանայ եղբայրացոյ :

Սաղմոս . 2Ը:

Առ յիշ զտրտութիւն և զճնարարութիւն
 ւն . զոր և ստեղծէ գաւ յաւի
 րեանսն ըստ իմաստն ւն :

Ողորմութիւն քո Տէր յաւի
 տեան օրհնեցից . յազգէ
 յազգ պատմեցից զճնարարու
 թիւն քո բերանով իմով :

Ասացեր՝ թէ աշխարհ ողորմութիւն չի
 նեցի . յերկինս պատրաստ եղիցի ճնար
 արութիւն քո :

Եդի ուխտ ընտրելոց իմոց , երդումայ
 դաւութի ծառայի իմոյ :

Յաւիտեան հաստատեցից զդաւանք քո .
 և շինեցից յազգէ յազգ զաթոռ քո :
 Խոստովան եղիցին երկինք սքանչելեաց
 քոց Տէր . և ճնարարութիւն քո յեկեղեցիս
 սրբոց :

Ով է յամպս որ հաւասարի բեզ . կամ
 ով նմանիցի Տէր յորդիս ւն :

Աճ փառաւորել է ի խորհուրդս սրբոց
 իւրոց . և յ և ահաւոր ի վրայնոցիկ որք
 շուրջ են գնովաւ :

Տր ան զօրութեց , ո՞նեանի քեզ . հզօր
 ես դու Տր՝ և ճշմարտութի քո շուրջ
 է գրե :

Դու տիրես զօրութեց ծովաւ . զխառնութի
 ալեաց նր դու զաժուցանես :

Դու խանարհեցուցանես ուն վերաւորա
 զամբարտաւանս . ի զօրութի բաղկի քո
 զրաւեցեր զթշնամիս քո :

Քո են երկինք՝ և քո է երկիր . զաշխարհս
 Լի՛ իւրով դու հաստատեցեր . զհիւսիս
 և զհարաւ դու արարեր . թաքօր և հեր
 ծոն յանուն քո ցնծասցեն :

Քո է բազուկ՝ և քո է զօրութի . զօրաս
 ցի՛ աջ քո և բարձր եղիցի ձեռն քո :

Յարգութի և յիշատանս հաստատեալ
 է աթոռ քո . ողորմութի և ճշմարտութի
 գնասցեն առաջի երեսաց քոց :

Երանի ժողովրդեան . որք գիտեն զօրհ
 նութի քո Տր . ի լոյս երեսաց քոց գնաս
 ցեն . և յանուն քո ցնծասցեն զօրհանա
 պաղ . և յարգարութի քում բարձր եղի
 ցին :

Պարծանք զօրութեց մերոց դու ես Տր .
 և ի կամս քո բարձր եղիցի եղջիւր մեր :
 Ի Տր է օգնութի սրբոյն իսրայէլի՝ թա
 գաւորն մերոյ :

Յայնժամ խօսեցար տեսլեամբ լէ որդիս
քո, և ասացեր. եղի զօգնութի իմ'ի վր
հզօրին. և բարձր արարի զընտրեալն'ի
Ժողովրդենէ իմէ:

Դտի զգաւ թ ծառաց իմ. իւզով սրբով
իմով օծի զնա:

Չեռն իմ ընկալցի զնա. և բազուկ իմ
զօրացուցէ զնա:

Մի' մեղիցէ նմա թ չնամի. և որդի անօ
րէնութե մի' ջարդարեացէ զնա:

Հարից առարի նր զթ չնամիս նր. և զա
տելիս նր'ի պարտութի մատնեցից:

Ճշմարտութի իմ, և ողորմութի իմ լէ
նմա. և յանուն իմ բարձր եղիցի եղբիւր
նորա:

Եղից'ի ծովու զձեռն նր. և'ի վր գե
տոց զաջ նր:

Նա կարդացցէ առ իս' հայր իմ Եսդու,
ամ ընդունող փրկութե իմոյ:

Ես անդրանիկ արարից զնա, և բարձր
բան զամ թագաւորս երկրի:

Յաւիտեան պահեցից նմա զողորմութի
իմ, և ուխտ իմ հաւատարիմ լէ
նմա:

Հաստատեցից յաւիտեանս յաւիտենից
զգաւակ նր. և զաթոռ նր ուն զաւուրս
երկնից:

Թէ Թողցն որդիք նորա զօրէնս իմ,
և յիրաւունս իմ օչ կամեցին զնալ:

Թէ

Թէ զարդարութիւնս իմ անարդեա-
ցեն . և զպատուիրանս իմ ոչ պահեա
ցեն :

Հարից զաւազանսու՝ զանօրէնութիւնս
նոցա . և տանջանօք զանիրաւութիւնս
նոցա :

Բայց զողորմութիւն իմ ո՛չ արդեից
'ի նոցանէ . և ո՛չ նենգեցից ճշմար-
տութեան իմում . և ո՛չ անարդեցից
զուխս իմ . և ինչ որ ելանէ ընդ
շրթունս իմ , զայն ո՛չ արհամարհե-
ցից :

Մի անգամ երգունայ 'ի սրբութիւն իմ ,
թէ դաւթի լես ոչ ստեցից :

Զաւակ նորա յաւիտեան կացցէ . և
աթոռ նորա որպէս զարեգակն առաջի
իմ . և որպէս զբուսին : զի հաստատեալ
է յաւիտեան վկայ հաւատարիմ յեր-
կինս :

Իսկարդ՝ դու մերժեցեր և անարդե-
ցեր . և ըզայր հարեր զօժեալ քո :

Դարձուցեր զուխս 'ի ծառայէ քում-
մէ . պղծեցեր յերկրի զսրբութիւն
նորա :

Քակեցեր զմեմ պարիսպս նր . և եղեր զա-
մուրս նր 'ի գողումս :

Յափշտակեցին զնա անցաւորք ճանա-
պարհի . եղև նա նախառ դրացեաց
իւրոց :

Բարձր

Բարձր արարեր զաջ նեղւաց նի՝ ուրախ
արարեր զամ թշնամիս նի՝

Դարձուցեր զօգնութի ի սրոյ նի . և
ոչ ընկալար զնա ի պատերազմի :

Անարգեցեր զսրբութի նի . և զաթոռ
նի յերկիր կործանեցեր :

Նուազ արարեր զաւուրս ժամանակաց
նի . և հեղեր զնովաւ զամօթ :

Մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս քո
իսպառ . բորբոքեսցի ուղհուր քարկու
թի քո :

Իսկարդ՝ յիշեալ և տես՝ ո՛վ է իմ հան
դեստ . մի՛ թէ ի զո՛ւրինչ տակզծեր զամ
որդիս մարդկան :

Ո՛վ է մարդ՝ որ կեցցէ՝ և ոչ տեսցէ զմահ,
կամ փրկեացէ զանձն իւր ի ձեռաց դժո
խոց :

Ո՛ւր են ողորմութիք քո առաջինք Տի,
զոր երդուաւ զաւթի ճշմարտութի
քով :

Յիշեալ զնախատինս ծառայի քոյ . զոր
ընկալայ ի ծոց իմ, յազգաց բազմաց :

Զոր նախատեցին թշնամիք քո Տի . նա
խատեցին փոխանակ օծելոյ քոյ :

Օրհնեալ Տի ան յաւիտեանս յաւիտե
նից եղիցի եղիցի :

Օրհնութի Եւոյեայ արդարեւ
Աճառայ : Եւոյ . 26.

Դիշերաց կանխէ հոգի իմ
առաւետ առնել առ քեզ
Աճ :

Վասն զի՝ լոյս են հրամանք
քո՝ ի վր երկրի . աւարտւիք զարդարութի
բնակիլք երկրի :

Կարկեսցի անաւարիշտն՝ և այլ ո՛չ ևս ուս
ցի առնել յերկրի զարդարութի . ճշմար
տութի :

Բարձցի անաւարիշտն յերկրէ . և մի տես
ցէ գիտաս նոյ :

Տո՛ բարձր ես՝ և բազուկ քո հզօր . և
նո՛ր ո՛չ գիտացին :

Ճանիցեն անաւեսցեն , և նախանձ արկ
ցի անխրատ ժողովրդեան . և արդ հուր
զթշնամիս քո կերիցէ :

Տո՛ ան մեր՝ տուր մեզ զխաղաղութի քո .
զի լու ան գործոց մերոց հատուցաւ
մեզ :

Տո՛ ան մեր՝ օտացիր զմեզ . զի բաց ՚ի
ի քէն զայլ որ ոչ գիտեմք . և զանուն
քո անուանեմք զօրհանապազ :

Իսկարդ՝ մեռեալք զկենդանութիւն
այլ ոչ տեսանիցեն , և ոչ բժիշկք
յա .

յարուցանիցենն :

Վասն այսորիկ՝ ամեր՝ հարեր՝ սատա
կեցեր և ջնջեցեր՝ զամ արու մանուկ
նոցա :

Յաճել Տէր զչար ՚ի վերայ շարի նո
ցա . և ամ զչար ՚ի վերայ անօրինացեր
կրի :

Տէր ՚ի նեղութեան յիշեցաք զբեզ . զի
փոքր մի նեղութի է խրատ քո ՚ի վե
րայ մեր :

Ոպ երկունք յզոյ՝ զի հասեալ իցեն
ի ժամանակս ծննդեան . և առ ցաւս իւր
նիցէ :

Ասպէս եղաք սիրելւոյ քում Տն . յահ
և յերկիւղ քո յղացեալ երկնեցաք . և
ծնաք զհոգի փրկութի քո :

Ոչ ևս կործանեսցուք մեք . այլ կործա
նեսցին բնակիչք երկրի :

Յարիցեն մեռեալք . և կենդանացին
ամենեքեան . որք եղեալք են ՚ի դերեզ
մանս :

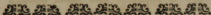
Զարթիցեն , ցնծացեն , և ուրախեղի
ցին դադարեալք յերկրի :

Վն զի՝ ցօղդ որ ցօղի ի բէն , այդ բժշ
կութի է նց . բայց երկիրն ամբարշտեալ
սատակեսցի :

Խոյս տուր ժողովուրդ իմ . զնա մուտ
ի շտեմարանս քո . և փակեա զգրունս
քո առաջի երեսաց քոց :

Փա

Փախի՛ր և Թաքի՛ր առ ժամանակ մի մին
չև անցցէ բարկութի Տն:

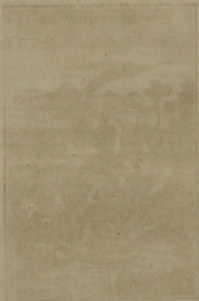

Մ-Դ-Լ-:

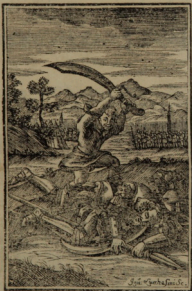
Խաղաղութեց տունդ քս՝ զխաղաղութի
և զողորմութի քո պարգևեալ
մեզ:

Մարդասէր Տն՝ վստրբուհւոյ անարատ
մօր քո և կուսի . և վս խաչի քո պա
տուականի . ընկալ զաղաչանս մեր . և
կեցո՛ զմեզ:

THE LIBRARY OF THE
MUSEUM OF NATURAL HISTORY
AND GEOGRAPHY
OF THE CITY OF LONDON
1871

Եւ ընթացաւ դառնի՛ն՝ և հորաւ՝ ի վր
 նք . և իւրաքանչեւ սասանէր . և հրիւնդ
 ընա՛ ի պարտենից իւրաց՝ և սպան ընա .
 և ի հաւ ղ գլուխն նք . 1. Բագ. 17. 51.

Ազոյս Մ'ստիսի սան Եյ :

Սաղմոս . 2Թ :

Աստիսի զխաճախից աշարիկի փենցաղոյս
 և թէ ապ, և իմ արով ժամապար
 հաւ պարտիցիմ հոգաւ լլաւ
 փենցաղոյս :

Մ. Պ. Բ. Ի. Լ. Ե. Բ.
 Ե. Ղ. Ե. Բ. Մ. Ե. Բ.
 յազգէ մինչև յազգ . մինչև
 լերինք հաստատեալ էին .
 մինչև ստեղծեալ էիր զերկիր՝ և զմե՛ տիե
 ղերս :

Յա՛խտենից մինչև յա՛խտեանս դու ես .
 մի՛ դարձուցաներ զմարդ ՚ի տառապանս .
 և

և ասացեր . դարձարո՞ւք առիս որդիք
մարդկան :

Հազար ամ՝ յալս Տէն ուն օր երեկի, զի
էանց . ուն պահ մի գիշերոյ . և ամբնց
անարգութիւնք եղեցին .

Ընդ առաւօտս ուն դարարիբուսցին . ք
առաւօտս ուն դարարի զուարճասցին և
ծաղկեացին . ք երեկոյս թարշամեացին՝
չորասցին՝ և անկցին :

Նաւաղեցաք մեր իբարկութէ քում-
մէ . և իսրտմտութէ քումմէ խռովե-
ցաք :

Եգեր զմեզս մեր առաջի քո . և զկեանս
մեր ի լոյս երեսաց քոց :

Ամենայն աւուրք մերնուաղեցան . և ի
բարկութէ քումմէ խռովեցաք :

Ժամանակ ամաց մերոց անդադար ուն
սարդի . և թիւ աւուրց ամաց մերոց ի
նո եօթանասուն ամ :

Ապաթէ առաւել ևս՝ ութսուն ամ . և
որ ինչ աւելի է քան զայն , ցաւօք և հե-
ծութեամբ :

Եկն ի վր մեր հեծուի , և խրատեցաք .
իսկարդ՝ ո՞ր գիտասցէ զգորուի բարկու-
թէ քո . կամ յահէ քումմէ , զսրտմտուի
քո համարեցի :

Այսպէս ցոյց ինձ զաք քո . և որք խո-
նարհ են սրտիք , զիմաստութիս քո :

Դարձ Տէր՝ մինչև յե՞րբ . միեթա-
րեա

բեա 'ի ծառայս քո :

Լցաք առաւօտու ողորմութի քով. ցնծա
ցաք և ուրախ եղաք՝ զամաւուրս կենաց
մերոց :

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն , յորա
խոնարհ արարեի զմեզ . և ամացն , յորա
տեսաք զչարչարանս :

Հայեաց ՏԾ 'ի ծառայս քո' և 'ի գործս
ձեռաց քոց . և առաջնորդեա՛ որդւոց
նոց : եղիցի լոյս ՏՆ ւոյ 'ի վր' մեր :

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա 'ի
մեզ ՏԾ . և զգործս ձեռաց մերոց յաջո
ղեա՛ մեզ :

Անէրեւոյս 'ի հեթեցեցոց օրհնութի
գովութեան :

Սաղմոս . Դ :

Աստուծոյ լայնանէ որո՛ւ քնէն լոյս տու
եանց առ մե՛ծ , և ազրին անհո և
անխափած 'ի փոքրսնսնոց .

Որ բնակեալի յօգնութի բարձեցելոյն .
ընդ հովանեաւ ւոյ յերկինս հան
գիցէ :

Ասացէ ՏՆ ընդունող իմ ես գու ապա
ւէն իմ ւած , և ես յուսամ 'ի նա :

Նա փրկեացէ զիս յորոգայթէ որսո
ղին :

դին . և 'ի բանից խոսովութեան :
'ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ . 'ի հո
վանի թեոց նր յուսասցիս :

Այ զգէն շուրջ եղիցի զքե ճշմարտու
թի նր :

Ոչ երկեցես դու յերկիւղէ գիշերի . և
ոչ 'ի նեակ , որ թռչի 'ի տունէ :

Յերէ որ շքի 'ի խաւարի , 'ի գայլ թագ
ղութէ գիւին 'ի հասարակ աւուր :

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հաղարք . և
բիւրք ընդաջմէ քումմէ . և առ քեզ ինչ
ոչ մերձեցին :

Բայց միայն աչօք քով ք հայեացիս դու ,
և զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես .
զի դու Տէր յոյս իմ ես :

Չբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն .
ոչ հասցին առ քեզ լարք , և տանջանք
մի' մերձեցին 'ի յարկս քո :

Հրեշտակաց իւրոց սլատու իրեալէ վնքո .
'ի պահել զքեզ յամ ճանապարհս քո :

'ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ ,
զի մի երբէք հարցես զբարի դոտն քո :

'ի վր իժից և քարբից գնասցես դու .
և առտոն կոխեսցես զառիւծն , և
զվիշապն :

Քանզի յիս յուսացաւ , և փրկեցից զնա .
հովանի եղէց նմա , զի ծանեաւ զա
նուն իմ :

Կորդասցէ առ իս' և ես լուսցց նմա .
թ

և առ նմա եղէց 'ի նեղութն :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա . եր
կայնաւորք լցուից , և ցուցից նմա զփր
կութն իմ :

Սուրբ . Օրհնութի յաւանքն շքեալ :

Աւերնգիւր 'ի Կիւրայեցաց :

ՂԱ

Աս յարդե ընդանդութի հաւիել
շքեալ Տն , զի շքեալ է , իմաստութի ,
ուրուսութի , և զարմարութի նք :

Բարի է խոստովան լինիլ Տն . և
սաղմոս ասել անուանքում բարձ
րեալ :

Պատմել առաւօտու զողորմութիւն քո .
և զձնարարութիւն քո 'ի գիշերի :

Տասնադէտ . սաղմոսարանաւ , 'ի ձայն
օրհնութն գովել :

Ուրախ արարեր զիս Տն յարարածս քո
և 'ի գործս ձեռաց քոց ցնծացայց :

Ոյ զի մեծ են գործք քո Տն . և յոյժ
խոր են խորհուրդք քո :

Ար անզգամ զայս ոչ ծանիցէ . և ան
միան զայս ոչ առնու 'ի միտ :

'ի բուսանիլ մեղաւորաց ոյ խոս . 'ի
ծաղկիլ այնոցիկ ոյք գործեն զանօրէ
նութիւն :

Ճ

Կ

Սա

Սատակեսցին յաճիտեանս յաճիտենից :
 և դու բարձրեալ ես յաճիտեանս ՏԹ
 Չի ահա թ չնամիք բո ՏԹ . զի ահա թ չնա
 միք բո կորիցեն . ցրու՛ն ցցին ամենեքեան՝
 ուր գործեն զանօրէնութի :

Բարձր եղիցի ուն միեղջերո՛ւի եղջիւրիմ .
 և ծերութի իմ՝ ի ձէթ պարարտութե :
 Ետես ակն իմ՝ ի թ չնամիսն իմ , ուր յա
 բուցեալ են ի վր իմ չարութիւն . ի նմ
 լուիցէ ունկն իմ :

Արդարքն ուն զարմաւենիս ծաղկեսցին .
 և ուն զմայրսն յերանանու բազումք
 եղիցին :

Տնկեալք եղիցին ի տան ՏՆ , և ի գաւ
 իթա նոյ մերոյ ծաղկեսցին :

Եւս և բազում եղիցին ի ծերութե պա
 րարտութե . գիրգք և փափուկք եղիցին
 ի պատմել ուղիղ է ՏԹ ԱԾ մեր , և ո՛ր
 դոյ ի նմա անիրաւութի :

Օրհնութի գովութի ինչեան Ղաւթի յաճ
աւր Բաշխաթա . յորժամ երիւր հա
րապետա . (աշխարհագիր 'ի
հեթրայեցոց :)

Սաղմոս . ԴԲ .

Առ նախագահին շարափին Քի ,
և ինչ վարդ զարդ եր նմա ելունել
յերիկն , և նախել ընդ-լի հօր ,
և յիւր զառաքեալ 'ի քաղ
խոյանել զաշխարհ :

Թողաւորեաց՝ զվայելու
թի զգեցաւ , զգեցաւ ՏԻ
զգորութի ընդ մեջ իւր
էաժ :

Հաստատեաց զաշխարհ ,
զի մի՛ սասանեսցի . պատրաստ է աթոռ
քո , 'ի սկզբանէ յաւիտեանս դու ես :

Ամբարձան գետք ՏԻ . և ամբարձին
գետք զձայնս իւրեանց . և յարիցեն գետք
'ի գնացս իւրեանց :

'Ի ձայնէ ջուրց բազմաց . սքանչելի եղեն
զբօսանք ծովու :

Սքանչելի ես դու ՏԻ 'ի բարձունս . վկայ
աթէց քոց մեք յոյժ հաւատացաք :

Տան քում վայելէ սրբութի ՏԻ , Էւր
կայնաւուրս :

Աւսն ինչն Դանի լոյսընթանն :
(անվերնգիւր 'ի հեքիւնեցոց .)
Ղ Գ :

Առ հաւաստի Դիւի որդեւ Գեանի
Աճ լեւրեային , Է հոգայ զնոս ,
այդեւ արդեւնաւորէ զն
րն , Է պարծէ շնոր :

ԻՃ վրէժինդիր . ՏԻ ամ՝ վրէժին
դիր յայանեցար :

Բարձր լեր՝ որ դառես զերկիր . հատո՛
ղհատուցումն ամբարտաւանից :

Անլիւյս ընդաւորք ՏԻ , մնլիւյս ընդ
մեղաւորք պարծեսցին :

Բարբառեալ խօսէին զանիրաւութի .
խօսեսցին ամենեքեան՝ ոյք դործեն զա
նորէնութի :

Չժողովուրդս քո Տէր խոնարհ արա
րին . Է զժառանգութիւնս քո շարլա
րեցին :

Չայրին , Է զպանդուխտն սպանին . Է
զորքան հոտորեցին . Է ասացին ո՛չ տե
ւանէ զայս ՏԻ . Է ո՛չ 'ի միտ առնու ամ
յակօրայ :

Խա

Իմացարո՛ւք անդգամք ժողովրդոց՝ և
անսկսք , մինչև յե՛րբ ոչ առնուք ՚ի
միտ :

Ու՛յ զի թէ որ տնկեաց զունկն՝ ինքն ո՛չ
լուիցէ . կամ որ ստեղծ զակն՝ ինքն ո՛չ
տեսանիցէ :

Որ խրատէ զազիւս , ու՛յ թէ ո՛չ յանդի
մանեսցէ . որ ուսուցանէ մարդոյ զգի
տութի . Տ՞ր ճանաչէ զխորհուրդս մարդ
կան՝ զի են ընդունայն :

Երանի՞ մարդոյ՝ զոր խրատես դու
Տ՞ր . և յօրինաց քոց ուսուցանես դու
նմա :

Ցածուցանես դու նմա զաւուրս չարութի
ւն , մինչև փորեացի խորխորատ մե
ղաւորի :

Ո՛չ մերժէ Տէր զժողովուրդ իւր .
և զժառանգութի իւր ո՛չ առնէ ան
տես :

Մինչև դարձցին իրաւունք յարդարու
թի . ընկալցին զնա ամենեքեան ոյք ու
զիզ են սրտիւք :

Ո՞ր յարիցէ ընդ իս ՚ի վերայ չարաց .
կամ ո՞ր հաւատարեացի ինձ ՚ի վերայ
այնոցիկ , որք գործեն զանօրէնու
թիւն :

Եթէ ոչ Տ՞ն օգնեալ էր ինձ , փորք
մի ևս բնակեալ էր անձն իմ ՚ի դժոխս :
Եթէ ասէի թէ ասա սասանեցան

թաք իմ, ողորմութի քո Տէր՝ օգնէր
ինձ:

Ըստ բազում ցաւոց սրտի իմոյ՝ միտ-
թարութիւն քո ուրախ առնէր զանձն
իմ:

Մի՛ հաւատարեացի քեզ աթոռ անօրէ
նութե՛ն, որ պատճառէ զվատտակս ընդ
դէմ հրամանի:

Որսացան զանձն արդարոյ. և զարիւն
անբիծ պարտաւոր առնէին:

Եղև Տի՛ ապաւէն իմ. անօգնական յու
սոյ իմոյ:

Հատուցէ նոցա Տէր ըստ անօրէնու
թեան նոցա. և ըստ շարութեան
նոցա կործանեացէ զնոսա Տէր ԱՅ
մեր:

Օրհնութի գովութի ինքեան Դաւթի,
 անվերնագիր ՚ի հեթոյեցոց:

Սաղմոս . Դ Դ:

Առ յորդորե շտարտե գովել ՆԱԾ, և
 հնաշնորդի ընդհի նորին, և ու
 խոստարտել և զրիւ ՚ի նա-
 նե որդե ՚ի հնաշնոյս
 նապատի:

Եկայք ցնծասցուք ՚ի ՏՅ . աղաղակեա
 ցուք առ լոծ փրկիչ մեր:
 Կանխեսցուք առարի նի խոստովանու
 թիք . սաղմոսիւք աղաղակեսցուք առ
 նա:

Աճ մեծ է . և ՏՅ Թաղաւոր մեծ ՚ի վի
 լամ երկրի:

՚ի ձեռս նի են լամ տիեզերք երկրի, և
 բարձրութիք լերանց նի են:

Նի է ծով և նա արարչնա . և զցամաք
 ձեռք նի ստեղծին:

Եկայք երկիր պաղցուք նմա . անկցուք
 և լացցուք առարի ՏՅ արարչին մերոյ:

Նա ինքն է ՏՅ լոծ մեր . մեք Ժողո-
 վուրդք ՚ի ձեռին նորա և խաչն արա-
 տի նորա:

Այսօր եթէ ձայնի նի լոճիցէք, մի
 K 4 խոս

յամ ժողովուրդս զսքանչելիս նր :

Մեծ է Տն և օրհնեալ է յոյժ . ահալ
կու է նա 'ի վն ամ կոսց .

Ամենայն կուսք հեթանոսաց դեք են .
այլ Տն զերկինս արար :

Խոստովանութի և վայելութի է առա
ջն նր . սրբութի և մեծ վայելութի 'ի
սրբուէ նր :

Մատուցէ՛ք Տն տոհմք ազանց . մատու
ցէ՛ք Տն զփառս և զպատիւ . մատուցէ՛ք
Տն զփառս անուան նր :

Առէ՛ք պատարագս՝ և մտէ՛ք 'ի սրահս
նր . երկիր պագէ՛ք Տն 'ի գաւիթս սրբու
թե նր . և խոովեցի յերեսաց նր ամ
երկիր :

Ասացէ՛ք 'ի հեթանոսս՝ թէ Տն թաղա
ւորեաց . հաստատեաց զաշխարհս զի մի՝
սասանեսցի . և դատէ զժողովուրդս իւր
ուզղութի :

Ուրախ եղիցին երկինք՝ և ցնծացէ՛ եր
կիր . զուարճացի ծով լին իւրով . ցն՝ առ
ցեն դաշտք՝ և ամ որ է 'ի նս :

Յայնժամ ցնծացեն ամ ծառք անտառի
յերեսաց Տն՝ զի գայ . և գայ նա 'ի գա
տել զերկիր :

Դատէ զտիեզերս իրանամբք . և զժո
ղովուրդս ամ ճշմարտութի իւրով :

Պաւլոս . 'ի ժամանակի չի վերկեր հաստատել :
անվերնագիր 'ի հեբրայեցոց :

Սաղմոս . ԴԶ :

Աստուծոյ զապաւանտն զարեւանալ , չի
հապաւն յետ ելանելոյ յերկինս , 'ի յետն զա
րդաւնն առաքելոցն Դաւիթոյ զաւինս 'ի
Ծաւարաւնի , և Գերեհոյ հանաւոյ Թադա
ւարաւնից :

ՏԻ Թադաւարեաց , ցնծասցէ Եր
կիր . ուրախ եղեցին կողոփք բա
զումք :

Ամպ և մէգ շուրջ են զնովաւ . յիրա
ւունս և յարդարուի ուղղեալ է աթոռ
նորա :

Շուր առաջի նի գնասցէ . և այրեսցէ
շուրջ զթշնամիս նի :

Երևեցան փայլատակունք նի տիեզերաց
էտես և սասանեցաւ Երկիր :

Լերինք ոպ մոմ հալեսցին յերեսաց Տն ,
յերեսաց Տն ամ Երկիր :

Պատմեցեն Երկինք զարդարութի նի .
և տեսցեն ամ ժողովուրդք զփառս
նորա :

Ամալեսցեն ամենեքեան որք Երկիր պա
գաւ

զանեն կոոց . և ոյք պարծին՝ ի դրօշեալս
իւրեանց :

Երկիր պաղցեն նմա ամ հրեշտակք նի .
լուա և ուրախ եղև սիսն . և ցնծաւ
ցեն դատերք յուզայ՝ զն իրաւանց քոց
Տէր :

Ձի դու բարձրեալ ես ի վի՛ ամ երկրի .
յոյժ բարձրացար ի վի՛ ամ կոոց :

Ուր սիրէք զՏԻ՛, ատեցէ՛ք զչարութի՛ն .
պահէ ՏԻ՛ զանձինս սրբոց իւրոց . ի ձե
ռաց մեղաւորի փրկեացէ զնա :

Լոյս ծագեցաւ արդարոց . ուղղոց սրտիւք
եղև ուրախութի՛ն :

Ուրախ եղերուք արդարք ի ՏԻ՛ . և խոս
տովան եղերուք յիշատակի սրբութե
նորա :

Ս-ՂԻԱ ԻՆԷՆ ԴԱՎԻԻ . ՂԷ:

Աս ու գայն զհօրիւն . այլ և զանձնս
գահաւոյն յորդորէ ինքեւ ի ՏԻ՛, ը
էն գիտն ի խիւսէլ քե
գնեւ զւշիւրհ :

Օրհնեցէ՛ք զՏԻ՛ յօրհնութի՛նոր . զի
սքանչելիս արար :

Փրկեաց զնա աջ իւր . և բազուկ նր
իւր :

Եցոյց ՏԻ՛ զփրկութի՛ն իւր . առաջի առ
K 6 դայ

դաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր :
 Յիշեաց ողորմութիւն իւրով զյակօր .
 ճշմարտութիւն իւրով զտունն խրայելի .
 և տեսին իմ ծագք երկրի զփրկուիւն ին
 ժերոյ :

Ազադակեցէ՛ք առ Տէ՛ր իմ երկիր . օրհ-
 նեցէ՛ք ցնծացէ՛ք՝ և սաղմոս ասացէք :

Սաղմոս ասացէք ինչ մերում օրհնութիւն .
 օրհնութիւն և ՚ի ձայն սաղմոսաց :

՚ի ձայն օրհնութիւն կռածոյ փողոյ . օրհ-
 նութիւն ցնծութիւն և ՚ի ձայն եղբեր փողոյ
 ազադակեցէք առաջի թագաւորին Տէ՛ր :
 Խառվեսցի ծով լրիւ իւրով . տիեզերք և
 իմ բնակիչք նր . և գետք ծափս հարցեն
 ՚ի միասին ձեռամբ :

Ղերինք ցնծացեն առաջի Տէ՛ր , զի դայ և
 հասեալ է Տէ՛ր ՚ի գատել զերկիր :

Դատե՛ք զաշխարհս արդարութիւն . և զժո-
 ղովուրդս իւր ուղղութիւն :

ՍՆԻՆԻ ԴՈՒՄԻ . ՂԸ:

Առ հրաշքի զհրաշքիս զգիտել առ զձեռն
անհրաշքի և հրաշքիս զգիտել:

Թագաւորեաց, բարկա-
ցան ժողովարդք: որ նրա
տի 'ի բերորէս. սասանե-
ցաւ երկիր:

Տո'ի սիւն մեծ է. և բարձր
'ի վր իմ ժողովարդոց:

Խոստովանեցիցուք անուան բաւ մեծի,
զի ահաւոր և ար է. և պատիւ Թագա-
ւորի զիրաւունս սիրէ:

Դու պատրաստեցեր զազգու թի. զի
բաւունս. և զարդարուի յակօրաց դու
արարեր:

Բարձր արարէք զՏո'ի մեծ մեք. երկիրպա-
գէք պատուանդանի ոտից նորա, զի
ար է:

Մօսէս և ահարօն երիցունք նր. սա-
մուէլ իւ պնտսիկ, որք կարդան զա-
նուն նր:

Կարդային առ Տո', և նա լսէր նց. և 'ի
սիւն ամպոյ խօսէր իւ նր:

Պահէին զվկայութի նր, և զհրամանս
զորս և առ նց:

Տո'

Տի՛ անձ մեր՝ դու լսէիր նոյն. անձ՝ դու քա
ւիչ լինէիր. և վրէժխնդիր՝ ի վրէժ անձ դու
ծոց նոյն:

Բարձր արարէք զՏի՛ անձ մեր. Երկիր
պագէք ի լեառն նր նր. զի նր է Տի՛
անձ մեր:

Սաղմոս Ի խառն լսեալսէ. ՂԹ:

Աստուծոյն զարեւոյնէս և անբարեկ
էութիւն զանձ և անբարեկէ լի բաշ
տոց պատճառոց:

Սաղմոս զաղակեցէք առ Տի՛ անձ Երկիր. ծա
ռայեցէք Տի՛ աւրախուծք:

Մեկէք առաջի նր ցնծուծք. ծաներո՛ւք
զի նա է Տի՛ անձ մեր:

Նա՛ արար զմեզ. և ոչ մեք էաք. մեք ժո
ղովուրդ և խաշն արօտի նր:

Մեկէք լի գրունս նր խոտաովանուծք.
և օրհնուծք ի յարկս նր:

Խոտաովան Եղերուք Տի՛. և օրհնեցէք
զանուն նր:

Քաղցր է Տի՛. յաւիտեան է ողորմուծի
նր. յաղգ է մինչև յաղգ է ճշմարտու
ծի նորա:

Սաղմոս Ինքուս Դասնի . Ժ:

Աստ ասորագրե թե ով պարտեցի խառ
 վարել զինքն հայրն ընթանեաց, և
 իմ իշխան որ Ահապաշ:

Յողորմութ և յերաւունս օրհնեցից
 զքեզ Տ՞ . տաղմոս ասացից, և ի
 միտ առից:

Ճանապարհ անբիծ մինչև եկեացէ առ իս .
 զի գնայի ես յանրձուլթն սրտի իմոյ՝ ի
 մէջ տան իմոյ:

Ո՛չ եղի առաջի աչաց իմոց զիրա անիրաւ
 լուլթն . որք առնէին զանօրէնութի,
 ատեցի:

Ո՛չ մերձեցաւ առ իս որ թիւրն եր սր
 տիւ . խոտորեալ յինէն անդգամին, և ես
 ինչ ոչ փոյթ առնէի:

Որ խօսէր դադտ զընկերե իւրմէ, զնա
 բացէ իրաց հալածէի:

Որ ամբարտաւանն եր աչօք . և աղահ
 սրտիւ . ի նմա և զհաց օ՛չ ուտէի:

Աքիմ ի հաւատացեալս երկրի . զի նա
 ցին նք ի բա:

Որ գնայր ի ճանապարհ անբիծ, նա պաշ
 տէր զիս:

Ո՛չ բնակէր ի մէջ տան իմոյ, որ առնէր
 զամբարտաւանութի . և որ խօսէր զա
 նօրէ

նօրէնութիւն, ընդ յաջողեալ նմա առաջի
ալաց իմոց:

Ընդ առաւօտս սպանանէի զամ մեղա-
ւորս երկրի: զի սատակեցից ի քաղաքի
Տն զամենեւեամս որք գործեն զանօրէ-
նութիւն:

Աստուծոյ պատիւ: Իբրեւ յանձնացի, Լաւո-
ր ի Տն փոփոցի զինդրոնածս իւր:

Սաղմոս Դանթի . ՃԱ

Աստուծոյ պատիւ զի յաւանքս գալստեան
ժողովն, բայց յեթոյ յառաջիկայն,
իւր զաւանդիւնս գալց ինչ, ա-
ն ի ընդ զինդրոնածս իւր:

Ընդ աղօթից իմոց. և աղա-
ղակ իմ առ քեզ եկեացէ -
մի՛ գարձուցաներ զերեսս
քո յինչն:

Յաւուր նեղութիւն իմոյ խո-
նարհեցո՛ առիս զունկն քո. յորում ա-
ւուր կարդամ առ քեզ զաղօթաղակի ընդ
ինչն:

Սպասեցան ուն ծուխ աւուրք իմ. և
սակերք իմ ուն խախ յորացան:

Հարայ ես ուն խոտ. և ցամաքեցան սիրտ
իմ:

իմ. մոռացայ ուտել զհաց իմ, 'ի ձայնէ
հեծութե իմոյ:

Կցեցաւ սակր իմ 'ի մարմնն իմ. նմանե
ցայ եւ հաւալասանս անապատի:

Եղէ եւ ունի բու աւերակի. տքնեցայ,
և եղէ եւ ունի ճնճողուկ միայն 'ի տանիս:

Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանա
պազ, և գովիչք իմ ինեւ երդնութն:

Զմոխիր ունի զհաց կերի. և զըմպելի իմ
արտասու՜օք խառնեցի:

Յերեսաց բարկութե սրամտութե քո.
զի դու բարձրացուցեր, և խոնարհե
ցուցեր զիս:

Աւուրք իմ ունի հովանի անցին. և եւ
ունի խոտ ցամաքեցայ:

Դու Տ՞ր յաւիտեան կաս. և յիշատակ
քոյ յազգէ մինչև յազգ:

Դու յարուցեալ գթացցիս 'ի վ՞րսիօնի.
ժամանակ գթալոյ ն՞ր հասեալ է ժամ:

Հաճեցան ծառայք քո լք բարինս ն՞ր.
և 'ի հօղս ն՞ր գթացին:

Երկիցեն հաթանոսք յանուննէ բռւմ
մէ. և ամ թագաւորք երկրի 'ի փառաց
քոյ:

Շինէ Տ՞ր զսիօն. և երևեացի փառօք իւ
րովք 'ի նմա:

Հայեցաւ նա յազօթս խոնարհաց. 'և
ոչ արհամարհեաց զխնդրուածս ն՞յ:

Գրեացի այս յազգ այլ. ժողովուրդ որ
սասա

ստացեալ է, օրհնեացէ դՏԹ:

Հայեցաւ նա ՚ի բարձանց ՚ի սրբութիւնս . ՏԹ յերկնից յերկիր հայեցաւ:

Լսել զհեծութի կապելոց . և արձակել զորդիս մահապարտաց:

Պատմել ՚ի սիօն զանուն ՏՆ . և զօրհնութիսն յերուսաղէմ:

Ժողովիլ ժողովրդոց ՚ի միասին . և թաղաւորաց ծառայել ՏՆ:

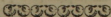
Պատասխանի ետ նմա ՚ի ճանապարհի զօրութե իւրոց . զնաւաղութիւն աւուրց իմոց . առաջինձ, և մի՝ հաներ զիս ՚ի կէս աւուրց իմոց . զի յազգէ յազգէ են ամբքս:

՚Ի սկզբանէ ՏԹ, զհիմունս երկրի հաստատեցեր . և գործք ձեռաց քոց երկինք են:

Նոբա անցանեն . և դու կաս՝ և մնաս յաւիտեան:

Ամենեքեան ունի զձորձա մաշեացին . և ունի զվերարկուս փոխեացես զնա, և փոխեացին:

Բայց դու նոյն ես, և ամբքս ո՛չ անցանեն . որդիք ծառայից քոց բնակեացին ՚ի նմա . և զաւակի նոյ յաւիտեան յաջողեացի:

Սուրբ Բարեպաշտ Դավթի ԺԲ:

Աստուծոյ զմեզ լաւ ինքնաբերական
 ինքնաբերական ինքնաբերական
 ինքնաբերական ինքնաբերական
 ինքնաբերական ինքնաբերական:

Օրհնեալ անձն իմ զՏԻ, և ամառ
 կերպ իմ զանունն ար ար:

Օրհնեալ անձն իմ զՏԻ, և մի մտաւոր
 զամառ ար ար:

Որքան զմեզ քո, բոլոր զամառ
 զարեւ քո:

Որքան յապահանումն զկեանք քո, ալա
 կե զքեզ ողորմութիւն և զթաւութիւն:

Որքան ի բարութե զանկութիւն քո, նա
 բոլոր ինքնաբերական մանկութիւն քո:

Անկե ողորմութիւն ՏԻ, և իրաւունք
 ամառ զքեզ լոյ:

Երբ ՏԻ զանապարհս իւր մօտէսի, և
 արդւոյն իսրայելի զկամս իւր:

Գթած ողորմած է ՏԻ, երկայնամիտ և
 բազում ողորմ:

Ո՛չ իսպառ բարեպաշտ մեզ ՏԻ, և ո՛չ յա
 ճիւղեան ալսէ ոխ:

Ո՛չ ի մեզայ մերոց արար մեզ ՏԻ, և ո՛չ
 ի անօրէնութե մերում հատոյց մեզ:

Ալ ուր բարձր են երկինք յերկրէ, այն
 ալս

պէս զօրացոյց ՏԻ զողորմութի իւր՝ ի վի
երկիւղածաց իւրոց։

Որչափ հեռի են արեւելք յարեւմտից .
այնչափ հեռի արար ՚ի մէնջ զանօրէնու
թիս մեր։

Ուն գթաց հայր ՚ի վի որդւոց իւրոց .
այնպէս գթացի ՏԻ յերկիւղածս իւր՝ :
Զի նա գիտաց զստեղծութեան մեր . և
յիշեաց թէ հող եմք։

Մարդոյ ուն խոտոյ են աւուրք իւր .
ուն ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղկի։

Շնչէ ինմա հողմ, և ո՛չ է՝ և ո՛չ ևս ե-
րեւի տեղի նր։

Բայց ողորմութի ՏԻ յաւիտեանս յաւի
տենից ՚ի վի երկիւղածաց իւրոց . և ար
դարութի նր, յորդւոց մինչև յորդիս։
Ուր պահեն զուխտս նր . յիշեն զպատո
ւիրանս նր՝ և առնեն զնա։

ՏԻ յերկինս պատրաստեաց զաթոռ իւր .
արքայութի նր ամենեցուն տիրէ։

Օրհնեցէ՛ք զՏԻ ամ հրեշտակք նր հզօրք
զօրութիւն . ոյք առնէք զբան նր ՚ի լսել
ձայնի պատգամաց նր։

Օրհնեցէ՛ք զՏԻ ամ զօրութիւնք նր . պաշ
տօնեալք նր և արարողք կամաց նր։

Օրհնեցէ՛ք զՏԻ ամ գործք նր . յամ տե
ղիս է տէրութիւն նր . օրհնեա՛ն անձն իմ
զՏեր։

Ս-լէս Դ-ւնի 'ի վր - խ-րհ-գ-րծ
- ր-ր-ծոյ . ՃԳ :

Աս յորքորէ զմհ հ-գի հ-ւստարիմ 'ի հիշ
հանուրց - փել խ-ւ-ծոյ ճ-ն-լիւ
զստել խ-ւ-ծոյն , և հ-ւ-լիւ
զ-հիւ-սի-ր-ը-ւ-նի նք :

Րհնեաւ անձն իմ զՏԻ . ՏԻ
նա իմ, մեծ եղեր յոյժ :
Խոստովանութի և զմեծ
վայելութի զգեցար . ար
կար զլոյս ուն զօթոց . ձգեցեր զերկինս
ուն զխորան . և արկեր 'ի վր ջուրց զվեր
նայարկս նք :

Ոգնէ յամսս զգնացս իւր . և շրջի նա
'ի վր թեոց հողմոց :

Ոարար զհրեշտակս իւր յողիս . և զպաշ
տօնեայս իւր 'ի հուր կիզելոյ :

Հաստատեաց զերկիր 'ի վր հաստատու
թի իւրոյ . զի մի սասանեսցի յաւի
տեան :

Խորք ուն զգեստ վերարկու է նք . և 'ի
վր լեւանց կացցեն ջուրք :

'ի սաստեքումէ փախիցեն . և 'ի ձայնէ
որոտալոյ քումմէ , սարսիցին :

Ելանեն լեռնանան , և իջանեն դաշտա
նան .

- նան . 'ի տեղի յոր հաստատեցեր զնա
 Սահման եղեր և ոչ անցանեն . և ոչ
 ևս դառնան 'ի ծածկել զերկիր :
 Առաքեցեր զադրիւրս 'ի ծործորս . և
 'ի միջոյ լերանց գնասցեն ջուրք :
 Արբուցանել զամ գազանս վայրի՝ յա-
 գեսցին ցիւք 'ի ծարաւս իւրեանց :
 Անդ թռչունք երկնից բոյնս գիցեն .
 և 'ի միջոյ վիմաց տացեն զձայնս իւ-
 րեանց :
 Արբուցանէ զլերինս 'ի շտեմարանաց
 իւրոց . 'ի պաղոյ գործոց իւրոց լոցի
 երկիր :
 Բուսուցեր զխոտ 'ի լերինս . և զգալա-
 րի 'ի ծառայութի մարդկան :
 Հաներ զհաց յերկրէ . գինի ուրախ առ-
 նէ , իւզ զուարթ . և հաց հաստատէ
 զսիրտ մարդոյ :
 Յագեսցին ծառքանտառի . և մայրք լի
 բանանու՝ զորս գու տնկեցեր :
 Անդ թռչունք երկնից ձագա հանցեն .
 և բոյն արագ լի ապաւէն է նոյ :
 Լերինք բարձունք են եղբերուաց . վեմք
 ապաւէնք նապաստակաց :
 Արարեր զլուսին՝ վա ժամանակի . արե-
 գակն ծանեալ՝ զժամ մտանելոյ իւրոյ :
 Արարեր զխաւար՝ և եղև գիշեր . 'ի նմա
 գնան ամ գազանք անտառի :
 Կորինք առ իւծուց մոնչեն՝ և յափշտա-
 կեն .

կեն . և ինգրեն յնց զկերակուրս իւրեանց :

'Ի ծագել արեւու ժողովին . և 'ի մօրիս իւրեանց դադարին :

Ելանէ մարդ 'ի գործս իւր . և 'ի վաստակս ձեռաց իւրոց մինչև յերեկոյ :

Ոյ զի մեծ են գործք քո Տէ . և զիմինչ իմաստութիւնք արարեր . և լցաւ երկիր ստեղծութեամբ քովք :

Աստուծոյ մեծ և անդորր . 'ի սմա են սոդունք որոց ոչ դոյ թիւ , գազանք մեծամեծք , և մանունք . 'ի սմա և նաւք գնան . վիշապն զոր ստեղծեր խաղալ նսփաւ :

Ամենքեան քեզ սպասեն . և դու տաս կերակուր նց 'ի ժամու :

Տաս դունց և կերակրին . բանաս զձեռն քո . և կերակրես զամենեւեան կամօք քովք :

Դարձուցանես զերեսս քո 'ի նոցանէ և խռովին . հանես զոգի 'ի նոցանէ , սրահասին և 'ի հող դառնան :

Առաքես զոգի քո և ստանաս զնս . և նորոգես զերեսս երկրի :

Եղիցին փառք Տէ յաւիտեան . և Տէ ուրախ եղիցի յարարածս իւր :

Ո հայի յերկիր , և տայ դողալ սմա . մերձեցի 'ի լերինս և ծխեացին :

Օրհնեցից զՏէր 'ի կեանս իմ . սաղմոս

Նա ինքն է ՏՅ ԽԺ մեր. յիսմ երկրի են
իրաւունք նր:

Յիշեաց յաւիտեանից զուխտ իւր. և
զքանն, զոր պատուիրեաց մինչև 'ի հա
զար ամ:

Զուխտն զոր եղ չ արբահամու. և
զերդումն իւր չ իսահակայ:

Հաստատեաց առ յահօր զհրաման իւր.
և առ իսրայէլ զուխտ իւր յաւիտե
անից:

Ասէ՛ ձեզ տաց զերկիրն քոնանու. զվե
ճակ ժառանգութե՛ն ձերոյ:

Զի էին նք թուով սակաւք. նուազք
և պանդութաք 'ի նմա:

Անցին նք յազդէ յազդ. 'ի թագաւորու
թե՛ 'ի ժողովուրդ յայլ:

Ոչ եթող մարդկան մեղանչել նց. և
կշտամբեաց զթագաւորս վս նց:

Մի՛ մերձենայք ասէ յօժեալս իմ. և 'ի
մարդարէս իմ մի՛ մեղանչէք:

Կոչեաց զսով յերկիր նց. և զնմ զօրու
թե՛ հացի երեկ:

Առաքեաց առարի նց զայր. 'ի ծառայ
ութի վաճառեցաւ յովսէփ:

Խոնարհ արարին 'ի կապանս զոտս նր. և
էանց ընդ երկաթ անձն նր:

Մինչև եկեսցէ բան նր. և բան Տն փոր
անաց զնա:

Առաքեաց թագաւորն և ելոյծ զնա.
Ժա Լ Իշխան

իշխան ժողովրդեան եթող զնա :

Կացոյց զնա ՏԻ տան իւրոյ . և իշխան
'ի վր ամենայն ստացունաժոց իւրոց :

Խրատել զիշխանս նց ուն զկնքն . և
զծերս նց խնաստունս արասցէ :

Եմուտ իսրայէլ յեգիպտոս . և յակօր
պոնդիստեցաւ յերկիրն քամայ :

Աճեցոյց զժողովուրդ իւր յոյժ . և զօ
րացոյց զնս քան զթշնամիս իւր :

Դարձոյց զսիրտս նց , յատել զժողո
վուրդ իւր . և 'ի նենգել զծառայս
իւր :

Առաքեաց զմօսէս ծառայ իւր . և զա
հարօն ընտրեալ իւր :

Ետ նց զքան նշանաց իւրոց' և զարձ
եատս իւր յերկիր քամայ :

Առաքեաց զխաւար , և խաւարեցոյց
զնոսա . զի դառնացուցին զքան նո
րա :

Դարձոյց յարին զգետս նց , և սպան
զնմ ձկունս նց :

Եռաց յերկիրնց գորտ' և 'ի շտեմարանս
թագաւորաց նց :

Ասաց' և եկն շանաճանճ և մօէիս ընդ
ամ սահմանս նց :

Դարձոյց զանձրեա նց 'ի կարկուտ . և
հուր յերկիրնց բորբոքեցաւ :

Էհար զայդիս և զթզենիս նց . և փշ
րեաց զնմ ծառս սահմանաց նց :

Ասաց'

Ասաց՝ և եկն մարախ և խառնիճ . զի
ո՛չ գոյր թիւ՝ :

Եկեր զամ խոտ երկրինց : և սպառեաց
զամ պտուղ անգոյ նց :

Եհար զամ անգրանիկս եգիպտացւոց
զսկիզբն ամ վաստակոց նց :

Եհան զնս ոսկւով և արծաթով : և ո՛չ
գոյր յազգի նց հիւանդ :

Ուրախ եղև եգիպտոս ընդ երանել նց .
զի անկաւ ահ Տ՞ն ՚ի վր նց :

Սփռեաց ամպ՝ հովանի առնել նց ՚ի տա՛
հ . և հրով լոյս տայր նց ՚ի գիշերի :

Խնդրեցին , և եկն լորամարգի . և հա
ցիւ՝ երկնից լոյս զնս :

Եհար զվէճն և բզկեցին ջուրք , և գնա
ցին գետք ընդ անցրդիս :

Յիշեաց զբան իւր ար . որ ընդ արրա
համու ծառայի իւրոյ :

Եհան զժողովուրդ իւր ցնծութիւն . և
զընտրեալս իւր ուրախութիւն :

Ետնց զգաւառս հեթանոսաց . ՚ի վաս
տակս ժողովրդոց ժառանգեցոյց զնս :

Զի պահեացեն զվկայութիւն նր . և զօ
րէնս նր խնդրեցեն :

Ափետոյ :

Սաղմոս . ՃԵ :

Առ գովէ զնձ , և յորդորէ զհորդիս գովել զնոյն , բանդի Բէկ աշխարհիցս բոսնացուցին զնա իորայեւցիս , սակայն նա իւրով գիտաբխնեցեաց և ընկաւ զնա :

Ոստովան եղերո՛ւք Տն , զի քաղցր է . զի յաւիտեան է ողորմութի նր :

Ո՛խօսեսցի զզօրութիս Տն :

Լսելի արասցէ զամ օրհնութիսնր :

Երանի ոյք պահեն զիրաւունս . և առնեն զարդարութի յամ ժամ :

Յիշեա՛ զմեզ Տն ընդ հաճոյս ժողովրդեան քում . և այց արա մեզ ՚ի փրկութե քում :

Տեսցո՛ւք մեք զքաղցրութի ընտրելոց քոց . ուրախ եղեցուք մեք յուրախութի ազգի քո . և գովեսցուք մեք ՚ի ժառանգութե քում :

Մեղաք մեք և հարբն մեր . անօրինեցաք և յանցեաք :

Հարբն մեր յեգիպտոս ո՛չ իմացան զբանշխ քո . և ո՛չ յիշեցին զբազում

զում թղորմութիւնս քո :

Բարկացուցին զքեզ յանցանէն իւր-
եանց ընդ ծով կարմիր . փրկեաց զնոսա
վն անուան իւրոյ՝ զի ծանիցեն զգորու
թիս նր :

Սաստեաց 'ի ծովն կարմիր , և ցամաքե-
ցաւ . առաջնորդեացնց ընդ անդունդս՝
ոմ ընդ անապատս :

Կեցոյց զնոսա 'ի ձեռաց ատելեաց նո
ցա . և փրկեաց զնս 'ի ձեռաց թնա-
մեաց նց :

Ճածկեաց ծով զնեղիւս նց . և մի 'ի նո
ցանէ ոչ ապրեցաւ :

Հաւատացին բանի նր . և օրհնեցին զօրհ
նութիւս նր :

Վաղժաղեցին և մոռացան զգործս նր .
և ոչ անսացին խորհրդոց նր :

Յանկացան զցանկութի յանապատի . և
փորձեցին զնձ յանջողի :

Եւ նց զխնդրուածս նց . առաքեաց
զիսութի յանձինս նց :

Բարկացուցին զմօտէս 'ի բանակի . և
զահարօն զնք Տն :

Բացաւ երկիր և եկուլ զդադան . և
ծածկեաց զբանակն զարիրօնի :

Հուր վառեցաւ 'ի թողովս նց . և բոց
մաշեաց զմեղաւորս :

Արարին զօրթ 'ի բորեբ , և երկիր պա
ղին պատկերին . և փոխեցին զխառս

Իւրեանց 'ի նմանութի որթու խոտա
կերի:

Մոռացան զնո՞ծ կենարարն իւրեանց .
որարար զմեծամեծս յեղիպատա . զսքան
շէլիան իւր յերկիր քամաց . և զահ իւր 'ի
վի՞ր կարմիր ծովուն:

Ասաց սատակել զնո՞ւ . եթէ ոչ մօսէս
ընարեալ կայր առաջի նո՞ր:

Գարձաւ առ Տէր՝ և անցոյց զքար
կութիւն նորա . զի մի՛ սատակեացին
նոքա:

Ասարգեցին զերկիրն ցանկալի . և ոչ
հաւատացին բանի նո՞ր:

Տրանջեցին 'ի բանակս իւրեանց . և ոչ
լուան ձայնի Տո՛ւ:

Համբարձ զձեռն իւր 'ի վի՞ր նո՞յ . հարկա
նել զնո՞ւ յանապատի:

Յրուեսցի զաւակ նոցա ընդ հեթա
նաս . ջրուեսցի զաւակ նոցա ընդ գաւ
առա:

Պղծեցան նոքա 'ի բէլիեղովր . զի կե
րին զգոհեալ և զմեռելոտի:

Բարկացուցին զնա 'ի գործս իւրեանց .
և յաճախեաց 'ի վի՞ր նո՞յ բեկումն:

Ապա եկաց 'ի մէջ փենեհէս . քահեաց
և արդելաւ մահ . համարեցաւ նմա
յարդարութի յազգէ յազգ մինչև յաւի
տեան:

Բարկացուցին զնա 'ի վերայ ըուրցն հա
կա

կառախութեան . չարչարեցաւ մոզսէս
վասն նոցա . զի դառնացուցին զոգի
նորա :

Զբամայեաց շրթամբք իւրովք . և ոչ
սատակեցին զազգն՝ զոր ասաց նոյ ՏԹ :
Խառնակեցան ընդ հեթանոսս , և ու
սան զգործս նոյ . ծառայեցին կոռոյնոյ ,
և եղև նոյ ի դայթագդութի :

Չոհեցին զուստերս և զգտերս իւր
եանց զիւաց . և հեղին զարիւն անբիծ :
Ասին ուստերաց և դատերաց իւրեանց
զոր զոհեցին կոռոյն քանանու :

Շաղախեցաւ երկիր յարենէ նոյ , և պղծե
ցաւ ի գործոց նոյ . զի պառնկեցան ի
գնացս իւրեանց :

Բարկացաւ սրտմտութիւն ՏԹ ի վր ժողո
վրդեան իւրոյ . և դարչեցոյց զժառան
գութի իւր յոյժ :

Մատնեաց զնս ի ձեռս հեթանոսաց .
տիրեցին նոյ աստելիք իւրեանց . և թշու
սիք իւրեանց նեղեցին զնս . և խոնարհ
եղեն ի ներքոյ ձեռաց նոյ :

Բազում անդամ փրկեաց զնս , և նք դառ
նացուցին գնա ի խորհուրդս իւրեանց .
և կորացան յանօրէնութեւն իւրեանց :

Հայեցաւ ՏԹ ի նեղութիւնս նոյ . ի լսել
ձայնի աղօթից նոյ :

Յիշեաց զսխա իւր և զցլացաւ ըստ
բազում աղօրմութեան իւրում . և ետ

Հնոսա 'ի գթութիս առաջի մմ գերչաց
նոցա :

Փրկեալ զմեզ Տ՞ր մծ մեր . և ժողովեալ
զմեզ 'ի հեթանոսաց :

Խոստովանեցիցուք անուանք բում ար
բոյ . և պարծեացուք յօրհնութիս բո :

Օրհնեալ Տ՞ր մծ խորայելի . յաւիտեանս
յաւիտենից :

Եւ ասացէ մմ ժողովուրդն . եղիցի
եղիցի :

Աշտ . եւեկեայի արայի հրեասփանի . 'ի
թախանի յորում հիւանդացաւ , և
յարեաւ 'ի հիւանդանի է իւրիւ .
Եւայ . 38 :

Ս ասացի 'ի վերանալ յինէն
աւուրց իմոց , թէ գնացի
եւ 'ի գրունս գժոխոց :

Թողի զմմ յետին իմ , և ա
սացի ' թէ այլ ոչ ես տեսից զփրկութի
Տ՞ն յերկրին կենդանեաց . և ոչ եւ տե
սից զմարդ բնակչօք իւրովք հանդերձ :
Պակասեցայ եւ յազգատոհմէ իմմէ .
այսուհետեւ թողի լքի՝ զմմ զկեանս
իմ :

Եւ՝ գնաց՝ մեկնեցաւ յինէն հողի իմ .
սոյ շայն՝ որ քակէ զաաղաւար . և եղէ
եւ

Ես ունի զոստայն սառարաց՝ մերձ 'ի հա-
տանիլ :

Յաւուր յայնմիկ՝ մատնեցայ ես յառա-
ւօտէ որպէս 'ի ձեռս առիւծու . այն-
պէս խորտակեաց մանրեաց զոսկերս
իմ . զի յառաւօտէ մինչև 'ի գիշեր մատ-
նեցայ :

Ուն ծիծառն՝ այնպէս Յլեցի . և ուն զա-
ղաւնի , այնպէս մնլեցի . զի նուազեցան
աչք իմ 'ի տեսանելոյ :

Հայեցայ 'ի բարձունս առ Տր Թ իմ , որ
փրկեաց զիս . և փարատեցայց յինչն
զցաւս անձին իմոյ :

Տր վս այսորիկ պատմեցաւ քեզ . զաթ-
թուցեր զանձն իմ . դարձուցեր զհողի
իմ . միսթարեցայ և կեցի :

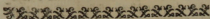
Ահա 'ի խաղաղութի դարձաւ դառ-
նութի իմ . փրկեցեր զանձն իմ զի
մի՛ կորեայց . և ընկեցեր յետոյ զամ
զմեղս իմ :

Զի ո՛չ թէ որք 'ի դժոխս են , խոստո-
վան առնին առ քեզ . և ո՛չ մեռեալք
օրհնեացեն զքեզ . և ոչ յուսացին 'ի
Յշմարտութիս քո , ամենեքեան , որք
իջանեն 'ի դժոխս :

Ալ կենդանիքս օրհնեացուք զքեզ՝ Տր .
ուն և ես այսուհետև մանկունս ծնայց .
որք պատմեացեն զարդարութիս քո Տր
փրկութե իմոյ :

Լ Յ Ես

Ես ո՛չ ևս դադարեցից օրհնել զքեզ
յօրհնութի նոր, զիմ աւուրս կենաց
իմոյ, յանդիման տաճարիդ ւոյ:

Մ-Է-Ն-Ն:

Յոյս կենդանութե՛ն յոյս և ապաւնե՛ն
փրկութե՛ն ՏԻՅ ԲԻՍ փրկիչ . փրկեալ
և փարատեցո՛ղ զցաւս անձի՛ն իմոյ:

Մարդասէր ՏԻՍ զի՛ս սրբուհւոյ անարատ
մօր քո և կուսի . և զի՛ս խաչի քոյ պա
տուհեանի՛ ընկալ՝ զաղաչանս մեր . և կե
ցո՛ղ զմեզ:

Ձ-Դ-Է-Ն 'Ի ՎԵՐԷՆ ԵՐԷՆ: Կ-Դ-ԷՆԻՆ ԿԴՅԵ-
'Ի 77. ԵՐԷ-Ն:

Աւելւ-իւր :

Սաղմաւ • ՃԶ :

Աստ Նախագահիւն զհրաշալի Բարերարաւ
Բիւն ար, որ առաւելաց զքան Իւր յերկրէ :
Նախագահւով զիցումիւն ազգի Տարբ
իւն յմեռման Դարիւն և ժամանակի :

Ո Ս Տ Ո Ս Ս Ն
Ե Ղ Ե Ր Ո Ի Ք Տ
զի բաղցր է • զի յաւիտեան
է ողորմութիւնք :

Ասացեմ փրկեալք Տն • զորս փրկեաց
'ի ձեռաց Թշնամւոյն :

Յիմ գաւառաց ժողովեաց զնա • յարե
ելից և յարեմարց' 'ի Տիւրքաց և 'ի
Եռվէ :

Մ

Մոլորեցան նի՛ յանապատի յանջրդի
Ճանապարհի • զքաղաք բնակութե՛ն ոչ
գտին :

Քաղցեան և ծարաւեցան • և անձինք
նի՛ 'ի նոսին նուաղեցան :

Աղաղակեցին առ Տի՛ 'ի նեղութե՛ն իւր
եանց • 'ի վշտաց նի՛ փրկեաց զնա՛ :

Առաջնորդեաց նի՛ 'ի ճանապարհ ուղիղ •
զի երթիցեն 'ի քաղաք բնակութե՛ն իւր
եանց :

Խոստովան եղիցին Տէ՛ն ողորմութիւնք նի՛ •
և սքանչելիք նի՛ յորդիս մարդկան :

Զի յազեցոյց զանձինս քաղցեալս • և
զանձինս կարօտեալս լի՛ արար բարու
թեամբ :

Ոյք նստէին 'ի խաւարի և 'ի ստուերս
մահու • կապեալ էին յաղքատութե՛ն սկ
յերկաթա :

Զի դառնացուցին զբանն մի • և զխոր
հուրդս բարձրելոյն բարկացուցին :

Խոնարհ եղեն 'ի ցաւոց սիրտք նի՛ • տկա
րացան , և ոչ ոք էր որ օգնէր նի՛ :

Աղաղակեցին առ Տի՛ 'ի նեղութե՛ն իւր
եանց • 'ի վշտաց նի՛ էհան զնա՛ :

Փրկեաց զնա՛ 'ի խաւարէ և 'ի ստուերաց
մահու • և իօղեաց զկապանս նի՛ :

Խոստովան եղիցին Տէ՛ն ողորմութիւնք նի՛ •
և սքանչելիք նի՛ յորդիս մարդկան :

Զի փշրեաց զգրունս պղնձիս • և
զնիգս

զնիգա երկաթիա խորտակեաց :

Օգնեաց նոյն ի ճանապարհի անօրէնութեանց . զի վա մեղաց իւրեանց խոնարհ եղեն յոյժ :

Յամ կերակրաց դարչէին սիրաքնոյ . մեր ձեցան մինչեւ ի դրունս մահու :

Ազաղակեցին առ Տր ի նեղութեանց , ի վշտաց նոյն ապրեցոյց զնա :

Աւաքեաց զրան իւր՝ և բժշկեաց զնա . և փրկեաց զնա յապականութեանց :

Խոտաւումն եղիցին Տն ողորմութիւն նորա . և սքանչելիք նորա յորդիս մարդկան :

Մատուցեն նմա պատարագս օրհնութեան . և պատմեցեն զգործս նոյն ջնծութեամբ :

Որ իջանէին ի ծով նաւուք . և առնէին զգործս ի ջուրս բաղումս :

Նորա տեսին զգործս Տն . և զսքանչելիս նոյն ի խորա անդնդոց :

Ասաց և յարեաւ հողմ և մրրիկ . և բարձրացան ալիք նոյն :

Ելանէին յերկինս՝ և իջանէին յանդուգա . և անձինք նոյն յանձինս իւրեանց մաշեցան :

Խոռովեցան տառանեցան ուն աքրեալք . և նմ իմատաութիւնոյն ընկաւ :

Ազաղակեցին առ Տր ի նեղութեանց . և

եանց . 'ի վշտաց նոցա կեցոյց զնոսա :
 Դարձոյց մրրիկն յօղս' և դադարեցան
 ալիք նր . ուրախ եղեն զի դադարեցան .
 և առաջնորդեաց նց 'ի նաւահանդիսա
 կամաց իւրեանց ,

Խոստովան եղեցին Տն ողորմութիւն
 նորա . և սքանչելիք նորա յորդիս մարդ
 կան :

Բարձր արասցեն զնա 'ի ժողովս ժողովոց .
 և յաթոռս ծերոց օրհնեացեն
 զնա :

Զի դարձոյց զգետս 'ի ցամաք . և զգնացս
 քուրց յերկիր ծարաւուս :

Արար զերկիրն պտղաբեր' յաղտաղ
 տուկս , վասն շարութեան բնակչաց
 նոցա :

Արար զանասպառն 'ի ճահիճս քուրց .
 և զերկիրն ծարաւուս 'ի գնացս քուրց :
 Բնակեցոյց 'ի նմա քաղցեալս . և շինեցին
 զքաղաք բնակութեն իւրեանց :

Վարեցին արտս' և տնկեցին այգիս . և
 արարին պտուղ արմատեաց իւրեանց :

Օրհնեաց զնս և բազմացան յոյժ . և
 անասունք նց ոչ նուազեցան :

Նուազեցան նք և շարչարեցան 'ի նե
 զութիւն շարեաց և 'ի վշտաց :

Եկն անարգութի 'ի վր իշխանաց նց .
 մոլորեցոյց զնս յանապատի' և ոչ 'ի ճա
 նապարհի :

Օգնեաց տնանկին յաղքատութիւն . և
առաքնորդեաց ուն խաշին ազգինց :
Տեսցեն ուղիղք , և ուրախ եղեցին . և
ամ անօրէն խցցէ՝ զբերան իւր :
Ող է իմաստուն . որ պահեացէ զայս .
և ի միտ առցէ զողորմութիւն Տէ :

Օրհնութիւն Աւետիս Դաւիթ . Ճե :

Աստուծոյ յաւերժութեան իմաստուն
ընդդէմ ետօմայ , առէ :

Ատրաստ է սիրտ իմ Աճ .
պատրաստ է սիրտ իմ . օրհ
նել և սաղմոս ասել քեզ քա
ռօք իմօվք :

Զարթիք քառք իմ , զարթիք սաղմո
սիւք և օրհնութիւն . և ես զարթեացայ ա
ռաւօտուց :

Խոստովան եղէց քեզ ի ժողովուրդս
Տէ . և սաղմոս ասացից քեզ յաղինս :

Մեծ եղև մինչև յերկինս ողորմութիւն
քո . մինչև յամպս ճշմարտութիւն քո :

Բարձրեալ ես դու յերկինս ան . և յամ
երկրի են քառք քո :

Ոն քրկեցան սիրելիք քո . կեցո՛ւ աջով
քոյ՝ և լո՛ւր մեզ :

Աճ խօսեցաւ ի սրբութիւն իւրմէ : Բարձր
եղէց՝

Եղէց՝ բաժանեցից զսիւքէմ . և զհո-
վիտան յարկաց չափեցից :

Իմ է դադայադ . և իմ է մանասէ . Եփրեմ
հզօրիչ գլխոյ իմոյ :

Յուդա թագաւոր իմ . մովաբ աւաղան
յուսոյ իմոյ :

Յեզովմէ ուղեցից զգնացս իմ . և ինձ
այլադգիք հնազանդ եղևն :

Ո՞տարցէ զիս ՚ի քաղաք ամուր . կամ
ո՞վ առաջնորդեսցէ ինձ մինչև յեզով ,

Եթէ ոչ դու ան , որ մերժեցեր զմեզ .
և ոչ ելեր ան ի զօրս մեր :

Տո՛ւր մեզ զօգնութի՛ն ՚ի նեղութե՛ն . զի
սուտ է փրկութի մարդոյ ,

Ատուծով արասցո՛ւք զզօրութի՛ն . և
նա յամօթ արասցէ զթշնամիս մեր :

՚Ի ԼԵՒԻՏԻՍ ՍԻՆԱ ԴԱՎԻԴ . ԾԸ :

Աստուծոյ խառնակ շնորհքով
ստեղծեց Նոյն , և շնորհքով յարարեց
հաշմանդ :

Ի՞նչ օրհնութե՛ն իմոյ մի՛ լուր . զի
բերան մեղաւորի՛ բերան նեն
գաւորի բացաւ ՚ի վր իմ :

Խօսեցան զինէն լեզուա նենգաւորաւ .
և բանիւ՛ ատելութե՛ն պաշարեցին զիս :

Մարտեան ընդիս ՚ի տարապարտուց .
փո

փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զեա . այլ
եւ յաղօթս կայի :

Հատուցին ինձ չար , փոխանակ բարւոյ .
ատելութի փոխանակ սիրոյ իմոյ :

Կացո՛ր ի վր նր մեղաւոր . և սատանայ
կացցէ թ արմէ նր :

՚Ի դատաստանէ իւրմէ ելցէ դատապար
տեալ . և աղօթք նր ՚ի մեղս դարձցին :

Եղիցին աւուրք նր նուազք . և զայցե
լութի նր , զայն այլ տարցէ :

Եղիցին որդիք նր որք , և կին նր այրի .
սահեացին փոփոխեացին՝ որդիք նր մու
րօղք եղիցին . և ելցեն ՚ի բնաճութե իւր
եանց :

Քննեացէ փոխատուն զնմ ինչս նր . և
յափշտակեացեն օտարք զվաստակս նր :

Մի՛ դացի օգնական նմա . և մի՛ ոք ու
ղորմեացի ՚ի վր որբոց նր :

Եղիցին որդիք նր ՚ի սատակումն , և յաղ
գէ ցնջեացի անուն նր :

Յիշեացին մեղք հօր նր առաջի ՏՆ . և
մեղք մօր նր մի՛ ցնջեացին . և եղիցին
առաջի ՏՆ յնմ ժամ :

Սատակեացի յերկրէ յիշատակ նր . փո
խանակ զի ոչ յիշեաց աննել զողորմու
թիւն :

Հալածեաց զայր աղքատ և զանանկ .
սպանանել զայն , որ խոնարհ է սրտիւ :

Սիրեաց զանէծս՝ և ելցէ նմա . ոչ կա
մե

Տեցաւ զօրհնութիւն: հետեւեղեցի 'ի նմա
նէ:

Չգեցաւ զանկէծառնի հանգերն. մտցե
ռնի ջուր 'ի փորնր. և թնայ ձէթ լէ ոս
կերս նր:

Եղեցի նմառնի հանգերն զի ազանի. և
թնայ դօտի որ ածի հանապազ լէ մէջ:

Այս գործն է այնոցիկ, որք շարափօս
կային զինէն առ Տր. և ոյք խօսէին շար
զանանէ իմնէ:

Այլ դու Տր՝ Տր՝ արաւ ընդիս լի առ
նանքում. զի քաղցր է ողորմութիւնքս.
և փրկեալ զիս՝ զի աղքատ և տնանկ եմ
ես:

Սիրտ իմ խռովեցաւ 'ի փորի իմում. և
ես թնայ ստուեր 'ի խռստափիլ իմում պա
կասեցայ. և թօթափեցայ թնայ մարափ:

Ծառնկք իմ տկարացան 'ի պահոց. և մար
մին իմ այլազուանեցաւ յիւղոյ:

Եղէ ես նախատ նից. տեսին զիս՝ և շար
ժեցին զգլուխս իւրեանց:

Օգնեալ ինձ Տր՝ անձ իմ. և փրկեալ զիս՝
լի ողորմութիւնքում:

Ծանկցեն զի ձեռնքս այս է. և դու
Տր՝ արարեր զայս:

Նոքա անիծանկցեն, և դու օրհնեա
ցես. ոյք յարուցեալ են 'ի վր իմ, զա
մօթ կրեացեն. այլ ծառայքս ուրախ
եղեցի 'ի քեզ:

Չգեց

Չ գեցցին զամօթ , որք չարախօս կային
զանձնէ իմի : և արկցեն ուն կրկնոց՝ զա
մօթ իւրեանց զիւրեամբք :

Այլ ևս խոստովան եղէց առ ՏԻՅՈՒԹ
Քերանով իմով . և իմէջ բազմաց օրհ
նեցից զքեզ :

Չի եկաց նա ընդ աջմէ տնանկիս , ի
փրկել զիս յայնցանէ , ոյք հալածեն
զանձն իմ :

Աւետարան Դաւիթ . ՃԹ :

Աւետարանաց զհանդիսովս հաւթելէն
ՔԻ լինի յարութեանն , և հանձնել
լինի հաճութեանն , որ ելել յերկինս
իբրև որդի ԱՅԼ և քառ ընդ-լի հօր ,
և ի լիցումս բնական , յաւիտեական :

Լսաց ՏԻՅՈՒԹ իմ , նիստ լի աջմէ իմ
մէ մինչև եղից զթշնամիս քապա
տունանդան ոտից քոց :

Դաւադան զօրուն առաքեսցէ քեզ ՏԻՅՈՒԹ
'ի սիօնէ . և տիրեսցես դու իմէջ թշնա
մեաց քոց :

Ընդ քեզ է սկիզբն յաւուր զօրութե .
'ի վայելութի սրբոց քոց . յարգանգէ
յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ :

Երդունա ՏԻՅՈՒԹ , և ոչ ևս զգլասցի . թէ
դու

դու ես քահանայ յաճիտեան ըն կարգին
 մէջ քիսեղեկի . և Տիւն արմէ քումն :
 Խորանկեսցէ յաճուր բարկութե՛ն զթա
 զաւորս . զատեսցէ զհեթանոսս , և բա
 զում արասցէ զհարունածա . և խորան
 կեսցէ զգլուխս բաղմաց յերկրի :
 Զուղխա՛ ի նանապարհի արբցէ . վս այ
 ատրիկ և բարձր արասցէ զգլուխս :

Աւելւո՛ւն :

Սաղմոս . ԺԺ :

Աս Կրստիցէ շահնեւեան գովել զնձ ,
 զն զանաւանից բարեբարութեց նորս , և
 հանաւանդ զն որբաւնութե՛ն հարնոյ
 և արեւն փառն , և ես զն
 որբութե՛ն որբոց օրե
 նոց նորին :

Ոստովանեղէց քեզ Տի՛ բո
 լորով սրախ իմով , ի խոր
 հաւրդ սուղոց , ի ժողովս .
 մեծ են գործք Տն . և քննեալ
 են յամի կամք նր :

Խոստովանութի և մեծ վայելուի են
 գործք նր . արդարութի նր մայ յաճի
 տեանս յաճիտենից :

Յիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց . ու
 ՂԴ .

դորձած գլխած է ՏԻ . կերակուրտայ եր
կիւղածաց իւրոց :

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր . և զգո
րութի գործոց իւրոց պատմեաց ժողո
վրդեան իւրում :

Տալ նց զժառանգութի հեթանոսաց .
և գործք ձեռացնր արդարութի և իրա
ւունք են :

Հաւատարիմ են յմօր պատուիրանքնր .
հաստատեալ են յաւիտեանս յաւիտե
նից . արարեալ են ճշմարտութի և ուղ
ղութի :

Փրկութի առաքեաց ՏԻ ժողովրդեան
իւրում . պատուիրեաց յաւիտենից զուխտ
իւր . նք և ահեղ է անուն նր :

Ակզրն զցօնութն երկիւղ Տն . իմաս
տութի բարի ամենեցուն՝ որք առնեն
զնա . օրհնութի նր մնայ յաւիտեանս
յաւիտենից :

Անկէստոյ . Վերադարձուի Անգէստոյ,
 և Չարեւոյ :

Սաղմոս . ՃԺԱ :

Աստիճանի վերջնային , որ հետեւի եր-
 փնայն 27, և հանաւոր հնչանդա-
 թի հրահանոյ նորա :

Նրանեալ է այր՝ որ երկնից 'ի Տե-
 զպատուիրանս նր նա համբարձ :
 Հզօր եղիցի յերկրի զաւակնր . և աղ-
 ուղղոց օրհնեացի :

Փառք և մեծութիւն 'ի տանն նր . արդա-
 բութի նր մնայ յաւիտեանս յաւիտենից :
 Ճաղեաց 'ի խաւարի ըյս ուղղոց . ողոր-
 մած՝ դթած՝ և արդար է Տն :

Քաղցր այր՝ ողորմի և տայ փոխ . յորի
 նէ զբանս իւր 'ի դատաստանի . զի յաւի-
 տեանն նա մի՛ տասանեացի :

Յիշատակ յաւիտենից եղիցի արդարն .
 'ի համբաւէ շարէ նա մի՛ երկիցէ :

Պատրաստ է սիրտ նր յուսալ առ ան-
 Հաստատեալ է սիրտ նր . և նա մի՛ եր-
 կիցէ , մինչև տեսցէ 'ի թշնամիս իւր :

Սփռեաց՝ և ետ աղքատաց . արդարա-
 թի նր մնայ յաւիտեանս յաւիտենից . և
 եղջիւր նր բարձր եղիցի փառօք :

Դա

Մե

Մեղաւորն տեսցէ՝ և բարկացի . զա-
տամունա իւր կրճտեսցէ , և հալեսցի .
և ցանկութի մեղաւորաց կորիցէ :

Աւելոյ :

Սաղմոս . ՃԺԲ .

Ա-ս յորդորէ շնճ - յն - գ-վել շնճ է-
կ-ր-ը-ն-է , Բ-ր-է-գ-թ-ու-ն-է , և նա
Խ-տ-է-տ-ւ-ն-է նորին :

(Օրհնեսցէ՛ք մանկունք՝ զՏԻ՝ . և օրհ-
նեսցէ՛ք զամուն Տն :

Եղիցի անուն Տն օրհնեալ , յայտնչեակ
մինչև յաւիտեան :

Յարեւելից մինչև 'ի մուտս արեւու՝ օրհ-
նեալ է անուն Տն :

Բարձր է 'ի վր իմ ազգաց ՏԻ՝ . և յեր-
կինս են փառք նր :

Ով է ուն ՏԻ իմ մեր 'ի բարձունս բնա-
կեալ . և զխոնարհս տեսանէ յերկինս և
յերկրի :

Յարուցանէ զազ քառս յերկրէ . և բարձր
առնէ զտառապեալս յազրեաց :

Նստուցանէ զնա ի իշխանս՝ ի իշխանս ժո-
ղովրդեան իւրոյ :

Բնակեցուցանէ զամուլն 'ի տանս ուրա-
խամիտ , ուն մայր որդւովք բերկրեալ :

Դբ

Մ

Աւ

Butterfly :

பயன்பாடு - 20.9.

Ասոր յիշե Վերելու-ն-Բն Եր առ Ի-
 րայեւոյի, Է Տանաւանդ յեւ
 նիւն յեզիպոսէ:

3 Ելանեն խարայելի յեղիպոտոսէ. տանն
յակօբայ 'ի ժողովրդէնէ ալլազ
գեազ :

Եղև հրեաստանն արքունիքի նիւ . և իս-
րայէլ իշխանուիքի նիւ :

Զով ետեա և փախեաւ. և յորդանան
անդրէն դարձաւ:

Արհեստը ցնծացրին ունի խոյր. և բլտւրբ ունի
գառնիք մաքեւաց:

Չի՞ էքեզ ծով. զո՞ տեսեր և փախեար.
և կամ դու յորդանան՝ զի՞ դարձար անդ
րէն:

Արհեստը՝ ցնծացին ունի խոյր . և բլուրք
ունի գառինք մաքեաց :

Յերեսաց ՏՆ տասանեցուհ երկիր . յերեսաց անյապիօքաց :

Ո՞ր դարձեց զվէմն 'ի վտակն ջուրց. և
դապառա՞մն յաղբերակեալուն :

Մէ՛ ձեզ Տէ՛ր մի՛ մեզ. այլ անտէ՛մք բռն
տուր զխառս. վնոշորմութի՛ն և ճշմար
տու

տութեան քո :

Մի՛ երբէք ասացեն 'ի հեթանոսս ,
 թէ ո՛ւր է ւած նոյ՛ :

Աճ մեր յերկինս և յերկրի , զնա՛ զոր
 քնչ կամեցաւ և արար :

Կուռք հեթանոսաց սսկի և արծաթ
 են . ձեռագործք են որդւոց մարդկան :

Բերանս ունին , և ո՛չ խօսին . աչս ու
 նին , և ո՛չ տեսանեն .

Ականքս ունին , և ո՛չ լսեն . ունչս ու
 նին և ո՛չ հաստան :

Չենս ունին՝ և ո՛չ շօշափեն . ոտս ու
 նին՝ և ո՛չ գնան . և ո՛չ գոյ բարբառ
 ի կոկորդս նոյ՛ :

Նման նոյ՛ եղեցին , ոյք արարին զնա . ա-
 մենքեան որք յուսացեալ են 'ի նա՛ :

Տուն իարայելի յուսացաւ 'ի Տ՛ . օգնա-
 կան և ընդունող է նոյ՛ :

Տուն ահարօնի յուսացաւ 'ի Տ՛ . օգնա-
 կան և ընկերող է նոյ՛ :

Երկիւղածք Տ՛ն յուսացան 'ի Տ՛ . օգնա-
 կան և փրկիչ է նոյ՛ :

Յիշեաց զմեզ Տ՛ և օրհնեաց զմեզ . օրհ-
 նեաց Տ՛ զտունն իարայելի . օրհնեաց
 Տ՛ զտունն ահարօնի :

Օրհնեաց Տ՛ զերկիւղածս իւր . զփորք
 կունս , և զմեծամեծս :

Յաւելցէ 'ի ձեզ Տ՛ . 'ի ձեզ՝ և յորդիս
 ձեր :

M 2 Օրհ

Օրհնեալ էք դուք 'ի Տէն . որ արար
զերկինս և զերկիր :

Երկինք երկնից , Տէնն . և զերկիրս եւ
որդւոց մարդկան :

Ոչ թէ մեռեալք օրհնեսցեն զքեզ Տէ .
և ոչ ամենեքեան՝ որք իջանեն 'ի դժոխս :

Ալ կենդանիքս օրհնեսցուք զՏէ յայսմ
հետէ , մինչև յաւիտեան :

Աւել-ի- :

Սաղմոս . ԺԺԴ :

Առ ընդհան-ի-ւ-լ մեծ զոյ զոչ արարեց զմեզ
ի-հոյ 'ի զանգից , և յորդոցէ զմեզ
ի-հոյ գուհաճոյ մի :

Իրեցի՝ զի լուիցէ Տէ զձայն
աղօթից իմոց . զի խոնարհե
ցոյց զունկն իւր առիս . և
եւ յաւուրս իմ կարդացի
առ նա :

Շրջեցան զինև երկունք մահու . և վիշտ
դժոխոց գտին զիս :

Զնեղութի և զանձկութի գտի . և զա
նուն Տէն կարդացի :

Ո՞ Տէ՛ փրկեա՛ զանձն իմ . ողորմած և
արդար է Տէ՛ անձ մեր , ողորմի՛ և պահէ
զաղայս

զողայս Տէր:

Եւ խոնարհ եղէ՝ և Տէր կեցոյց զիս . զարձանան իմ՝ ի հանգիստ քո . զի Տէր օգնեաց բեզ:

Փրկեաց զանան իմ՝ ի մահաւանէ . զաչս իմ յարտասուաց, և զոտս իմ՝ ի գայթաղ զուծէ . հաճոյ եղէց առարի Տէր՝ յերկրին կենդանեաց:

Աւելւոյ:

Սաղմոս . ՃԺԵ:

Աս իօհի՛ն բերանոյ քառադէցելոց, և
հանճանդ՝ ի բերանոյ հաբիրոսաց
ի լորլորան:

Նաւատացի զոր և խօսեցայ . և եւ
խոնարհ եղէ յոյժ:

Եւ ասացի՝ ի զարմանալ իմում, թէ
միմ մարդ աւուսէ:

Զի՞նչ տաց արիտուր Տէր, ի մօր զոր և
եւ ինձ:

Զբաժակ փրկուծէ ընկալաց, և զա
նուն Տէր կարգացից:

Զաղօթս իմ Տէր տաց առարի միմ ժողովրդեան նի:

Պատուական է առարի Տէր մահ սրբոց
իւրոց . ո՞ր Տէր՝ եւ ծառայք եմ, ծառայ

և որդի աղաինոյ քո :

Հասեր զկապանս իմ . քեզ մատուցից
պատարագս օրհնութե . և զանուն Տն
կարգացից :

Չաղօթս իմ Տն տայ առաջի ամ ժողո
վրդեան նր . 'ի գաւիթս տան Տն' և 'ի
մէջ քո երուսաղէմ :

Աւետի :

Սաղմոս . ՃԺԶ :

Աստուծոյ իմ զօրութիւնս զայն
ճշմարտութի . և հրատարակեալ
գովիւ զամբ :

Օրհնեցէ՛ք զՏն ամաղինք . գովեցէք
զնա ամ ժողովուրդք :

Չօրացի ողորմութի նր 'ի վր մեր . և
ճշմարտութի Տն մեացի յաւիտեան :

Աւետի

ԱԿԵԼ-ԻՅ :

Սաղմոս . ՃԺԷ :

Աս ընդհանալ լինի 'ի բերանոյ ԲԻ
 շնորհէն յաճիտեանսնէ յաճաք
 յարուծէ նորին :

Սաստողան եղերուք Տն : զի բարի է ,
 զի յաճիտեան է ողորմութի նր :

Ասացէ տունն խորայելի՝ զի բարի է ,
 զի յաճիտեան է ողորմութի նր :

Ասացէ տունն ահարոնի՝ զի յաճիտեան
 է ողորմութի նր :

Ասացեն երկիւղածք Տն՝ զի յաճիտեան
 է ողորմութի նր :

'ի նեղութի կարգացի տա Տր . և լուա
 ինձ յանդորր :

Տր է իմ օգնական , և ետ ո՛չ երկեայց ,
 զի՞ արասցէ ինձ մարդ :

Տր է իմ օգնական , և ետ տեսից 'ի թշնա
 միս իմ :

Բարի է յուսալ 'ի Տր , քան յուսալ 'ի
 մարդիկ . բարի է յուսալ 'ի Տր՝ քան յու
 սալ յիշխանս :

Ամենայն ազնիւք շրջեցան զինս , և անու՛
 ամք Տն յազթեցի նց :

Շրջելով շրջեցան զինս , պաշարեցին զիս

'ի միասին , և անուամբ Տ՜ն վանեցի
գնասա :

Հուրջ եղեն զինև ուն մեղուք , վառե
ցան , բորբոքեցան ուն փուշք 'ի հուր .
և անուամբ Տ՜ն մերժեցի գնա :

'ի մերժելն գրդաւեցայ , և եղէ մերձ 'ի
գլորիւ , և Տ՜ր ընդարաւ զիս :

Զօրութի իմ , և օգնութի իմ Տ՜ր , և
եղև ինձ 'ի փրկութի :

Զայն ցնծութե փրկութե 'ի յարկս ար
դարոց :

Աջ Տ՜ն արար զգօրութի . ոք Տ՜ն բարձր
արար զիս , և աջ Տ՜ն արար զգօրու
թիւն :

Ոչ մեռայց , այլ կեցից՝ և պատմեցից
զդործս Տ՜ն :

Խրատելով խրատեաց զիս Տ՜ր , և 'ի մահ
ոչ մասնեաց :

Բացէ՛ք ինձ զգրունս արդարութե ,
զի մօից ընդ այն՝ և խոստովանե եղեց
Տ՜ն :

Աս դուռն , Տ՜ն է . և արդարք մտա
նեն ընդ սա :

Խոստովանե եղեց բեզ Տ՜ր , զի լուար ինձ .
և եղև ինձ 'ի փրկութի :

Զվէմն , զոր անարգեցին շինողքն , նա
եղև գլուխ անկեան :

'ի Տ՜նէ եղև այս , և է սքանչելի առաքի
աչաց մերոց :

Աս

Այս օր է՝ զոր արար Տ՛ր . և եկայք ջըն
ծասցուք և ուրախ եղիցուք ՚ի տմա :

Ո՛ Տ՛ր՝ փրկեա՛, ո՛ Տ՛ր, առաջնորդեա՛ :
օրհնեալ որ դաս անու՛ամբ Տ՛ն . և օրհ
նեցաք զքեզ ՚ի տանէ Տ՛ն :

Տ՛ր անձ մեր երևեցա՛ մեզ . արարէ՛ք
տօնս ուրախութե՛ն կանխա՛ն, մինչև յան
կիւնս սեղանոյ :

Ա՜ճ իմ ես դու , և խոստովան եղէց
քեզ, անձ իմ ես դու՝ և բարձր արարից
զքեզ :

Խոստովան եղէցքեզ Տ՛ր՝ զի լուարինձ ,
և եղեր ինձ ՚ի փրկութի :

Խոստովան եղերուք Տ՛ն , զի բարի է . զի
յաւիտեան է ողորմութի նր :

Աւետիայ:

Սաղմոս . ՃԺԸ:

Ա Ա Լ Է Փ . 1.

Աս իօսի զօրինաց և զգործներանցն
 Ե, զբոս և առաքանէ Բզ խորել
 ճօս և խճօս . առաջագրելով Բզ
 զվայրաւիս , զարդարաւիս , զճան-
 պօրհս , զլաւիչ . զբանս , զիօս , և զգոր-
 ճման Ե:

Րանեալ են անրիծք 'ի Ճա-
 նապարհի զյբ գնան յո-
 բէնս Տն :

Երանի՛ , զյբ քննեն զվայրու
 Թիս նի՛ . բոլորով սրաի՛ իւրեանց խնդ-
 բեսցեն զնա :

Ոչ Թէ զյբ գործեն զանօրէնութի՛ , 'ի
 Ճանապարհս նի՛ գնասցեն :

Դու պատուիրեցեր զպատուիրանս քո՛
 'ի պահել ինձ յոյժ :

Երանի՛ Թէ յաջողեալ էին ինձ Ճանա-
 պարհք իմ , 'ի պահել ինձ զարդարու-
 Թիս քո :

Յայնժամ ես ոչ ամաչէի , 'ի զգուշանալ
 ինձ 'ի պատուիրանս քո :

Խոս

Խոստովան եղեց քեզ Տ՞ յուղղութի
սրտի իմոյ . ունի որոշեց զիրաւունս ար
դարութիւն քո :

Զիրաւունս քո պահեցի . մի՛ թողուր
զիս մինչ խաղառ :

Բ. Բ Է Թ : 2.

Ի՛նչ ուղղեացէ երիտասարդ զճանապարհս
իւր , այլ ի պահել զբանս քո :

Բողոքով սրտիւ իմով ինչդրեցի զքեզ .
մի՛ մերժեր զիս ի պատուիրանաց քոց :

Ի սրտի իմում թաղուցի զբանս քո , ունի
զի մի՛ մեղաց քեզ :

Օրհնեալ ես դու Տ՞ . ուստ՛ ինչ զարդա
րութիւն քո :

Շեթամբբ իմովք պատմեցից զիմ իրա
ւունս բերանոյ քո :

Ի ճանապարհս վկայութեց քոց զո՛ւար
ճացայ , ունի յիմի մեծութիւն :

Ի պատուիրանս քո հոգացայ . և զգու
շացայ ի ճանապարհս քո :

Զիրաւունս քո խօսեցայ . և ո՛չ մոռա
ցայ զբանս քո :

Գ. Գ Ա Մ Ի Լ . 3.

Հատո՛ ծառայի բում , զի կեցից , և պա
հեցից զբանս քո :

M 6 Զար

Զարթո՛ւ՛ զաշխիմ, և նայեցայց ՚ի սքան
շեշխ օրինաց քոց :

Պանդուխտ եմ ես յերկրի : մի՛ թագու
ցաներ յինէն զպատուիրանս քո :

Փափագեաց անձն իմ, ՚ի ցանկալ ինձ
յիրաւունս քո յամ ժամ :

Սաստեցեր ամբարտաւանից. անիծեալ՝
ոյք խոտորեցան ՚ի պատուիրանաց քոց :
՚Ի բաց արա յինէն զնախատինս և զար
համարհանս : զի զվկայութիւն քո ինդ
րեցի :

Քանզի նստան իշխանք՝ և շարախօսէին
զինէն . այլ ծառայ քո, խորհէր յիրա
ւունս քո :

Զի վկայութիւն քո խօսք իմ էին . և խօր
հուրդք իմ արդարութի քո :

Դ. Դ Ա Լ Է Թ . 4.

Մերձեցաւ անձն իմ ՚ի հող . Տի՛, կեցո՛ւ
զիս քի բանի քում :

Զ ճանապարհս իմ պատմեցի քեզ և
լուար ինձ . ուսո՛ ինձ զարդարութի
քո :

՚Ի ճանապարհս արդարութեց քոց իմամ
տուն արա զիս, և քննեցից զսքանչե
րիս քո :

Տքնեցաւ անձն իմ առ ՚ի ձանձրանալ .
հաստատեալ զիս ՚ի բանս քո :

Զ ճա

Չճանապարհս մեղաց 'ի բաց արա յի-
նէն . և յօրէնս քո ողորմեաց ինձ :

Չճանապարհս ճշմարտութե քո ընա-
րեցի . և զիրաւունս քո ես ոչ մոռա-
ցայ :

Մերձեցայ ես 'ի վկայութե քո ՏԻ՝ մի՝
յամօթ առնե՛ր զիս :

'Ի ճանապարհս պատուիրանաց քոց ըն-
թացայ . զի անդորր արարեր սրտի
իմոյ :

Ե . Հ Ե . Յ .

Օրէնագէ՛տ արա զիս ՏԻ՝ 'ի ճանապարհս
իրաւանց քոց . և խնդրեցից զնա յամ-
ժամ :

Իմաստուն արա զիս ՏԻ . և քննեցից
զօրէնս քո . և պահեցից զնա բոլորով
սրտի՛ն իմով :

Առաջնորդեա՛ ինձ 'ի շաւիղս պատուի-
րանաց քոց Տէր . զի ընդ նոսա հաճե-
ցայ :

Խոնարհեցո՛ զսիրտ իմ 'ի վկայութե քո
ՏԻ . և մի՛ յազատութի :

Դարձո՛ զաչս իմ, զի մի՛ տեսից զնան-
րութի . 'ի ճանապարհս քո կեցօ՛ զիս :
Հաստատեա՛ ծառայի քում՝ զբան քո
յերկիւղ քո :

Հան յինէն զնախատինս , զոր և կար-
ե՛կ .

Տեցի. զի դատաստանք քո քաղցր են :
Ահա ցանկացայ պատուիրանաց քոց
Տի, յարդարութե քում կեցո՛ղիս :

Զ. Վ Ա Խ . 6.

Եկեսցէ 'ի վիճիմ ողորմութե քո Տի. և
փրկութե քո լը բանի քում :

Տաց պատասխանի, այք նախատեն զիս
բանիւք. զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Մի 'ի բացեայ առներ 'ի բերանոյ իմէ
զբան ճշմարտութե մինչև յոյժ. զի յի-
րաւունս քո յուսացայ :

Պահեցի զօրէնս քո յնմ ժամ յաւիտեան
և յաւիտեանս յաւիտենից :

Գնացի ես յանդ որրու. զի զպատուի
բանս քո ինդրեցի :

Խօսեի զվկայութիս քո առաջի թագա-
ւորաց, և ո՛չ ամաչէի :

Խորհէի 'ի պատուիրանս քո, զոր սի-
րեցի :

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրանս
քո զոր սիրեցի. և խորհէի յարդարու-
թե քում :

Է. Զ Ա Ի Ն . 7.

Յիշեա՛ զբան ծառայի քո, յոր և յուսա-
ցուցեր զիս :

Աս

Սա միսթարեցե զիս 'ի խոնարհութե
խնամ. զի բան քո կեցոյց զիս:

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ,
այլ յօրինաց քոց եւ ո՛չ խառնեցայ:

Յեշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից ՏԹ.
եւ միսթարեցայ:

Տրամութի կալաւ զիս 'ի մեղաւորաց.
եւ ոյր թողին զօրէնս քո:

Գովելի են ինձ իրաւունք քո. 'ի տեղ
ւոյ պանդխտութե իմոյ:

Յեշեցի 'ի գեշերի զանուն քո ՏԹ. եւ պո
հեցի զօրէնս քո:

Սա եղև ինձ ճանապարհ 'ի կեանս. զի
զարդարութե քո խնդրեցի:

Ը. Է. Ի. Թ. 8.

Աժին իմ եւս դու ՏԹ. ասա
ցի պահել զօրէնս քո:

Աշտեցի զերեսս քո բոլո
րով սրտի՛ իմով. ողորմեաց
ինձ ըն բանի բուժ:

Խորհեցայ 'ի ճանապարհս իմ. եւ դար
ձուցի զոտս իմ 'ի վկայութե քո:

Պատրաստեցայ եւ ո՛չ խռովեցայ. զի
պահեցից զպատուիրանս քո:

Տոռունք մեղաց պատեցան զինև. այլ
զօրէնս քո եւ ո՛չ մոռացայ:

Ի

Ի մէջ գիշերի յառնէի խոտովան լինիլ
 առ քեզ, վասն իրաւանց և արդարու
 թէ քո:

Հաղորդ էի ես եւմ երկիւղածաց քոց .
 որոց պահեալ էին զպատուիրանս քո:
 Ողորմութիւն Տէր լի եղև երկիր . զարդա-
 րութիւն քո ուսո՛ր ինձ:

Թ. Տ Է Թ. 9.

Քաղցրութիւն արարեր լը ծառայի քում
 Տէր, լը բանի քում:

Քաղցրութիւն, զիրատ, և զգիտութիւն
 ուսո՛ր ինձ . զի ի պատուիրանս քո ես
 հաւատացի:

Մինչ չև խոնարհեալ էի ես, մեղայ .
 վն այսորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ:

Քաղցր ես դու Տէր . և քաղցրութիւն քով
 ուսո՛ր ինձ զարդարութիւն քո:

Բազմացան յիս անիրաւութիւնք ամբար
 տաւանից . այլ ես բոլորով սրտիւ իմով
 քննեցի զպատուիրանս քո:

Մածեանս ունիւ հալածն սիրտք նոյն . այլ ես
 զօրէնս քո խօսեցայ:

Բարի է ինձ, զի խոնարհ արարեր զիս
 ունիւ ուսայց զարդարութիւն քո:

Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո՝ քան
 զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ:

Ժ: Յ Օ Դ. 10.

Չեռք քո արարին՝ և ստեղծին զիս .
խնայասցեն արա զիս՝ և ուսայց զպատոս
հիւանս քո :

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս՝ և ուրախ
եղիցին . զի ես՝ ի բանս քո յուսացայ :

Ճանեայ Տի՛ զի արդարութիւն դատաս
տանք քո . յիսաւ ի խոնարհեցուցեր զիս :

Եղիցի ողորմութիւն քո՝ ի մի թարեւ զիս .
լը բանի քում, զծառայս քո :

Եկեսցեն յիս գթութիւնք քո՝ և կեցից :
զի օրէնք քո խօսք իմ էին :

Ամաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որք ի տա
րապարտուց անիրաւեցան յիս . այլ ես
հոգացայ ի պատուիրանս քո :

Խրատեսցեն զիս երկիւղածք քո . և ոչք
ճանաչեն զվկայութիւնս քո :

Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարութե
քում, զի մի՛ ամաչեցից :

Ի: Կ Ա Փ . 11.

Կարօտացաւ անձն իմ ի փրկութիւնս քո .
զի ես՝ ի բանս քո յուսացայ :

Սպասեցին աչք իմ բանի քում . ասացի
Ե՛րբ մի թարեացես զիս :

Եղէ ես ուն տիկ ի պարզի . զի զարդա
րու

բութիս քո ես ո՛չ մոռացայ :
Քանի՞ ինչ են աւուրք ծառայի քո. ե՞րբ
արասցես ինձ իրաւունա՝ ի հալածչաց
իմոց :

Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուրդս :
այլ ո՛չ ունի զօրէնս քո :

Ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են :
՚ի նմանիս հալածեցին զիս, օգնեալ ինձ :
Փոքր մի ես և կորուսանէին զիս յեր-
կրի . այլ ես ո՛չ թողի զպատուիրանս քո :
Ըստ սղորմութե քում կեցո՛ զիս . և պա-
հեցից զվկայութիս բերանոյ քո :

Լ ԼԱՄ Է Թ . 12 .

Յաւիտեան Տ՞ր բան քո կայ յերկինս .
յազգէ մինչև յազգ և ճշմարտութի քո :
Հաստատեցեր զերկիր՝ և կայ :

Հրամանի քում մնայ տի՛ւ . զի ամենե-
քեան ծառայք քո են :

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին, կան
խաւ՝ ևս արդեօք կորուսեալ էի ՚ի խա-
նարհութե իմում :

Յաւիտեան ո՛չ մոռացայց զարդարու-
թիս քո . զի նոքօք կեցուցեր զիս :
Քո եմ ես, և կեցո՛ զիս . զի զարդա-
րութիս քո խնդրեցի :

Ինձ սպասեցին մեղաւորք ՚ի կորուսա-
նել . զի զվկայութի քո ես ՚ի միտ առի :

Յամ

Յնմ կատարածի տեսիլվախճանս յոյժ
անդորր էին ինձ պատուիրանք քո :

Խ: Մ Է Մ . 13.

Ուր սիրեցի զօրէնս քո . զօր հանապազ
խօսք իմ էին :

Քան զթշնամբսն իմ իմաստունն արա-
րեր զիս 'ի պատուիրանս քո . զի յաւի
տեան իմ էին :

Քան զնմ ուսուցիչս իմ իմաստունն եղէ .
զի վկայութիք քո խօսք իմ էին :

Քան զծերս իմաստունն եղէ . զի զպա-
տուիրանս քո քննեցի :

Յնմ ճանապարհաց չարաց արդեւ զոտա
իմ . ոնչ զի պահեցից զքանս քո :

Յիրաւանց քոց ես ո՛չ խոտորեցայ . զի
դու օրէնսդ էա արարեր զիս :

Ուր զի քաղցր են 'ի բիմս իմ բանք քո ,
քան զմեղր բերանոյ իմոյ :

'Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ՝ ատե-
ցի զնմ ճանապարհս չարաց . զի դու
օրէնսդ էա արարեր զիս :

Ծ: Ն Ո Ի Ն . 14.

Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց . և լոյս
տան շաւղաց իմոց :

Երդ ունայ և հաստատեցի . զի պահեցից
զնմ

զամ իրաւունս արդարութե քո :
 Խոնարհ եղէ մինչև յոյժ . Տի՛ կեցո՛ղիս
 ըստ բանի քում :
 Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեաց Տի՛ ,
 և զիրաւունս քո ուսո՛ ինձ :
 Անձն իմ՛ի ձեռս քո յամ ժամ . և զս
 րէնս քո ես ո՛չ մոռացայ :
 Եզի՛ն ինձ մեղաւորք զորոգայթ . ի պա
 տուիրանաց քոց ես ոչ մոլորեցայ :
 Ժառանգեցի զվայուհս քո յաւիտեան .
 զի ցնծութի՛ է սրտի իմոյ :
 Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ , առնել զար
 դարութիս քո յաւիտեան . վա՛հապառ
 յման :

Կ: Ս Ա Մ Է Ք . 15.

Զանօրէնս ատեցի . և զօրէնս քո սի
 րեցի :
 Օգնական և փրկիչ իմ ես դու . և ես
 իբանս քո յուսացայ :
 իբաց եղերութ յինէն չարք . և քննե
 ցից զպատուիրանս ւոյ իմոյ :
 Օգնեա՛ ինձ ըստ բանի քում , և կեցո՛
 զիս . և մի՛ յամօթ առնե՛ր զիս՝ ի յուսոյ
 իմմէ :
 Օգնեա՛ ինձ , և ապրեցո՛ղիս . և խոր
 հեցայց յիրաւունս քո յամ ժամ :
 Անարգեցե՛ր զամենեւեան՝ ոյք ապա
 տամքք

տամբք եղեն յարդարութեց քոց . զի
անիրաւութիւն էին խորհուրդք նոյն :
Յանցաւորս համարեցայ զնո՛ւ մեղաւորս
երկրի . վստայսորիկ՝ սիրեցի զպատուի
րանս քո :

Բեւեռեա՛ւ ի երկիւղ քո զմարմնն իմ . զի
'ի զպատաստանաց քոց երկեայց յոյժ :

Հ : Ա Յ Ի Ն . 16.

Րարի իրաւունսս և արդա-
րութիւն . մի՛ մատներ զիս՝ ի
ձեռս նեղչաց իմոց :

Ընկա՛ւ զծառայս քո՝ ի բարի .
զի մի՛ ամբարտաւանք զգո՛ւնեցեն զիս :
Ապասեցին աչքիմ՝ փրկութե՛քում ՏԾ .
և բանից արդարութե՛քո :

Արա՛ւ ի ծառայի քում ՏԾ՝ բստ ողոր-
մութե՛քում . զարդարութիւն քո ուսո՛-
րնա՛ն :

Ծառայ քո եմ ես , իմաստո՛ւնս արա
զիս , և ծանեայց զվկայութիւնս քո :

Ժամ է պաշտել զՏԾ . խափանեցին զօ-
րէնս քո :

Վստայսորիկ սիրեցի զպատուի՛րանս քո ,
բան զնո՛ւ ոսկի և զտպագինն :

Ամենայն պատուի՛րանս քո յաջողեցան
ինձ . զի թաեցի ես զճանապարհս չարոց :

Սքան

2: Փ Է . 17.

Սքանչելի են վկայութիք քո, վսայսո
րիկ սիրեաց զնս անձն իմ:

Յայանութի բանից քոց լուսաւորէ և
իմաստուն առնէ զտղայս:

Չբերան իմ բացի, և առի զհօգի. 'ի
պատուիրանս քո փափագեաց անձն իմ:

Նայեալց առիս և ողորմեալց ինձ, ըստ
իրաւունս սիրողաց անուան քո:

Չանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ
բանի քում. և մի' տիրեացեն ինձ ամ
մեղք:

Փրկեալ զիս 'ի զրպարտութի մարդկան.
և պահեցից զպատուիրանս քո:

Երեւցո՛ղերեսս քո 'ի ծառայս քո, և
ուսո՛ր ինձ զարդարութիս քո:

Վտակբ ջուրց իջին յալաց իմոց. զի ո՛չ
պահեցին զօրէնս քո:

2: Ս Ա Դ Է . 18.

Արդար ես դու ՏԾ, և ուղիղ են դա
տաստանք քո:

Պատուիրեցեր զարդարութի վկայուց
քոց ՏԾ. և չքմարիտ են յոյժ:

Մաշեաց զիս նախանձ քո. զի մոռա
ցան զբանս քո Թշնամիք իմ:

Ընտ

Ընտրեալ է բան քո յոյժ . և ծառայքո
սիրեաց զսա :

Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ . և
զարդարութիս քո ես ո՛չ մոռացայ :

Արդարութի քո , արդարութի յաւի
տենից . և օրէնք քո ճշմարիտ են :

Նեղութիք և վիշտք դաին զիս . և սպա
տուիրանք քո խօսք իմ էին :

Արդարութի են վկայութիք քո յաւի
տեան . իմաստուն արա և կեցո՛ զիս

Ծ. Կ Օ Փ . 19.

Կարգացի առ քեզ բոլորով սրտի՛ իմով
լո՛ւր ինձ ՏԻ՛, զի զարդարութիս քո խնդ
րեցի :

Աղաղակեցի առ քեզ՝ և փրկեա՛ զիս .
և պահեցից զվկայութիս քո :

Կանխեցի տարածամու՛ աղաղակեցի , և
եւ 'ի բանս քո յուսացայ :

Կանխեցին աչք իմ առաւօտու . 'ի խօ
սիլ ինձ զբանս քո :

Չայնի իմում լո՛ւր ՏԻ՛՝ ըստ ողորմուե
քում . և յիրաւունս քո կեցո՛ զիս :

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զանօրե
նութի . զի յօրինաց քոց հեռի եղեն :

Մերձ ես դու ՏԻ՛ . և նմ ճանապարհք
քո ճշմարիտ են :

'Իսկզբանէ ծանեայ 'ի վկայուեց քոց . զի
յաւիտեան հաստատեցեր զնս :

Տե՛ս

Մ: Ր Է Ս. 20.

Տե՛ս զխոնարհութի իմ, և փրկեա՛ զիս.
 զի զօրէնս քո ես ո՛չ մոռացայ:
 Դատեա՛ զդատաստանս իմ, և փրկեա՛
 զիս. և ըստ բանի քում կեցո՛ զիս:
 Հեռի է ՚ի մեղաւորաց փրկութի՛. զի
 զիրաւունս քո ոչ պահեցին:
 Գ.թութիք քո բազում են ՏԻ, և ըստ
 իրաւանց քոց կեցո՛ զիս:
 Բազում են, ոյք հալածեն և նեղեն զիս,
 ՚ի վկայութեց քոց ես ո՛չ խոտորեցայ:
 Հայէի յանազորունան և մաշէի. զի զպա
 տուիրանս քո ո՛չ պահեցին:
 Տե՛ս զի զպատուիրանս քո սիրեցի. ՏԻ՛
 ողորմութի՛ւն քո կեցո՛ զիս:
 Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութի է. յաւ
 իտեան են ամ իրաւունք արդարու
 թի՛ քո:

Յ: Ս Ի Ն. 21.

Իշխանք հալածեցին զիս ՚ի նանիր. և
 ՚ի բանից քոց երկեալ սիրտ իմ:
 Յնծացայ ես ՚ի բանս քո, ոպ այն, որ
 գտանէ աւար բազում:
 Զմեղս ատեցի և անարգեցի, և զօրէնս
 քո սիրեցի:

Եւ թն անգամ յաւուր օրհնեցի որ
քեզ, վա իրաւանց և արդարութե քո:
Խաղաղութի բազում է այնոցիկ, որ
սիրեն զօրէնս քո. և ոչ գոյ ինն գայ
թաղաղութի:

Սպասեցի փրկութե քում Տր. և զպա
տուիրանս քո սիրեցի:

Պահեաց անձն իմ զվկայութեա քո. և
սիրեաց զնն յոյժ:

Պահեցից զպատուիրանս և զվկայութեա
քո. զի անձանապարհք իմ առաջի քո են:

Ն: Թ. Ա. Ի: 22.

Մերձեացին խնդրուածք իմ առաջի քո
Տր. ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս:
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տր: և բա
նիւ քո փրկեալ զիս:

Բռնեացեն շրթունք իմ զօրհնութեա քո.
յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութեա քո:
Խօսեացի լեզու իմ զքանս քո. զի անպա
տուիրանք քո արդարութիւն:

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս.
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի:

Յանկացայ փրկուե քում Տր, և օրէնք
քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեացէ զքեզ. և
իրաւունք քո օգնեացեն ինձ:

Մոլորեցայ եւ ունի զոխար կորուսեալ.
Ժգ. N 23 ինք

խնդրեալ զԺառայս քո, զի զպատուի
բանս քո ես ոչ մոռացայ:

Օրհնութի Եւայեայ. Էյծախմատայ
քի հարգութիւն, Եւայ: 42. 10.

Րհնեցէք զամ յօրհնութի
նոր. զի իշխանութի նր ի
բարձունս փառաւորի:

Եւ անուն նր փառաւորել

է ի ծագաց մինչև ի ծագս երկրի:

Ուր իշխանէին ի ծով նաւուք. կղզիք և
ամ բնակիչք նց թ նս:

Ուրախ եղիցի անապատն՝ և ամ բնակիչ
իւր. ուրախ եղիցին բանակք՝ և բակք կե
դարու. և ուրախ եղիցին բնակիչք վիմին:

Ի գլխոց լեռանց գոչեացեն: տացեն
զփառս մի. և զբաշտութի նր կղզիք
պատմեացեն:

Տր ամ զօրութեց զիմեալ գայ. զար
թուցանել զպատերազմն. յարուցանել
զնախանձ. փող հարկանել և գոչել ի
վր թշնամեաց իւրոց զօրութ բազմա:

Ուրախ եղիցին երկիրք ի վերուստ. և
ամաք ցողեացեն զարդարութի:

Բղխեացէ երկիր զողորմութի և զարդա
րութի առ հասարակ բղխեացէ:

ԱՅՏԻՑ ԵՃԱՆԱՍՏԻՄՈՒԹՅԱՆ .
ԵՃԱՆԱՍՏ . 2. 3.

Կեղուծե՛ն իմում ես առ Տ՞ր
կարդացի . և լուսաւ ան
յանգնեցող դժոխաց , ազա
ղակի իմում :

Լո՛ւր Տ՞ր ձայնի իմում , զի ընկեցեր զիս
'ի խորս ծովու . և շրջանք զեւոց պա
շարեցին զիս :

Ամենայն զրօսանք քո՛ , և արիք քո՛ ան
ցին 'ի վր' իմ . և ասացի , թէ մերժեցայ
ուրեմն յերեսաց աչաց քոց :

Արդ՝ իցե՛' թէ յաճեից հայիլ 'ի տաճար
սք քո . զի հեղան զինե քուրք մինչև
յանձն իմ . և անդունդք անհնարինք պա
շարեցին զիս :

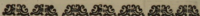
Եմուտ գլուխ իմ չ փապարս ըրանց .
իջի ես 'ի խորս երկրի , և տեսի զնիգա
նք , զի էին ուղ աղիք յա՛խտենից . և
ելցին յապակամութի՛ կեանք իմ :

Առ քեզ Տ՞ր անձ իմ , 'ի նուազիլ անձին
իմոյ կարդացի . և զքեզ Տ՞ր յիշեցի , և
մոցեն աղօթք իմ 'ի տաճար սք քո :

Չի ոյք պահէին զունայնութիւն և
զատութիւն . յողորմութի՛ իւրեանց
մերժեցան :

Ալ ես 'ի ձայն օրհնութե՛ն խոստովան
եղէց քեզ . մատուցից պատարագս Տ՛ն
և կատարեցից զուխտ իմ 'ի փրկութե՛ն :

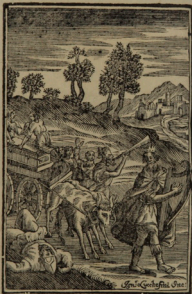

Մ = Մի = Ն = :

Եկեացեն աղօթք մեր 'ի տաճար նք
քո . խոնարհեացի ունկն քո 'ի խնդ
րո՛ւածս մեր : Մարդասէր Տ՛ն՝ վասն
սրբուհւոյ անարատ մօր քո և կուսի .
և վս խաչի քո պատուանկանի . ընկալ
զազաչանս մեր , և կեցո՛ղ զմեզ :

Ձեռքով 'ի Ժեբէ Գն-ի-ն յիբն՝ Գոյե .
'ի 129 . երե-ն :

Ե՛մ Դաւիթ և որդիքն Իսրայելի Իսաակի
 աստի՛ճ ՏԲ, աստի՛ճ և Նաճագարանո՛ւ
 զԲաւբէ՛, և Երգո՛ւն, և Քնարիւն .
 2. Բ=Գ. 6. 3:

Օրհնութիւն Աւթիճանաց :

Սաղմոս . ՃԺԻԹ :

Աստուծոյն առ Տէր և ընդհանալ լինի
 զի աստուծոյն իւրոյ 'ի լիւնաց
 լուրաց , և 'ի լիւնացսն :

ՆԼԳ ՈՒԹԻ ԼԵՆ
 ԻՄՈՒՄ ԵՍԱՌ

Տէր կարգացի . և լուսա ինձ .

Տէր փրկեաց զամեն իմ 'ի շրթանաց
 նենգաւորաց , և 'ի լիւնաց շարէ :

Զի՞ տացէ քեզ՝ կամ զի՞նչ յաւելցի ,
 լի՛զու նենգաւոր :

Ուր նետք հզօրի . զի մխեալ են կայծա
 կամբք կաղնւոյ :

N 4

Վայ

Այն ինձ՝ զի ընդերկար եղև պանդխտութի իմ. զի բնակեցայ ես ՚ի վրանա կեդարու:

Բազում անգամ բնակեցաւ անձն իմ լէ այնոսիկ, ոյք ատէին զողջոյն:

Ես էի խաղաղարար. յորժամ խօսէի, մարմնէին ընդիս:

Օրհուրիք Առիճանաց:

Սաղմոս. ԺԻ:

Աստուծոյ շնորհքով իմ իմացս
Դոյն, աստուծոյ իմ իմացս
Նմանիք նորին:

Նամբարձի զաշխարհ իմ ՚ի լերինս. ուստի եկեացէ ինձ օգնութի:

Օգնութի ինձ ՚ի Տեկ եկեացէ. որ արար զերկինս և զերկիր:

Մի՛ տար ՚ի սասանութի զտանքս. և մի՛ ննջեացէ պահապանքս:

Ոպ ոչ ննջէ՝ և ոչ ՚ի քուն երթայ պահապան իտայելի:

Տո՛ պահեացէ զքեզ, և Տո՛ ընկալի. աջոյ ձեռամբն իւրով:

Արեգակն ՚ի տունէ քեզ մի՛ մեղիցէ. և մի՛ լուսին ՚ի գիշերի:

Տէր պահեացէ զքեզ յամ լարէ. պահեա

հեացէ Տէր զանձն քո:
 Տ՞ Կահեացէ զմուտ և զել քո՝ յայսմ
 հեաէ մինչև յաւիտեան:

Օրհնութիւն Առիճանաց:

Սաղմոս . ՃԻԱ

Առ երգէ Ինքս-Յի Էմ Դանելոյ 'ի
 յերսուղէմ, 'ի յեփեղցի, և 'ի
 յերիթն, որս են երես երս-
 ւուղէմ:

Աւրախ եղէ ես՝ ոյք ասեինցիս 'ի տուն
 Տն երթիցուք մեր:

Հասեալ կային ոտք մեր առ դրունսքս
 երուսաղէմ:

Զերուսաղէմ շինեալ ուն քաղաք . և
 ընակուածի իւր շուրջ զնովմ:

Անդ ելին ազգ ազգ Տն . վկայութի
 իսրայելի-խոտատովան լինիլ անունն Տն:

Անդ արկեալ են ակժողք զառաստանի .
 ակժողք արկեալ են 'ի տան դաւածի:

Հարցէ՛ք զողջունէ երուսաղէմի, և զի
 նուածէ ոյք սիրէք զնա:

Եղիցի խաղաղութի 'ի զօրութ քում և
 շինութ յաշտարակս յամուրս քո:

Վն եղբարց և ընկերաց իմոց խօսեցայ
 զխաղաղութի, վասն քոյ և վն տան

N 5 Տն

ՏՆ Խ, մերոյ խնդրեցաք զքարութիւն
քեզ :

Օհնութիւն Աշխարհ :

Սաղմոս . ՃԻԲ :

Աս Գլուխ 'ի Գծի Լեւնգի' ապախնի յնժ .
Լ հայրէ Գայն 'ի Նմանէ զԳնութի :

Աս քեզ ՏՆ համբարձի զաչս իմ . որ
բնակեալդ ես 'ի յերկինս :

Ուն աչք ծառայի 'ի ձեռն ՏՆ իւրոյ . և
ուն աչք ազախնոյ , 'ի ձեռն տիկնոջ իւ
րոյ :

Անպէս են աչք մեր առ քեզ ՏՆ ան
մեր . մինչեւ ողորմեսցիս 'ի վր' մեր :

Ողորմեաց մեզ ՏՆ ողորմեաց մեզ . զի
բազում լցաք արհամարհանօք :

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախա
տանօք . ոյք նախատէին զմեզ . և արհա
մարհանօք ամբարտառանից :

Սաղմոս . ՃԻԳ.

Աստ Գաւլի ուղտեցեալ 'ի Գծե Լաւնգե
յոյցանե շէրիւնի տըւեալ յոյ
Գոյնոյ, և շնո քարեքանե:

Եթէ ոչ Տիւ էր առ մեզ, աստացէ իս
րայէլ եթէ ոչ Տիւ էր առ մեզ:

Ընդ յառնել մարդկան 'ի վր մեր . կեն
դանւոյն կամեցան կրանել զմեզ:

'ի բարկանալ սրամտութիւն 'ի վր մեր .
ապա և ջուրք ուրեմն ընկղմեցին զմեզ:

Ընդ ուղիս անցին անձինք մեր . անցին
անձինք մեր ք ուղիս անդադարս:

Օրհնեալ է Տիւ . որ ոչ ետ զմեզ յորս
ատամանց նոյ:

Անձինք մեր ապրեցան ուն ճնճղուկք .
յորողայթէ որսողաց:

Որողայթնոյ փշրեցն. և մեր ապրեցաք
Օգնութիւն է մեզ յանուանէ Տիւ . որ:

արար զերկինս և զերկիր:

Օրհնութիւն Աւրիճանաց :

Սաղմոս . ՃԻԴ :

Աստուծոյ ցաւնէ զհասարակութիւն զկայս
նսն զհասարակութիւն 'ի Տէր . որով
և զհասարակութիւն զհասարակութիւն ,
և զանիցս :

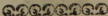
Այստայ 'ի Տէր , ուն լեռան սիւն , մի
սասանեացի յաւիտեան՝ որ բնա
կեալն է յերուսաղէմ :

Լեռինք շուրջ են զնովա . Տէր շուրջ է
զժողովրդեամբ իւրով յայսմ հեռէ մին
չն յաւիտեան :

Ոչ թողու Տէր զգաւազան մեղաւորաց
'ի վիճակս արդարաց . և արդարե
մի՛ ձգեացեն զանոս իւրեանց յանօրէ
նութիւն :

Բարի առնէ Տէր բարեաց . և անցիկ ,
այս ուղիղ են արարի :

Իսկ զթիւրեալսն 'ի յաւիտեանութիւն .
տանի զնս Տէր քան ի անոսիկ այս գործեն
զանօրէնութիւն . իսկ զարդարութիւն 'ի վր իս
րայելի :

Օրհուհիւ Աշտնաց:

Սաղմոս . ԺԻԵ:

Աստուծոյ իմացութեան հաշտութիւն զի
լուստն Բաղային , և զբարձրան աշտնց ,
և հայցէ 'ի Տէն զխաբարսն :

Դարձուցանել Տէն զգերու
Թի սիծնի , եղաք մեր մի
Թարեալք :

Յայնժամ լցան բերանք մեր
խնդութք . և լեզուք մեր ցնծութիւն :
Յայնժամ ասացեն 'ի հեթանոսս ,
մեծ արար Տէր զառնելն իւր քնն .
մեծ արար Տէր զառնելն իւր քնն մեզ . և
մեր եղաք բերկրեալ :

Դարձո՛ Տէր զգերուիս մեր՝ ուն զուգիս
'ի հարաւոյ . ոյք վարկին արտասուօք ,
ցնծութիւն հնեացեն :

Երթալով երթային և լային . ոյք բար
ձեալ տանէին զսերսանս իւրեանց :

Գալով եկեացեն , և ցնծացեն . ոյք
առեալ բերցեն զորայս իւրեանց :

Օրհնութիւն Արքիմանայ:

Սաղմոս . ՃԻԶ:

Աստ յանդիմանէ զայնոսիկ որք բանին զհոգե-
 Թաթաթ . ժողովելոյ և պահելոյ զիւր-
 ճանախաւորս Բարց ապաւինելոյ 'ի Տէ,
 և գովէ զայնոսիկ որք ան, և Բարց Գծի
 անխաւանայ զանին զբաւաւս:

Եթէ ոչ Տէ շինէ զտուն . 'ի նանիր
 վաստակին շինողք նր:

Եթէ ոչ Տէ պահէ զքաղաք . Ըռնայն
 տքնին պահապանք նր:

'ի նանիր է անդ յառնել կանխաւ . արդ
 արիք մինչև էք ննջեցեալ . ոյք ուտէք
 զհաց ցաւոց:

'ի ժամանակի, ուն տացիքուն սիրելեաց
 իւրոց . ժառանգութի առն՝ որդիք են .
 որոյ վարձք իւր են . այն է պտուղ որո
 վայնի իւրոյ:

Ուն ներաք 'ի անու հզօրի . այնպէս են
 և որդիքն թօթափելոց:

Երանի, որ ելեց զցանկութի իւր 'ի նո
 ցանէ . մի՛ ամաշեցցեն, յորժամ խօսեա
 ցին թշնամիք նոյ ընդ նս առդբանն:

Օրհուսիւ Աստուծոյ:

Սաղմոս . ՃԻԷ:

Աստուծոյ զոր զօրութիւնս երկնայ
ծոցն ք, և հնազանդողն զին,
'ի հանդերձեւսն, և սոք:

Երանի՞ ամենեցուն՝ ոյք երկնչի՞ն 'ի
Տնէ. և զնան 'ի ճանապարհսն 'ի
Զփաստակա ձեռաց քոց կերեցես. երա
նի է քեզ, և բարի եղեցի:

Կինքս ունի այդի վայելուչ յանկիւնս տմե
քս. և որդիք քո ունի նորատունկա ձիթենե
ւոյ, շուրջ զսեղանով քո:

Այսպէս օրհնեսցի զամ մարդ, որ երկնչի
'ի Տնէ. օրհնեսցէ զքեզ Տո՛ր 'ի սիօնէ:

Եւ տեսցես դու զբարութի երեսաս
դէմ զամ աշուրս կենաց քոց:

Տեսցես դու զորդիս որդւոց քոց. զխա
ղաղութի 'ի վր իսրայելի:

Օրհ

Օրհնութիւն Աղօթեանց:

Սաղմոս . ՃԻԸ:

Աստուծոյ զհաւածանս և զբոգեմանս
 'ի սիւնսն Կաթմանն: և խաղաղեանս,
 զհաւատեանսն էն ք:

Քաղում անգամ մարտեան ընդ իս,
 'ի մանկութե իմմէ . ասացէ իս
 բայել:

Բաղում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի
 մանկութե իմմէ . և ինչ ոչ յաղթեցին:
 Չթիկունս իմ հարին մեղաւորք . ընդ
 երկար արարին զանօրէնութիւն իւր
 եանց:

Տո արդար է . և խորտակէ զունս մե
 զաւորաց:

Ամալեացեն և յետս դարձցին ամենե
 քեան՝ ոյք ատեն զսիւն:

Եղիցին նք ուն զխոտ ամենաց . որ մինչ
 չէ 'ի բուն եկեալ՝ չորացաւ:

Աստի ոչ ելից զբուն իւր հնձօղն . և
 ոչ զգորկս՝ որ զորայն ժողովէր:

Ոչ ասացին ամենեքեան ոյք անցանէին
 առ նոքօք, թէ օրհնութի Տո ընդ ձեզ
 և օրհնեցաք զձեզ յանուանէ Տո:

Օրհնութիւն Աւտիմանոյ :

Սաղմոս . ՃԻԹ :

Աստուծոյ զեղծ աշխարհէն լինելու զայլով
 իմաստութիւն , ի տիրութիւն , և ի յաւան
 հապարհէ յանկանդէն ի Ռուս , և յաւանգրէ
 ազատելու ի բոլոր գործութիւնն ։

Ս խորոց կարգացի առ բեզՏԹ՝ ՏԹ՝
 լուր ձայնի իմում :

Եղիցին ահանք ք քո ի լսել զձայն աղօ
 թից իմոց :

Թե զանօրէնութիւն քննես ՏԹ . ՏԹ՝
 սկարէ կալ առաջի քո . զի ի քէն է քա
 լում թի :

Վս ահաւան քո համբերի ՏԹ . համբեր
 անձն իմ բանի քում . յուսացաւ անձն
 իմ ի ՏԹ :

ի պահէ առաւօտու՝ մինչև յերեկոյ .
 ի պահէ առաւօտու՝ յուսացաւ ի սրայ
 էլ ի ՏԹ :

ի ՏԹէ է ողորմութիւն բազում . և ի նմա
 նէ է փրկութիւն . և նա փրկեաց զիսրայէլ
 յսմ նեղութեց նի :

Օրհ

Օրհնութիւն Աշտիճանաց:

Սաղմոս . ՃԼ:

Աստ հոգեւորութիւնք Դժարութեան տեսչի անկողնոյ
 ԲԵ՛ն՝ Դժարութեան տեսչի ՏԲ, և յառաջ
 Դժարութեան տեսչի անկողնոյն:

ՏԲ Ո՛չ բարձրացաւ սիրտ իմ . և ո՛չ
 զբօսան աչք իմ:

Ոչ գնացի եւ ընդ մեծամեծս . և ոչ ընդ
 ախոսիկ, որք սքանչելի եղեն քան զիս:
 Բայց թէ խոնարհեցայ եւ՝ ունի մանուկ
 սարսուցեալ ի ստենէ մօր իւրոյ . և
 դարձ նի՛ անդրէն ի նոյն:

Այլ թէ հաւարտացուցի արդեօք զանձն
 իմ, այսպէս եղիցի հատուցումն անձն
 իմոյ . յուսացաւ ի սրայէլ ի ՏԲ . յայսմ
 հետէ մինչև յաւիտեան:

Օրհնութիւն Աւփանաց :

Սաղմոս . ՃԼԱ :

Աստ երգէ զգովութիւն 'ի յանդրածութե
 քաղանիքն 'ի քաճաբ Տն : Բազմա-
 փորձեն զսաղմոսս զայս գով սաղմոնի .
 քայ զաճաստի է , ինչ որ Դաւիթի թուեալ
 իցի զսաղմոնի զի 'ի ծախանիքն իւրոս
 երգիցէ զս :

Իշեալ Տն զգաւիթ . և զամ
 հեղուիթ նր :

Ապ երգուա Տն . և ուխտս
 եղ ինչ յակօբայ :

Թի ռ' լ մտից 'ի յարկս տան իմոյ . թի
 ելից յանկողինս մահճաց իմոյ :

Թի տաց քուն աչաց իմոյ . կամ նինջ
 արտեանաց իմոյ . կամ հանդիստ իրա
 նաց իմոյ . մինչև դտից զտեղի յարկի
 Տն ինչ յակօբայ :

Ահա լուաք զնմանե յեփրաթայ . և
 դտաք զնա 'ի դաշտս մայրեաց :

Մտցուք 'ի յարկս նր . և երկիր պագ-
 ցուք 'ի տեղւոք ուր կացեալ են ոտքնր :

Արի Տն 'ի հանդիստ քո՝ դու և տապա
 նակ կտակի սրբութե քո :

Երեցունք քո զգեցցին զարդարութի .
 և

և Երբ քո, ցնծալով ցնծասցեն :
 Վս դաւթի սիրելոյ քո, մի դարձու
 ցաներ զերեւս քո՝ յօծելոյ բումմէ :
 Երդո՛ւա Տր դաւթի ճշմարտութի՛ւն
 ոչ ստեաց նմա . 'ի պողոյ որովայնի քոյ
 նստուցից յաթոռ քո :

Թէ պահեսցեն որդիք քո զօրէնս իմ .
 և զվկայութիւնս իմ, զոր ուսուցից նի :
 Որդիք նոյնասացին՝ յաւիտեանս յաւիտե
 նից յաթոռ քո :

Հաճեցաւ Տր Է սիօն . և ընտրեաց բնա
 կիւ 'ի նմա . ասե, այս է հանգիստ իմ յաւ
 իտեանս յաւիտենից . 'ի սմա բնակեցայց
 զի հաճեցայ Է սա :

Զայրիս սորա օրհնելով օրհնեցից . և
 զաղքատս սորա լցուցից հացի :

Երիցանց սորա զգեցուցից զփրկութի
 և Երբ սորա ցնծալով ցնծասցեն :

Անդ ծագեցից զեղջիւր դաւթի . պառ
 րաստ արարից զճրագ օծելոյ իմոյ :

Թնամեաց նր զգեցուցից զամօթ . ալ
 'ի վր նր ծաղկեացի սրբութի իմ :

Օրհնութիւն Աւրիճանաց :

Սաղմոս . ՃԼԲ .

Աստ Գովաբանէ Ղեւթանութիւն , և
Ղեւթանութիւն :

() Ի՞ բարի կամ զի՞ վայելուչ . զի բնա
կին եղբարք ՚ի միասին :

Ուր իւր զի իջանէ ՚ի գլուխ՝ և ՚ի մօրումն
աճարօնի . և ՚ի մօրունացն իջանէ ՚ի գլու
սանս զգետտու նր :

Ուր ցօղ՝ զի ցօղի յաճեալսնէ ՚ի վր լի բինն
սիօնի :

Տիւննդ պատրաստեաց զօրհնութիւն . և
զկեանսն յաւիտենից :

Օրհնութիւն Աւրիճանաց :

Սաղմոս . ՃԼԳ .

Աստ Կրօնիք Գովել Ղեւթ :

Աստ օրհնեցէ՛ք ամ ծառայք Տիւն զՏիւն .
ո՛ր կայք ՚ի տան Տիւն . և ՚ի գաւիթս
նր մերոց :

Ի՛ գիշերի համբարձէ՛ք զձեռս ձեր ՚ի
սրբութիւն . և օրհնեցէ՛ք զՏիւն :

Օրհ

Օրհնեցէ զմեզ Տի'ի սիօնէ . որարար
յերկինս և յերկիր :

Աւետից :

Սաղմոս . ԺԼԴ :

Աստուծոյ զօրք զմեզ զմեզ ի բարեպաշտ
իւր զմեզ և զմեզ ի
իւրեւրեւրեւր զմեզ , և ի թո
ղիւրդ . երբեք :

Օրհնեցէք զանուն Տն . օրհնեցէք
ծառայք Տն զՏն . ո' կայք ի տան
Տն . ի գաւթի տան անմեղ :

Օրհնեցէք զՏն զի բարի է . և սաղմոս
ասացէք անունն նր զի բարի է :

Զյակօք ընտրեաց իւր Տն . և զիւրայել
ժառանգութի իւր :

Ես ծանեաց զի մեծ է Տն . և Տն մեծ է
քան զմեզ կուռս :

Զմեզ զոր ինչ կամեցաւ և արար Տն .
յերկինս և յերկիր ի ծով , և յմեզ խորս :

Հանէ զամպս ի ծագաց երկրի . զիւր
լատակունս իւր յանձրեա արար . և հա
նէ զՏն ի շտեմարանաց իւրոց :

Եհար զմեզ անդրանիկան եգիպտացոց .
ի մարդոյ մինչև յանասուն :

Առաքեաց զնշանս և զարուեստս իւր
ի

'ի Աջ քո եղիպտոս . 'ի փարաւօն , և
յամ զօրս իւր :

Եհար զազգս բազումս : և սպանդ[Թա
գաւորս հզօրս :

Զսեհօն Թագաւոր ամուրհուրդոց . զովդ
Թագաւոր բառանու . և զնմ[Թագաւոր
բութիս քանանացոց :

Եա զերկիր նց 'ի ժառանգութի . ժա
ռանգութի իսրայելի ժողովրդեան իւրոյ :

Տր անուն քո յաւիտեան . Տր՝ յիշատակ
քո յազգէ մինչև յազգ :

Դատէ Տր զժողովուրդ իւր . և 'ի ծա
ռայս իւր միսթարի :

Կուռք հեթանոսաց սսկի և արծաթ
են՝ ձեռագործք են որդւոց մարդկան :

Բերան գոյ՝ և ոչ խօսին . աչք են՝ և ոչ
տեսանեն :

Ականջք են՝ և ոչ լսեն . և ոչ գոյ շունչ
'ի բերանսնց :

Նման նց եղիցին ոյք արարին զնս . և ա
մենեքեան ոյք յուսացեալ են 'ի նս :

Տո՛ւն իսրայելի օրհնեցէ՛ք զՏր . տուն
ահարօնի օրհնեցէ՛ք զՏր :

Տո՛ւն զեւայ օրհնեցէ՛ք զՏր . երկիւ
ղածք Տն օրհնեցէ՛ք զՏր :

Օրհնեալ Տր 'ի սիօնէ . որ բնակեալն է
յերուսաղէմ :

ԱԷԼ-Ի-Յ :

Սաղմոս . 81Է :

Աստուծոյ Գ-ՅԼ Ղ-Ժ ին Գ-Եճոց սուրբ
հոգի , և ին Կ-ՅԵՆ Ղ-ԵՄ -Ե-Ե Ի
յե ԳԻԿԵՄ :

Ոստովան եղերաւք Տ՛ն զի
բարի է . զի յաւիտեան է
ողորմու թի նր :

Խոստովան եղերաւք նր
աստուծոյ . զի յաւիտեան է ողորմու
թի նորա :

Խոստովան եղերաւք Տ՛ն տերանց . զի
յաւ :

Արար զսքանչեւիս մեծամեծս միայն .
զի յաւ :

Զերկինս արար իմաստու թի իւրով .
զի յաւ :

Հաստատեաց զերկիր 'ի վր ջուրց . զի
յաւ :

Արար զլուսաւորս մեծամեծս . զի յաւ :
Զարեգակն արար իշխանական տուն
ջեան . զի յաւ :

Զլուսին և զաստեղս իշխանական զի
շերոյ . զի յաւ :

Եհար զերկիրն եգիպտացւոց անդրան
Եգ
Ե

կօք իւրովք , զի յաւ :

Եւ էհան զիւրայել ի միջոյնի . զի յաւ :
'ի ձեռն բարձր' և ի բազուկ հզօր . զի :
Եհերձ զծոփն մեծ . և բաժանեաց յեր
կուս մասունս . զի յաւ :

Եւ անցոյց զիւրայել Է միջ նի . զի :
Ընկղմեաց զփարսւօն և զգօրսն իւր 'ի
ծով կարմիր . զի յաւ :

Եւ էհան զժողովուրդ իւր յանապատ .
զի յաւ :

Եհար զազգս մեծամեծս . զի յաւ :

Եւ սպան զԹազաւորս հզօրս . զի յաւ :
Զսեհօն Թազաւոր ամօրհացւոց . զի յաւ :

Զովգ Թազաւոր բասանու . զի յաւ :
Ետ զերկիրնց 'ի ժառանգութի . զի :

Ժառանգութի իւրայելի ծառայի իւ
րոյ . զի յաւ :

Յիշեաց զմեզ Տի' ի խոնարհութե մե
րում . զի յաւ :

Եւ փրկեաց զմեզ 'ի ձեռաց Թշնամեաց
մերոց . զի յաւ :

Ո՞ տայ կերակուր նմ կենդանեաց . զի
յաւ :

Խոստովան եղերուք նոյ երկնաւորի .
զի յաւ :

Սուս Դաւիթ 'ի յեւն երեգոյի:
Ճ Լ Զ:

Աստիճիտ զլոյսաբերութիւն խաւանայից ի
բախանայ, և հրէից 'ի բաբելոնի, որ
ձառեւն զվիշտ և զսառազան
իւրեանց, և ինդրեւն
զվեկծիկութեան:

Եւ զետոս բարիլացւոց . անդ նշտ
տէաք, և լայաք . ուն յիշեցաք
մեք անդ զսիօն:

'Ի մէջ ուռեաց նոցա կախեցաք զկտա
կարանս մեր:

Անդ հարցանէին զերիւք մեր զբանս
օրհնութեան . զերեւմարք մեր ստիպէին
զմեզ և ասէին:

Օրհնեցէ՛ք մեզ յօրհնութէն սիօնի .
իսկ՝ զիմարդ օրհնեացուք զօրհնութիւն
Տէն յերկիր օտար:

Թէ մոռացայց զքեզ երուսաղէմ . մո
ռացի զիս աջ իմ:

Կցեսցի լեզու իմ 'ի քիմա իմ, թէ ոչ յի
շեցից զքեզ . թէ ոչ նախ նուագեցից
զքեզ երուսաղէմ, սկիզբն ուրախու
թեան իմոյ:

Յիշեա՛ Տէր՝ զորդիան եղածայ . յա՛ւ
ուրան երուսաղէմի:

Ուր

Ուր ասէին, քակեցէ՛ք քակեցէ՛ք . մին
չէ 'ի հինն հասուցէր:

Դուստր բարիբացուոյ թշուառական
երանի որ հատոյց զհատուցումն քո,
զոր դու մեզ հատուցեր:

Երանի որ կալաւ զմանկունս քո . և
եհար զբարի:

Ս-Դ-Ս Դ-Է-Ի . ՃԼԻ:

Ա-Գ Է-Դ-Է-Է-Է Է-Է Է-Է Է-Է Է-Է-Է
Է-Է Է-Դ-Է:

Խոստովան եղեց քեզ ՏԻ: բոլորով
սրտիւ իմով . առաջի հրեշտակաց
սաղմոս ասացից քեզ:

Չի լուար զքանս բերանոյ իմոյ . եր-
կիր պազից 'ի տաճար ւր քո . և խոս
տովան եղեց անուան քում վա՛ռողոր-
մութե՛ և ճշմարտութե՛ քոյ:

Մեծ արարեր յմիջանուն ւր քո . յո
րում աւուր կարդամ առ քեզ, վաղվա
ղակի լուր ինձ . և բազում արասցես
զգորութիւն յանձն իմ:

Խոստովան եղիցին առ քեզ միմ թագա-
ւորք երկրի. զի լուան զքանս բերանոյ
քո . և օրհնեացեն զճանապարհս քո:

Մեծ են փառք ՏԻ՛ բարձր է ՏԻ՛. զիտ
նարհս տեսանէ . և զբարձունս 'ի հե

ռաստանէ Ծանաչէ :

Թէ գնացից եւ 'ի մէջ ներդուծեց . կե-
ցուցեա զիս 'ի բարկութիւն թշնամոյն :
Չգեցեր գէեռն քո՝ և փրկեաց զիս աշ-
քո . և Տր հատուցէ ընդ իմ :
Տր ողորմութիւն քոյաւիտեան . զգործս
ձեռաց քոյ մի՛ անտես առնէր :

'ի Կարգի :

Սաղմոս Դաւթի . Ծ'ԼԸ :

Առ Գողթն շրջաբերդեւ իբր իւր Կարգի
յի որոնց մեք շրջա , և մանաւանդ
յովբա , պարտ շահնգիտա-
նին ա , ինքն քաջաց իւր , և
իւրեք ի նման իւր որդեա
Ճշմարտ ինքն Գողթն
նոցա :

Փոր ձեցեր զիս՝ և ծանեար
զիս . դու ծանեար զնստիլն
իմ , և զյառնեյն իմ :
'ի միտ առեր զխորհուրդս
իմ՝ 'ի հեռաստանէ . զշա-
իղս իմ և զվիճակս իմ դու քննեցեր ,
և զիմ Ծանաղարհս իմ յառաջագոյն
տեսեր . զի ոչ զոյ նենդութիւն 'ի լեզ-
ուի իմում :

Ահա

Ահա դու ՏՐ՝ ծանեար զյետին իմ, և
զառարին իմ . դու ստեղծեր զիս . և
եղեր զձեռն քո ՚ի վր իմ :

Սքանչելի եղև գիտութի քո յինէն . զ
բացաւ . և ոչ հանդարտեմ սմա :

Յո՛ երթայց ես յողոյ քումնն . կամ
յերեսաց քոց ես յո՞ փախեայց :

Թէ ելանեմ յերկինս, դու անդ ես . և
թէ իջանեմ ՚ի դժոխս, և անդ մօտ ես :

Թէ առից զթեւս իմ ընդ առաւօտս .
և բնակեցայց յեղերս ծովու :

Սակայն և անդ ձեռն քո առաջնոր
դեսցէ ինձ . և աջ քո ընկալցի զիս :

Ասացի՝ խաւար ուրեքն արդեօք ծած
կեաց զիս . կամ գիշեր փոխանակ լու
սոյ փափկութե իմոյ :

Խաւարն ՚ի քէն ո՛չ խաւարեսցի . և
գիշերն որպէս զտիւ լուսաւոր եղիցի .
և խաւար նորա ուն զլոյս նորա :

Դու ստացար զերիկամունս իմ . և ըն
կարար զիս յորովայնէ մօր իմոյ :

Խոստովանեղեց քեզ ՏՐ, զի ահեղ և
սքանչելի ես . սքանչելի են գործք քո,
և անձն իմ սիրեաց յոյժ :

Ո՛չ Թագեաւ՝ ոսկր իմ ՚ի քէն, զոր արա
րեր ՚ի ծածուկ . և կար զօրութե իմոյ
ընդ սաորինս երկրի :

Զանգործս իմ տեսին ալք քո . և ՚ի
զիրս քո ամենեքեան գրեցան :

'ի տունէ մոլորեցան . և ոչ ո'ք էր որ
առաջնորդէր նոյն :

Ինձ յոյժ մեծարու եղեն' բարեկամք
քո անձ , և յոյժ զօրացան իշխանքնոյն :
Թո՛ւնցի զնոսա և քան զաւագ բազ
մացան . զարթեալ , և արդ ընդ
քեզ եմ :

Թէ սպանանես զմեղաւորս' անձ . արք
արեան , 'ի բաց եղերուք յինէն :

'ի հակառակութի և 'ի նախանձ , առ
ցեն 'ի նանիւր զբաղաքս քո :

Զատելիս քո ՏԻ , ատեցի . և 'ի վերայ
թշնամեաց քոց մաշեցայ :

Յատելութի կտտարեալ ատեցի զնա ,
և եղեն ինձ թշնամիք :

Փորձեալ զիս անձ' և ծանի'ր զսիրտ իմ .
քննեալ զիս' և ծանի'ր զշաւիղս իմ . և
տես' թէ իցեն անօրէնութիւնք 'ի ճանա
պարհս իմ . և առաջնորդեալ ինձ 'ի ճա
նապարհս քո յաւիտենից :

Ի Է-Բ-Բ-Ժ :

Սաղմոս Դաւթի . ՃԼԹ :

Ա-Բ -Է-Է Է-Ժ -Է-Բ-Է Ի Բ-Բ-Բ-Բ Է-
Բ-Բ, Է Բ-Է-Է-Է-Է Ի Բ-Բ-Բ-
Բ-Բ-Բ :

Արեցն՝ զիս Տ՛ Ի մարդոյ չարէ .
յառնէ անիրաւէ փրկեալ զիս :
Խորհեցան զանօրէնութի՛ն Ի սիրտս իւր
եանց . զոր ամ պատրաստեցան Ի պա-
տերազմ :

Արեցին զեղուս իւրեանց ուն զօշի . Է
Թոյնք ի թից Ի ներքոյ շրթանց նոյն :
Պահեալ զիս Տ՛ Ի ձեռաց մեղաւորի .
Է Ի մարդոյ չարէ փրկեալ զիս :

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ . Թա-
գուցին ամբարտաւանք զորոգայթ ինձ :
Լարս ձգեցին յորոգայթ ստից իմոց .
շուրջ զաւղօք իմովք եղին ինձ գայ
թաղղութիւն :

Ասացի՛ Տ՛ ամ իմ ես գու . ո՛ւնկն դիր
Տ՛ ձայնի աղօթից իմոց :

Տ՛ Տ՛ զօրութի՛ն փրկութի՛ն իմոյ . հովա
նի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի :

Ս՛ Ի մասններ զիս Տէր Ի ցանկութիւն
մեղաւորաց , ոյք խորհեցան վատն իմ :

Օ 4 Թ՛

Տի՛ ընդ վայր հարկաներ զիս :

Զի մի՛ երբէ՛ք բարձրացին , և խոր
հուրդք նոցա մի՛ կատարեսցին . վախ
ճան կատարածի նց վաստակ շրթանց
խրեանց ծածկեսցէ զնոսա :

Արկցես 'ի վերայ նոցա զկայծակունա
հրոյ . և կործանեսցես զնոսա . 'ի տա
ռապանաց մի՛ կարասցեն կեալ :

Մարդոյ լեզունւոյ մի՛ յաջողեսցի 'ի
վերայ երկրի . զայր մեղաւոր , շարիք
խր որսասցեն 'ի կորուստ :

Ճաննայ , զի առնես Տի՛ զգատաատան
աղքատի . և իրաւունս անանկի :

Արդարք գոհացին զանունե քում
մէ . և բնակեսցին ուղիղք առաքի
երեսաց քոյ :

Ի խոստով :

Սաղմոս Դաւթի . ԺԽ :

Աստուծո՛ւ զմեզ լուսաւորեալ , և
բաւ շնորհութի ի բարեգե- ինչ-
շաւարեալ :

Տի՛

կարգացի առ քեզ՝ և լո՛ւրինձ .
նայեալ 'ի ձայն աղօթից իմոց՝
'ի կարգալ իմում առ քեզ :

Ուղի՛շ եղիցին աղօթք իմ ունի խունկ
առա

առաջի քո Տ՛՛. համբարձումն ձեռաց
իմոց՝ պատարագ երեկոյի :

Դէ՛ր Տ՛՛ պահապան բերանոյ իմոյ . և
գունն ամուր՝ շրթանց իմոց . զի մի՛ խո
տորեսցի սիրտ իմ բանիւ՝ չարութի՛ն :

՚Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ
մարդս , որք գործեն զանօրէնութի՛ն .

և ո՛չ եղէց կցորդ ընտրելոց նոցա :

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութի՛ւն՝

և յանգիման արասցէ . իւզ մեղաւորի

մի՛ օծցէ զգլուխ իմ , և աղօթք իմ ի

կամա նորա :

Առգերան մերձ առ վիմին դատուորքն՝

յուրիցեն բանից իմոց՝ և քաղցրասցին :

Արպէս թանձրութի՛ հողոյ , զի սփռեալ

է ՚ի վերայ երկրի . ցրուեցան ոսկերք

նոցա մերձ ՚ի դժոխս :

Առ քեզ Տ՛՛ Տ՛՛ են աչք իմ , ՚ի բեզ

յուսացայ Տ՛՛ . մի՛ հաներ զհոգի յինէն :

Պահեա՛ զիս յորոգայթէ , որ թազու

ցաւ ինձ . ՚ի դայթազղութի՛ դործո-

ղին զանօրէնութիւն :

Անկցին ՚ի ցանցս նորա մեղաւորք .

միայն եմ ես՝ մինչև անոյից :

Իմաստութի յաւելի . ազգի , 'ի թախան
 ին՝ ի երես յայտի անդ :

Սաղմոս . ՃԽԱ :

Աստուծոյ ան Տէ 'ի բերանոյ քի ք
 Եւ 'ի վերոյ իւր , և իմ 'ի բերանոյ
 արդարոյ 'ի գծի զանգի :

Զայնիւ իմով եւ առ Տէ կարգացի .
 ձայնիւ իմով զՏէ ազալեցի :
 Սփռեցից առարի Տէ զազօթս իմ . և
 զնեղութիս իմ առարի նի պատմեցից :
 'Ի նուազիլ յինէն հոգւոյ իմոյ , զու Տէ
 ծանեար զլաւիղս իմ . 'ի ճանապարհ յոր
 և գնայի , թաղուցին ինձ որոգայթ :
 Հաւիթ յաջնէ՝ տեսանէի , և ոչ որ ճա-
 նաչէր զիս . կորեաւ յինէն փախուստ
 իմ . և ոչ գտաւ ինդրող անձին իմոյ :
 Ազազակեցի առ քեզ Տէ՝ և ասացի , զու
 եւ յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդանեցի :
 Նայեաց Տէ յազօթս իմ , զի եւ խոնարհ
 եղի յոյժ . ապրեցո՛ զիս 'ի հաշածլաց
 իմոց , զի հզօր եղին քան զիս :
 Տէ հան 'ի քանակ զանձն իմ . զոհա
 նամ զանո՛ւանէ քումմէ :
 Ինձ սպասեն արդարք՝ մինչև հատու
 ցես ինձ :

Ս-ըստ Դ-մէի, 'ի Ժ-մ-ն-ի լի հալ
 ծեաց զնա - քէ-աղոճ - րդի նք:
 Ճ' Խ Բ:

Աստ հոյցե զնէր-ն յանցանաց ի-րոց . և
 ինքեի զշ-վն ի-ր, ա- 'ի ք-րեղէ-
 քէնց-ը-վ-րիւ:

Լ'ւրազօթից իմոց . ո'ւնկն
 զիւր ինդրուածաց իմոց
 ճշմարտութիւն քով:

Լ'ւր ինձ արդարութիւն
 քով, և մի' մտաներ 'ի դա
 տաստան ընդ ծառայի քում զի ո'չ ար
 դարանայ առաջի քո ամ կենդանի:

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ .
 խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ . և
 նստոյց զիս 'ի խաւարի որպէս մեռեալ
 յաւիտենից:

Չանձրացաւ յիս հոգի իմ, և սիրտ իմ
 խռովեցաւ յիս:

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս . խոր
 հեցայ յամ գործս քո . յարարածս ձե
 ոաց քոց խորհեցայ, և համբարձիաւ
 քեզ զձեռս իմ:

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ
 քեզ . վաղվադակի լ'ւր ինձ Տ' . զի
 Օ 6 նուա

նուազեցաւ յինէն Հոգի իմ:

Մի՛ դարձուցանէր զերեսս քո յինէն . նմանիցիմ այնոցիկ , յիբ իջանեն
'ի գուր:

Լսելի՛ արա ինձ յառա՛ւօտու զողորմու
թիւ քո . զի ես 'ի քեզ Տէր յուսացայ:

Եւ այ՛ ինձ ձանապարհ՝ յոր գնացից . զի
առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ:

Փրկեալ զիս 'ի թշնամեաց իմոց Տէր .
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո . զի գու
եւ ան իմ:

Հոգի քո բարի՛ առաջնորդեսցէ ինձ
յերկիր ուղիղ:

Վասն անուան քո Տէր՝ կեցուցես
զիս . արդարութեամբ քով հանցես 'ի
նեղութենէ զանձն իմ:

Ողորմութիւն քով սատակեսցես զթշնա
միսն իմ . և կորուսցես զամբ նեղիչսան
ձին իմոյ . զի ես ծառայ քո եմ:

Սուրբ Դավիթ լնդէմ գլխաւս :
Ճիւղ :

Աստուծոյ իմաց յաշխարհից յառնէ 'ի
ժամ իմ զառեմնս, զառեմնս իմ
Լիւնս լնդէմ 'ի լնդէմ զոգ
Նախ ժամ իմ իմաց :

Օրհնեալ Տէր Աստուծոյ իմ . որ ուսոյց
զձեռքս իմ 'ի պատերազմ . և զմա
տունս իմ 'ի նախատաճարս :

Ողորմութիւն իմ և ապաւեն իմ . օգնա
կան իմ, և փրկիչ իմ . ապաւեն իմ, և
ես յաւատմ 'ի նա, որ հնազանդ առնէ
զժողովուրդս ընդ ինն :

Տէր, ո՞վ է մարդ, զի յայտնեցար դու
նմա . կամ որդի մարդոյ ' թէ համա
րիս ինչ զնա :

Մարդ նախորդ նմանեցաւ . և աւուրք
նորա ունի հովանի անցին :

Տէր, խոնարհեցո՛ւ զերկինս և էջ . մեր
ձեռն 'ի լնդինս և ծխեցին :

Փայլատակեալ զփայլատակունս քո, և
խոռովեալ զնա . առաքեալ զնեաւս քո՝ և
ցրուեալ զնոսա :

Առաքեալ զձեռն քո 'ի բարձանց, և
փրկեալ զնա 'ի ջուրց բազմաց . և 'ի ձե
ռաց որդւոց օտարաց :

Որոյ

Արոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնան
րու թի՛ . և աջ նց աջ է մեղաց :

Աճ յօրհնութի՛ նոր օրհնեցից զքեզ .
տասնաղեւա՛ւ սաղմոսարանաւ սաղմոս
ատացից քեզ :

Ո՛ տացէ զփրկութի՛ թագաւորաց մե
րոց . որ փրկելոցն իցէ զգաւթի ծառայ
իւր ի սրոյ շարէ :

Փրկեա՛ զիս՝ և ապրեցո՛ զիս . ի մեռաց
որդւոց օտարաց :

Արոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնան
րու թի՛ . և աջ նց աջ է մեղաց :

Արոց ուստերք իւրեանց ոնց նորատունկ
հաստատունք են ի մանկուէ իւրեանց .
դատերք նց զարդարեալ՝ և պահուեալ
ի նմանութի տաճարի :

Հտեմարանք նց , լի՛ են՝ և բոլի են ի փ
մեանս . խաշինք նց բաղմածինք են՝ և
բաղմանան ի զնացս իւրեանց . և ան
դեայք նց պարարտք են :

Ոչ գոյ խրամատութի՛ ցանկոյ նց . և
ոչ ազազակ ի հրապարակս նց :

Արդ՝ երանեցի՛ց ժողովրդեան՝ որոյ
այս աշխատէ է . նա երանի է ժողովր
դեան , որոյ Տի՛ ած է նց :

Օրհնութից Սուրբ Դաւիթ :
Ճ' Խ Թ :

Աստուծոյ զմեզ յաշխարհս մերս
մեզմեզ , և յաշխարհս մերս :

Բարձր առնեմ զքեզ մեծ իմ , և Թա
գաւոր իմ . և օրհնեմ զանունս քո
յաւիտեանս , և յաւիտեանս յաւիտեանից :
Չօրհնապազ օրհնեցից զքեզ . և գո
վեցից զանունս քո , յաւիտեանս և յաւի
տեանս յաւիտեանից :

Մեծ է Տէր և օրհնեալ է յոյժ . և մե
ծութիւնն իմ զգոյ չափ :

Ազգք , և ազգք , գովեսցեն զգործս քո ,
և զգործութիւնս քո պատմեսցեն :

Չմեծ վայելութիւն փառաց սրբուն քո
խօսեսցին , և զսքին լին քո պատմեսցեն :
Չգործութիւն ահի քո ասացեն , և զմեծու
թիւնս քո պատմեսցեն :

Չիշատակ բազում բաղցրուն քո բոկեա
ցեն , և արդարութիւն քո զմեծացեն :
Գլխած ողորմած է Տէր . երկայնամիտ և
բազում ողորմ :

Քաղցր է Տէր առ ամենեւեան , և զբ
թութիւնն իմ զմեծ արարածոց իւրոց :
Խոստովան եղիցին առ քեզ Տէր , մեծ
գործք քո . և սրբք քո օրհնեսցեն զքեզ :
Չփառս

Չփառս արքայութե քո ասասցեն . և
զգորութիս քո պատմեացեն :

Ճանաչել որդւոց մարդկան զգորութիս
քո . և զփառս մեծ վայելչութե արքայ
ութե քո :

Արքայութի քո արքայութի ամ յաւի
տենից . և տէրութի քո յազդէ մինչև
յազդ :

Հաւատարիմ է Տ՞ր յամ բանս իւր . և
արդար է յամ գործս իւր :

Հաստատէ Տ՞ր զամ դայթազդեալս . և
կանգնէ զամ գլորեալս :

Աբամենեցուն իքեզ յուսան . և դու
տաս կերակուր նց ի ժամու :

Բանաս զձեռնքո . և լըռցանես զամե
նեսեան քաղցրութի կամօք քով :

Արդա՛ր է Տ՞ր յամ ճանապարհս իւր . և
նք է յամ գործս իւր :

Մերձ է Տ՞ր առ ամենեսեան , ոյք կար
դան առ նա . առ ամենեսեան ոյք կար
դան առ նա ճշմարտութի :

Չկամս երկիւզածաց իւրոց առնէ Տ՞ր .
աղօթից նց լսէ , և կեցուցանէ զնա :

Պահէ Տ՞ր զամենեսեան ոյք սիրեն զնա ,
և զամ մեղաւորս սատակէ Տ՞ր :

Չօրհնութիս Տ՞ն խօսեսցի բերան իմ ,
օրհնեսցի ամ կենդանի զանուն նք նի
յաւիտեան , և յաւիտեանս յաւիտենից :

Աւելւոյ , Ահեայ և Զատարայ :

Սաղմոս . ՃԻԽԵ :

Աս իստի զանայնոսքի յասոյ զբ Ինէ
ոք 'ի Տարբիս . և ցոացանէ թէ լաւ
գոյն իցէ ապաւինել յած , և 'ի
յօգնութի նր :

Րհնեաւ անձն իմ զՏՐ . օրհ
նեցից զՏՐ 'ի կեանս իմ . սաղ
մոս ասացից նոյ իմոյ՝ մինչև
եմ ես :

Մի՛ յուսայր յիշխանս՝ և մի՛ յորդիս
մարդկան . զի ոչ գոյ փրկութի 'ի նս :
Ելցէ հոգի 'ի նոցանէ՝ և դարձցին անդ
րէն 'ի հող . և յայնմ աւուր կորիցեն ամ
խորհուրդք նց :

Երանի աղգի՝ որոյ ՏՐ ամ յակօրայ օգ
նական է նր . և յոյս նր 'ի ՏՐ ամ է :

Որ արար զերկինս և զերկիր . զծով և
զամ սր է 'ի նոսա :

Ո պահէ զճշմարտութի յաւիտեան . և
առնէ իրաւունս զրկելոց :

Տայ զհաց քաղցելոց . և արձակէ զկա
պեալս ՏՐ :

Տէր բաժնայ զաշտ կուրաց . և կանդ
նէ

նէ զգլորեալս Տէր :

Տ՞ի սիրէ զարդարս . Տ՞ի պահէ զպան
դուխտս . զորքս՝ և զայրիս ընդունի
Տ՞ի . և զճանապարհս ամբարշտաց կորու
սանէ :

Թաղաւորեացէ Տ՞ի յաւիտեան , ձծ քո
սիօն յազգէ մինչև յազգ :

Աւելւոյ , Անգեւ , և Զւարթոյ :

Սաղմոս . ՃԽԶ :

Աւր յարդէ գլխի շնոյ ինչ քաղցոյ պար
ճառոյ , որովք արժանի է գլխ
բանաստեղծի :

Օրհնեցէ՛ք զՏ՞ի՝ զի բարի է սաղմոս
այ մերում քաղցր եղիցի օրհնութի :
Շինէ զերուսաղէմ Տ՞ի . և զցրտեալսն
խորայելի ժողովէ :

Բժշկէ զբեկեալ սիրտս . և պատէ զմեծ
վերս նոյ :

Ո թո՛ւնէ զբաղմութի մատեղաց . և զա
մենեսեանս զնա յանուանէ կոչէ :

Մեծ է Տ՞ի , և մեծ է զօրութի նոյ . և
խնայալութի նոյ ոչ զոյ բաւ :

Ընդունի զհեղս Տ՞ի . և խոնարհ առնէ
զամբարտաւանս մինչև յերկիր :

Օրհնեցէ՛ք զՏէր խոստովանութի .
սաղ

ազմոս ասացէք նմա օրհնութեամբ :

Ողբեցոյց զերկինս ամպովք . պատրաստ
արար զանձրե իւր յերկիր :

Բռնոյց զխոտ 'ի լերինս . և զգալարի
'ի ծառայութի մարդկան :

Ոտայ անասնոց կերակուր . ձագուց
ագռաւուց՝ որք կարդանառ նա :

Ոչ թէ լէ զօրութիս ձիոյ կամեցաւ՝
ՏԹ . և ոչ լէ իրանս առն սկայի հաճե
ցաւ :

Այլ հաճեցաւ ՏԹ լէ երկիւղածս իւր .
և լէ այնոսիկ , որք յուսան յողորմու
թիւնն :

Աւելւիւ . Աւելւիւ . Զաւելւիւ :

Սաղմոս . Ժ' խել :

Առ յորդոսի լեռնաւանդ , և լեկեկեյի
իօրհորտիւնսս . դիտուիւն
գլխիւ լւծ :

Գովեաւ երուսաղէմ , զՏԹ :

Եւ օրհնեաւ զանձ քո , սի'օն :

Զի զօրացոյց զնիզս դրանց քոց . և օրհ
նեաց զորդիս քո 'ի բեղ :

Ո եգ զսահմանս քո 'ի խաղաղութի .
պարարտութի ցորենոյ լցոյց զբեղ :

Առաքէ զբան իւր լեզկեր . վաղվազ
լն

ընթանան պատգամք նր :

Դնէ զձիւն ուն զասր . և զմէզ ուն փո
շի ցանեաց .

Արկանէ զառն ուն պատառս . առա
ջի ցրտոյ նր ո՞ր կարէ կալ :

Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա .
շնչեացեն հողմք՝ և գնացեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր յակօբոյ . զարդարու
թիւ և զերաւունս իսրայելի :

Ո՛չ այսպէս արար նմ աղգաց ՏԻ . և
զգատաստանս իւր ո՛չ յայտնեաց նց :

Աւօր . Ամբսիւմայ Մարգարէն . 3 .

Շուրքս լուայ , և եր
կեայ . ՏԻ նայեացի զօրծս
քո՝ և զարհուրեցայ :

Ի մէջ երկուց կենդանեացն
ծանիցիս դու . ի մերձե

նալ ամացն յայտնեցիս . և ի հասա
նիլ ժամանակին երևեցիս :

Ի խռովիլ անձին իմոյ՝ ի ժամանակի
բարկութե՛ն՝ զողորմութի յիշեցես :

Ա՞՞՞՞ ի հարաւոյ եկեացէ . և նքն ի փա
ռան լեռնէ :

Յայտնեցեն երկնք զվայելութի փա
ռաց նր . և օրհնութիւն նր քան տիե
ղերք :

Ճա

Ճառագայթք ունի՝ ի լուսոյ հատան՝ ի
 նմանէ, և եղջիւրք՝ ի ձեռքն նր գտան,
 և անդ հաստատեցաւ զօրութի փա-
 ռաց նր:

Յերեսաց նր ելցեն հարուածք. և զհետ
 շաղաց նր երթիցեն մեծամեծք՝ ի թռչ-
 նոց:

Եկաց՝ և չափեաց զերկիր. հայեցաւ
 և դիտեաց զհեթանոսս:

Լերինք հալեսցին, և անտառք վատ
 նեացին. ճանապարհք՝ որք՝ ի սկզբանէն
 էին, կուրացին. և ի նմանէ դողացի
 ւամ երկիր:

Տեսի զքանակս բուշացւոց. խռովեցան
 բնակիչք վրանացն մադիամու:

Մի թէ՛ ի վր գետոց բարկացի՞ս դու.
 Տո՛ւ. կամ սրտմտութքո՛ւ ի վր գետոց.
 կամ բարկութի բո՛ւ ի վր ծովու:

Ելեր դու՝ ի կառս բո. հեծելութի բո
 փրկութի եղև յերանելն բո:

Զարթեաւ աղեղնքո. զնետս կապար
 քից քոց արբուցեր. զգետս ցրուեցեր
 զերկիր դողացուցեր՝ ի սաստկութ անձ-
 րեի, որք անցանեն ը տա:

Անդունդք աղաղակեցին մեծապէս.
 Լոյս փայլման արեգականն արգելաւ.
 և ծագումն լուսնին դադարեցաւ:

Ունի՛ ի նշոյլս սլաքաց քոց գնացես. և
 ունի՛ ի լոյս փայլատակման սրոյ քոյ:

Բար

Բարկուծք զարթիցես 'ի վր Երկրի .
և զողուծք կացես զհեթանոսս :

Երևեցար 'ի փրկուծի ժողովրդեան
քո . 'ի փրկել զքնարեալս քո :

Նետաձիգ եղեր 'ի գլուխս մարդկան ամ
բարտաւանից . և մինչև յանդունդս ծո
վու ընկղմեցան :

Խնդրեցեր զվրէժ զօրուծք քով 'ի զօ
րագլխացն մեղաւորաց . որք յուսացեալ
էին յանդգնուծիս իւրեանց . զի կերին
զազքաան 'ի գաղտնիս :

Առաքեցեր 'ի վերայ ծովու զերիվարս
քո . և խռովեցան յաղծ ջուրք անդ
ընդոց :

Կացի ես' և դերան աղիք իմ 'ի ձայնէ
բերանոյ իմոյ . եմուտ զողումն յասկերս
իմ . և ես յանձն իմ խռովեցայ :

Ջայս պահեացես յաւուր նեղուծի .
ածել 'ի վր ազգի մօր . որք մարտնչին
ընդ ժողովրդեան քում :

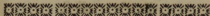
Թղենի ոչ տացէ զպտուղ իւր . և յայգ
ւոր բեր մի' գացի . ձիթենիք սնասցին .
և երկիր մի' բուսուսցէ զդալարի :

Պակասեցին հօտք 'ի մարակաց . և ես
զինք մի' գացին առ մտւրս :

Ես 'ի Տր յուսացայ : ցնծացայց' և ու
րախ եղէց յամ փրկիչ իմ :

Տր Տր ետ ինձ զզօրուծի . և կացոյց
զոտս իմ 'ի հաստատուծի . 'ի վր պա

բանոցի թշնամւոյն կացոյց զիս . և հան
գոյց զիս երազ երազ :

Մ- յեան :

Լո՛ւր մեզ ՏԻ՛ լո՛ւր մեզ անձային ողոր
մու[թ]ք . և գ[թ]ու[թ]ք քո խնայեալ
յարարածս քո :

Մարդասէր ՏԻ՛ . վա՛ սրբուհւոյ անա
բատ մօր քո և կուսի . և վա՛ խաչի քո
պատուանկանի , ընկալ զաղաչանս մեր ,
և կեցո՛ղ մեզ :

Զյուր-ն 'ի Երկն ուրեմայն գրչե
'ի 164. երեւն :

Աւել-իւր . Անգե-յ' և Զատար-իւր :

Սաղմոս . ՃիսԸ :

Աստ Կրտս-իւրէ զստեղծում-ծա իւրաւան
 լիւրս Կարգաւ , գ-լէԼ զնժ Բնա
 Կանաքար :

Օրհնեցէ՛ք զՏԻ՝ յերկինս . օրհ
 նեցէ՛ք զնա՝ ի բարձունս :

Օրհնեցէ՛ք զնա՝ ամ հրեշ-
 տակք նր՝ . օրհնեցէ՛ք զնա
 ամ զօրութիւնք նր՝ :

Օրհնեցէ՛ք զնա՝ արեգակն՝ և լուսին .
 օրհնեցէ՛ք զնա՝ ամ աստեղք՝ և լոյս :

Օրհնեցէ՛ք զնա՝ երկինք երկնից . և
 ջուրք՝ որք ի վերոյ քան զերկինս , օրհ
 նեցէ՛ք զանուն ՏՆ :

Զի նա ասաց՝ և եղեն . հրամայեաց՝ և
 հաստատեցան :

Կացոյց զնա՝ յաւիտեանս յաւիտենից .
 սահման եղ՝ և ո՛չ անցցէ :

Օրհնեցէ՛ք զՏԻ՝ յերկրէ , վեշապք , և
 ամ խորք :

Հուր և կարկուտ՝ ձիւն և սառն՝ հողմ
 և մրրիկ . որք առնէք զքան նր՝ :

Լերինք՝ և ամ բլուրք , ծառք պտղա-
 բերք՝ և ամ մայրք :

Ճգ

Գա

Գաղանք, և ամանասունք. սողունք,
 և ամ թռչունք թեւաւորք :
 Թագաւորք երկրի՝ և զօրք իւրեանց .
 իշխանք՝ և ամ դատաւորք երկրի :
 Երիտասարդք, և կուսանք . ծերք, և
 տղայք՝ օրհնեցէ՛ք զանուն Տէ :
 Բարձրացաւ անուն նր՝ միայն . խոստո
 վանութի նմա յերկինս և յերկրի :
 Բարձր առնէ Տէ՛ զեղջիւր ժողովրդեան
 իւրոյ . օրհնութի յամ սրբոց նր՝ . յորդ
 ւոցն խրաչելի . ժողովրդեան՝ որ մերձ
 է առ Տէ՛ :

Աւելաւոր :

Սաղմոս . ՃԽԹ :

Աստ յորտորէ յաւիտեա լիկեցին զնո՛ւ
 լիցեալ, լի գեւեցե լիծ :

Օրհնեցէ՛ք զՏէ՛ յօրհնութի նոր .
 օրհնութի նմա յեկեղեցիս սրբոց :
 Ուրախացի խրաչել յարարիչ իւր . որ
 դիք սիօնի ցնծացեն՝ ի թագաւորն իւր
 եանց :

Օրհնեցեն զանուն նր՝ օրհնութի .
 սաղմոսիւք և օրհնութի սաղմոսասաց
 ցեն նմա :

Հաճի Տէ՛ ընդ ժողովուրդս . իւրե բարձր
 Ժե Բ Պար

արասցէ զհէզա 'ի փրկութե :
 Պարծեսցին սրբն փառք՝ և ցնծաս
 ցեն 'ի հանգիստս իւրեանց . և բարձր
 արասցեն զամբ բերանօք իւրեանց :
 Սուրբ երկասյրիք են 'ի ձեռս նց , առ
 նուր զհասուցումն 'ի հեթանոսաց .
 յանդիմանութիւն մի ժողովրդոց :
 'Ի կապել զթագաւորս նց կապանօք :
 զգօրավարս նց ձեռնակապօք երկա-
 թեօք :
 Առնել 'ի նա զդատատանն գրեալ .
 փառք այս են մի սրբոց նր :

Աւել-ի-):

Սաղմոս . ԺԺ :

Օրհնեցէ՛ք զամբ 'ի սրբութե նր . օրհ
 նեցէ՛ք զնա 'ի հաստատութե զօ
 րութե նր :

Օրհնեցէ՛ք զնա 'ի զօրութե նր . օրհնե
 ցէ՛ք զնա 'ի բազում մեծութե նր :

Օրհնեցէ՛ք զնա 'ի ձայն օրհնութե . օրհ
 նեցէ՛ք զնա սաղմոսիւք և օրհնութիւնք :

Օրհնեցէ՛ք զնա ցնծութիւնք , գովեցէ՛ք
 զնա ուրախութիւնք :

Օրհնեցէ՛ք զնա 'ի բանս բազցր . գովե
 վեցէ՛ք զնա 'ի բարբառ լսելիս :

Օրհնեցէ՛ք զնա 'ի ձայն գոհութե . մի
 հոգիք օրհնեցէ՛ք զՏր :

Ա-

Աս Սաղմոս Բնութիւն Գաւթի. եւ ար
 քառոյ Բռնոյ. 'ի Ժամանակի յի եւ Նա
 Նահապախ ընդդէմ գոչեալսն,
 առաջի սահաղայ. եւ անշո
 բացն Իսրայէլէ)

Որք էի ես յեղբարս իմ, եւ
 կրտսեր 'ի տան հօր իմոյ.
 արածէի զխաշինս հօր իմոյ:
 Չեռք իմ արարին զսամա
 սարան. եւ մատուցք իմ կազմեցին զգոր
 ծի օրհնութեմ:

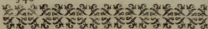
Իսկ արդ' ո՞ր պատմեացէ զայս Տէն իմում:
 Ինքնին Տէն ամի' լուիցէ զամ:

Եւ առաքեալ Տէն զհրեշտակ իւր. եւ
 համբարձ զիս 'ի հօտե խաշանց հօր իմոյ.
 եւ էօծ զիս յօծումս իւրոյ իւրոյ:

Եղբարք իմ մեծամեծք եւ գեղեցիկք.
 եւ ո՞չ հաճեցաւ ընդ նա Տէն:

Եւ ես ընդդէմ այլազգւոյն, եւ նզովեցի
 զկուռս նա. հանի զսուսերն 'ի նմանէ.
 եւ հատի զգլուխ նորին. եւ բարձի զնա
 խառնս յորդւոցն Իսրայէլի:

Օրհնութիւն երեց Տանգանցն :

Դանիէկ . 3 :

Րհնեալ ես Տր ամ հարցն
մերոց. օրհնեալ փառաւո՞ր
րեալ անունքոյաւ խոնան :
Յիրաւունս անցուցեր զայս
ամ ընդ մեզ . արդար ես դու Տր, և ա-
մենայն դործք քո ճշմարիտ են :

Ճանապարհք քո ուղիղ են, և ամ դա-
տաստանք քո արդար են :

Դատաստան արդարութե՛ն ամեր 'ի վր'
մեր՝ ը ամի . և զորինչ ամեր 'ի վր' մեր,
և քաղաքի օրբոյ հարցն մերոց երու-
սաղէմի :

Արդարութի՛ւն և յիրաւի ամեր զայս ամ
'ի վր' մեր՝ վս մեղաց մերոց :

Անօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ լի
նիւ 'ի քէն . մեղաք յամի՛ և պատուիրա-
նաց քոց մեք ո՛չ անսացաք :

Ո՛չ պահեցաք և ո՛չ արարաք՝ ոնց պա-
տուիրեցերդու մեզ, զի զբարիս դացուք
մեք 'ի քէն :

Արդ՝ զամ զոր արարեր՝ և զորինչ ա-
մեր 'ի վր' մեր, արդար դատաստանու-
արարեր :

Մատ

Մատենեցեր զմեզ 'ի ձեռս Թնամեաց
մերոց. անօրինաց՝ խառնից և ապստամ
բողաց:

'ի ձեռս Թագաւորի անօրինի և լարի
բան զնմ երկիր, մատենեցեր զմեզ:

Եւ արդ՝ ո՛չ գոյ մեզ ժամ բանալ զբա
րանս մեր. զի ամօթ և նախատինք ե
ղաք ծառայից քոց և պաշտօնեից:

Ալ մի՛ մատեներ զմեզ խաղառ՝ վն անո
ւան քո. մի՛ ցրեր զուխտս քո. և մի՛ 'ի
բացեայ առնէր զողորմուիս քո 'ի մէնջ:

Այս արբաճամու սիրելոյ քո, խաճա
կայ ծառայի քո, և խաղայէլի սրբոյ քո:

Խոստացարնց, և ասացեր, բաղմացու
ցից զգաւակ ձեր ուն զաստեղս երկնից

բազմուք. և ուն զաւաղ առ եզր ծովու:

Եւ արդ՝ Տը՝ նուազեցաք մեք բան զնմ
ազգս. և եմք տառապեալք յնմ երկրի

այսօր վն մեղաց մերոց:

Ո՛չ գոյ 'ի ժամանակի յայսմիկ իշխան,
մարգարէ, և առաքնորդ ո՛չ ողջակէզք

պատարագաց. ո՛չ խուսկբ օրինաց. և
ո՛չ տեղի պատարագս մատուցանելոյ

առաքի քո. և զողորմութի գտանել
'ի բէն:

Ալ անձամբք խոնարհեալ՝ և հոգւովք
տառապանաց, ընդունելի լիցուք մեք,

ոնց զողջակէզս խոյոց՝ և զուարակաց.
և ոնց բիւրաւորս գառանց պարարտաց:

Անպէս ընդունելի լիցին պատարագք
մեր այսօր առաջի քո . զի կատարեալ
դպրութիւն զկնի քո . և չիք ամօթ յուսա
ցելոցս 'ի քեզ :

Եւ արդ՝ դամբ զՏեաքս ամ սրտիւք մե
րովք . երկնչիմք 'ի քէն , և խնդրեմք զե
րեսս քո . Տի՛ մի՛ յամօթ առնե՛ր զմեզ :
Այլ արա՛ առ մեզ լի՛ հեզունքում , և
լի՛ բազում ողորմութե՛ք բում . փրկեա՛
լմեզ վստքանչելեացքոց՝ Տի՛ . և փառա
ւորեսցի անուն քո յաւիտեան :

Յամօթ լիցին ամենեքեան , որք չարչա
րեն զծառայս քո . ամաչեցեալ լիցին
բանութիւնք նց . և ամ զօրութիւնք նց խոր
տակեացին :

Եւ ծանօցեն զի դու ես Տի՛ Աճ միայն՝
որ փառաւորեալդ ես 'ի վի՛ ամ տիեզե
րաց :

Օրհնեալ ես դու Տի՛ Աճ հարցն մերոց .
գովեալ՝ և առաւել բարձրացեալ յա
ւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն նք փառացքոց .
գովեալ և առաւել բարձրացեալ :

Օրհնեալ ես՝ ի տաճարի փառաց սրբու
թե՛ք քո . գովեալ :

Օրհնեալ ես՝ ի վի՛ աթոռոյ արքայութե
քո . գովեալ :

Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի բրորէս՝ և
հայիս յանդունդս , գովեալ :

Օրհ

Օրհնեալ ես 'ի վր' հաստատու[թե երկ
նից . գովեալ :

Օրհնեցէ՛ք իմ գործք Տ՛ն զՏ՛ր . օրհնե
ցէ՛ք և բարձր արարէք զնա յաւիտ :

Օրհնեցէ՛ք երկինք՝ զՏ՛ր . օրհնեցէ՛ք և
բարձր արար :

Օրհնեցէ՛ք հրեշտակք Տ՛ն . և ջուրք որ
'ի վերայ երկնից զՏ՛ր . օրհն :

Օրհնեցէ՛ք զօրու[թեք Տ՛ն՝ արեգակն և
լուսին՝ զՏ՛ր , օրհն :

Օրհնեցէ՛ք աստեղք երկնից , անձրևք ,
և ցօղք՝ զՏ՛ր . օրհն :

Օրհնեցէ՛ք իմ հողմք , հուր , և ջեր
զՏ՛ր . օրհն :

Օրհնեցէ՛ք ցուրտ , և սոթ . ցօղ և ձիւ
նաբեր՝ զՏ՛ր . օրհն :

Օրհնեցէ՛ք սառն և սարգ , եղեամն ,
և ձիւն՝ զՏ՛ր :

Օրհնեցէ՛ք տիւ՛ք՝ և գիշերք , լոյս՝ և
խաւար՝ զՏ՛ր . օրհն :

Օրհնեցէ՛ք ամպք , և փայլատակունք ,
և երկիր , զՏ՛ր . օրհն :

Օրհնեցէ՛ք լերինք , և բլուրք , և իմ
բոյսք երկրի՝ զՏ՛ր . օրհն :

Օրհնեցէ՛ք աղբիւրք , ծովք , և գետք
զՏ՛ր . օրհն :

Օրհնեցէ՛ք կէտք , և իմ կայտառք ,
որք 'ի ջուրս . և թռչունք երկնից՝

զՏ՛ր . օրհն :

Օրհնեցէ՛ք դազանք , և անասունք .
և որդիք մարդկան՝ զՏԹ . օրհնէ :

Օրհնեսցէ՛ խորայեւ զՏԹ . օրհնեսցէ և
բարձր արասցէ :

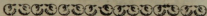
Օրհնեցէ՛ք քահանայք զՏԹ . օրհնէ :

Օրհնեցէ՛ք ծառայք ՏԹ՝ զՏԹ . օրհնէ :

Օրհնեցէ՛ք անձինք , և շունչք արդարոց՝ զՏԹ . օրհնէ :

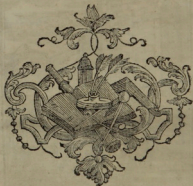
Օրհնեցէ՛ք նրք և խոնարհք արտիւք՝
զՏԹ . օրհնէ :

Օրհնեցէ՛ք անանիա , աղարիա , և միշտայեւ զՏԹ . օրհնեցէ՛ք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Ողորհն քեզ մարիամ , լի շնորհօք . ՏԹ
ընդ քեզ . օրհնեալ ես դու ի կա-
նայս . և օրհնեալ է պառլղ որովայնի
քո ՅԵՍ՝ Արքուհի Մարիամ մայր եղ .
բարեխօսեա զԵմեր մեղաւորացս . այժմ
և ի ժամ մահու մերոյ : Ամէն :

Օրհնութի Մարտիան Աստուծոյն ,
Ղարի 1 :

Եւծացուցե անձն իմ զՏր
և ցնծացե հոգի իմ առ
տուծով փրկչաւ իմով :

Այց արար 'ի վր խոնարհու
թի աղախնոյ իւրոյ . այսուհետե երա
նիցեն ինձ իմ ազգք :

Արար ընդիս մեծամեծս հզօրն . և նր
է անուն նր :

Ողորմութի արար յազգաց յազգս եր
կիւղածաց իւրոց . և արար զզօրութի
բազկաւ իւրով :

Յրոճեաց զամբարտաւանս 'ի մտաց սր
տից . և բազկեաց զհօրս յաթոռոց :

Չխոնարհս բարձրացոյց , զկարօտս ե
լից բարութիւն . և զմեծատունս արձա
կեաց աւնայնս :

Պաշտպանեաց իւրայէլի ծառայի իւրոյ :

յիշելով զազորմութիւն իւր :
Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր , ընդ
արբաճմու , և զաւակի նորա յաւի-
տեանն :

Օրհնութիւն Ձաւարիցի հօրն Յովնան
Հրդեհ : Գւ. Է. 1 :

Օրհնեալ Տի Ած իսրայելն , որ յայց
եւ . և արար զփրկութիւն ժողովը
զեան իւրոյ :

Յարոյց մեզ զեղջիւր փրկութե՛ն ի տանէ
զաւթի ծառայի իւրոյ . ոնկ խօսեցաւ
բերանօք սրբոցն՝ որք յաւիտենից մաք
դարեքն էին :

Փրկութիւն ի թշնամեաց մերոց , և ի ձե
ռաց մոմ առեւեաց մերոց :

Առնել զազորմութիւն առ հարսն մեր ,
և յիշել զկտակարանս սրբութեան
իւրոյ :

Ձերդումն , զոր երդումս արբաճմու
հօր մերոյ . տալ մեզ առանց երկիւղի
զփրկութիւն ի թշնամեաց մերոց :

Պաշտել զնա սրբութիւն՝ և արդարու
թիւ առաքի նի՛ զմոմ աւուրս կենաց
մերոց :

Եւ դու մանուկ՝ մարդարեւ քարձրելոյն
հոգեւոր . զնաոցեւ առաքի Տի՛ պատրա
տել զճանապարհս նի՛ :

Տա

Տալ զգիտութի փրկուն ժողովրդեան
 Իւրոյ . 'ի ժողութիւնն նմ մեղաց մե-
 րոց :

Վն գթոյ սղարմութե Տն նոյ մերոյ . ո-
 րով երևեցաւ մեզ արեգակն 'ի բարձանց
 լուսաւոր առնել զխաւար մեր :

Ծագել զլոյս 'ի վն այսոցիկ, որք նստեաք
 'ի խաւարի, և 'ի ստուերս մահու . ուզ
 լել զոտս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղու-
 թեան :

Առիւժ Սիւսնի ծերունայն :

Դ Եւ. 2:

Լրդ արձակես զնառայս քո Տն' Ը
 քանի քու՝ 'ի խաղաղութի . զի տե-
 սին աչքիմ զփրկութի քո, զոր պատրաս-
 տեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց :

Լոյս յայանեցար հեթանոսաց . և փառք
 ժողովրդեան քու՝ իւրայեկի :

Uzdevums: Uzturēt līguma spēkā.

ՏԱմենակալ՝ Աճաբարհամու՝
խաշակայ՝ յաղօբայ՝ և զա
ւակիւնց արդարոց - ամենակալ
ՏԻԹՈՂ զմեզա իմ:

Որ արարեր զերկինս՝ և զերկիր, և զմեծ
զարդնդ. ամեն:

Արհասկեցեր զծով բանիւ՝ հրամանի քոյ-
փակեցեր զխորա, և կնքեցեր ահաւոր
և փառաւորեալ անուամբ քով - ամեն :

Որ ամինք սարսի և դողայ յերեսաց
աչի գորութնքս. ամն:

Անբա՛ն է մեծ վայելքու[թիւն փառաց
սրբու[թեան քո . և սատարիկ է քար-
կու[թիւն սպառնալեաց քոց՝ ի վերայ
մեղա՛ծրաց . անչափ՝ և անքննիւ
են ողորմու[թիւնք ամեռեաց քոց .
ամէն :

Դ. Ե. ՏՐ՝ բարձրեալ՝ դժբաժ, երկայնա
միտ . բազումստորմ . և զղջանաս ի վիճ
չարեաց մարդկան . ամեն :

Դու Աճ՝ ոչ եղեր ապախարութի
վասն արդարացն՝ արքահանու, իսա-
հա

հակայ և յակօրայ . որք ո՛չ մեղան քեզ .
ամեն :

Այ եղեր ապաշխարութի վն իմ մե-
ղաւորիս . զի մեղայ աւելի քան զառա
ծուիս . և բազմացան անօրէնութիք
իմ . ամեն :

Չե՛մ արժանի հայիլ՝ և տեսանել զբար
ձրութիւն երկնից , 'ի բազմութե՛ անօրէ
նութիւն իմոյ . ամեն :

Կորացեալ եմ ես , 'ի բռնութե՛ կապա
նաց երկաթից . և ո՛չ գոյ ինձ հան
գիստ . ամեն :

Բարկացուցի զսրտմտութիւն . և զբար
առաջի քո արարի . կանգնեցի զպատ
կեր՝ և բազմացուցի զցատումն . ամեն :
Եւ արդ՝ ՏԻ՛ խնարհեցուցանեմ զծունր
արտի իմոյ , և հայցեմ 'ի բազրութե՛
քումնի . ամեն :

Մեղայ՝ ՏԻ՛ , մեղայ , և զանօրէնութիւ
իմ ես ինձէն դիտեմ . ամեն :

Ազաչեմ և խնդրեմ 'ի բէն՝ [Թո՛ղ ինձ
ՏԻ՛ , [Թո՛ղ ինձ . և մի՛ կորուսաներ զիս
ըն անօրէնութիւն իմոյ . ամեն :

Մի՛ յաւիտեան բարկամար ինձ ՏԻ՛ ,
և մի՛ յիշեր զլարիսն իմ . և մի՛ պարտա
ւորեր զիս ընդ իջեալսն 'ի ներքոյ եր
կրի չարեօք . ամեն :

Չի գու ամ՝ ամ՝ ապաշխարողաց ես .
և յի՛ս ցոյց զբարերարութիւն քո , որ
անար

անարժան եմ. ամենապաշտօն:

Կեցուցես զիս ըստ բազում ողորմութեան քում. և օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց խնայ. ամեն:

Զքեզ Տէ՛ր օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից. և քո են փառք յաւիտեանս՝ ամեն:

Փառք հօր, և որդւոյ, և հոգ:

Աղաչեմ և խնդրեմ՝ ի քէն Տէ՛ր, Թո՛ղ ինձ զմեղս իմ:

Բազում ողորմ Տէ՛ր, ողորմեաց ինձ:

Ա՛մ քաւեա՛ զիս զմեղաւորս:

Արարիչ իմ և յոյս մօ՛ծ, գԹա՛ս յիս՝ ի մեղուցեալ ծառայս. և ողորմեա՛ ինձ բազմամեղիս:

Ամենօրհնեալ սրբուհի՛ և միշտ կայս մօծածին մարիամ. բարեխօսեա՛ առ Տէ՛ր վա՛ իմ մեղաւորիս:

Ամենայն սուրբք մյ՛ բարեխօսեցէ՛ք առ հայր՝ ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս:

Քա՛ն որդի մյ՛ անտխակալ. ընկա՛լ զաղարանս մեր. զի՛ ի քեզ են ապաւինեալ անձինք մեր:

ԶազԹօղ զօրութեամբ սուրբ՝ և կենդանաբար՝ և պատուական խաչի՛ քո
Տէ՛ր

Տէր՝ պահպանեա՛ զմեզ :

Առաքեա Տէր զՏրեշտակ խաղաղու-
թեան քո . որ եկեալ պահեսցէ
զմեզ անխռովս 'ի տունէ և 'ի դե-
շերի :

Եւ մարդասիրութեամբ քո յիշեա՛
զմեզ Տի՛ , յիշեա՛ զմեզ յորժամ դաս
արքայութի՛ քո , և ողորմեա՛ց
մեզ :

Ահա ներսէս՝ լիք Գրանգապի ինչ նոճապի,
Բաճապալուն յայնի՛ն Վայրի Վարանդի ։

Առիւն իւրաքանչիւր անկիւն հասնապէս
 'ի Քր : Զոր արարեալ է Տն
 Ներսէսի Հայոց հաւա-
 յիւնի :

Նաւատով խոստովանիմ , և
 երկիրպագանեմ քեզ , հայր'
 և որդի , և սուրբ հոգի .
 անեղ և անմահ բնութի-
 արարիչ հրեշտակաց , և մարդկան ,
 և ամ եղելոց . ողորմեա՛ց քո արարա-
 ծոցս :

Հաւատով խոստովանիմ , և երկիրպա-
 գանեմ քեզ , անբաժանելի լոյս , միառ-
 նական սբ երրորդութի' և մի նմութի-
 արարիչ լուսոյ' և հաշածիչ խաւարի .
 հաշածեա՛ 'ի հոգւոյ իմիկ զխաւար մե-
 զոց' և անդխտութի' . և լուսաւորեա՛
 զմիտա իմ' ի ժամուս յայսմիկ' աղօթել
 քեզ 'ի հաճոյս , և ընդունիլ 'ի քէն զմեզ
 քուածս իմ , և ողորմեա՛ ինձ բաղմա-
 մեղիս :

Հայր

Հայր երկնաւոր՝ Աճ Ճշմարիտ, որ առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի ի ինդիր մոլորեալ ոչխարին. մեզայ յերկինս՝ և առաջի քո. ընկալ զիս ունի զանառակ որդին՝ և զգեցո՛ր ինձ զգաւորութեանս զառաջին՝ զոր մերկացայ մեզօք. և ողորմեաց քո արարածոց, և ինձ բաղմամեղիս:

Որդի՛ ԱՅ ԹԾ Ճշմարիտ, որ խոնարհեցար ի հայրական ծոցոյ, և առերզմարմին ի սրբոյ կուսէն մարիամայ, վն մերոյ փրկութե՛ն. խաչեցար՝ և թաղեցար և յարեար ի մեռելոց՝ և համբարձար առ հայր. մեզայ յերկինս՝ և առաջի քո. յիշեալ զիս ունի զառազակն՝ յորժամ գաս արքայութիւն քով. և ողորմե:

Հորդի՛ ԹՅ՝ ԹԾ Ճշմարիտ, որ իջեր ի յորդանան, և ի վերնատունն. և լուսաւորեցեր զիս մկրտութիւնք աւազանին. մեզայ յերկինս՝ և առաջի քոյ. մաքրեալ զիս վերստին Թժային հրով քո՝ ունի հրեղէն լեզուօք զառաքեալսն. և ողորմեաց:

Անեղ բնութի, մեզայ քեզ՝ մաօք իմով ք՝ հողւով և մարմնով իմով. մի՛ յիշեր զմեզս իմ զառաջինս, վն անուանդ քուժսրբոյ. և ողորմե:

Տեսող ԹԹ, մեզայ քեզ՝ խորհրդով բանիւ և գործով. զնշեալ զձեռագիր յանցա

յանաց իմոց , և գրեալ զանուն իմ 'ի
դպրութե կենաց . և ողոր :

Քննող դադանեաց , մեղայ քեզ՝ կամաւ
և ակամայ , գիտութի՛ք և անգիտութի .
թողութի շնորհեալ մեղաւորիս . զի 'ի
ծննդենէ աւաղանին մինչև ցայսօր՝ մե
ղացեալեմ առաջի անձունդ քո զգայա
րանօք իմովք , և ամ անդամօք մարմնոյս
և ողորմեալ :

Ամենախնամ Տի՛ր , դի՛ր պահապան աչաց
իմոց զերկիւղ քոմք՝ ոչ ևս հայիլ յարստ
և ակամջաց իմոց . ոչ ախորժել լաւի
զբանս չարութե . և բերանոյ իմոյ՝ ոչ
խօսիլ զստութի . և ձեռաց իմոց՝ ոչ
գործել զանիրաւութի . և ստից իմոց՝
ոչ գնալ 'ի ճանապարհս անօրէնութե .
այլ ուղղեալ՝ զչարժումն սոցա լինիլ ը
պատուիրանաց քոց յմմի . և ողոր :

Հուր կենդանի Քս, զհուր սիրոյքս
զոր արկեր յերկիր , բորբոքեալ յանձն՝
իմ . զի այրեացէ զախտ հոգւոյ իմոյ . և
սրբեացէ զխիղճ մտաց իմոց . և մաքրեա
ցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ . և վառեացէ
զլոյս գիտութե քոյ 'ի սրտի իմում . և
ողոր :

Իմաստութի հօր Յս, տո՛ւր ինձ զիմաս
տութի զբարիս խորհիլ՝ և խօսիլ՝ և
գործել առաջի քո յմմ ժամ . 'ի չար
խորհրդոց՝ 'ի բանից , և 'ի գործոց փր
կեալ

կեալ զիս . և ողոր :

Կամեցող բարեաց՝ ՏԻ՛ կամարար՝ մի՛
թողուր զիս ՚ի կամս անձին իմոյ զնալ .
այլ առաջնորդեալ ինձ լինիլ միշտ ըստ
կամաց քոց բարեսիրաց . և ողորմե :

Արքայ երկնաւոր՝ տո՛ւր ինձ զարքայու
թի՛քս . զոր խոստացար սիրելեաց քոց .
զօրացո՛ղ զսիրտ իմ՝ առել զմեզս , և սի
րել զքեզ միայն , և առնել զկամս քո .
և ողորմե :

Խնամող արարածոց՝ պահեալ նշանաւ
խաչի՛քս՝ զՏօգի , և զմարմին իմ . ՚ի պատ
րանաց մեզաց՝ ՚ի փորձութեց զիւաց ,
և ՚ի մարդոց անիրաւաց , և յիմ վտան
գից հօգւոյ՝ և մարմնոյ . և ողոր :

Պահապան ամի Քն՝ աջ քս հովանի լի
ցի ՚ի վր իմ , ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի , ՚ի
նստիլ ՚ի տան՝ և ՚ի զնալ ՚ի ճանապարհ ,
՚ի ննջել՝ և ՚ի յառնել . զի մի՛ երբէք սա
սանեցայց . և ողոր :

Աճ իմ , որ բանաս զձեռն քո , և ընուս
զիմ արարածս ողորմութի՛ք քով . քեզ
յանձն առնեմ զանձն իմ . դու հօգալ ,
և պաարաստեալ զպէտս հօգւոյ և մար
մնոյ իմոյ՝ յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան .
և ողոր :

Դարձուցի՛չ մոլորելոց՝ դարձո՛ղ զիս ՚ի
շար սովորութեց իմոց ՚ի բարի սովորու
թի՛ք . և բեւեռեալ ՚ի հօգի իմ զսոսկալի
օր

որ մահուն, և զերկիւղ գեհնոյն, և
զսէր արքայուն. զի զղջացայց 'ի մեղաց,
և գործեցից զարդարութիւն. և ողոր:
Ազրիւր անմահութե՝ աղբերացո՝ 'ի
սրակ իմմէ զարտասուս ապաշխարուն,
այս պոռնկին. զի լուացից զմեզս անձին
իմոյ՝ յառաջ քան զերաններն իմ յաշխար
հէս. և ողոր:

Պարգեիլ ողորմուն՝ պարգեւեա՝ ինձ
ուղղափառ հաւատով, և բարի գոր
ծով, և նք մարմնոյ և արեան քո հա
հորդութիւն գալ առ քեզ. և ողոր:

Բարերար ՏՅ՝ հրեշտակի բարոյ յանձն
արասցեն՝ զիս, բաղցրութիւն աւանդել
դժոգի իմ, և անխռով անցուցանել ի
լարութիւն այսոցն, որք են 'ի ներքոյ եր
կնից. և ողոր:

Լոյս ճշմարիտ Քս՝ արժանաւորեա՝ դժո
գի իմ ուրախութիւն տեսանել զլոյս փա
ռաց քոց 'ի կոչման աւուրն. և հանդ
իլ լուսով բարեաց՝ յօթեանս արդա
րոց՝ մինչև յօր մեծի գալստեան քո. և
ողոր:

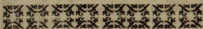
Ղառաւոր արդար՝ յորժամ դաս փա
ռօք հօրդատել զկենդանիս և զմեռելիս
մի՝ մտաներ 'ի դատաստան ի ծառայիս
քո, այլ փրկեա զիս 'ի յաւիտենական
հրոյն, և լսելի արա ինձ զերանաւէտ
կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւն
և

և ողորմեաց քո արար:

Ամենողորմ Տէ՛ր ողորմեա՛ւ իմ հաճատա
ցելոց՝ ի բեզ. իմոց և օտարաց՝ ծանօթից՝
և անծանօթից . կենդանեաց՝ և մեռե
լոց . շնորհեա՛ւ և թշնամեաց իմոց՝ և
ատելեաց զթողութի՛ն որ առիս յանցա
նաց . և դարձո՛ղնս ի չարեացն , զոր
ունին վա՛ իմ . զի ողորմութե՛ն քում ար
ժանի եղիցին . և ողոր :

Փառաւորեալ Տէ՛ր ընկալ զաղաչանս
ծառայիս քո . և կատարեա՛ւ ի բարի զինդ
թուածս իմ . բարեխօսութի՛ք սրբուհւոյ
մածածնին , և յօհաննու մկրտչին , և սր
բոյն ստեփաննոսի նախալկային , և սէ՛րն
Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին . և սրբոց
առաքելոցն՝ և մարգարեից՝ և վարդա
պետաց՝ և մարտիրոսաց՝ և սրբոց հայ
րապետաց՝ և ճգնաւորաց՝ և կուսա
նաց , և իմ սրբոց քոց , երկնաւորաց
և երկրաւորաց . և բեզ փառք և երկր
պաղութի՛ն անբաժանելի սր Երրորդու
թեղ՝ յա՛խտեանս յա՛խտենից ամէն :

Մայրենի զորանորս՝ ինքնաճեղաց գե-
ղեցեաց. Գրեգորի նորեկացոյ
սոսցեալ: Ռան. թԲ:

Ընկալ քաղցրութիւն ՏԻ ԱՅ հզօր՝
զդառնացողիս զաղաւանս. մա-
տիւր գլխութիւն՝ առ պատկա-
ռեալս դիմօք. փարատեալ ա-
մենապարզեւ, զամօթական տխրու-
թիւնս. բարձր յինչն ողորմած՝ զան-
բերելի ծանրութիւնս. անջրպետեալ
հնարաւոր՝ զմահացու կրթութիւնս.
աւարեալ միշտ յաղթող՝ զխաբողին հա-
ճութիւնս. բացադրեալ վերնային զմոլե-
լոյն մառախուղ. կնքեալ կեցուցիչ՝ զկո-
րուսչին ընթացմունս. ցրուեալ ծած-
կաւես՝ զքմբռնողին ըսր՝ գտմունս.
խորտակեալ անքննին՝ զմարտողին դի-
մեցմունս: Տնազրեալ քո անուամբդ՝
զլուսանցոյց երգ յարկիս: Պարտակեալ
քո ձեռամբդ՝ զառաստաղ տաճարիս.
գծադրեալ քո արեամբդ՝ զմուտ սեմոց
սենեկիս. կերպացո՛ղ զքոնշանդ՝ ի հետս
ելից մաղթողիս. ամբացո՛ք քո աջովդ՝
զհանգստեանս խշտիս. մաքրեսցես ի

ԹԴ

Չ հա

Հաղթից՝ զԾածկարան անկողնոյս . պա
 հեցես քո կամօքդ՝ զտառապեալ անձն
 հոգւոյս . անխարդախ արասցես զքո
 շնորհեալ շունչ մարմնոյս . կացուցե՛ս
 շրջափակ՝ զպարզօրուգ երկնայնոյ . կար
 գեսցե՛ս 'ի դիմի՝ ընդդէմ դիւացն դա
 սու : Տո՛ւր հանգիստ բերկրութե՛ մա
 հահանգոյն նիրհման , 'ի խորութե՛ դի
 շերիս : Բարեխօսուք և հայցուածովք
 սրբուհւոյ Ածածնին , և ամ ընտրե
 լոց , ամփոփեալ պարտերեա՛ զպատու
 հան տեսութե՛ցս , զգայարանացս իմաս
 տից . անզարհուրելի զետեղմամբ . 'ի
 Ծփական խռովութե՛ց . կենցաղական
 դբաղմանց . անրջական երազոց . խօրա
 կանաց ցնորից . յիշատակաւ քո յուսոյդ ,
 անլնասելի պաշտպանեալ , և սթափեալ
 վերստին 'ի ննջմանէ ծանրութե՛ց , ամե
 նազգաստ արթնութե՛ք , հոգենորոգ
 դուարթութե՛ք , 'ի բեզ արձանացեալ :
 Զայս ձայն մաղթանաց , բուրմամբ հա
 ճատոց , բեզ ամէնօրհնեալ թագաւոր
 փառաց անճառից փառաբանողաց . երկ
 նագումար խմբից երգակցեալ յերկինս
 առաքել : Զի դու փառաւորեալ ես
 քիմ արարածոց՝ յաւիտեանս յաւիտե
 նից : Ամէն :

Առիւ զբաւոյս սրբոյն Գրիգորի :
Բան . Ի Է :

Րդի այ կենդանւոյ , օրհնեալդ յամի . հօրդ ահաւորի անքնին ծնունդ . որ տկարանայ առ 'ի բէն և ոչ ինչ . որ 'ի ծագել անստուեր նշուից յողորմութեդ քո փառաց , հալին մեղք . հալածին դեք . քնքին յանցանք . խղին կապանք . խորտակին շղթայք . կենդանածնին մահացեալք . բժշկին հարուածք . ողջանան վերք . բառնին ապականութիւնք . տեղի տան տիրութիւնք . նահանքին հեծութիւնք . փախնու խաւարն . մեկնի մեզն . մերժի մառախուղն . փարատի մաւայն . սպառի աղջամուղն . վերանայ մութն . գնայդի շերն . տարագրի տաղնապն . չքանան լարիքն . հալածին յուսահատութիւն . և թագաւորէ ձեռն քո . ամենակալ քաւիդ նմի . որ ո՛չ եկիր կորուսանել զմարդկան հոգիս , այլ կեցուցանել . թող ինձ զանթիւ չարիան իմ , բազում ողորմութեամբ քո . դի դու միայն ես յերկնի անճառ , և յերկրի անգնին . 'ի տարր գոյից

և յեզր ծագացաչխարհի . սկիզբն ամբ'
 և յամբ , ամբն լրմամբ օրհնեալդ 'ի
 բարձունս . և քեզ ընդ հօր , և հոգ
 աշդ սրբոյ վայելէ փառք յաւիտեանս :
 Ամէն :

Վ Ա Խ Ճ Ա Ն :

Յանի Ս-շխաշ' իւրգա ախո-բէնից :

Ա զազակեցեք առ ԱՃ .	կէ:
Ա զազակեցեք առ ՏՊ:	դթ:
Ա պրեցո՛ զիս ՏՊ, զի նուազ .	ժա:
Ա պրեցո՛ զիս ՏՊ, ի մարդոյ .	ճլթ:
Ա գետա բաբխացւոց՝ անդ .	ճլլ:
Ա քեզ ՏՊ կարդացի, ԱՃ .	իէ:
Ա քեզ ՏՊ համբարձի զանձն .	իլ:
Ա քեզ ՏՊ համբարձի զաչս .	ճիթ:
Ա սաց անդգամն ի սրտի իւրում,	ժի:
Ա սաց անդգամն ի սրտի իւրում,	ժի:
Ա սաց ՏՊ ցՏՊ իմ, նի՛ստ է .	ճլթ:
Ա սացի թէ պահեցից զճաշս .	լի:
Ա եւ անօրէնն մեղանել է .	լի:
ԱՃ ախանջօք մերովք լուաք .	իւլ:
ԱՃ ԱՃ իմ ես առ քեզ .	կի:
ԱՃ ԱՃ իմ նայեաց առիս .	իւլ:
ԱՃ աստուծոց ՏՊ խօսեցաւ .	իլթ:
ԱՃ եկաց ի ժողովս աստու .	ձա:
ԱՃ զիրաւունս քո արքայի .	հա:
ԱՃ մեր ապաւէն, և զօրութի .	իւլ:
ԱՃ մերժեցեր, և աւերեցեր .	ժի:
ԱՃ, մօթն հեթանոսք ի ժա .	հլ:
ԱՃ յանուանս քում կեցո՛ զիս .	ժի:
ԱՃ յօգնել ինձ նայեաց :	կիթ:
ԱՃ ողորմեաց՝ մեզ, և օրհնեա՛ .	կի:

Աճ, ո՛ր քեզ նմանիցի, մի՛ . 2թ:
 Աճ վե՛կ ժխնդիր, ՏԹ անձ . 4թ:
 Աճ օրհնութիւն իմոյ, մի՛ լուեր: 5թ:
 Աստ օրհնեցէք անձ Եսայի: 6թ:

Բազում անգամ մարտեան . 7թ:
 Բայց միայն՝ ԱՅ հնազանդ . 8թ:
 Բանից իմոյ ո՛ւնիք գիր ՏԹ . 9թ:
 Բարի է խոստովան լինիլ . 10թ:
 Բարձր առնեմ զքեզ Աճ իմ . 11թ:
 Բարձր առնեմ զքեզ ՏԹ . 12թ:
 Բախեաց սիրտ իմ զքան: 13թ:

Դահացայց զքէն ՏԹ բոլոր . 14թ:
 Կովեա՛ եկմ զՏԹ, և . 15թ:

Դա՛ւտ արա ինձ Աճ, և . 16թ:
 Դա՛ւտ արա ինձ ՏԹ, զի . 17թ:
 Դատեա ՏԹ զայնոսիկ՝ ոյք . 18թ:

Եթէ արդարեւ զարդարութիւն . 19թ:
 Եթէ ոչ ՏԹ էր տո մեզ . 20թ:
 Եթէ ոչ ՏԹ չինէ զտուն: 21թ:
 Եկո՛յք ցնծացուք ՚ի ՏԹ . 22թ:
 Երանեալ են ամբիժք ՚ի ՏԹ . 23թ:
 Երանեալ է այր, որ երկնչի ՚ի . 24թ:
 Երանեալ է այր, որ ոչ գնաց . 25թ:
 Երանի՛ ամենեցուն, ոյք էր . 26թ:
 Երանի՛ որ խորհի զաղքատն . 27թ:

Երա

Երանի՛: ում ԹողուԹի՛ եղև. չա!
Երկնք պատմեն զխառն: ժը:

Օ՛ր բարի, կամ զի վայելուչ. չիթ:
Չի պարծի՛ ի շարուԹե: ծառ:
Չողորմուհս քո Տի՛ յա՛խանան. ձը:

Րնգէ՛ր խոսովեցան հեԹա. ք:
Րնգէր մերժեցեր Աճ. հգ:

Իբրև՞ զի բարի է իհի. հք:
Ի զարձուցանել Տն՞ զգեր. չիե:
Ի խորոց կարգացի առ քեզ. չիԹ:
Ի կարգալ իմում յուար. դ:
Ի նեղուԹե՛ իմում ես առ. չԹԹ:
Ի Տի՛ յուսացայ, ոնի. Ժ:
Ի քեզ Տի՛ յուսացայ՝ մի՛. հ:
Ի քեզ Տի՛ յուսացայ՝ մի՛: Է:

Ի ուարուք զայս ան աղգք. խը:
Լուիցէ քեզ Տի՛ յաւուր. ժԹ:
Լուր Աճ աղօԹից իմոց յաղա. կիթ:
Լուր Աճ աղօԹից իմոց՝ և նայ. կ:
Լուր Տի՛ յարդարուԹե՛. և նայ. ժիլ:

Խոնարհեցո Տի՛ զունկն քո. ձե:
Խոստովան եղերուք Տն՞ և. չգ:
Խոստովան եղերուք Տն՞ զի բա. չԹե:
Խոստովան եղերուք Տն՞, զի բա. չե:

Խոս

Խոստովան եղերուք ՏՆ, զի քաղց. ճգ:
 Խոստովան եղերուք ՏՆ, զի քաղց. ճն:
 Խոստովան եղէցքեզ բոլորս. ճլէ:
 Խոստովան եղէց քեզ բոլորով: ճժ:
 Խոստովան եղիցուք առ քեզ: ճգ:

Նախա հարեք Խմ հեթա: Խդ:

Կեցո՛ղիս ԱՃ, զի հասին. ԿԸ:

Հաճեցար Տ՞ ք երկիրքս. ճգ:
 Համբարձի զաշխ իմ. ճի:
 Համբերելով համբերի ՏՆ. լի:
 Հաճատացի զոր և խօսե. ճժե:
 Հիմունք նի՛ ի լեւանս նր. ճլ:

Հայնի՛ իմով ես առ Տ՞. հգ:
 Հայնի՛ իմով ես առ Տ՞. հրմա:

Սատուցեք ՏՆ որդիք Այ. ԻԹ:
 Մեծ է Տ՞, և օրհնեալ է. Իէ:
 Մի՛ նախանձիր ք շարս, և մի՛. Իդ:
 Մինչև յերբ Տ՞ մոռանաս. ԺԹ:

Յայտնի է՛ ի հրեաստանի. հե:
 Յարիցե ԱՃ, և ցրուեացին. Կէ:
 Յելանե՛ն իէլի յեզիպտոսէ. ճժգ:
 Յիշեա Տ՞ զդա՛նիթ, և զԽմ. ճլառ:
 Յողորմութի՛ և յիրա՛նուն. ճ:

Հայե

Նայեցարուք ժողովուրդք. հէ:

Ողորմեաց ինձ Աճ, զի կոխ. ծէ:

Ողորմեաց ինձ Աճ, ողորմեաց. ծղ:

Ողորմեաց ինձ Աճ ք մեծի. ծ:

Ոյուսայ ՚ի Տո ուն լեառն. ծիգ:

Որ բնակեալ է յօգնութի. ծի:

Որ հովոճեադ ինչի նայեաց. հիծ:

Ոն զի սիրելի են յարկք քո. ծի:

Ոն փափաքի եղջերու. խա:

Ոն կն դիր Աճ աղօթից. ծղ:

Ուրախ եղէ, զք ասէին. ծիա:

Պահեա զիս ան իմ, զի. ծի:

Պատրաստ է սիրտ իմ. ծի:

Սիրեցի՜ զի լուծիցէ Տո. ծիգ:

Սիրեցից զքեզ՝ Տո զօրութի. ծի:

Տո է երկիր լին՝. ծիգ:

Տո ապաւնէն եղեր մեր. ծիծ:

Տո Աճ իմ ՚ի քեզ յուսա. է:

Տո Աճ փրկութե իմոյ. ծի:

Տո՜ զի բազում եղեն. ծի:

Տո թագաւորեաց, բար. ծի:

Տո թագաւորեաց, զվայել. ծի:

Տո թագաւորեաց, ցնծաս. ծի:

Տո՜ ՚ի զօրութե քում ուրախ. է:

Տո

Տ՞ի լոյս իմ, և կեանք իմ.	Եդ
Տ՞ի լուր աղօթից իմոց՝ ունկն.	Ճսր:
Տ՞ի լուր աղօթից իմոց՝ և աղա.	Ճա:
Տ՞ի՛ կարդացի առ քեզ.	Ճս:
Տ՞ի հոխուեացէ զիս. և ինձ.	Եր:
Տ՞ի՛ մի՛ սրամտութիւն քով.	Է:
Տ՞ի՛ մի՛ սրամտութիւն քով.	Է:
Տ՞ի՛ ոչ բարձրացաւ.	ՃԷ:
Տ՞ի՛ ով կաշցէ՝ ի խորանի.	Ճգ:
Տ՞ի Տ՞ի մեր՝ զի՛ սքանչելի է.	Է:
Տ՞ի փորձեցեր զիս, և ծան.	ՃԷ:

Յնծացէ՛ք առ իմ, օդ.	Ճ:
Յնծացէք արդարք ՚ի Տ՞ի.	Ա:

Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց.	ՃԷ:
------------------------	-----

Վեզ վայելէ՛ օրհնութի.	Էդ:
-----------------------	-----

Օրհնեա անձն իմ զՏ՞ի, Տ՞ի.	Ճգ:
Օրհնեա անձն իմ զՏ՞ի, և իմ.	Ճբ:
Օրհնեա անձն իմ զՏ՞ի, օրհնե.	Ճս:
Օրհնեալ Տ՞ի իմ իմ, որ առ.	Ճսգ:
Օրհնեցէք զանուն Տ՞ի. օրհ.	ՃԷգ:
Օրհնեցէք զիմ ՚ի սրբութե.	Ճծ:
Օրհնեցէք զՏ՞ի իմ ազնիք.	ՃՃգ:
Օրհնեցէք զՏ՞ի, զի բարի է.	Ճխգ:
Օրհնեցէք զՏ՞ի յերկինս.	Ճիւ:
Օրհնեցէք զՏ՞ի յօրհնութեան, զի.	ՃԷ:

Օրհ

Օրհնեցէք զՏԻ յօրհնութիւնոր. օրհ. զԵ;	
Օրհնեցէք զՏԻ յօրհնութիւնոր. օր. Տիւթ:	
Օրհնեցէք մանկունք զՏԻ.	Տժբ:
Օրհնեցից զՏԻ յամ ժամ.	ԼԷ:

Լ րդ՝ արձապեա զծառայս.	349:
Ես պատգի 'ի վերանալ.	248:
Զի հուր բորբոքեցաւ.	120:
'ի գիշերաց կանխէ հոգի.	280:
'ի նեղութե իմում ես առ.	291:
Հաստատեցաւ սիրտիմ.	120:
Մեծացուցէ անձն իմ.	347:
Նայեցարուք երկինք.	73:
ՏԻ զլուր քո լուայ.	332:
ՏԻ ամենակալ ամ.	350:
Փոքր էի ես յեղբարս.	339:
Օրհնեալ ես ՏԻ ամ.	340:
Օրհնեալ ՏԻ ամ իեղի.	348:
Օրհնեսցուք զՏԻ. զԵ.	34:
Օրհնեցէք զամ յօրհ.	290:

ԵՐԵՆ ՍԱՀՈՒՄ ԱՎԱԼԻԱՐՈՒՄԷ:

ՏԵ՛, մի՛ սրամտութի՛ք քով.	Դ:
Երանի՛ ում թողութի՛ն եղև.	Լա:
ՏԵ՛, մի՛ սրամտութի՛ք քով.	Լ:
Ողորմեաց ինձ անձ, ըստ.	Ե:
ՏԵ՛, լուր աղօթից իմոց՝ և.	Յա:
Ի խորոց կարգացի առ քեզ.	Յիթ:
ՏԵ՛, լուր աղօթից իմոց՝ ունկն.	Յիթ:

ከዚህ በኋላ ስለተገኘው ሰው ለሰው ጥላቻ
ደብዳቤ ማሳሰቢያ ማድረግ ሲገባ
ከዚህ በኋላ ስለተገኘው ሰው ለሰው ጥላቻ
ደብዳቤ ማሳሰቢያ ማድረግ ሲገባ
ከዚህ በኋላ ስለተገኘው ሰው ለሰው ጥላቻ
ደብዳቤ ማሳሰቢያ ማድረግ ሲገባ

ከዚህ በኋላ ስለተገኘው ሰው ለሰው ጥላቻ
ደብዳቤ ማሳሰቢያ ማድረግ ሲገባ
ከዚህ በኋላ ስለተገኘው ሰው ለሰው ጥላቻ
ደብዳቤ ማሳሰቢያ ማድረግ ሲገባ

ከዚህ በኋላ ስለተገኘው ሰው ለሰው ጥላቻ
ደብዳቤ ማሳሰቢያ ማድረግ ሲገባ
ከዚህ በኋላ ስለተገኘው ሰው ለሰው ጥላቻ
ደብዳቤ ማሳሰቢያ ማድረግ ሲገባ

